

תפ"ח 63357/03/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד אסף מסעוד סוויסה, מור-מאיר מצלאוי (עציר) -

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 63357-03-18 מדינת ישראל נ' סוויסה (עציר) ואח'
15 פברואר 2021

בפני	כבוד השופטת יעל רז-לוי - אב"ד כבוד השופטת גילת שלו כבוד השופט אהרון משניות
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד רות מרום
נגד הנאשמים	1. אסף מסעוד סוויסה (עציר) - ע"י עו"ד אדיר בן לולו ועו"ד טל כהן טביבי 2. מור-מאיר מצלאוי (עציר) - ע"י עו"ד ניל סיימון

הכרעת דין

השופטת גילת שלו:

כללי

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, בו יוחסו להם עבירות של רצח- עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן- החוק), כנוסחו בעת ביצוע העבירות; הצתה- עבירה לפי סעיף 448 לחוק; נשיאת נשק- עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק; ושיבוש מהלכי משפט- עבירה לפי סעיף 244 לחוק.

כתב האישום

על פי הנטען בעובדות כתב האישום, בין הנאשם 1 לבין אדבנט שומונוב ז"ל (להלן- המנוח; יוער כי מחומר הראיות עולה כי שמו גם אפרים שימונוב- ג.ש) היתה הכרות מוקדמת; ובין הנאשמים קיימת מערכת יחסים חברית על רקע עבודתם המשותפת בחברת "הוט", שבמסגרתה נהגו להפגש ולהתרועע יחד.

ביום 25.2.18 נפגשו הנאשמים יחד עם חברים נוספים בביתו של הנאשם 1 בשדרות, ועישנו יחד סם מסוכן מסוג קנביס. בשלב כלשהו בשעות הערב, יצאו הנאשמים מהבית ונפגשו עם המנוח בביתו בשדרות; במהלך המפגש, הציע המנוח לנאשמים כי ימכור להם סם מסוכן מסוג קנביס במשקל של כ-70 גרם, אותו הציע לנאשמים במעמד המפגש, וזאת תמורת 60 ₪ עבור כל גרם (להלן- הסם); הנאשמים ביקשו מהמנוח "לטעום" מהסם וסיכמו עמו כי ירכשו ממנו את

הסם למחרת היום. לאחר המפגש עזבו הנאשמים את המקום וכעבור זמן מה, בודעם כי המנוח יצא לעבודה ואינו נמצא בבית, חזרו למקום ותצפתו על ביתו של המנוח בכוונה לפרוץ לתוכו ולגנוב את הסם; הנאשמים ניסו להכנס לבית המנוח דרך חלונות ודלת ביתו ומשלא עלה הדבר בידם, עזבו את המקום מבלי שביצעו את זממם.

למחרת, ביום 26.2.18, בשעת צהריים, הגיע המנוח לביתו של הנאשם 1 בעת שהנאשם 1 לא היה בבית, ובהתאם לסיכום ביניהם, הניח עבור הנאשמים 56.5 גרם של סם מסוכן מסוג קנביס, מחולק ל-8 יחידות. בשעות הערב, יצר המנוח קשר עם הנאשם 1 ותיאם מולו מפגש שבמהלכו יעביר לו הנאשם 1 את התמורה הכספית עבור הסם שקיבל. על רקע חוב הסמים האמור, גמלה בליבם של הנאשמים ההחלטה לרצוח את המנוח.

לשם ביצוע הרצח, נפגשו הנאשמים עם המנוח בתאריך 27.2.18 בסמוך לשעה 02:30, ליד ביתו של הנאשם 1, מיד לאחר שהמנוח סיים משמרת בעבודתו כמאבטח באולם אירועים, כשהם מעמידים פנים בפני המנוח כי מטרת הפגישה היא לשלם לו תמורת הסם. במהלך הפגישה ולשם ביצוע הרצח, ביקשו הנאשמים מהמנוח כי יסיעם ברכבו למקום מבודד ביער איבים הסמוך לשדרות, שם תכננו לרצוח את המנוח, תוך שהבטיחו לו בכזב כי שם תועבר לו התמורה הכספית עבור הסם. המנוח נעתר להצעה והסיע את הנאשמים ברכבו ליער.

בהגיעם ליער, דרשו הנאשמים מהמנוח כי ישאיר ברכב את האקדח אותו נשא במסגרת עבודתו כמאבטח, והמנוח עשה כן ויצא יחד עם הנאשמים מהרכב. המנוח והנאשמים הלכו יחד ביער ושוחחו על מחיר הסם תוך שהם צועדים לפנים היער. בשלב זה, אחד הנאשמים הכה את המנוח מאחור בראשו. מעוצמת החבטות נפל המנוח ארצה והנאשמים היכו את המנוח בחוזקה, בצוותא חדא, כשאחד מהם אוחז במנוח בשתי ידיו על מנת למנוע את התנגדותו, בעוד האחר מוסיף לבעוט בו; הנאשמים הלמו בצוותא חדא במנוח באגרופים ובעיטות בראשו ובגופו, הטיחו אבנים בגופו, וכל זאת בכוונה לגרום למותו של המנוח. המנוח נאנק מכאבים, התחנן על חייו וצעק לעברם **"די, הצילו"**, אך הנאשמים המשיכו להכותו בכוונה לגרום למותו, עד שחדל להגיב.

הנאשם 1 החל לגרור את המנוח לכיוון הרכב, כשהנאשם 2 התקדם לכיוון הרכב ובדק את תכולתו. אגב כך, הבחינו הנאשמים כי המנוח עודנו נושם והוסיפו לבעוט בו בראשו, בבטנו ובחזהו, עד שסברו כי הוא מת. הנאשמים גררו בצוותא את המנוח לכיוון הרכב, כשהם מושכים אותו בשתי רגליו וגופו נגרר על הארץ; בהגיעם לרכב הרימו את המנוח והניחו אותו על כסא הנהג על בטנו, כשגבו מופנה כלפי ההגה וראשו בין שתי משענות המושבים הקדמיים של הרכב, ואז דרדו את הרכב עד שנתקל בשוחת ביוב ונעצר.

מיד לאחר מכן, עזבו הנאשמים את היער כשהם מותירים את המנוח ברכב, וכשהם מתכננים לשוב אל הרכב כעבור זמן קצר ולהצית את המנוח ואת הרכב. הנאשמים יצאו מהיער וצעדו לתחנת דלק סמוכה על מנת להשיג חומר דליק שישמש לביצוע ההצתה; ובדרכם שטפו את ידיהם בשלולית כדי להסתיר את הדם שהיה על ידיהם, ולאחר מכן פשטו את מעיליהם המגואלים בדם, והחביאו אותם בין שיחים בנתיב הליכתם, והכל בכוונה להעלים ראיות ולשבש מהלכי משפט. בשעה 04:19 עצרו הנאשמים בתחנת הדלק "פז" באזור התעשייה בשדרות, והנאשם 2 ביקש לקנות פנס, אך משלא מצא פנס יצא מהמקום; בהמשך, עצרו בתחנת הדלק "תפוז" באזור התעשייה בשדרות, מילאו מיכל ריק בסולר תמורת 10 ₪, וקנו מצית.

מיד לאחר מכן, חזרו הנאשמים למקום בו השאירו את המנוח ביער, נטלו מתוך הרכב את האקדח שהכיל מחסנית ובה 11 כדורי תחמושת, נטלו 15 ₪ מתוך ארנקו של המנוח, מיכל גז פלפל וטבק שנפלו מכיסו, ואת מפתחות הרכב. הנאשם 1 שפך את כל תכולת מיכל הסולר על גופו של המנוח ועל פנים הרכב והנאשמים הציתו את המנוח ואת הרכב; גופו של המנוח עלה בלהבות והאש התפשטה בכל חלקי הרכב, והנאשמים נמלטו מן המקום כשהם מותירים את המנוח בוער בתוך הרכב.

הנאשמים עזבו את היער והגיעו לביתו של נאשם 1, שם התקלחו, החליפו את בגדיהם והכניסו את הבגדים המגואלים בדם לשקיות זבל; בהמשך הגיעו הנאשמים ליד גן שעשועים ברחוב השיטה בשדרות, שם החביא הנאשם 1 את האקדח בין השיחים; השליכו את בגדיהם בפחי אשפה בדרך והשליכו את מפתחות הרכב של המנוח בערוץ נחל, וכל זאת על מנת להעלים ראיות ולשבש מהלכי משפט. שעות ספורות לאחר הרצח, נסעו הנאשמים למועדון בראשון לציון וחגגו במסיבת פורים מטעם מקום עבודתם, במהלכה אף עישנו חלק מהם שקיבלו מהמנוח.

גופתו המפוחמת של המנוח נותרה ברכב כשהיא קטועת גפיים, עם שברים בעצמות, חסרים בעצמות השלד, חסרים של עור ורקמות רכות, כאשר איבריו הפנימיים התפחמו עד כדי התפחמות מלאה.

לאור כל האמור נטען, כי במעשיהם גרמו הנאשמים בצוותא חדא, בכוונה תחילה, למותו של המנוח, לאחר שהחליטו להמיתו והמיתו אותו בדם קר בלי שקדמה לכך התגרות בתכופ למעשה, בנסיבות שבהן יכולים היו לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיהם, ולאחר שהכינו עצמם להמיתו והכינו מכשיר שבו המיתו אותו. בנוסף, שילחו הנאשמים בצוותא חדא אש במזיד בדבר לא להם, עשו דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, ונשאו נשק בלא רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו.

המענה לכתב האישום

הנאשמים לא השיבו לנטען בכתב האישום, ושמיעת הראיות בתיק החלה ללא קבלת מענה.

בדיון שהתקיים ביום 13.12.18 ביקש ב"כ הנאשם 2 לאפשר לנאשמים לכפור כפירה כללית בלבד, מבלי שהדבר ייחשב לרעתם, והבהיר כי אין בפיו טענת אליבי. כן טען כי "יש לפסול את ההודאה הראשונה שמסר הנאשם 2 בחקירה, לרבות כל מה שנעשה בצמוד לחקירה וזו מהסיבה שמדובר בבחור ללא עבר, ללא מב"דים שכלל לא קיבל ייעוץ לפני חקירה. הזמינו אותו לתיק סמים, חקרו אותו כאילו על תיק סמים ובאמצע זה התהפך לתיק רצח... זו פגיעה בזכויותיו של נאשם". ב"כ הנאשם 1 אותה עת (עו"ד פליקס פרטוק), הצטרף לדברים, טען כי גם לנאשם 1 אין טענת אליבי, וכי בשלב זה גם אין לו טענת "זוטא".

בדיון שהתקיים ביום 8.1.19, הוסיף ב"כ הנאשם 2 בסוגיית אי מתן המענה, כי "אנו סבורים שזה לא תפקיד הסניגוריה לריב ביניהם ולתת לתביעה שאנו נעשה להם את העבודה. בתיק זה בפועל, הנאשם 2 מעליל הכל על נאשם 1 ונאשם 1 מעליל על נאשם 2 הכל. ולכן אני סבור שמתן מענה בצורה הזאת יכול בעצם להרע את מצבם של שני הנאשמים".

יצוין, כי עם תום פרשת התביעה (ביום 25.6.19), חזר ב"כ הנאשם 2 והסביר כי בכוונתו לבקש במסגרת הסיכומים לפסול את אמרות הנאשם 2; וב"כ הנאשם 1 (עו"ד אלי בניה, אשר ייצג את הנאשם 1 מתחילת שמיעת הראיות ועד לסיום פרשת ההגנה) ציין, כי לטענת הנאשם 1 גרסתו במשטרה נמסרה בעקבות שיחה עם הבלש עדי חממי, אשר מסר לו את גרסת הנאשם 2 בחקירה.

גדר המחלוקת

בהעדר מענה לכתב האישום, גדר המחלוקת התברר רק במהלך שמיעת עדויות הנאשמים וסיכומי ההגנה, כאשר הנאשמים מסרו בעדויותיהם גרסה שונה מזו שמסרו בחקירות המשטרה; ולמרות שהשוני התמקד בפרטים בודדים בלבד, והנאשמים אישרו חלק נכבד מעובדות כתב האישום, ניתן לומר כי מדובר בגרסה שונה מהותית מאמרותיהם במשטרה.

בעדויותיהם אישרו הנאשמים את כל הקשור בהיכרות עם המנוח, במפגש בביתו ביום 25.2.18, ובעסקה שנרקמה לרכוש ממנו כ-70 גרם קנביס תמורת ₪ 60 לגרם; נסיונם הכושל לפרוץ לבית המנוח כדי לגנוב את הסם; והעובדה שלמחרת הביא המנוח את הסם לבית הנאשם 1, והם קבעו מפגש לאחר שהמנוח יסיים את עבודתו על מנת להעביר לו את הכסף עבור הסם (עובדות 1-9 לכתב האישום). כן אישרו את המפגש עם המנוח ב-27.2.18 לפנות בוקר, ואת הנסיעה עמו ברכבו ליער איבים באמתלה ששם יקבל מהם את הכסף תמורת הסם; את ההליכה איתו ביער תוך שיחה על סמים ואת הכאתו בראשו; את גרירתו של המנוח אל הרכב לאחר תקיפתו; את התכנון לרכוש דלק על מנת להצית את הרכב ולהעלים ראיות, את ההליכה לתחנת הדלק ולאחר מכן הצתת הרכב כשהמנוח בתוכו; את נטילת האקדח והפריטים הנוספים מהמנוח, ולאחר מכן העלמת הראיות באופן שפורט בכתב האישום (עובדות 11-12, 14, 18-28 לכתב האישום). בהתאם, הבהירו ב"כ הנאשמים במסגרת סיכומיהם, כי הנאשמים מודים בעבירות של הצתה, נשיאת נשק ושיבוש מהלכי משפט, כפי שיוחסו להם בכתב האישום.

בעדויותיהם כפרו הנאשמים בקיומם של כוונה מראש ותכנון להמית את המנוח ביער, וטענו כי הובילו אותו למפגש ביער על מנת להפחידו ולגרום לו לוותר על התשלום עבור הסם שסיפק להם, וכי התכוונו להכותו מעט כחלק מהנסיין להפחידו. עוד טענו שהכו את המנוח בסטירות ספורות בלבד, שכתוצאה מהן הוא נפל ארצה וראשו נחבט באבן, איבד דם רב ומיד לאחר מכן מת; ושללו שהכו בו לאחר שנפל, או שהכו אותו בבעיטות, באגרופים ובאמצעות אבנים. לטענתם, הצתת הרכב נעשתה רק לאחר שגילו שהמנוח מת, מתוך כוונה להפטר מהראיות ומחשש להתפס. כן טענו הנאשמים, כי ראו את אקדחו של המנוח לראשונה רק לפני ששרפו את הרכב, ושללו את הטענה כי עם הגעתם ליער דרשו מהמנוח להשאיר את האקדח ברכב.

נוכח הגרסה האמורה, אותה ביקשו ב"כ הנאשמים לאמץ, נטען כי מעשיהם של הנאשמים אינם מקימים את יסודות עבירת הרצח בכוונה תחילה שיוחסה להם, אלא עבירה של המתה בקלות דעת לפי סעיף 301 לחוק כנוסחו כיום, ולכל היותר עבירה של הריגה לפי סעיף 298 לחוק כנוסחו אז. לחלופי חלופין נטען, כי אם בית המשפט ידחה את גרסת הנאשמים, הרי שלכל היותר יש להרשיעם בעבירת הרצח "הבסיסית" לפי סעיף 300(א) לחוק כנוסחו כיום, שכן לא מתקיימות בהם איזו מהנסיבות המחמירות הקבועות בסעיף 301 לחוק.

אשר לאמרות שמסרו הנאשמים בחקירותיהם במשטרה, טענו ב"כ הנאשמים כאמור, כי יש לפסול את אמרותיו של הנאשם 2 מאחר שנגבו תוך פגיעה בזכותו להיוועץ בעורך דין ותוך שימוש בתרגילים פסולים של היחידה החוקרת, אשר הביאו אותו למסירת גרסה שקרית שבמסגרתה הפליל את הנאשם 1 בנסיון לחלץ עצמו מהתיק; וכי יש לפסול את האמרות גם כאמרות של עד נגד הנאשם 1. עוד נטען, כי אמרותיו הפסולות של הנאשם 2 הובאו לידיעתו של הנאשם 1 ע"י הבלש עדי חממי, והובילו גם אותו למסור אמרות שקריות המפלילות את הנאשם 2, כדי לחלץ עצמו מהתיק; כך שלא ניתן לסמוך על אמרות הנאשמים לצורך הרשעה.

אם כך, השאלה המרכזית שבמחלוקת היא האם הנאשמים תכננו להרוג את המנוח מבעוד מועד, והוציאו לפועל את תכניתם בדרך המתוארת בכתב האישום, המבוסס בחלקו הארי על אמרותיהם של הנאשמים במשטרה; או שמא כטענתם של הנאשמים בבית המשפט, יש לפסול או לדחות את אמרותיהם במשטרה בשל פגמים שנפלו בהן, ולקבוע על בסיס גרסתם בבית המשפט, כי הם תכננו רק להפחיד את המנוח וגרמו למותו בשוגג ומבלי להתכוון לכך.

מהלך המשפט

מטעם המאשימה העידו בעיקר חוקרי המשטרה שגבו את אמרות הנאשמים וביצעו פעולות חקירה שונות בתיק, ובהם מפקד ימ"ר לכיש סנ"צ ליאור זוהר (להלן- מפקד הימ"ר), מפקד מחלק תשאול רפ"ק מיכאל מיכאלי (להלן- רפ"ק מיכאלי), והחוקרים שי לזמי (להלן- החוקר לזמי), נחום מליחי (להלן- החוקר מליחי), עופר בניטה (להלן- החוקר בניטה), אשר חסון ודסאלי אברה. כן העידו בלשים שסייעו לחוקרים באירוע, ובהם עדי חממי (להלן- הבלש חממי) ועורכי חוות דעת פורנזיות; והוגש חומר רב בהסכמה. בנוסף, העידו בת זוגו של המנוח, מתדלק בתחנת דלק אליה נכנס הנאשם 2, וידידה של הנאשם 2 ששוחחה עמו לאחר האירוע, והוגשו בהסכמה אמרות של עדים נוספים.

מטעם ההגנה העידו הנאשמים ואביו של הנאשם 2, מר אלי מצלאווי.

להלן יסקרו העדויות והראיות המרכזיות שהובאו בפנינו. יוער, כי כל ההפניות להלן, אם לא ייכתב אחרת, הן לפרוטוקול הדיון.

השתלשלות החקירה

ביום 27.2.18, סמוך לשעה 14:00 הגיעה לתחנת שדרות נ.מ חברתו של המנוח (להלן- נ'), ודיווחה כי המנוח יצא יום קודם לכן בשעה 18:20 לעבודתו כמאבטח, ומאז לא חזר, וכי שוחחה עמו לאחרונה בשעה 01:30 לפנות בוקר, אז אמר לה כי הוא מסיים לעבוד וחוזר הביתה. לדבריה, התקשרה אליו משעות הבוקר ללא מענה, ובסמוך לשעה 13:30 ענה לה בחור שטען שמצא את הטלפון ביער איבים, והיא פגשה את הבחור אשר מסר לה את הטלפון הנייד של המנוח.

בעקבות הדיווח יצא מאיר אברג'יל, רכז החקירות בתחנת שדרות, ליער איבים, ובשעה **14:25** איתר במקום רכב

שרוף, בדק מול משרד החקירות את מספר הרכב והתברר כי מדובר ברכבו של המנוח; לאחר מכן הסתכל לתוך הרכב וראה גופת אדם חרוכה במושב הנהג, שאינה ניתנת לזיהוי חזותי. **בשעה 14:40** יצא לזירה חי עוזר, קצין אח"מ שדרות, ונפתח אירוע; זומנו למקום מז"פ, חוקר שריפות מטעם שירותי כיבוי והצלה, מעבדת דליקים ומעבדה ניידת, והזירה נסגרה. במקום נוצרה התקהלות של נערות ונערים ששהו במקום, ולאחר תשאולם אותר הנער שמצא את הטלפון (ת/31, ת/74).

כבר בשלב זה החלו להתבצע פעולות חקירה. וכך, תוחקר במקום הנער ע.א שמצא את הטלפון בקרבת הרכב השרוף, שסיפר כי בסמוך לשעה 14:00 הגיע עם חברים ליער איבים, ובמרחק של כ-50 מ' מהמקום בו ישבו ראה רכב שרוף; מסקרנות הוא הלך לעבר הרכב, וכשני מטרים מקדמת הרכב על האדמה, ראה טלפון מסוג איפון X, והחליט לקחת אותו על מנת לבדוק מי הבעלים; בהמשך, הטלפון צלצל, הוא קבע עם האדם שהתקשר ותוך דקות הגיעו אליו בחור ובחורה צעירה ששאלה איפה מצא את הטלפון ואם ראה גם רכב הונדה, והוא סיפר לה על הרכב השרוף (ת/95). כן תוחקר הדר גנות, מנהל חברת האבטחה בה עבד המנוח, שהגיע למקום לאחר שחברתו של המנוח הודיעה לו שרכבו של המנוח ומכשיר הטלפון שלו נמצאו ביער איבים; אשר סיפר כי המנוח עבד ביום 26.2.18 מהשעה 18:00 עד 01:47 באולמי "נסיה" (שבצומת מסמיה-ג.ש), הוא הגיע לבקרו בסמוך לשעה 00:30 והכל היה תקין, נתן לו צ'ק על סך 2,500 ₪ שביקש כהלוואה לפני כשבוע וחצי, ו-100 ₪ במזומן עבור דלק; והוסיף שהמנוח עובד עם נשק (ת/93).

במקביל נערכה בדיקת רקע של המנוח וכן סריקה בדירתו, במסגרתן לא נמצאו ממצאים חריגים; נגבתה עדות מנ', ממנה עלה שלא היו לו סכסוכים או כל דבר חריג העלול להסביר את העדרותו; נערכה שיחה עם בעל הדירה בה התגורר המנוח ועם חבר קרוב שלו; הועברה בקשה לבדיקת מצלמות אבטחה במקום בו עבד המנוח בליל הרצח ובתחנות דלק באזור; הוצאו צווים לקבלת מסמכים ומחקרי תקשורת, לרבות צו חדירה לטלפון של המנוח; והחל איסוף ממצאים בזירה ע"י המעבדה הניידת, במסגרתו נמצא בין היתר גרב עם סימני דם במרחק של כ-20 מ' מהרכב (ת/31, ת/96).

בעקבות דבריה של נ', כי ערב לפני כן המנוח אמר לה שיכול להיות שייפגש עם מכר שלהם בשם אסף, שהוא "אחלה בחור", נערך נסיון לאתר את הנאשם 1 כבר בליל 27.2.18 ללא הצלחה (ת/31). **ביום 28.2.18, בסמוך לשעה 11:00**, התבקשה נ' להצביע לקצין חי עוזר על ביתו של הנאשם 1, ובמהלך הנסיעה היא הצביעה על הנאשם 1 שהלך ברחוב, והוא התבקש להתלוות אליהם למתן עדות במשטרה (ת/30).

במקביל, ביום 28.2.18 בשעות הבוקר, הלך רוברט עזרייב, קצין מודיעין ובילוש (קמב"ל) בתחנת שדרות, לסרוק מצלמות אבטחה באזור התעשייה בשדרות. בצפיה במצלמות תחנת דלק "פז" מיום 27.2.18 בשעה 04:17 ראה בחור שנכנס למקום ברגל, משוחח עם המוכר ולאחר מכן יוצא ועוזב את החנות, והוא נראה לו דומה לנאשם 1, ולכן צילם את המסך והעביר את הצילום לחוקר אשר חסון (ת/69). באותו יום, החלה היחידה החוקרת לאסוף חומר ממצלמות אבטחה ברחבי העיר שדרות, באולם בו עבד המנוח, בתחנת דלק בה עצר בדרך, במסלול נסיעתו ובאזור ביתו. במסגרת זו התבקש החוקר גיל טל ע"י הקמב"ל עזרייב להגיע לתחנת הדלק "פז" בשדרות כדי להוריד את סרטוני מצלמות האבטחה, והוא הוריד את סרטוני תחנת הדלק "פז" בשעה 14:28 (ת/63, ת/56א, ת/56ב).

חקירתו הראשונה של הנאשם 1 החלה ביום **28.2.18 בשעה 12:48** (ת/1), הוא נחקר תחילה כעד ב"עדות פתוחה" ע"י החוקר נחום מליחי, תיאר את מעשיו באותו שבוע ואת הקשר בינו לבין המנוח, וטען כי המנוח היה מוטרד לאחרונה בשל חוב לאדם מאזור המרכז, וכי הוא הבטיח לנסות לעזור לו כלכלית. בשלב מסוים, כשנשאל מתי פגש לאחרונה את המנוח השיב, כי ביום ראשון (25.2.18 - ג.ש) בערב הגיע לביתו של המנוח יחד עם חברו - הנאשם 2 (אשר את שמו הזכיר הנאשם 1 כבר בתחילת החקירה), והם שוחחו על כך שהמנוח רוצה לצאת מעולם הסמים; ולשאלה מתי שוחחו בטלפון לאחרונה, השיב כי המנוח רצה להגיע אליו ביום ראשון או שני וביקש שיעזור לו עם כסף, כי הם שוחחו מספר פעמים וקבעו להפגש אחרי שהמנוח יסיים לעבוד, וכי המנוח אף שלח לו הודעה שיגיע, אך לא הגיע ולא ענה לטלפון.

במהלך החקירה, **בשעה 13:47**, נכנס החוקר אשר חסון לחדר והודיע לנאשם 1 כי הוא חשוד ברצח (לאחר שקיבל את הדיווח מהקמב"ל עזרייב לגבי מצלמות האבטחה בתחנת הדלק "פז"). הנאשם 1 הכחיש את החשדות נגדו, טען שהמנוח הציע למכור לו סמים וכשסירב ביקש שימצא לו קונה כי הוא זקוק לכסף בגלל החוב; וטען כי הנאשם 2 יכול לאשר שהיה איתו, הן ביום ראשון בערב במפגש בבית המנוח שלאחריו נשאר לישון אצלו, והן ביום שני בערב כשהמנוח היה אמור להגיע אליו ולא הגיע, וגם אז נשאר לישון אצלו.

בעקבות דברי הנאשם 1 בחקירה, הגיעו שוטרים לבית הנאשם 2 כדי לזמנו לחקירה, אך הוא לא היה במקום והגיע בהמשך לתחנה באופן עצמאי עם הוריו.

הנאשם 1 נחקר שוב באותו יום - 28.2.18 **בשעה 16:03** (ת/2) ועמד על הכחשת כל קשר לרצח. הוא נחקר ארוכות לגבי שיחות הטלפון שלו עם המנוח ביום שני (26.2.18 - ג.ש), חזר על טענתו כי המנוח היה אמור להגיע אליו אחרי שיסיים לעבוד, מאחר שהיה לחוץ והנאשם 1 הבטיח לארגן לו כ-3,000 ₪ או קונה לסמים; וטען כי למנוח היו 75 גרם סם שרצה למכור כמה שיותר ממנו תמורת 60 ₪ לגרם, על מנת להחזיר את החוב. הנאשם 1 שב וטען, כי הנאשם 2 היה איתו הן ביום ראשון והן ביום שני, כשלבדבריו, ביום ראשון הם הלכו לבית המנוח ודיברו איתו על הכסף והסמים והמנוח נתן לנאשם 2 לבקשתו "לטעום" מהסם, אך הנאשם 2 לא אהב את המחיר שהמנוח ביקש.

הנאשם 2 נחקר לראשונה ע"י החוקר עופר בניטה ביום 28.2.18 **מהשעה 18:42**, לאחר שהוזהר בחשד לביצוע עבירות של שימוש, החזקה, סחר ותיווך בסמים (ת/10). גם הוא התבקש לתאר את מעשיו באותו שבוע, וטען כי בערב יום ראשון ובערב יום שני שהה בבית הנאשם 1 ונשאר לישון שם. לאחר התחמקויות לא מועטות אישר הנאשם 2 לבסוף, כי ביום ראשון בלילה הלך עם הנאשם 1 לבית המנוח אותו לא הכיר, כי המנוח סיפר שהוא חייב 3,000 ₪ למישהו, והציע למכור להם 70-80 גרם קנביס תמורת 55-60 ₪ לגרם; טען כי קבעו להפגש עם המנוח למחרת, מאחר שרצו לקנות ממנו את הסם תמורת 4,000-5,000 ₪ שהנאשם 1 אמר היה לשלם לאחר שיארגן את הכסף; כי הנאשם 1 הודיע לו ביום שני שהמנוח הביא לו את הסמים ושייפגשו איתו בערב כדי להעביר לו את הכסף, אך המנוח לא הגיע ומאז לא ענה להם. יוער, כי בחלק נכבד מהחקירה נכח החוקר שי לזמי, וזמן מה לאחר שהנאשם 2 סיפר כי המנוח הביא לנאשם 1 את הסמים, עזב את החדר (ת/10 במונה 1:05, דהיינו סמוך לשעה 19:47).

זמן קצר לפני סיום חקירת הנאשם 2, **לפני השעה 20:00**, נערך תשאול לנאשם 1 ע"י החוקר שי לזמי (ת/3); כאשר השעה נלמדת מת/37 ומת/10ב). הנאשם 1 הכחיש תחילה כי קיבל מהמנוח סמים, וטען כי התכוון לספר למנוח שלא

מצא עבורו קונה לסם, ושהוא ינסה לארגן עבורו כסף; ובהמשך טען שהיה אמור לקבל מהמנוח ביום שני בלילה סם תמורת 3,000 ₪, והוא והנאשם 2 היו אמורים למצוא עבורו קונים. לאחר שהוטחה בפניו גרסת הנאשם 2 כי הוא קיבל את הסם מהמנוח, ולאחר שהכחיש תחילה, אישר הנאשם 1 שהמנוח הביא את הסמים לביתו ביום שני בצהריים, ושהם היו אמורים להפגש בלילה לאחר שינסו להשיג לו קונים וכסף עבור הסמים; הסביר איפה החביא את הסמים ליד ביתו, והסכים להוביל את השוטרים אל המקום.

בסמוך לשעה 20:00 יצא הנאשם 1 עם הבלשים דור בוסקילה ועדי חממי לאזור ביתו, שם נתפסו הסמים שלדבריו קיבל מהמנוח (ת/37, ת/37א, ת/51, ת/22).

החוקר בניטה ציין, כי בתום חקירת הנאשם 2 (כעולה מת/10א, החקירה הסתיימה **בשעה 20:12**), הבחין בשריטות על גופו של הנאשם 2 והתרשם שהוא לחוץ מכך, וכן אמר לנאשם 2 שלדעתו הוא לא סיפר את כל האמת בחקירה; הוא יצא לעדכן את מפקד הימ"ר ואת רמ"ח התשאול (רפ"ק מיכאלי) בפרטי החקירה, תוך שהשאיר את הנאשם 2 עם החוקר מליחי. בשלב מסוים הגיע החוקר מליחי למשרד בו עדכן את הקצינים, ואמר שהנאשם 2 רוצה לדבר עם מפקד הימ"ר, ומפקד הימ"ר הלך לתשאול ביחד עם החוקר מליחי (ת/32). החוקר מליחי ציין בהקשר זה, כי החוקר בניטה אמר לו שהנאשם 2 אינו דובר אמת וביקש ממנו להשגיח עליו. בעת שנותרו לבד, פנה אליו הנאשם 2 ושאל מה יהיה איתו, והחוקר מליחי השיב ש"אדם שמונחת חרב על צווארו מספר את האמת. ואתה, יש לך גליוטינה מעל הראש ואתה לא אומר את האמת"; הנאשם 2 שאל האם ישמור עליו ועל משפחתו אם יספר את האמת, ולשאלת החוקר על איזו אמת מדובר, אמר משהו כמו "אני עד לרצח", ולכן הוא יצא לקרוא למפקד הימ"ר (עמ' 93-94).

בעקבות האמור נערך לנאשם 2 תשאול ע"י מפקד הימ"ר ליאור זוהר והחוקר מליחי, שהחל **בשעה 20:40** (ת/11), בתחילתו ביקש הנאשם 2 ממפקד הימ"ר שישמור על חייו ועל משפחתו, וביקש לדעת מה יינתן לו אם יספר "הכל", תוך שהבהיר כי אינו קשור לרצח ולא עשה דבר. בשלב זה, הנאשם 2 טען כי שותפו (יוער, כי הנאשם 2 לא נקב בשמו של הנאשם 1 במהלך כל התשאול, אם כי הבהיר למפקד הימ"ר על מי הוא מדבר - עמ' 4 ש' 8-9) תכנן לרצוח את המנוח כדי לגנוב לו את הסמים, והביא אותו כמתווך לכאורה בעסקת הסמים שאמורה היתה להסתיים בהעברת הכסף ביער. הנאשם 2 טען, כי שותפו ביקש ממנו ללכת עם המנוח עד שהוא יכה אותו מאחור; תיאר כיצד הלה הכה את המנוח מספר מכות בראשו מאחור עם גרב שבתוכו אבן ו"פירק אותו"; ולאחר מכן הם גררו אותו לרכב, והשותף קנה בנזין והצית את הרכב. עוד טען הנאשם 2, כי שותפו איים עליו שאם יספר על כך למישהו הוא יהרוג אותו.

מיד בסיום התשאול, **מהשעה 21:19 ועד 23:40**, נחקר הנאשם 2 תחת אזהרה בחשד לרצח (ת/12) ומסר את גרסתו בהרחבה, במסגרתה הפליל בעיקר את הנאשם 1, אך בסופו של דבר, למרות שניסה להרחיק את עצמו וטען שפעל תחת איומים, קשר גם את עצמו הן לתכנון והן לביצוע הרצח.

בין לבין, **בשעה 22:15** התבקש הבלש עדי חממי ע"י רפ"ק מיכאלי לשמור על הנאשם 1, הם שוחחו שיחת חולין, ולדבריו לאחר כחצי שעה הנאשם 1 החל לבכות, וביקש לקרוא לקצין החקירות כי הוא רוצה לספר את כל האמת. הבלש חממי הודיע לו על זכותו לשתוק, שוחח עם קצין החקירות, וזה אמר לו שבעוד כמה דקות ייקח אותו החוקר לזמי, וכך קרה (ת/53).

בסמוך לשעה 23:15 (השעה נלמדת מת/16) **ועד 23:33** נחקר הנאשם 1 ע"י החוקר שי לזמי (ת/4), ואמר שהוא רוצה לספר כל מה שקרה. למרות שניסה להמעיט מעט מחלקו ולהגדיל את חלקו של הנאשם 2, הוא מסר גרסה מפורטת לגבי כל השתלשלות האירוע, קשר את עצמו לביצוע הרצח (אם כי פחות לתכנון), להצתה ולהשמדת הראיות, והביע נכונות לערוך שחזור ולהצביע על הכל, לרבות על המקום בו הוחבא האקדח.

ביום 1.3.18 מהשעה 00:10 ועד 02:57 יצא הנאשם 1 יחד עם החוקר שי לזמי, הבלשים דור בוסקילה ועדי חממי, וצוות המעבדה הניידת יואב ברקן וצחית חזן לשחזור (ת/5, ת/16), במהלכו הוביל את השוטרים למקום בו הוחבא האקדח (שם אכן נמצא האקדח ע"י השוטרים); ערך שחזור של האירוע מתחילתו, תוך הובלת השוטרים לזירת האירוע ומתן עדות מפורטת על כל מעשיו יחד עם הנאשם 2 בליל האירוע, לרבות הובלה לתחנות הדלק והצבעה על נקודות ציון שונות במסלול ההליכה; והוביל גם למקומות שבהם, לאחר האירוע, השליכו הנאשמים פריטים שונים (הג'ריקן, הבגדים שלבשו ומפתחות הרכב של המנוח), שחלקם נתפסו במהלך השחזור.

לאחר סיום השחזור, ב-1.3.18 לפנות בוקר, הנאשם 1 צפה בתיעוד השחזור בידאו, נחקר שוב תחת אזהרה, ומסר עדות מפורטת נוספת על כל האירוע (ת/6, ת/7). במקביל, **בסמוך לשעה 03:00** הוחלט לעצור את הנאשמים (ת/44, ת/45), ובשעה 04:30 הודע לסנגוריה הציבורית על מעצרו (ת/76).

לאחר מועד זה נערכו פעולות חקירה נוספות עם הנאשמים (חקירות נוספות, שחזור לנאשם 2 ועימות), וכן נאספו סרטונים ממצלמות אבטחה במסלול אליו הובילו הנאשמים בשחזורים (ת/19, ת/64) ומאולמי "לאגו" בראשון לציון, שם שהו הנאשמים במסיבה למחרת הרצח.

עדויות של נ', בת זוגו של המנוח

בעדותה הראשית העידה העדה, כי המנוח היה בן זוגה למעלה מחצי שנה; כי הנאשם 1 היה חבר קרוב שלה, הם גרו בשכנות ויש קשר גם בין משפחותיהם; וכי ההיכרות בין המנוח לנאשם 1 החלה באמצעותה, אך **"יכול להיות שהתנהלו עניינים מאחורי הגב שלי שאני לא ידעתי עליהם"**.

העדה סיפרה, כי ביום שקדם לאירוע (26.2.18), היא והמנוח בילו יחד, הוא היה אמור ללכת בערב לעבודה כמאבטח באולם אירועים "נסיה" והודיע למנהל שלו שיאחר קצת, לקח אותה לביתה בערך בשעה 18:20 ונסע לעבודה; בהמשך הם התכתבו בוואטסאפ ושוחחו בטלפון, והוא אמר לה שיגיע אליה בשבע בבוקר, ייקח אותה לעבודה ואת האחיינית שלה לגן, כשהשיחה האחרונה ביניהם היתה מעט לאחר חצות והיא הלכה לישון. לדבריה, למחרת התעוררה בשעה 06:30, התארגנה לעבודה, הכינה את האחיינית שלה למסיבה בגן, והמתינה למנוח אך הוא לא הגיע, היא התקשרה אליו פעמים רבות ושלחה לו הודעה, אך ללא מענה; היא החלה לדאוג והיתה נסערת, נסעה לביתו, פתחה את החלון וקראה בשמו, אך ראתה שהבית נשאר כפי שהשאירו אותו בערב ושרכבו של המנוח לא בחניה, והחלה להתקשר למנהל של המנוח ולחבריו, ובהם הנאשם 1. לדבריה, הנאשם 1 לא ענה לשיחתה ולאחר מכן חזר אליה, היא סיפרה לו שהמנוח נעלם ושהיא לא מצליחה להשיג אותו, והוא השיב שלא שמע מהמנוח, ו**"אמר לי אל תדאגי, חיים שלי, ימצאו אותו הכל טוב, משהו כזה. אני לא זוכרת בדיוק כי עברה שנה"** (עמ' 118).

לדבריה, בשלב מסוים, אביה חייג לטלפון של המנוח וענה לו בחור, שסיפר שהיה במסיבה ביער ומצא את הטלפון ליד רכב שרוף, והציע להפגש ולמסור להם את הטלפון; ומיד לאחר שקיבלה ממנו את הטלפון, היא פנתה לתחנת המשטרה ודיווחה שהמנוח נעדר.

עוד ציינה העדה, כי בעת גביית עדותה השניה במשטרה, ביקש ממנה החוקר חי עוזר להראות לו היכן הנאשם 1 מתגורר, היא נסעה איתו ובדרך לשם פגשו את הנאשם 1, החוקר קרא לו לניידת כדי שיבוא לחקירה במשטרה, הנאשם 1 עלה לניידת, התיישב לידה מאחור וכשהגיעו לתחנה וירדו מהרכב, הנאשם 1 אמר לה **"אל תדאגי חיים שלי, ימצאו אותו הכל יהיה טוב, וסגר את הדלת. ואני באותו רגע כבר חשדתי בו"** (עמ' 119).

לשאלות התובעת השיבה העדה, כי המנוח לא אמר לה דבר על מצוקה כלכלית או על כך שהסתבך במשהו, וכי באופן כללי המנוח לעולם לא היה מראה לה את המצוקות שלו, ותמיד ניסה להראות לה שהכל בסדר, אך היא יודעת שהיו לו הרבה הוצאות על הרכב. כן ציינה, כי המנוח תמיד החזיק בדלת של הרכב בושם "הרמס" שבו השתמש.

בחקירתה הנגדית השיבה העדה, כי ידעה שהמנוח צורך סמים ולדבריה **"מעשן ירוק"**, אך לא ידעה על דברים מעבר לכך ולא ידעה שהוא הביא לנאשם 1 סמים ביום שקדם לאירוע, או בכלל; כשלדבריה, יכול להיות שהמנוח חשש שאם תדע דברים כאלו לגביו, היא תסיים עמו את הזוגיות.

לשאלת ב"כ הנאשם 1, אישרה העדה כי מהיכרותה עם הנאשם 1, לא יכלה לצפות שאירוע כזה יקרה. ולשאלה האם לאור הקשר ביניהם, יתכן שהנאשם 1 אמר לה בניידת שהכל יהיה בסדר וימצאו את המנוח, כי לא היה נעים לו לספר לה את האמת על מה שקרה, השיבה בשלילה והוסיפה **"אתה לא מביין. בן אדם רצה לחיות בשקט אחרי מה שהוא עשה. הוא רצה לברוח מהכל. בן אדם סתם לא יגיד הכל יהיה טוב חיים שלי. הבן אדם חשב שהוא יוכל לצאת מזה מתישהו"** (עמ' 122).

עדוּתה של סאלי חוטה

העדה סאלי חוטה העידה, כי היא עובדת בחברת "הוט" בבאר שבע ומכירה את הנאשמים ממקום העבודה, וכי היו לה יחסים קרובים יותר עם הנאשם 2.

לדבריה, ביום 27.2.18 נערכה מסיבת פורים מטעם העבודה במועדון "לאגו" בראשון לציון, בה נכחו שני הנאשמים; הנאשם 2 **"היה נראה קצת, זה, ואני שאלתי אותו, מה קרה לו? והוא אמר שהוא עשה איזו שהיא טעות ושאלתי, מה, מה היה שם? והוא אמר שהוא הוריד מישהו, לא כל כך ייחסתי לזה חשיבות כי זה היה נראה לי קצת תמוה יחסית לבן אדם שאני מכירה יחסית מהעבודה, וזהו. הוא קצת בכה וזהו, ואז הכנסנו אותו למסיבה ששם כבר לא בדיוק שמעו יותר מדי וישבנו עם עוד אנשים אז לא המשכנו את השיחה"**. לשאלות התובעת השיבה העדה, כי הנאשם 2 אמר לה כפעמיים-שלוש ש"הוריד" מישהו, וכי אמר שעשה זאת עם הנאשם 1; כי הוא נראה לה קצת מעורער ולכן שאלה אותו מה קרה, וכשאמר ש"הוריד" מישהו **"אז הוא בכה עם קול רועד, קצת נשבר אבל לא יותר מדי אז לא ייחסתי לזה יותר מדי חשיבות"**. לשאלה אם הנאשם 2 ציין בפניה מדוע עשה זאת, אם

אמר לה משהו שקשור לנאשם 1, או משהו שנאשם 1 אמר לו, השיבה העדה בשלילה. כן ציינה, כי הם שתו אלכוהול במסיבה, אך היא לא היתה במצב שפגע בזכרונה (עמ' 301-303).

בחקירתה הנגדית ע"י ב"כ הנאשם 2, אישרה העדה כי שתתה הרבה אלכוהול והיתה שיכורה **"אבל לא למצב של איבוד חושים, לא למצב של עילפון"**, וגם הנאשם 2 שתה הרבה אלכוהול, אך הם לא היו שיכורים מאד. כשהופנתה לדבריה במשטרה כי הנאשם 2 היה מכונס בעצמו וב"אאוט" במהלך המסיבה, השיבה שכפי שאמרה, הוא התנהג מוזר ולכן שאלה אותו מה קרה; ואישרה כי חשבה שהוא ב"סטלה" משתיה (עמ' 304).

העדה אישרה כי בהודעתה במשטרה אמרה שהנאשם 2 אמר לה שהם **"סוג של הורידו מישהו"** והוא התחרט (אם כי ציינה שגם אמרה פעמים נוספות שהוא אמר לה ש"הורידו מישהו"), והסבירה כי זה מה שהוא אמר לה. לשאלה מדוע אמרה שזה לא הסתדר לה עם האופי שלו, השיבה כי היא מכירה את הנאשם 2 כחצי שנה מהעבודה כאדם רגיל, נורמטיבי, נעים, ולא מישהו שהיא יכלה להעלות על דעתה שיכול לעשות כזה דבר, ולכן לא כל כך האמינה לו (עמ' 305-306).

בחקירתה הנגדית ע"י ב"כ הנאשם 1 אישרה העדה, כי זו היתה הפעם היחידה בה היא שתתה עם הנאשם 2 וראתה אותו במצב של שכרות, וכי בשיחותיהם הקודמות לא הבחינה בכל מצוקה אצלו. לשאלה אם במהלך המסיבה זיהתה מצוקה נוספת אצל הנאשם 2, או שמעה למשל שמישהו איים עליו או סחט אותו, השיבה בשלילה (עמ' 307-308).

תפיסת ראיות חפציות

בעקבות מציאת רכבו השרוף של המנוח, הגיע ביום 27.2.18 בשעה 17:06 למקום יואב ברקן מהמעבדה הניידת. בחלקו הצפון מערבי של חניון יער איבים אותר הרכב השרוף (מ"ר 35-147-77), צמוד למכסה ביוב בולט מהקרקע, ובתוכו נמצאה גופה שרופה, כמעט ללא גפיים, שכובה על בטנה במושב הנהג, כשראשה נשען על דופן שמאל של המושב הימני קדמי, גפיים עליונות מקופלות לכיוון החזה, ושרידי הגפיים התחתונות פונים לכיוון דלת קדמית שמאלית. ברכב ובסמוך לו נתפסו מוצגים שונים, ובהם שברי זכוכית עבים, על וליד מושב הנהג, שעל אחד מהם רשום "ERRE D'HERMES...". בנוסף, נתפס על הקרקע כ-20 מ' דרומית-מערבית לרכב, זוג גרביים (אחד בתוך השני) רטובים, קרועים ומוכתמים בחומר חשוד כדם (להלן גם חח"ד); הגרביים נבדקו בערכה לזיהוי דם אדם ונתקבלה תגובה, והם נתפסו והועברו בהמשך לבדיקה במעבדה הביולוגית, אך לא התקבל פרופיל גנטי בר השוואה. כל המוצגים סומנו ומקום מציאתם תועד (ת/96, ת/96א, ת/96ב, ת/96ג, ת/86).

בחקירתו הנגדית הבהיר העד יואב ברקן, כי באותו מועד נערך חיפוש מסביב לרכב והורחב רדיוס החיפוש, אך לא נמצא ממצא דם פרט לדם על הגרביים (עמ' 293-294); ושלל את הטענה כי זירת האירוע (שהתגלתה רק למחרת, במהלך השחזור שנערך לנאשם 1), מרוחקת כ-20 מ' בלבד מהמקום בו נמצא הרכב, וטען כי מדובר במרחק של **"עשרות אם לא מאות מטרים"** (עמ' 295-296).

לשאלה אם בתוך הגרב שנמצא במקום נמצאה אבן, השיב **"אני מקריא מתוך דפי העבודה שלי, גרביים, גרב בתוך"**

גרם שקרועות באותו מקום ללא סימני חריכה, בתוך הגרב חומר לבן קשה, אולי פלסטיק ואולי גבס. אני לא גיאולוג ואני לא יודע להגיד לך בדיוק מה היה החומר שהיה בפנים, אבל יכול להיות גם שהחומר שהיה בפנים יצא מהחור, כי הגרביים היה בהם חור, אני, כשאני בדקתי את הגרביים בזירה לא היה בהם אבן... אני יודע שאני בדקתי את הגרביים ואני לא זיהיתי אבן גדולה, אני זיהיתי חומר לבן קשה" (עמ' 297).

ראיות חפציות נוספות נתפסו בעת השחזור שנערך לנאשם 1 ביום 28.2.18 בסמוך לחצות, שבמהלכו הוביל את החוקרים לזירת האירוע ולמסלולי הליכת הנאשמים לאחר האירוע, והצביע על מקומות ועל פריטים שהחביאו וזרקו לאחר האירוע (ת/5ב, ת/16, ת/90).

תחילה הוביל הנאשם 1 לרחוב הזית 8א', הצביע היכן גנב מגבת כדי לעטוף את האקדח, ובמקום עליו הצביע מאחורי הבית, בסמוך לגן משחקים בין הצמחיה, נמצא אקדח שבתוכו מחסנית עם 11 כדורים ונרתיק שחור, בתוך מגבת (ת/40, ת/40א, ת/41, ת/16, ת/52). האקדח נבדק והוברר כי הוא רשום בבעלות מקום עבודתו של המנוח (ת/40, ת/42), ומאוחר יותר הוברר לפי המספר הסידורי, כי מדובר באקדח שנשא המנוח מטעם מקום עבודתו (ת/84, ת/93, ת/93א). בהמשך נקבע כי האקדח והכדורים הם נשק כהגדרתו בחוק, וכי האקדח יורה ובכוחו להמית (ת/83, ת/41).

בהמשך, הוביל הנאשם 1 את החוקרים ליער איבים, ולקח אותם למקום בו החלו הנאשמים להכות את המנוח (זירה מרוחקת ממקום מציאת הרכב השרוף). במקום נתפסה מחסנית אקדח ובה 14 כדורים, שהנאשם 1 סבר כי היא שייכת למנוח (ת/16, ת/38, ת/90); ואכן, נמסר ע"י מעסיקו של המנוח כי הוא נשא אקדח ושתי מחסניות (ת/93א). עוד נמצא בזירה סלע ועליו "כתמים חשודים", ממנו נלקחו דגימות חח"ד יחד עם שתי שערות, ונשלחו לבדיקת דנ"א (ת/90, ת/90א); אשר מאוחר יותר התברר כדם, התואם את הפרופיל הגנטי של המנוח (ת/86). יוער בהקשר זה, כי העד יואב ברקן אישר בחקירתו הנגדית שלא נמצא דם נוסף בזירת האירוע או סימנים של גרירת הגופה (עמ' 295, 299), אך גם הבהיר, כי בליל ה-26.2.18 ירד הרבה מאוד גשם (עמ' 294).

בהמשך השחזור, הצביע הנאשם 1 על המקומות בהם זרקו הנאשמים את בגדיהם למחרת האירוע בשני פחים שונים. באחד הפחים, מכולת אשפה ברחוב הנחלים בשדרות, נתפסה שקית שחורה ובה בגדים רטובים, אותם זיהה הנאשם 1 כחלק מהבגדים שלבשו באירוע (מכנסיים, חולצה, נעל ומעיל של הנאשם 1, מעיל של הנאשם 2, וגרב לבן שטען שלא שייך לו). לאחר הוצאת השקית מהפח, נשפך ממנה נוזל רב דמוי דם מהול; שנבדק בערכה ניידת ונמצא כדם אדם, נדגם ונשלח לבדיקה במעבדה הביולוגית, אך לא ניתן היה להפיק ממנו פרופיל דנ"א. בנוסף, בכיס המכנסיים שהוצאו מהשקית נתפסו מצית, שהנאשם 1 טען כי שימש להצתת המנוח ורכבו (ת/23, ת/52, ת/90, ת/90א, ת/86).

במהלך השחזור, הצביע הנאשם 1 על ערוץ של מי ביוב, שבו לטענתו השליך את מפתחות רכבו של המנוח ואיתם השליך בטעות גם את מפתחות ביתו; השוטרים ניסו לאתר את המפתחות, אך לא הצליחו מאחר שבערוץ היו מים. מספר ימים לאחר מכן, ביום 4.3.18, לאחר השחזור שנערך לנאשם 2 (שגם הוא הצביע על אותו ערוץ מי ביוב), נערך חיפוש נוסף במקום ונתפסו שני צרורות של מפתחות, של רכב ושל בית (ת/18, ת/43), שלאחר מכן זוהו ע"י הנאשמים כאותם מפתחות שהשליכו במקום (ת/9, ת/15). בבדיקה שנערכה נמצא כי אחד המפתחות בצרור שבו היו גם מפתחות הרכב, פתח את דלת ביתו של המנוח (ת/67).

בנוסף לראיות האמורות, כאמור ביום 28.2.18 בסמוך לשעה 20:00, הוביל הנאשם 1 את הבלשים דור בוסקילה ועדי חממי למקום בו החביא את הסם שקיבל מהמנוח, ברחוב יערה מאחורי בית 434, בתוך שקית נייר של שופרסל שהוחבאה מאחורי צינור בטון; כאשר השקית ובה הסם ומקום המחבוא צולמו. הסם נתפס כשהוא מחולק ל-8 שקיות (ת/22, ת/37, ת/37א, ת/51), ובהמשך נבדק ונמצא כ-56.5 גרם קנביס (ת/82).

חבלות על גופם של הנאשמים

ביום 28.2.18, מיד עם הגעתו של הנאשם 1 לתחנה למתן עדות, הבחין הקצין חי עוזר בסימני שריטות ופציעות, בעיקר ביד ימין שלו, והנאשם 1 טען שזה קרה כתוצאה ממשחק עם הכלבה שלו (ת/30). בהמשך, לאחר שהודה, אמר לחוקר שי לזמי כי חלק מהחבלות נגרמו כתוצאה מתקיפת המנוח והצביע על מספר שריטות בחלק הפנימי של כפות ידיו ופציעה בזרת ימין, והחבלות תועדו (ת/20, ת/7א עמ' 1-2); ולאחר מכן הציג שוב חבלות על כף יד ימין ובזרת, וציין גם כי כאב לו באזור כרית יד ימין מתחת לזרת, וכאבה לו הרגל (ת/7 ש' 80-82, ת/7ג במונה 21:39).

ביום 28.2.18, בתום חקירתו הראשונה של הנאשם 2, הבחין החוקר עופר בניטה בפציעות ושריטות על ידיו ובעיקר בגב כפות הידיים, ושריטה נוספת בעורפו. לאחר שהנאשם 2 קשר עצמו לאירוע בתשאול עם החוקר מליחי ועם מפקד הימ"ר, החוקר בניטה תיעד את הפציעות- חבלות לא מועטות בגב כפות הידיים, בעיקר בפרקי האצבעות, ושריטה בעורף; ולשאלתו אם יש לו פציעות נוספות, הנאשם 2 הצביע על פציעה נוספת בכף רגלו הימנית, הוריד את הנעל והרים את המכנסיים, וברגלו נראתה נפיחות וסימן של מכה יבשה בחלקה הפנימי של כף הרגל (ת/32). גם בחקירה שלאחר התשאול, לשאלה אם נחבל במהלך האירוע, הצביע הנאשם 1 על החבלות- כשש שריטות ביד שמאל, שריטה בעורף באורך 5 ס"מ שאינו יודע ממה נגרמה, ונפיחות בצד כף רגל ימין, לדבריו מהבעיטה שנתן למנוח (ת/12א עמ' 24-25).

תיעוד במצלמות אבטחה ועדויות מתחנות הדלק

ביום 27.2.18 בשעה 02:04 עד 02:07 נראה המנוח נכנס ברכבו לתחנת "פז" ברורים (ליד צומת מסמיה), מתדלק את הרכב ומשלם עבור התדלוק (ת/60).

ביום 27.2.18 בשעה 04:05 עד 04:06 נראים הנאשמים הולכים לאורך רחוב ויצמן בשדרות וחולפים ליד בית 28, בשלב מסוים נראה כי הם משאירים את מעיליהם בין שני כלי רכב, ככל הנראה מאחורי שיחים שבמקום (ת/55).

ביום 27.2.18 בשעה 04:19 נראה הנאשם 2 לבוש בגדים כהים, נכנס לחנות הנוחות בתחנת דלק "פז" באזור התעשייה בשדרות, משוחח עם המוכר ולאחר מכן יוצא מהמקום (ת/56). המוכר בחנות, ליאב בן חמו, העיד בהודעתו מיום 28.2.18 (ת/36) כי הבחור שנראה במצלמות הגיע למקום, שאל אם יש פנס למכירה, העד יצא מאחורי הדלפק כדי להסתכל על המדף, אך לא מצא פנס והציע לו מנורת לדים, הבחור אמר לו שהוא כבר חוזר, אך לא חזר ולא רכש דבר. לשאלת החוקר איך התנהג הבחור, האם היה לחוץ, מזיע או מתנשף, השיב כי התנהג רגיל; וכן ציין כי לא ראה איתו עוד מישהו. בחקירתו הנגדית הדגיש העד כי כמעט אינו זוכר את האירוע, ולגבי הטענה שהנאשם 2 היה מאד לחוץ

ומבולבל, ושהוא שאל אותו אם הכל בסדר, השיב העד כי אינו זוכר זאת (עמ' 194).

ביום 27.2.18 בשעה 04:22 עד 04:26 נראים הנאשמים לבושים בגדים כהים, הולכים לכיוון תחנת דלק "תפוז" באזור התעשייה בשדרות, כאשר הנאשם 2 אחז מיכל בידו וברגלו השמאלית המכנס מקופל או מורם כלפי מעלה (והוא אף נראה מסדר את המכנס); הנאשם 2 עומד בצד, הנאשם 1 נכנס לתחנה, משוחח עם המתדלק, מביא את המיכל מהנאשם 2 ומתדלק אותו, ובשלב מסוים הנאשם 2 מצטרף אליו והשניים יוצאים מהתחנה כשהנאשם 2 מחזיק את המיכל (ת/57-58).

בהקשר זה יצוין, כי ביום 1.3.18 נערכה בדיקה מול תחנת דלק "תפוז" אם היה תדלוק של מיכל סולר ב-10 ₪, אותה החשבונית מיום 27.2.18 בשעה 04:23, ובעקבות זאת הורדו סרטוני האבטחה (ת/57ג). כן נגבתה עדותו של המתדלק יורי גינזבורג שעבד במשמרת לילה ביום האירוע (ת/92), שמסר כי בשעה 04:23 הגיעו שני בחורים, אחד מהם ניגש אליו לקופה בחנות ודרך החלון ביקש לתדלק ג'ריקן בצבע שחור ב-10 ₪ במזומן, ולאחר מכן שני הבחורים הלכו למשאבה לתדלק; וכי באותו לילה לא היה עוד מקרה של תדלוק ג'ריקן. לדבריו, אינו זוכר אם קנו משהו מלבד הסולר. בהמשך, ביום 18.3.18 נערכה בדיקה האם באותו לילה נמכר מצית בתחנה, ולאחר בדיקה התברר כי בשעה 04:24 נמכר גם מצית עבור 2 ₪ (ת/66, ת/66א, ת/92א).

ביום 27.2.18 בשעה 05:26 נראים הנאשמים חוזרים חזרה ברחוב ויצמן, ניגשים למקום בו השאירו את המעילים בין הרכבים, לוקחים את מעיליהם וממשיכים ללכת ברחוב ויצמן (ת/55).

מאוחר יותר, **ביום 27.2.18 מהשעה 21:31 עד 23:39** נראים הנאשמים יושבים, שותים, אוכלים, מעשנים, משוחחים, זה עם זה או עם אחרים, ואף צוחקים, באזור הישיבה באולמי "לאגו" בראשון לציון (שם כאמור נערכה מסיבת פורים של מקום עבודתם), ומדי פעם נכנסים לאולם עצמו (ת/59).

שיחות הטלפון שהוקלטו בטלפון של הנאשם 1

במכשיר הטלפון של הנאשם 1 היתה מותקנת אפליקציה להקלטת שיחות, ושיחות הטלפון שנמצאו בחדירה לטלפון שלו הורדו לדיסק (ת/27א) וחלקן תומללו (ת/27, ת/27ב); בנוסף הוגשו פלטי שיחות טלפון והתכתבויות בהודעות כתובות (ת/28).

אין ספק, כי השיחה המרכזית והחשובה ביותר, שאליה התייחסו הן החוקרים והן הצדדים בסיכומיהם, היא שיחה שנערכה בין הנאשמים ביום 26.2.18 בשעה 21:27, שעות ספורות לפני האירוע (והיא תצוטט במלואה להלן בעמ' 18-19). ואולם, מצאתי לנכון לפרט בנוסף את מלוא השיחות הרלוונטיות, לפי סדר כרונולוגי, כפי שיובאו להלן.

ביום 21.2.18 בשעה 18:53 נכנסת שיחה מהמנוח לנאשם 1 (שיחה 18-52-00 בדיסק; שיחה 23 בת/27 עמ' 57-58), בה נשמע הנאשם 1 משוחח עם המנוח על אנשים שרוצים גם "להכנס", שרואים אותו כ"גנן" הראשי שלהם,

גם לעניין גידול וגם מכירה. המנוח אומר לו שיעזוב בינתיים את נושא הגידול, שיש לו בבית 50 שהוא חייב "להעיק" כי הוא חייב לבנאדם 3,000 ₪; הנאשם 1 מבקש שיביא איתו חצי גרם כי הבנאדם רוצה לטעום לפני כן, והמנוח משיב שיבקש "אחד" ושיביא כסף והוא יתן לו; הנאשם 1 אומר למנוח שאם הוא רוצה הוא יכול לבוא אליו לראות את הבנאדם.

ביום 22.2.18 בשעה 14:39 הנאשם 1 מתקשר למנוח (שיחה 14-38-38; שיחה 12 בת/27 עמ' 31), מברר מתי הוא יוצא ומנסה לתאם איתו מתי לבוא אליו כדי לראות "איך הכל נסגר", המנוח שואל אם יש מצב שיגיע בחמש, והנאשם 1 משיב שהוא ישתדל. מיד לאחר מכן, **בשעה 14:42** מתקשר אל הנאשם 1 אדם השמור אצלו בטלפון כ"אחשלו שכונה ליד" (שיחה 14-41-40), שאומר לנאשם 1 שהוא יבוא אליו עכשיו, אך הנאשם 1 משיב שהוא לא יכול עכשיו ושהוא צריך אותו בסביבות חמש-שש; הבחור אומר לנאשם 1 שיתקשר אליו ושיביא ממנו טעימה. **בשעה 14:45** מתקשר הנאשם 1 ל"אחשלו שכונה ליד" (שיחה 14-44-26), ושואל אותו אם יש לו כובעים או חם צוואר, והם קובעים לדבר על כך כשהנאשם 1 יחזור. **בשעה 17:24** מתקיימת עוד שיחה בין השניים (שיחה 17-23-50) והנאשם 1 אומר שהוא מתעכב.

מאוחר יותר, **בשעה 19:07** "אחשלו שכונה ליד" מתקשר לנאשם 1 (שיחה 19-05-42), הנאשם 1 מעדכן כי הוא נתקע באופקים, וביום שישי כשהיה בשדרות הם יעשו את כל ה"סגירת מעגל"; הבחור שואל במה מדובר והנאשם 1 משיב שיש לבנאדם קרוב ל-100 גרם בבית וש"אני רוצה שזה לא יהיה לו. נקודה". הבחור שואל מי זה אותו אדם, והנאשם 1 משיב שהוא לא מוכר, ושגם אם יגיד לו את השם זה לא יעזור לו, ולאחר מכן אומר שקוראים לו אפרים שימונוב ושהוא יוצא עם נ', שהיה גר באשקלון ולפני כן עלה לארץ. ואז אומר הנאשם 1 **"אתה יודע? אמרתי למה לא, אז אתה יודע, אין מישהו שלא צריך כמה גימלים שיהיה לו ליד הכיס אחי"**. בהמשך, השניים מסכמים שהם ידברו, שהנאשם 1 יראה לו את הדירה, שאולי הוא ירצה "להשכיר" את הדירה שלידו, וככה **"נוכל לדעת לעשות מה שצריך"**.

ביום 25.2.18 בשעה 10:35 הנאשם 1 מתקשר למנוח (שיחה 10-35-27; שיחה 3 בת/27 עמ' 21-23), אומר לו שהוא מסיים בשבע בבאר שבע ושואל האם יש לו **"אינטרנט 76 גיגה"**; המנוח משיב שיש לו 74-76, ושצריך למדוד את זה (יוער, כי בת/2 ש' 29-30, הסביר הנאשם 1 כי נהג לשוחח עם המנוח בקודים על סמים, במונחים של מהירות אינטרנט, וכשאמרו מנה בייט התכוונו לגרם-ג.ש). הנאשם 1 שואל את המנוח האם הוא עובד בערב והמנוח משיב שהוא עובד באחת עשרה ושיש לו מזל. המנוח שואל מה עם הבחור "הגדול הגדול", והנאשם 1 משיב שהוא דיבר איתו ושהבחור **"אמר חיובי, גם בשבוע הבא הוא אמר להביא לי... להגיד בכמה כמות, לא, להביא תשובה חיובית"**; המנוח אומר שלא צריך תשובה חיובית, ש"הוא צריך לקחת 100 מנה אינטרנט, הוא לא צריך 500"; והנאשם 1 אומר שבועוד שבוע הבחור יחזיר לו תשובה אם הוא לוקח 250 או 500 משלושה זנים. לאחר מכן הם מדברים על סוגי סמים AK-47 וסאטיבה, והמנוח אומר שזה לא הזן הכי חזק, שהוא לא עובד עם הכי חזקים, אבל יש להם את ההשפעה הכי טובה ואנשים אוהבים את זה.

סמוך לאחר מכן, **בשעה 10:41** הנאשם 1 מתקשר ל"אחשלו שכונה ליד" (שיחה 10-41-05; שיחה 4 בת/27 עמ' 23- יוער כי בתמלול נפלה טעות בזיהוי הדוברים), ומעדכן אותו שהיום בסביבות שמונה הוא רואה את הדירה שהם רצו

"להשכיר" ביחד, כי באחת עשרה הבן אדם יוצא לעבוד. הבחור אומר לנאשם 1 שהוא קודם רוצה לטעום, והנאשם 1 משיב **"בשעה אחת עשרה הוא מתחיל לעבוד אחי אז זה אומר שפחות או יותר אנחנו נגיע באחד לבית טוב נשמה?"**. מאוחר יותר **בשעה 17:23** מתקשר הנאשם 1 ל"אחשלנו שכונה ליד" (שיחה 17-23-50), הבחור שואל את הנאשם 1 מי נתן לו את הטלפון שלו, והוא משיב שהשיג אותו, ולשאלות נוספות משיב שזה מ"משפחה" ומ"חברה של אח שלך"; הנאשם 1 שואל למה, והבחור אומר לו שיבטל את מה שדיברו.

מיד לאחר מכן, **בשעה 17:24** הנאשם 1 מתקשר למנוח (שיחה 17-24-47; שיחה 16 בת/27 עמ' 36), שואל אם הוא מתחיל באחת עשרה, מעדכן אותו שהוא מסיים בשבע ושיגיע ברכבת בערך בשמונה; המנוח אומר לנאשם 1 שלפני שייצא לעבודה, בסביבות תשע וחמישים-עשר, הוא יקפוץ אליו, והנאשם 1 אומר שהוא כבר יקפוץ למנוח, כי הוא ממילא עובר אצל מישוה שגר לידו.

ביום 25.2.18 בשעה 17:27 הנאשם 1 מתקשר לנאשם 2, שכיניו בטלפון שלו הוא "מורטי" (שיחה 17-27-57; שיחה 17 בת/27 עמ' 36), ושואל אותו אם הוא עסוק היום, הנאשם 2 משיב שלא כל כך, והנאשם 1 אומר לו שהוא חייב אותו ומבקש שיירד למטה כדי שידברו. **בשעה 17:30** מתקשר הנאשם 1 לחברתו ענבל (שיחה 17-30-58; שיחה 18 בת/27 עמ' 37) ובתחילת השיחה מעדכן אותה שכנראה יגיע אליהם חבר שלו בערב; ובסביבות אחת הוא יצטרך להיעלם לחצי שעה-שעה, ולשאלתה אם זה על מה שסיפר לה אתמול, הוא משיב שכן. במהלך השיחה הוא נשמע מבקש ממישהו שיבדוק מה עם הנאשם 2 ושיגיד לו שירד לפני ש"יוריד" לו כאפה (ת/27 עמ' 42). **בשעה 17:49**, תוך כדי השיחה עם חברתו, משוחח הנאשם 1 עם הנאשם 2 (בשיחה ממתנה) שאומר לו שהוא תקף יורד (שיחה 19 בת/27 עמ' 49). הנאשם 1 חוזר לשיחה עם חברתו, וב**שעה 17:57** שוב נכנסת שיחה ממתנה מהנאשם 2 (שיחה 20 בת/27 עמ' 54-55), השניים מדברים בענייני עבודה, ואז הנאשם 1 שואל את הנאשם 2 אם יש לו רכב להיום, הנאשם 2 משיב בשלילה; הנאשם 1 אומר לו שזה בעייתי כי הוא צריך אותו למשהו בשדרות **"משהו טוב, רווחי אחי"**, ומציע שיבוא ברכבת כי **"אני צריך אותך איתי היום אחי"**, והם קובעים לדבר בהמשך.

בשעה 18:02 הנאשם 1 שוב משוחח עם חברתו, ובמהלך השיחה **בשעה 18:09** נכנסת שיחה ממתנה עם המנוח (שיחה 18-02-33 מדקה 07:02). הנאשם 1 אומר למנוח שהוא בא עם מישהו ושואל אותו האם הוא יכול לארגן אותם בהסעה מבאר שבע לשדרות, והמנוח משיב שהוא לחוץ בדלק; הנאשם 1 אומר שהם רוצים להגיע אליו מהר ושיבדוק עם הבנאדם אם יש לו 50 ₪ לדלק, המנוח אומר שהוא לא בטוח שיוכל להגיע לבאר שבע, והנאשם 1 אומר שיתקשר אליו כשהיו מול הבית שלו והם ישבו לדבר. הנאשם 1 שואל את המנוח **"אתה סוליקו היום בבית או שהיא באה לישון אצלך?"**, המנוח אומר שאולי יותר טוב שהוא יגיע אל הנאשם 1, וזה משיב לו שזה פחות מתאים כי הם צריכים ללכת לעוד כמה אנשים; המנוח אומר שיכול להיות שהוא לא יהיה לבד, והנאשם 1 משיב **"נראה איך זה מסתדר כי אנחנו לא יוצא לנו רק בסביבות שתיים אני אצלי בבית היום, הבנת? אנחנו חותכים מבן אדם לבן אדם"**. המנוח שואל מתי הוא אמור להגיע לשדרות, והנאשם 1 משיב שיגיע ברכבת בערך בשמונה, ויגיע אליו בערך בשמונה וחצי; המנוח מציע לאסוף אותו מהרכבת לבית הנאשם 1 כי הוא לא יהיה לבד היום, והנאשם 1 משיב שהוא לא צריך הביתה; המנוח אומר לבסוף שפשוט יפגשו אצלו בבית, שהוא לא יהיה לבד אבל זה בסדר, והנאשם 1 אומר לו שזה בעייתי עבורו והוא מעדיף שלא.

בהמשך **בשעה 19:47** המנוח מתקשר לנאשם 1 (שיחה 19-47-30; שיחה 28 בת/27 עמ' 60), שואל איפה הם, והנאשם 1 מעדכן שבעוד חצי שעה יגיעו לשדרות.

למחרת ביום **26.2.18 בשעה 10:43** יוצאת שיחה מהטלפון של הנאשם 1 לחברתו ענבל (שיחה 10-43-15), נשמע קולו של הנאשם 2 שאומר לה להשאיר את הדלתות פתוחות, כי חבר של הנאשם 1 צריך להביא לו איזה שקית. **בשעה 10:53** (שיחה 10-53-31) הנאשם 1 מתקשר ושואל אותה אם הביאו את השקית והיא אומרת שהיא לא יודעת, ולשאלתו אם השאירה דלתות פתוחות, היא משיבה שכן. **בשעה 11:06** הנאשם 1 שוב מתקשר לחברתו (שיחה 11-06-10) ושואל אם השקית הגיעה, והיא אומרת שיש שקית של שופרסל. **בשעה 18:19** הנאשם 1 מקבל שיחה משכנתו ורה (שיחה 18-19-21), הוא שואל מה דעתה על השקית, היא שואלת מאיפה זה ואומרת שהוא בטוח דפק מישהו, הנאשם 1 אומר שיספר לה בבית.

ביום **26.2.18 בשעה 18:35** מתקשר המנוח לנאשם 1 (שיחה 18-35-31; שיחה 21 בת/27 עמ' 56), מעדכן אותו שהוא יצא לעבודה ושואל אם הכסף יהיה היום, הנאשם 1 אומר לו שלא ידאג, והמנוח מספר שכבר קרה לו בעבר שהתעכבו עם כסף והיו לו בעיות. המנוח אומר לנאשם 1 שבשתיים (כך במקור, הכוונה לשעה 02:00-ג.ש) הוא מסיים לעבוד ובשלוש יהיה בשדרות; הנאשם 1 אומר שיבוא אליו לאחר מכן וייקח, והמנוח אומר שכשיגיע הוא "יתקתק" לו בדלת.

ביום **26.2.18 בשעה 21:27** מתקשר הנאשם 1 לנאשם 2 (שיחה 21-27-20; שיחה 31 בת/27 עמ' 72; וכן ת/70). בשל חשיבותה של השיחה, היא תצוטט להלן במלואה:

"הנאשם 2: ג'ו'ו

הנאשם 1: אה אח שלי?

הנאשם 2: תגיד מה אתה אומר מה שמו בישראל? רק שם משפחה.

הנאשם 1: למה?

הנאשם 2: תגיד לי, מה, אני צריך לבדוק משהו

הנאשם 1: שימונוב

הנאשם 2: בדוק אתה בטוח

הנאשם 1: כן

הנאשם 2: אתה בדוק לי במאה אחוז

הנאשם 1: בדוק אחי, זה אפרים שימונוב. למה?

הנאשם 2: אין לו אף אחד בארץ?

הנאשם 1: למה

הנאשם 2: אין לו אף אחד בארץ?

הנאשם 1: אין לו אחי, אין לו, הבנאדם אחי לא מהארץ

הנאשם 2: אין לו משפחה פה, דודים?

הנאשם 1: כלום, שום משפחה אחי

הנאשם 2: יאללה אחי אני חצי שעה ארבעים דקות מתארגן, אני יוצא אליך..."

בשעה 21:44 המנוח מתקשר לנאשם 1 (שיחה 21-44-49; שיחה 32 בת/27 עמ' 73- יוער כי גם בתמלול זה נפלה טעות בזיהוי הדוברים), מעדכן אותו שהוא מסיים לעבוד בעוד שעתיים וחצי-שלוש, ומבקש שיהיה זמין.

בשעה 22:35 הנאשם 1 מתקשר לנאשם 2 (שיחה 22-36-06; שיחה 33 בת/27 עמ' 73-74) ושואל איפה הוא, הנאשם 2 מעדכן שבעוד כמה דקות הוא מגיע לתחנה מרכזית ומשם לוקח רכבת אליו, ואז אומר **"תקשיב, שאלה"**; הנאשם 1 אומר **"נו, לא יותר מדי אחי"** וברקע נשמע קול של בחורה (ככל הנראה השכנה ורה- ג.ש) שאומרת **"כן, יש פה בנות"**; הנאשם 2 צוחק ושואל **"כפפות?"**, הנאשם 1 עונה **"הכל טוב"**, הנאשם 2 שואל **"אוקיי, גומי?"** והנאשם 2 עונה **"הכל"**. **בשעה 23:23** הנאשם 1 מתקשר לנאשם 2 (שיחה 23-23-59; שיחה 35 בת/27 עמ' 76), וזה מעדכן שהרכבת מתעכבת בעשרים דקות, ואומר לנאשם 1 שיגיע לתחנה המרכזית בשתיים עשרה וחצי (הכוונה לשעה 00:30- ג.ש). בהמשך, מהשעה 23:52 הנאשמים מתכתבים בטלפון, הנאשם 2 כותב לנאשם 1 שהוא לא מגיע בסוף, אך לאחר מכן כותב שהוא צוחק ושהוא באופקים, ובשעה 00:02 מבקש שהנאשם 1 יתארגן ויצא לתחנה (ת/28). **בשעה 00:20** הנאשם 1 מתקשר לנאשם 2 (שיחה 00-20-12), הנאשם 2 מעדכן שהגיע לשדרות ושהוא בתחנה, והנאשם 1 אומר לו שיתקדם אליו.

ביום 27.2.18 בשעה 01:42 המנוח שולח לנאשם 1 הודעה **"אני 35 דקות אצלך"** (ת/28). **בשעה 01:46** המנוח מתקשר לנאשם 1 (שיחה 01-46-25), מעדכן אותו שסיים לעבוד ושבעוד ארבעים דקות הוא אצלו, הנאשם 1 שואל אותו **"אתה סוליקו?"** ולשאלתו מסביר שהכוונה אם הוא לבד, והמנוח משיב **"אני לבד, בטח"**. פרט לשיחה שיצאה מהטלפון של הנאשם 1 למנוח בשעה 02:41 ולא נענתה, מדובר בשיחה האחרונה שהתקיימה באותו לילה בין הנאשם 1 למנוח או בין הנאשמים עצמם.

למחרת האירוע, **ביום 27.2.18 בשעה 13:24**, נ' בת זוגו של המנוח מתקשרת לנאשם 1 (שיחה 13:25:03; שיחה 10 בת/27 עמ' 30), ושואלת מתי ראה את המנוח בפעם האחרונה, שכן היא לא מוצאת אותו מאתמול בלילה, הנאשם 1 משיב שאינו יודע, שחיכה לו אתמול כי הוא היה צריך להגיע אליו אחרי העבודה, ואף שלח לו הודעה שהוא בדרך אליו, אך לא הגיע בסוף; נ' שואלת באיזו שעה, והנאשם 1 אומר שזה היה **"בסביבות אחד ומשהו"**, ושמצא המנוח לא עונה לו לטלפון. נ' אומרת שהיתה אצל המנוח בבית אך הוא לא שם, הרכב לא בחניה ואף אחד לא יודע איפה הוא; הנאשם 1 שואל אם יכול להיות שהוא קפץ לבן אדם שלו **"להתחדש"**, ונ' משיבה שזה לא הגיוני שהוא לא נמצא עד שעה כזו, מתחילה לבכות ואומרת שהיא פוחדת שקרה לו משהו, והנאשם 1 אומר לה שלא תדאג, שאין סיבה שיקרה לו משהו, ושאליו הוא סתם התעכב במרכז עם החבר שלו.

ביום 27.2.18 בשעה 15:23 הנאשם 1 מתקשר לנאשם 2 (שיחה 15-23-25; שיחה 13 בת/27 עמ' 32), שואל אם ההסעה יוצאת בחמש, והנאשם 2 משיב שבחמש וחצי ונשמע שואל מישהי בשם מעיין מתי ההסעה יוצאת; הנאשם 1 אומר לו שלא יגיד לה שהוא מדבר איתו, ושואל **"יא בן זונה, הלכת בסוף לעבודה?"**, הנאשם 2 משיב **"כן אחי, אני אמרתי לך"**, והנאשם 1 אומר לו **"יא חתיכת שרמוטה, ואז אני אמרתי לך אח שלי אל תלך כי אז אתה מוציא אותי בעין לא יפה"**; הנאשם 2 אומר שהכל טוב, שהוא כבר דיבר עם חנית ושאין לו מה לדאוג, הנאשם 1 שואל אם סיפר לה את האמת, הנאשם 2 עונה **"כן אחי, סיפרתי לה"** ואז אומר **"סתם אחי"**. בהמשך, שואל הנאשם 2 **"תגיד, יש חדש? ראית משהו? או ששום דבר בינתיים?"** והנאשם 1 משיב **"לגבי השמה? עדיין לא שמעתי כלום, אבל"**

אחי נדבר אחי נדבר.

מיד עם סיום השיחה, **בשעה 15:25** מתקשר הנאשם 1 לנ' (שיחה 15-25-55; שיחה 14 בת/27 עמ' 33-34) ושואל אותה מה קורה, נ' נשמעת בוכה ומעדכנת אותו שהיא בתחנת המשטרה, שמצאו את הטלפון של המנוח זרוק באיבים ואת הרכב שלו שרוף, אבל היא לא יודעת איפה הוא. הנאשם 1 שואל אם יש קצה חוט, שואל אם הרכב היה ריק והיא אומרת שלא נראה לה שהיה ברכב משהו אבל כולו שרוף והטלפון נמצא ליד; הנאשם 1 שואל אם נלקחו טביעות אצבע, והיא משיבה שלקחו את הטלפון ויבדקו אותו. בהמשך, כשנ' שואלת איפה המנוח יכול להיות, הנאשם 1 אומר לה שיכול להיות שזה קשור לחבר שלו מהמרכז, שהוא היה נוסע להתארגן אצלו והיה חייב לו כסף; סיפר שהמנוח דיבר איתו על כך לאחרונה וביקש ממנו שילווה לו כסף, כי הוא חייב 3,000 ₪, ואמר שאולי סתם מנסים להפחיד אותו. הנאשם 1 אומר שהוא בשוק יותר ממנה, כי היה צריך לפגוש את המנוח אתמול אחרי העבודה וחיכה לו. הנאשם 1 מבקש מנ' להתקשר אליו כשהיא יוצאת מהתחנה.

בשעה 15:51 מתקשר הנאשם 1 לשכנתו ורה (שיחה 15-51-41; שיחה 14 בת/27 עמ' 35), ושואל אם היא יכולה להכנס אליו הביתה אחרי העבודה, כי הוא צריך שתעשה שם משהו. בהמשך הוא אומר לה **"נכון יש שם את הקייס של מורטי... סבבה? אז תזקי אותו לפח"**; הנאשם 1 מבקש ממנה להשתדל כמה שיותר, כי זה מאד חשוב לו, והיא אומרת שתעדכן אותו בהודעות.

ממצאי חוות דעת פורנזיות

חוות הדעת לגבי נתיחת גופת המנוח ועדותה של ד"ר הדס גיפס

חוות הדעת שערכה ד"ר הדס גיפס מהמכון לרפואה משפטית ביום 22.5.18, לגבי נתיחת גופת המנוח ותיקוד הנתיחה (ת/97, דיסק ת/97א וכן ת/91), הוגשו תחת עדותה הראשית. על פי חוות הדעת, גופת המנוח התקבלה לנתיחה ביום 27.2.18, לאחר שנמצאה שרופה ברכב ביער איבים, והוחזקה בקירור עד לנתיחה שבוצעה ביום 5.3.18 ע"י ד"ר בריטניה מורגן פלמינג; וזיהוי הגופה בוצע באמצעות השוואת פרופיל גנטי.

בחוות הדעת ציינה ד"ר גיפס, כי גופת המנוח היתה מפוחמת עם שינויים חמורים כתוצאה מפעולת חום, שהעיקריים בהם כללו קטיעה של הגפיים, שברים וחסרים של עצמות, חסרים של עור ורקמות רכות, והשפעת פעולות חום על האיברים הפנימיים עד כדי התפחמות מלאה, יותר בצדה הימני של הגופה. פרט לממצאים שנבעו מהשריפה לא אותרו ממצאים חבלתיים אחרים; כאשר למרות שמהודעות הנאשמים עולה כי עיקר הפגיעות היו חבלות קהות בראשו של המתלונן, הרי שנוכח שינויי פעולת החום הנרחבים (שכללו חוסר ברקמות הרכות ובעצמות כיפת הגולגולת ובישול של רקמת המוח), לא ניתן לאשר או לשלול את גרסתם.

עוד צוין, כי על מנת להעריך האם מועד המוות קדם לשריפה, ניתן לעתים לנסות להעזר בממצאי נתיחה ובבדיקות מעבדה היכולים להעיד על שאיפת עשן ותוצרי בעירה, דהיינו על שריפה בעוד המנוח בחיים. ואולם בענייננו, השינויים להם גרמה השריפה היו כה חמורים, שכן בקנה הנשימה ובסימפונות נמצא חומר "בוצי" שמקורו ככל הנראה בבישול

של דם ורקמות רכות, ובשל מצב הגופה אף לא נמצא דם לצורך בדיקות מעבדה; ועל כן לא ניתן להעריך האם המנוח היה בחיים בעת השריפה או אם זו גרמה למותו.

נוכח כל האמור, קבעה המומחית כי בשל מצב הגופה לא ניתן לקבוע את סיבת המוות.

עוד צוין בחוות הדעת, כי בדגימת שתן שנלקחה מהמנוח, נמצא אלכוהול ברמה מזערית, ממצא היכול להתיישב עם תהליך רקבון; וכן נמצא תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס, המעיד על חשיפה לקנביס בימים האחרונים לפני המוות.

בעדותה בפנינו הבהירה ד"ר גיפס, כי הנתיחה בוצעה מספר ימים לאחר הגעת הגופה למכון ולאחר הבדיקה החיצונית, בשל טעמים בירוקרטיים, נוכח ההמתנה לזיהוי המנוח ולהוצאת צו נוסף לאחר זיהויו, שכן תחילה הוגדר כאלמוני; וכי בעת הנתיחה נכחה גם ד"ר דבורה קטני מטעם ההגנה.

בחקירתה הנגדית הבהירה ד"ר גיפס, כי לא ניתן לקבוע אם כיפת הגולגולת נעלמה כתוצאה מחבלה או מהשריפה, אך מאחר שהחלק העליון של כיפת הגולגולת הוא אזור מאד דק, בדרך כלל במקרי שריפה בטמפרטורות גבוהות הוא נשרף וחושף את המוח (עמ' 315-316). לדבריה, בשונה מהדם שהיה בגופה והתמצק כתוצאה מהשריפה כך שלא ניתן היה לדגום אותו, ניתן היה לדגום שתן מאחר שכיס השתן סגור בתוך האגן והשתן שבתוכו לא התאדה. לגבי רמת האלכוהול בשתן הסבירה כי נמצא 6 מ"ג אחוז של אלכוהול, כאשר מדובר בכמות מזערית היכולה להיות תוצר שלאחר המוות; ולגבי הסם נמצאו בשתן 74 ננוגרם למ"ל חומצת חשיש, ואין כל דרך לדעת אם המנוח השתמש בסם תוך כדי האירוע, או שמדובר בפירוק של חומר שנצרך אפילו שבוע לפני כן (עמ' 316-317).

העדה אישרה, כי אינה יכולה לשלול את טענת הנאשמים לפיה כשהמנוח הועבר לרכב הוא כבר היה מת, ואינה יכולה להצביע על ראיה התומכת או סותרת את גרסתם בדבר סיבת המוות (עמ' 317-320).

חוות הדעת הביולוגית

חוות הדעת הביולוגית שערכה ענת גסט מהמכון לרפואה משפטית ביום 8.3.18 (ת/86), הוגשה בהסכמה. מחוות הדעת עולה, כי התקבלו לבדיקה דגימות שנלקחו מגופת המנוח, ודגימות דנ"א של בני משפחתו; וכן מוצגים שונים שנאספו ונשלחו לבדיקה ובהם זוג גרביים מולבשים אחד על השני שנמצאו בזירה במרחק של כ-20 מ' מזרחית לרכב; מטוש מדגימת שקית שחורה שנתפסה במכולת אשפה; מטושים מדגימת חח"ד מסלע בזירה; שקית נייר של שופרסל שבתוכה היה חומר החשוד כסם; מחסנית ובה 14 כדורי תחמושת שנתפסה בזירה; אקדח, נרתיק לאקדח ומחסנית שבה 11 כדורי תחמושת; ומטושים מדגימות שנלקחו מטלפון נייד.

בבדיקות שבוצעו לזיהוי חומר חשוד כדם, נמצא דם על גבי הגרב החיצוני מבין השניים, אך לא התקבל ממנו פרופיל גנטי בר דיווח (עמ' 4). בגרב השני (הפנימי) התקבל בדגימה אחת פרופיל חלקי הכולל יותר מפרט אחד, שאינו בר

השוואה; ובדגימה שניה התקבל פרופיל חלקי ביותר ועדות לתערובת, אך הפרופיל אינו בר השוואה (עמ' 7).

בדגימות שנלקחו מהסלע בזירה נמצא דם, שמקורו יכול להיות במנוח או בגבר אחר בעל פרופיל גנטי זהה; וגם מקור הדנ"א בדגימות שנלקחו ממחסנית אקדח, יכול להיות במנוח או בגבר בעל פרופיל גנטי זהה; כאשר שכיחות הגברים באוכלוסיה בעלי פרופיל גנטי זהה נאמדת באחד ליותר ממיליארד. מקור הדנ"א מהטלפון הנייד בתערובת של יותר משני פרטים, כאשר המנוח יכול להיות אחד המקורות לתערובת זו (עמ' 7).

מקור הדנ"א בדגימה מצד ימין של ידית האקדח, הוא בתערובת של שני פרטים לפחות, שהמנוח אינו יכול להיות אחד מהם; ובדגימות אחרות מהאקדח לא התקבל פרופיל גנטי בר דיווח. מהדגימה שנלקחה מנרתיק האקדח התקבלה תערובת של שלושה פרטים לפחות, כאשר פרופיל זה אינו בר השוואה (עמ' 4,7).

בדגימות שנלקחו מהשקית שנמצאה במכולת האשפה נמצא דם, אך לא התקבל דנ"א הומני העומד בדרישות הסף לקביעת פרופיל גנטי. גם משקית הנייר שבה נמצאו הסמים לא התקבל דנ"א הומני העומד בדרישות הסף לקביעת פרופיל גנטי (עמ' 4).

בדיקת טביעות אצבע

מתוך מוצגים שונים שנבדקו, נמצאו טביעות אצבע על מחסנית האקדח (המחסנית שהיתה בתוך האקדח, ולא זו שנתפסה בנפרד בזירה - ג.ש), על כדורי אקדח במחסנית השניה, ועל שקית הנייר שבה נמצאו הסמים. טביעת האצבע על המחסנית שהיתה בתוך האקדח נמצאה כטביעת אצבעו של הנאשם 2 (ת/87, ת/87א).

חוות דעת לגבי חקירת דליקה

בחוות דעת לגבי חקירת דליקה מיום 7.3.18, שנערכה ע"י רשף דהורני שוהם (ת/85), צוין כי ביום 27.2.18 בשעה 15:40, התקבלה הודעה מרכז החקירות של משטרת שדרות לגבי האירוע, וכבאים ראשונים הגיעו ליער בשעה 16:03. צוין, כי במקום נמצא הרכב שבבעלות המנוח כשהוא שרוף לחלוטין ובתוכו גופה חרוכה, זאת לאחר שהתקבלה הודעה במשטרה על העדרותו של המנוח; הרכב נמצא עם החזית לכיוון מערב, לכיוון היער; בתוך הרכב ובסביבתו לא נמצאו הנשק והמחסניות של המנוח; לא נמצא מיכל חומר דליק על אף שמדובר בהצתה; דלת הנהג היתה פתוחה בעת הדליקה, דלת הנוסע לא היתה נעולה, ושתי דלתות הנוסעים האחוריות היו נעולות; נמצאו שברי זכוכית נקיות מפיוח סמוך לדלת הנהג; ליל האירוע היה חורפי וירדה כמות של 4.80 מ"מ גשם, ולמרות זאת הרכב נשרף לחלוטין וכבה רק לאחר שכל חומר הבעירה התכלה.

על סמך הממצאים שנמצאו ברכב ובזירה וניתוחם, מסקנת המומחה היא שמדובר בהצתה של הרכב לאחר שהמנוח הונח בתוכו, ונשללה אפשרות של התאבדות. בין היתר נקבע בחוות הדעת, כי הדליקה החלה בתא הנוסעים של הרכב והתפשטה לכלל הרכב וכלפי חוץ, כאשר סימני ההתכה פוחתים ככל שמתרחקים מצירי דלת הנהג לכיוון חזית הרכב; הבנזין ממיכל הדלק של הרכב נשפך וסייע להמשך הבעירה; לא נמצאו שיירי חומר דליק, שכן מעוצמת השריפה והחום

הגבוה כל חומרי הדלק נשרפו והתאדו, ולמרות הגשם שירד הרכב נשרף לחלוטין וכבה רק לאחר שכל חומר הבעירה התכלה; מהממצאים שנמצאו מחוץ לרכב נראה שחלון הנהג נשבר לפני פרוץ הדליקה ושדלת הנהג היתה פתוחה בעת הדליקה; המנוח נמצא בתנוחה לא טבעית ברכב, כשהוא שוכב על הבטן על כסא הנהג, רגלו הימנית צמודה למשענת כסא הנהג, רגלו השמאלית לכיוון הדוושות, וראשו בין משענת הנהג למשענת הנוסע, מה שיכול להעיד על כך שהנוח בתוך הרכב לפני פרוץ הדליקה.

גרסאותיהם המפלילות של הנאשמים בחקירה

גרסת הנאשם 1

כאמור, הנאשם 1 ידע כי הוא חשוד ברצח המנוח כבר מאמצע חקירתו הראשונה (ת/1). כבר בחקירה זו הוסברו לו כל זכויותיו והוא ויתר על זכותו להיוועץ בעורך דין, וכך פעל גם בחקירות הנוספות ובשחזור שנערכו לו באותו יום עד למחרת לפנות בוקר (28.2.18-13.18). בחקירותיו הראשונות שלל הנאשם 1 כל קשר להעלמותו של המנוח, ומסר גרסה מתפתחת שבה אט אט קשר את עצמו ואת הנאשם 2 לעסקת סמים עם המנוח, כשלטענתו התכוונו לסייע לו למצוא קונה לסם, אך המנוח לא הגיע לפגישה שקבעו.

המהפך בגרסת הנאשם 1 החל לאחר שהוברר לו כי הנאשם 2 סיפר על כך שהמנוח הביא לביתו את הסמים בצהרי יום האירוע (בתשאול עם החוקר לזמי, ת/3 בעמ' 6-7); ובשלב זה הסכים הנאשם 1 להוביל את השוטרים אל הסמים שקיבל מידי המנוח. לאחר שחזרו מההובלה, במהלך שיחה ועישון סיגריה עם הבלש עדי חממי, בכה הנאשם 1 ואמר שהוא מבקש לספר "את כל האמת". וכך, החל בחקירתו הרביעית (ת/4), הנאשם מסר גרסה מפורטת ובה קשר את עצמו ואת הנאשם 2 לרצח המנוח; ומיד לאחריה ערך שחזור מפורט (ת/5), שבמהלכו הצביע על המקומות בהם התרחשו אירועי הלילה, הן הרצח עצמו והן ההתרחשויות שלאחריו. כאמור, במהלך השחזור ובעקבותיו נתפסו האקדח, חלק מהבגדים שלבשו הנאשמים באירוע, המצית ומפתחות הרכב של המנוח.

להלן יפורטו בהרחבה אמרותיו השונות של הנאשם 1 בנוגע לשלבים השונים של האירוע. ויוער כבר עתה, כי ניכר ממכלול אמרותיו של הנאשם 1 שהוא ניסה להאדיר את חלקו של הנאשם 2 באירוע, ומיעט בפרטים לגבי תכנון האירוע, שכן הציגו כאירוע אליו הוא נקלע ושאותו יזם הנאשם 2.

בנוגע לתכנון ולהתרחשויות שקדמו לאירוע

בחקירתו הרביעית מיום 28.2.18 בסמוך לשעה 23:15 (דיסק ת/4א, תמלול ת/4; יוער, כי חלק מהציטוטים שיובאו להלן אינם מופיעים בתמלול, אך נשמעים היטב בדיסק תיעוד החקירה- ת/4א), טען הנאשם 1 כי הוא והנאשם 2 רצו "להתארגן" בסמים, המנוח אמר לו ש"יש לו כיוון", והוא אמר זאת לנאשם 2; הם נפגשו עם המנוח ביום ראשון, סיכמו לקנות ממנו 75 גרם, עישנו יחד מהסם וקבעו להפגש ביום שני, וסוכם, על דעת הנאשם 2, כי המנוח יביא את הסם לבית הנאשם 1, שכן ממילא הנאשם 2 יגיע אליו. בהמשך (ביום שני- ג.ש), הנאשמים ישבו בביתו, שתו ועישנו כך ש"הייתי מסטול בצורה מפגרת", ובסביבות השעה 03:00 לאחר שהמנוח חזר מהעבודה, הם נפגשו בבית הנאשם 1; הנאשם 2 שאל אם יש איזה אזור נידח בו אפשר לבצע את העסקה, הוא עצמו הציע לקפוץ לאיבים, המנוח הסכים והם

נסעו. לדבריו, הנאשם 2 ביקש מהמנוח מספר פעמים שלא יהיה עם אקדח כי הוא פוחד, והמנוח השאיר את האקדח ברכב שחנה בסמוך למקום בו המשטרה מצאה אותו; הם הלכו ברגל לכניסה של איבים תוך כדי שהם משוחחים, כאשר הכסף היה אצל הנאשם 2 והוא לא הבין למה הוא מושך את הזמן, כשלפתע הנאשם 2 תקף את המנוח (ת/4 עמ' 2-4).

בהמשך אמר הנאשם 1, כי "לפני זה, לא הבנתי למה הוא אמר לי את זה, אבל הוא אמר לי תשאיר את הטלפונים בבית. אמרתי לו למה?... כביכול יש לך את הכסף. באת אמרת ש.. שנעשה את העסקה (מילה לא ברורה)... אבל מה יש להשאיר את הטלפונים בבית?", והנאשם 2 השיב "לא, זה... אתה יודע, לך תדע, האזנות, ציטוטים, משהו כזה" ולכן הם השאירו את הטלפונים בבית (שם בעמ' 6).

בשחזור שנערך לנאשם 1 ביום 1.3.18 החל בשעה 00:10 (דיסקים ובהם תיעוד וידאו ת/5 ות/5ד; תמלולים ת/5 ות/5א- יוער, כי התמלול הראשון כרונולוגית הוא ת/5, בו תומללו 3 קבצי וידאו המצויים בת/5, אך התמלול לא ערוך לפי הסדר הכרונולוגי של השחזור), התבקש הנאשם 1 לשחזר את האירוע מתחילתו, והחל בשחזור ליד בניין מגוריו (קבצים 0007 ו-0011 בת/5). לדבריו, ביום האירוע הם היו אמורים לפגוש את המנוח בביתו (של הנאשם 1), על מנת שהנאשם 2 יביא לו את הכסף; אך הנאשם 2 ביקש שיעברו למקום שקט יותר, "אז אמרתי לו שבוא נלך אני אראה לו כביכול איפה [נאשם 2] הולך לשים לו כל פעם את הכסף ואיפה הוא יצטרך כאילו להיפגש עם אה... עם [הנאשם 2]". בערך בשעה 02:30-03:00, הוא שמע שהמנוח הגיע לביתו ופתח את הדלת, הם יצאו מהבית ונסעו ברכבו של המנוח לכיוון יער איבים. לדבריו, המנוח נהג, הנאשם 2 אמר היה לשבת לידו מלפנים, אבל "בגלל ש[הנאשם 2] ראה את האקדח אז הוא רצה לדבר איתי אז הוא בא לשבת מאחורה"; והם הגיעו ליער בערך ב-03:10-03:20 (ת/5 עמ' 4-8).

הנאשם 1 הוביל את השוטרים ליער איבים, עד למקום בו המנוח החנה את הרכב, ושם סיפר כי הם יצאו מהרכב והחלו להסתובב ולדבר באזור, כשבעיקר הנאשם 2 והמנוח שוחחו ואילו הוא היה מאחור ו"לא הבנתי כביכול למה אנחנו מגיעים לפה... כי כולה היינו צריכים למסור את הכסף"; הם הסתובבו שם כחצי שעה-שעה, כאשר הנאשם 2 אמר למנוח מספר פעמים שישים את האקדח ברכב כי זה מלחיץ אותו, ובפעם הרביעית או החמישית המנוח הלך לרכב והשאיר שם את האקדח; והם התחילו ללכת "לכיוון למעלה". בדרך שוחח הנאשם 2 עם המנוח על סמים, שאל אותו באיזה מחיר הוא יכול למכור לו חצי קילו וקילו, ואמר שהוא לא מוכן לקנות ממנו כל פעם ב-60 ₪ כי זה יקר; והוא עצמו הלך מאחור ולא כל כך דיבר איתם, כי היה מסטול וכאב לו הראש (שם, עמ' 8-10).

בהמשך, כשנאמר לו שמחומר החקירה עולה שהם ניסו להגיע לבית המנוח ביום ראשון ולגנוב משם את הסמים, השיב הנאשם 1 בחיוב, ואמר שבשעות הלילה הם רצו לפרוץ לבית ולגנוב את הסמים, נכנסו מבעד לשער הבית, ראו שהדלת והחלונות נעולים, הלכו מסביב, הנאשם 2 הציע שיטפסו מהבית הצמוד, הם ניסו לטפס ולא הצליחו ולכן ויתרו (ת/5 עמ' 15-16).

לאחר השחזור, ולפני תחילת החקירה הבאה, עת צפה הנאשם 1 בסרטון השחזור, שאל אותו החוקר לזמי האם הביא עמו גרב מהבית (ת/7 ממונה 18:55 ואילך; הדברים לא תומללו בת/7א). בתגובה הנאשם 1 הרים את ראשו, חשב

לרגע והניד ראשו לשלילה, ולשאלה נוספת השיב **"יכול להיות ש[הנאשם 2] לקח גרב מאצלי בבית"**; אך לשאלה מדוע שהנאשם 2 ייקח גרב ואיזה גרב לקח, השיב **"לא יודע, אני לא הסתכלתי כל כך על מה הוא עשה, אני לא חשבתי שהוא אתה יודע מתכנן לעשות איזה משהו שאני אצטרך לזכור"**.

בחקירה שלאחר השחזור מיום 1.3.18 בשעה 04:20 (הודעה ת/7, דיסקים ת/7ב, ת/7ד, ת/7ו; תמלולים ת/7א, ת/7ג, ת/7ה), שב הנאשם 1 ותיאר את שיחותיו עם המנוח לגבי הסמים, טען כי לא רצה לרכוש אותם אך הציע זאת לנאשם 2, ולכן הם הלכו לבית המנוח ועישנו שם, והנאשם 2 סיכם עם המנוח שייקח את ה-75 גרם וישלם ₪ 60 לגרם. לדבריו, לאחר מכן כשהלכו לביתו, הנאשם 2 שאל אותו אם המנוח גר לבד ואם בת זוגו גרה איתו, הוא השיב שאינו יודע אך הוא חושב שבשעה זו הוא בעבודה, והנאשם 2 הציע שיכנסו וייקחו לו את הסמים; הוא חשב שהנאשם 2 צוחק, אך כשהבין שהוא רציני, הסכים ללכת איתו ואינו יודע למה. הם הגיעו לבית המנוח, ראו שיש מצלמות מסביב, ניסו להכנס וראו שיש סורגים, ניסו לטפס מאחור ולא הצליחו, והוא אמר לנאשם 2 שיעזוב את זה. למחרת, הנאשם 2 שאל אותו אם המנוח רציני והוא השיב בחיוב ואמר שהמנוח הראה לו את הסם, והנאשם 2 ביקש שיגיד למנוח שהם יפגשו איתו באותו יום; הנאשם 1 אמר למנוח שיביא את הסמים לביתו כי הנאשם 2 רוצה לקנות אותם, המנוח עשה כן, והוא הודיע על כך לנאשם 2 (ת/7 ש' 14-33).

בהמשך, הנאשם 2 הגיע אליו והם ישבו לדבר ועישנו, והמנוח שלח הודעה שיגיע בעוד כחצי שעה; הנאשם 2 הציע שלא יפגשו בדירה אלא במקום ניטרלי, והוא אמר לו שאין צורך, שהרי המנוח רק ייקח את הכסף וילך. כשהמנוח הגיע, הנאשם 2 שוב הציע להפגש במקום יותר ניטרלי ואמר **"ככה תראה גם איפה תפגוש אותי שאני ארצה להתארגן"**, הם שאלו איפה יש איזו פינה, והוא עצמו הציע שייסעו לאיבים, לשם הנאשם 2 יכול להגיע גם באוטובוס. הם נסעו ברכב של המנוח, כשהמנוח נהג והם ישבו מאחור (שם בש' 33-39).

לשאלה אם הביא איתו גרב מהבית, שלתוכו הכניס אבן ובו השתמש כדי להכות את המנוח, השיב הנאשם 1 בשלילה; וכשנאמר לו שמחומר החקירה עולה כי הוא הלם בראשו של המנוח באמצעות גרב שבתוכו היתה אבן, השיב **"לא הלמתי בו עם שום גרב, אני זוכר שהבאתי לו מכות עם הידיים ועם אבנים שהיו לי בידיים אבל מעבר לזה לא באתי עם שום דבר מהבית"** (שם בש' 74-79). לשאלה מי תכנן את הרצח, השיב **"לא שישבנו ותכננו את זה פשוט [הנאשם 2] נתן לו מכה הוא נפל אני מאמין שגם [הנאשם 2] לא ממש רצה לרצוח אותו אלא רק לדפוק לו מכה שתיים וזה המשיך ככה"**. לשאלה מדוע לדבריו הנאשם 2 אמר שלא יגיעו עם טלפונים, השיב **"לפי מה שהוא אמר לי זה שהוא לא רצה שיהיו האזנות או ציתותים שיעקבו אחריו"** (שם בש' 84-87).

בהמשך, אישר הנאשם 1 כי הסמים שהסגיר הם הסמים של המנוח, ולשאלה אם הם רצחו אותו רק בגלל הסמים, השיב בחיוב (שם בש' 93-96). לשאלה אם הנאשם 2 התכוון לשלם למנוח עבור הסמים, השיב **"אני חשבתי בהתחלה שכן אבל עכשיו אני לא בטוח... כי הוא רצה אני אחליף בגדים לפני הרצח הוא אמר לי תחליף סתם לאיזה משהו כי אנחנו גם ככה סתם יושבים, אחרי זה לפני ש[המנוח] הגיע הוא אמר לי להשאיר את הטלפונים, ששאלתי אותו למה הוא אמר האזנות אז אמרתי לו אל תדאג אנחנו גם ככה נפגשים איתו אתה נותן לו את הכסף ושלוש על ישראל אף אחד לא ניפגש אחד עם השני. אז הוא פשוט חזר על זה שיכולים לדעת איפה אנחנו ומה עשינו"** (שם בש' 97-103).

לשאלה לגבי הנשק אישר הנאשם 1, כי הנאשם 2 ביקש כמה פעמים מהמנוח להשאיר את הנשק ברכב, ולשאלה איפה הוא הניח אותו, השיב כי כשהגיעו לרכב כדי להעלות את הגופה, האקדח היה על מושב הנהג ומשם הם לקחו אותו (שם בש' 104-111).

לשאלה מה יאמר אם הנאשם 2 יגיד בחקירתו שהנאשם 1 הוא זה שתכנן וביצע את הרצח, השיב שהוא מוכן לעימות איתו. ולשאלה אם מבחינתו הנאשם 2 הוא זה שעומד מאחורי המזימה לרצוח את המנוח, השיב בחיוב ואמר שזה בגלל כסף (ש' 112-117). בהמשך אמר כי היה ביחסי ידידות עם המנוח ולא היה מסוכסך עמו; ולשאלה מדוע אם כך לרצוח אותו בצורה כה ברוטלית, השיב **"זה לא שתכננתי לרצוח אותו (מילה לא ברורה) לא היה לי חלק מהסדר יום... פשוט יצא ככה... זה לא שתכננתי זה לא שבאתי והבאתי לו מכות בכוונה כדי לרצוח אותו זה הכל קרה מהר מדי זה לא אני לא יודע אפילו איך להגדיר את זה, פשוט היה בום בום ופיניטו"** (ת/ש' 178-190, ת/ג עמ' 21).

בעימות שנערך בין הנאשמים ביום 7.3.18 בשעה 11:16 (דוח עימות ת/8, דיסק ת/8ב, תמלול ת/8א; יוער כי חלק מהציטוטים שיובאו להלן אינם מופיעים בתמלול, אך נשמעים היטב בדיסק תיעוד העימות-ת/8ב), סיפר שוב הנאשם 1 כיצד התגבשה עסקת הסמים, בה ביקש הנאשם 2 לרכוש את הסמים מהמנוח; וכיצד ניסו ביום ראשון לפרוץ לבית המנוח ביוזמת הנאשם 2, אך לא הצליחו וחזרו לביתו. לדבריו, באותו יום הנאשם 2 נשאר לישון אצלו ואמר לו שיש לו את הכסף לקנות את הסמים, ולכן הוא דיבר עם המנוח בטלפון והם סיכמו שהמנוח יביא לו את הסמים הביתה, ושלמחרת הנאשם 2 יביא לו את הכסף. למחרת בצהריים, כשהיה בעבודה, המנוח הביא את הסמים לביתו והשאיר אותם בסלון (ת/8א עמ' 4-7).

לדבריו, הנאשם 2 הגיע אליו בערך בחצות, הם ישבו, עישנו ושתו. בשלב מסוים הנאשם 2 הציע שיחליפו לבגדים יותר נוחים והם החליפו בגדים, אם כי לא ידע שמשהו עומד לקרות פרט לכך שהנאשם 2 אמר לתת למנוח את הכסף עבור הסמים. הנאשם 2 גם הציע שלא יפגשו עם המנוח בבית כדי שלא יגיעו שוטרים, ושאל אם יש איזה מקום שקט שאפשר לפגוש אותו, והוא אמר לו שיש את היער; הנאשם 2 הסכים, אך אמר לו להשאיר את הטלפונים בבית כדי שלא יהיו ציתותים והאזנות ושלא יוכלו לאתר אותם. בהמשך, המנוח שלח לו הודעה שהוא עוד מעט מגיע, וכשהגיע אמרו לו שהכסף נמצא באיבים ושהם רוצים לשבת איתו במקום שקט, בו אין משטרה ו"שגם משם כביכול הוא יפגוש את [הנאשם 2] בכללי", ולכן הם עלו לרכבו ונסעו לכיוון איבים, כשהם יושבים מאחור. לדבריו, רק כשהמנוח הגיע הם ראו שהוא מאבטח עם נשק, והוא לא ידע זאת קודם לכן; ולאחר שירדו מהרכב ביער, הנאשם 2 ביקש מהמנוח מספר פעמים לשים את הנשק ברכב, ואמר שהוא מפחד כי חבר שלו נורה באקדח, ולבסוף המנוח שם את הנשק ברכב (שם בעמ' 7-9). בסיום העימות, שלל הנאשם 1 את טענת הנאשם 2 כי הוא תכנן את הרצח מראש; עמד על כך שהנאשם 2 הוא זה שרצה להפגש עם המנוח במקום שקט בו יוכל להעביר לו את הכסף; ושהנאשם 2 היה אמור לשלם עבור הסמים, אך הוא לא ידע אם יש לו את הכסף איתו (שם בעמ' 71-74).

בחקירתו האחרונה מיום 13.3.18 בשעה 14:22 (הודעה ת/9, דיסק ת/9ב, תמלול ת/9א), לאחר שהושמע לו חלק משיחת טלפון (שיחה 20-27-21 מיום 26.2.18), הנאשם 1 זיהה שהוא נשמע אומר לנאשם 2 שהוא מחכה לו, וציין שלפני כן הם קבעו שהנאשם 2 ייקח את הסמים שהמנוח השאיר בביתו, שאותם היה אמור לקנות באותו יום.

לשאלה כיצד מסתדרת טענה זו עם העובדה שהמנוח כבר השאיר להם את הסמים ושהנאשם 2 הגיע למפגש בלי כסף, השיב הנאשם 1 כי המנוח הביא אליו את הסמים מאחר שהוא תיווך בינו לבין הנאשם 2, וכי הנאשם 2 הגיע אליו עם תיק והוא חשב שהכסף בתיק או בכיס שלו. לשאלה איפה היה התיק של הנאשם 2 באירוע, השיב שהוא לא לקח אותו איתו, אך היתה לו בכיס בליטה והוא חשב שזה הכסף (ת/9 ש' 154-130).

כשהושמעה לו השיחה במלואה, אמר הנאשם 1 מיד, תוך שהוא תופס את ראשו, "איך לא שמתי לב? איך לא שמתי לב? חשבתי שהוא סתם שואל אם יש לו משפחה משהו כביכול אולי הוא מכיר את המשפחה שלו או משהו כזה". בהמשך אמר שהנאשם 2 שאל אותו בשיחה אם למנוח יש משפחה, והוא השיב שהוא מחו"ל ואין לו משפחה, והוסיף "חשבתי שהוא סתם שואל כי אולי הוא מכיר את המשפחה שלו או משהו כזה, כי [הנאשם 2] היה מתעסק בסמים הוא היה מוכר וכל הדברים האלה אז חשבתי שאולי הוא רוצה לדעת כי הוא מכיר את המשפחה או משהו כזה, איזה מטומטם אני איך לא שמתי לב... לא חשבתי שהוא מתכוון לדעת את זה כדי לרצוח אותו" (שם בש' 180-163). לשאלה מתי הם שוחחו קודם לגבי המנוח, השיב כי כשהיו בעבודה הוא סיפר לנאשם 2 שהוא מכיר מישהו שמחפש למכור סמים ושאל אם הוא מעוניין, הנאשם 2 ביקש לברר עליו פרטים ולבדוק אם הוא מכיר אותו, והוא אמר שלא יכול להיות כי הוא לא מהארץ; והוא חשב שהוא מברר אם המשפחה שלו מתעסקת בסמים, כדי לא ליפול עם סוכן סמוי או מלשין, ו"לא חשבתי שבשביל דבר כזה לרצוח אותו". לשאלה כיצד אם כך הוא מסביר את זה שלאחר השיחה הנאשם 2 הגיע אליו, ובהמשך אותו לילה הם רצחו את המנוח, השיב "אני לא רצחתי אותו אני לא ידעתי שזה יקרה, אם ידעתי שזה יקרה לא הייתי מבקש ממנו לבוא. אני רק חשבתי שהוא נותן לו את הכסף ופיניטו, הסמים היו כבר אצלי בבית הוא היה צריך רק לתת ל[מנוח] את הכסף ולקחת מאצלי את הסמים וזהו, אני לא ידעתי שזה יקרה אני נשבע לכם", ושלל את הטענה כי מהשיחה הזו ניתן ללמוד שהם תכננו לרצוח את המנוח (שם בש' 204-181).

לגבי הטענה שמחומר החקירה עולה כי הוא והנאשם 2 ביצעו את כל המעשים ורצחו את המנוח ביחד, לאחר תכנון, במודעות מלאה ובקור רוח, ואף פעלו להעלמת הראיות שיכלו להפילם, וכי היו להם הזדמנויות רבות להפסיק את המעשים אך הם לא עשו זאת, השיב כי לא ידע שהנאשם 2 הולך לרצוח את המנוח, וכי "אני אשם שאיכשהו לא הצלחתי לחשוב בדרך נכונה ולהתקשר למשטרה אני פשוט מפחד עשיתי כל מה שהוא אמר לי אני גם פחדתי שהוא ירגיש שאני מפחד ממנו" (שם בש' 266-264).

בנוגע לאופן תקיפת המנוח

בחקירתו הרביעית תיאר הנאשם 1, כי לאחר שהנאשם 2 משך את הזמן ושוחח עם המנוח ביער, הוא לפתע "דפק לו אגרוף או כאפה לראש ו... כאילו [המנוח] נפל חטף מכה עם אבן, כאילו מהאבן שהיתה על הרצפה בראש, ונפתח לו הראש. לא ידעתי מה לעשות, הייתי מבולבל, אני רואה את [הנאשם 2] ממשיך להכות אותו, ואומר לי 'תכה אותו, תכה אותו', והכיתי את הבן אדם. עד שלא ידעתי, פשוט השתגעתי. אני לא יודע כאילו... עם כל מה שבא לי ליד, עם אבנים, עם היד, עם הכל... באזור של הראש והבטן... ו[הנאשם 2] תופס אותי, אומר לי 'תירגע, תירגע'. אני קולט שרצחתי את הבן אדם... אני רואה אותו על הרצפה ומדומם (כך במקור) ואני כולי... אני הייתי בסטרס מטורף, אני הייתי מסטול, עפו לי דברים לראש... התחלתי להגיד מה עשינו, כאילו מה עשינו? כאילו למה? מה עשינו, מה עשינו. [הנאשם 2] הרגיע אותי ולקחתי אותו לרכב" (ת/4).

עמ' 4 ש' 15-38).

בסיום החקירה, לשאלת החוקר איך הוא רואה את חלקו באירוע יחסית לחלקו של הנאשם 2, אם התחלקו שווה בשווה, עשו הכל יחד או שמישהו עשה יותר, השיב כי אינו יכול לומר בדיוק כי היה מסטול (שם בעמ' 12).

בשחזור (קבצים 0007 ו-0011 בת/5) הוביל הנאשם 1 את השוטרים לתוך היער לאורך שביל, מרחק ארוך למדי ממקום חניית הרכב, עד שעצרו במקום בו נמצא סלע לבן (שעליו כתמים הנראים כדם ולמרגלותיו נמצאה מחסנית מלאה בכדורים). לדבריו, במקום זה הנאשם 2 והמנוח עמדו זה מול זה ושוחחו, והוא עמד מאחורי המנוח; ובשלב מסוים הנאשם 2 אמר למנוח **"תשאל גם את אסף"** ו"**איך ש[המנוח] הסתובב...**" [נאשם 2] **הביא לו מכה לראש**, מכה ביד חשופה, לדעתו באגרוף, והמנוח נפל עם הראש למטה (הנאשם 1 הדגים נפילה כשפניו של המנוח לכיוון הסלע). הנאשם 1 טען כי הוא זז בבהלה לאחור, ואילו הנאשם 2 **"התחיל להתנפל עליו... לתת לו מכות אבנים מסיבי, לדפוק לו בראש"**; הוא עצמו נכנס לפאניקה, ו"**לא הבנתי**, [נאשם 2] **התחיל להגיד לי 'תרביץ לו, תרביץ לו'... התחלתי להרביץ לו עם הידיים, דברים כאילו שמצאתי מהרצפה פשוט הרבצתי לו, הרבצתי לו... בשלב מסוים** [נאשם 2] **פשוט מזיז אותי ממנו**". לשאלה מה עשה המנוח בעת שהכו אותו, השיב כי הוא צעק **"די חברה, די די, הצילו"**, וכשהנאשם 2 הזיז אותו מהמנוח, המנוח כבר לא דיבר, היה מעולף ומלא בדם ולא ברור אם עדיין נשם, כאשר ירד ממנו הרבה דם מהראש, מהאף ומהפנים. לאחר מכן, הם עצרו, הוא שאל את הנאשם 2 **"מה עשינו?"**, וזה השיב שהם חייבים למצוא פתרון; ולאחר שמצאו את המשקפיים שנפלו לנאשם 2 באירוע, הם החלו ללכת לכיוון הרכב, כשלפתע הנאשם 2 אמר לו **"מה אתה עושה לך תביא אותו"** (ת/5 עמ' 10-15).

לדבריו, הוא תפס את המנוח וגרר אותו מרחק מה, כשהנאשם 2 התקדם לכיוון הרכב; ובשלב מסוים כאבו לו הידיים והיו לו בחילות, הוא עצר עם המנוח ליד ספסל פיקניק, השאיר אותו על הרצפה כשהוא מעולף וחסר הכרה, והלך לקרוא לנאשם 2 שהיה ברכב. כשחזרו יחד לספסל ראו שהמנוח נושם, הנאשם 2 אמר משהו על כך **"והתחיל לתת לו כמה בעיטות בראש הביא לו כמה בעיטות באיזור של החזה ובבטן ומאז לא שמענו אותו צורח יותר... אחרי ש[הנאשם 2] נתן לו את הבעיטות בבטן יצאה לו כמו נאקה זעקה כזאת"**; והם החלו לגרור את המנוח יחד לכיוון הרכב (שם בעמ' 15-18). בהמשך השיב לשאלת החוקר שהם לא השתמשו בבגדי המנוח כדי לשים בהם אבנים או משהו אחר כדי לפגוע בו, ותקפו אותו רק בידיים חשופות או באמצעות אבנים שתפסו בידיהם (שם בעמ' 20).

בחקירה שלאחר השחזור סיפר הנאשם 1, כי בהגיעם ליער, בעיקר המנוח והנאשם 2 דיברו, והוא רק זרק כמה מילים ו"**הרגשתי שיש משהו רע באוויר**", הוא היה מסטול ועישן הרבה, וחשב שלכן ההרגשה הרעה שחש. הם המשיכו ללכת ולדבר עד שהגיעו לכניסה, ובשלב מסוים הנאשם 2 אמר למנוח **"תשאל גם את אסף"**, ואז **"אני רואה ש[נאשם 2] נותן ל[מנוח] מכה בראש עם היד, [המנוח] נפל על האבן, התחיל לדמם, [הנאשם 2] נתן לו כמה מכות והתחיל לצעוק לי תרביץ לו, תרביץ לו. התחלתי פשוט להרביץ לו, בשלב מסוים אני זוכר ש[נאשם 2] דחף אותי ממנו ואני זוכר, הייתי ממש מטושטש, נעצרתי לשנייה, ניסיתי לספוג את מה שאני רואה מול העיניים שלי, התחלתי לשאול למה, מה עשינו מה עשינו"** (ת/7 ש' 42-46).

בהמשך אמר הנאשם 1, כי הוא לא זוכר אם המכה שהמנוח קיבל לראש היתה עם אגרוף או כאפה (שם בש' עמוד 27)

192-193). כן אישר, כי המנוח התחנך על חייו בעת שהכו אותו, ולדבריו אמר "די חברים תפסיקו, די, הצילו, איה איה, כל מיני כאלה", וכי "אני קלטתי שהוא מפוצץ בדם בסוף, בהתחלה ראיתי שהוא חטף מכה בסלע, אחרי ש[נאשם 2] הביא לו את המכה בראש אז ראיתי את הראש שלו על הסלע ושירד דם ו[נאשם 2] התחיל להרביץ לו ושהצטרפתי אני פשוט לא ראיתי כלום המשכתי להרביץ ולהרביץ ולהרביץ" (שם בש' 159-166).

אשר לחבלות שנגרמו לו כתוצאה מהאירוע, הציג הנאשם 1 את חבלותיו לחוקר עוד לפני תחילת החקירה, אך אמר שלא כל החבלות בידו נגרמו מהמכות וחלקן נגרמו מהכלבה של חברתו, והצביע על אותן חבלות שנגרמו לו כתוצאה מהאירוע: סימנים על שתי כפות ידיו ועל זרת ימין (ת/7 ממונה 22:40). בהמשך, כשנשאל בחקירה אם יש לו סימנים בגופו כתוצאה מהאירוע, השיב "יש לי בכף יד ימין ובזרת ימין וכאב לי הרגל אחרי מה שעשינו ואיזור הכרית ביד ימין", והצביע על חבלות בכף יד ימין ובזרת, ועל המקום בו כואב לו באזור כרית יד ימין מתחת לזרת (ת/7 ש' 80-82, ת/7 ממונה 21:39 ואילך).

בעימות מסר הנאשם 1 תיאור דומה, לפיו לאחר שהמנוח השאיר את הנשק ברכב הם המשיכו ללכת, כשהנאשם 2 והמנוח דיברו מלפנים, וכשהמנוח הסתובב אליו הנאשם 2 לפתע "לא יודע, הביא לו אגרוף, מה זה היה בדיוק, הביא לו בראש, מתחיל אממ להרביץ לו. אני נכנסתי כזה לשוק, לא הבנתי לשנייה מה לעשות"; הנאשם 2 אמר לו להרביץ למנוח, והוא החל להרביץ לו עם אבנים וחפצים שמצא במקום, עד שהנאשם 2 "משך אותי מהגופה... אומר לי 'תירגע עזוב עזוב תפסיק'". לשאלה מדוע הוא מדבר על גופה, הבהיר שבשלב זה לא ידע שמדובר בגופה, ושבעת הכאת המנוח הוא צעק "איה תפסיקו תפסיקו, איה", היה במצב שכיבה וקצת ניסה לזוז (ת/8 עמ' 9-11).

לדבריו, בשלב זה הוא נעצר ואמר לנאשם 2 "אח שלי תראה מה עשינו", וזה השיב "אל תדאג הכל בסדר" ואמר שהם צריכים לשרוף את הרכב ואת הגופה כדי שלא יהיו ראיות. הנאשם 2 הלך לכיוון הרכב והוא עצמו החל לגרור את המנוח, ואז "אני רואה פתאום שהוא התחיל לנשום, אני צועק ל[נאשם 2] שיבוא, כי ראיתי שהוא נושם, זה חשבתי שזה סימן טוב, בוא נעזוב אותו ונלך. אממ [הנאשם 2] רואה את זה, מתחיל לתת לו כמה כמה בעיטות סליחה בראש, באזור של הבטן ושל החזה. הוא הפסיק לנשום. ואנחנו גוררים ביחד את המנוח... מכניסים אותו לתוך האוטו" (שם בעמ' 11-12).

בחקירתו האחרונה כשנשאל מדוע פחד מהנאשם 2 כשהלכו לרכוש דלק, השיב כי "באותו אירוע ש[נאשם 2] הכה את המנוח אחרי שאמרתי ל[נאשם 2] שהמנוח זכרנו לברכה נושם [הנאשם 2] פשוט הסתכל על המנוח זכרנו לברכה בחיך ו... התחיל להכות את המנוח עם חיך על הפנים אז פשוט פחדתי מהבנאדם שלא יעשה לי אותו דבר". לשאלה מדוע לא אמר זאת קודם, השיב כי במעצר הוא משחזר דברים שנמחקו לו קודם מהזכרון, והוסיף שלמרות שבאותו זמן הנאשם 2 לא איים עליו, הוא פשוט פחד ממנו כשראה אותו כך (ת/9 ש' 81-93).

לגבי הטענה שמחומר החקירה עולה כי הוא והנאשם 2 ביצעו את כל המעשים ורצחו את המנוח ביחד, לאחר תכנון, במודעות מלאה ובקור רוח, וכי היו להם הזדמנויות רבות להפסיק את המעשים אך הם לא עשו זאת, השיב הנאשם 1 כי לא ידע שהנאשם 2 הולך לרצוח את המנוח, וכי "אני אשם שאיכשהו לא הצלחתי לחשוב בדרך נכונה ולהתקשר

למשטרה אני פשוט מפחד עשיתי כל מה שהוא אמר לי אני גם פחדתי שהוא ירגיש שאני מפחד ממנו". כשנאמר לו שהוא עצמו אמר שהנאשם 2 לא איים עליו במהלך האירוע, השיב **"אני ראיתי את [הנאשם 2] רוצח בנאדם מול העיניים שלי בלי להניד עפעף אפילו חייך בשלב מסוים, איך אני לא אפחד מבנאדם כזה תגיד לי... אני פשוט פחדתי ממנו פחד מוות, פחדתי כל כך להראות לו שאני מפחד"** (שם בש' 264-284).

בנוגע להצתת הרכב כשהמנוח בתוכו

בחקירתו הרביעית טען הנאשם 1, כי לאחר המכות הם גררו את המנוח מהרגליים, לקחו אותו לרכב והנאשם 2 הציע שיציתו את הרכב כדי שלא ישארו ראיות; וגם הציע להזיז את הרכב למקום קצת יותר נידח, אך התברר שההגה נעול והם לא הצליחו להניע את הרכב, ולכן דרדו אותו מעט עד שנתקע באבן. הם הלכו ברגל לתחנת דלק כדי לקנות דלק, מצית ופנס, מאחר שבמהלך האירוע נפלו לו מפתחות הבית ולנאשם 2 נפלו המשקפיים, והם הצליחו למצוא רק את המשקפיים; אך בשתי תחנות הדלק אליהן נכנסו לא היה פנס, והם החליטו לקנות מצית ודלק ולהשתמש בטלפון של המנוח במקום פנס (ת/4 עמ' 5-6).

כשחזרו לזירה, לקחו את הטלפון הנייד מכיסו של המנוח, חיפשו ומצאו את המפתחות, הנאשם 2 הוציא מהרכב את האקדח וביקש ממנו לשמור עליו. הנאשם 2 אמר לו לשפוך את הדלק לרכב ועל המנוח והוא עשה כן, אך הם לא הצליחו להצית את הרכב; הנאשם 2 מצא בושם ברכב, התיז ממנו על ניירות שמצאו והם הצליחו להדליק נייר וזרקו אותו לרכב יחד עם בקבוק הבושם, וברחו מהמקום. לדבריו, במהלך הבריחה נפל לנאשם 2 הטלפון של המנוח, אך מאחר ש**"התחילו הגלים של להבות לעלות"**, הוא צעק לו לעזוב את זה והם ברחו כשהטלפון נותר במקום (שם בעמ' 6-8).

בשחזור (קבצים 0007 ו-0011 בת/5) הסביר הנאשם 1 כיצדהכניסו את המנוח למושב הנהג ברכב, והדגים את מנח גופו של המנוח בתוך הרכב, כשגופו כפוף ימינה וראשו שפוף לכיוון כסא הנוסע. לדבריו, הנאשם 2 הציע להזיז את הרכב למקום אחר כדי שלא יישאר בקרבת זירת האירוע, הוריד את בלם היד והם החלו לדחוף את הרכב, אך הרכב נתקע במשהו (הנאשם 1 הצביע על מבנה בויב מבטון שלידו נראים שרידי שריפה) והם החלו ללכת ברגל לתחנת דלק. יוער, כי בהמשך אמר שאינו זוכר אם דרדו את הרכב לפני או אחרי שהלכו לתחנת הדלק. לשאלת החוקר השיב, כי כשעזבו את הרכב לא ניסו לברר מה מצבו של המנוח, לדבר איתו או לשאול מה קורה איתו; וציין ששאל את הנאשם 2 **"מה נעשה?"**, וזה השיב שהם צריכים לשרוף את הרכב (ת/5 עמ' 19-21, 23-24).

הנאשם 1 הוביל את השוטרים במסלול בו הלך עם הנאשם 2 לתחנת הדלק, הצביע היכן שטפו פניהם וידיהם מדמו של המנוח; הראה היכן החביאו את מעיליהם בין השיחים **"כדי שלא יראו עלינו את הכתמים של הדם"**, והסביר שאספו את המעילים בדרך חזרה ולמחרת נפטרו מהם ביחד עם שאר הבגדים; הצביע על המקום בו מצאו את הג'ריקן שמילאו בדלק; הצביע על תחנת דלק "פז", שם נכנס הנאשם 2 לחנות "yellow" ושאל לגבי פנס. כן הצביע על תחנת דלק "תפוז", שם אמר שניגש למוכר וביקש פנס וכשנאמר לו שאין, ביקש לקנות מצית ודלק ושילם 10 ₪ עבור הדלק וכשקל וחצי עבור המצית; תיאר כיצד ניגש לנאשם 2 שישב ליד תמרור עצור, לקח ממנו את הג'ריקן ומילא בו סולר, ובשלב מסוים קרא לנאשם 2 שיעזור לו להחזיק את הג'ריקן; ולאחר מכן הלכו בחזרה לרכב. לדבריו, בדרך ניסה הנאשם 2 לדבר איתו אך לא היה לו חשק, **"ואז הוא זרק הערה שמה יש לי אני מתנהג כאילו ראיתי כאילו ראיתי מישהו"**

מת, כאילו ראיתי גופה" (שם בעמ' 22, 24, 28-35).

לדבריו, לפני שהציתו את הרכב הוא לקח את האקדח של המנוח והנאשם 2 לקח את גז הפלפל; הנאשם 2 נתן לו את הג'ריקן, הוא ניגש לרכב שדלתו היתה פתוחה והשפירץ את הדלק לתוך הרכב (הנאשם 1 הדגים ששפך את הדלק לרכב מצדו השמאלי מלפנים ומאחור). הנאשם 1 חזר על התיאור של אופן הצתת הרכב, כפי שתיאר בחקירה הקודמת, והוסיף כי לאחר שהחלו לברוח ראו שהג'ריקן נשאר במקום ורצו להביא אותו, אז הבינו שנפל לנאשם 2 הטלפון של המנוח, הם רצו להרימו אך חששו שהרכב יתפוצץ וברחו מהמקום לכיוון ביתו, כשהרכב בוער, וברשותם האקדח, גז פלפל ומפתחות הרכב. לשאלת החוקר אם ניסו לחזור להוציא את המנוח מהרכב כדי שלא ישרף או אם דיברו על כך, השיב בשלילה (שם בעמ' 1-3).

בחקירה שלאחר השחזור סיפר הנאשם 1, כי מספר שניות לאחר שתקפו את המנוח, הנאשם 2 הציע שישרפו את הרכב ו"זה היה נראה לי דבר ממש חכם לעשות באותו רגע, אז הסכמתי לזה". הנאשם 2 הלך לרכב והוא התחיל לגרור את המנוח, הם גררו אותו עד לרכב והכניסו אותו לתוכו, לקחו את הטלפון של המנוח כדי לחפש את המשקפיים של הנאשם 2, ולאחר מכן הלכו לקנות דלק ומצית, וחיפשו גם פנס (ת/ש' 46-51). לדבריו הוא קנה את המצית ואת הסולר, מאחר שהנאשם 2 נכנס קודם לחנות "yellow" ואמר לו שעכשיו תורו להכנס (שם בש' 132-133, 146).

הנאשם 1 חזר על תיאורו לגבי אופן שפיכת הדלק והצתת הרכב, הבריחה ונפילת הטלפון של המנוח שנותר במקום בגלל שהלהבות היו מאד גבוהות (שם בש' 52-55). לשאלת החוקר מי הצית את הרכב בפועל, השיב הנאשם 1 (לאחר השתהות לא קצרה) "אני עשיתי בפעם הראשונה, זרקתי את הנייר זה לא נדלק ואז עם הספריי אני התזתי, [הנאשם 2] הדליק לי את הנייר וזרקתי את זה לבפנים" (שם בש' 70-73). בהמשך, אישר הנאשם 1 כי בעת הצתת הרכב ירד גשם (שם בש' 148).

לשאלה מה היה מצבו של המנוח בעת שחזרו לרכב, השיב הנאשם 1 כי הוא היה עדיין מעולף, ולשאלה מדוע לא הזמין מד"א השיב כי פחד "מהכל באותו רגע, לא ידעתי מה לעשות מי אני מה אני", וכי גם הנאשם 2 לא העלה רעיון להזמין מד"א (שם בש' 149-156).

במהלך העימות טען הנאשם 1, כי לאחר שהכו את המנוח, הנאשם 2 אמר שהם צריכים לשרוף את הרכב ואת הגופה כדי שלא יהיו ראיות; הם גררו את המנוח לרכב, הכניסו אותו לרכב, אך "הוא כאילו לא בדיוק התיישב כזה, נשמט כזה ככה קדימה עם הראש והאזור של הצד כזה"; ולאחר שחיפשו ומצאו בזירת האירוע את המשקפיים של הנאשם 2 אך לא מצאו את מפתחות ביתו שאבדו, הלכו לקנות דלק, מצית ופנס כדי לחפש את המפתחות. משלא מצאו פנס בשתי תחנות הדלק, הוא תדלק ג'ריקן שמצאו בדרך והנאשם 2 עזר לו, והם חזרו לזירה. הנאשם 2 אמר שהם צריכים להזיז את הרכב פנימה כדי שלא יראו אותו, הרים את בלם היד כדי לדחוף אותו, אך ההגה היה נעול והרכב נתקע באחת האבנים. לדבריו, הנאשם 2 "מביא לי את הג'ריקן אומר לי לשפוך, התחלתי לשפוך לבפנים, לכל מקום, על הגופה על הכל, אני מנסה בהתחלה להדליק אני לא מצליח, גם היה גשם... אחרי זה אני לא, לא מצליח להדליק את הנייר, זה לא נדלק... [נאשם 2] ראה שיש לו בושם בתא של... בצד של הדלת, התזתי על הנייר, אני תפסתי את הנייר... הדלקתי את הנייר. וזרקתי לבפנים... לאזור של הנהג"; הנאשם 2 זרק את הבושם לתוך

הרכב, והם ברחו מהמקום. הנאשם 1 שב וסיפר כיצד בעת הבריחה נפל לנאשם 2 הטלפון של המנוח, שאותו לקחו מכיסו בעת הגרירה ועמו השתמשו כדי לחפש את המפתחות (ת/א עמ' 11-15).

בנוגע להתרחשויות לאחר האירוע

בחקירתו הרביעית טען הנאשם 1, כי כבר לאחר שהציתו את הרכב והיו בדרכם לביתו, הנאשם 2 אמר לו שכדאי שיזרקו את הבגדים **"כי זה עקבות"**, ושיחביאו את הנשק כי יש לו למי למכור אותו והם יתחלקו ברווחים, אך הוסיף **"רק תדאג לסתום את הפה, מבחינתך זה לא היה"** (ת/א עמ' 8). בסיום החקירה הוסיף, כי למחרת התעורר ולא זכר דבר, אך פתאום החלו לעלות בזכרונם אירועי הלילה, ובשלב מסוים כששאל את הנאשם 2 אם הוא זוכר מה עשו אתמול בלילה, הנאשם 2 השיב לו **"אח שלי, לא עשינו כלום, אתה לא צריך לדעת כלום. אם אתה תספר אני אהרוג אותך ואני אפגע במשפחה שלך"** (שם בעמ' 11).

עוד מסר הנאשם 1, כי לאחר האירוע זרקו את הג'ריקן, החביאו את האקדח, זרקו את הבגדים שלבשו וכנראה שיחד איתם זרקו גם גז מדמיע שנטלו מהמנוח, וכי זרקו גם את מפתחות הרכב שלקחו מהמנוח; וציין שהוא מוכן להראות לשוטרים איפה השליכו את כל הפריטים, והיכן החביאו את האקדח (שם בעמ' 8-10).

בשחזור (קובץ 0005 בת/ב5), הוביל הנאשם 1 את השוטרים למקום בו החביא עם הנאשם 2 את האקדח בסמוך לביתו, תוך שאמר **"אחרי ש... עשינו את מה שעשינו באיבים... חזרנו לפה... החלפנו את הבגדים ואת הכל... את הבגדים שמנו בתיק של [נאשם 2]... בשקיות כדי שנוכל לפזר את זה... ואחרי זה לקחנו את האקדח"**; ולאחר מכן הוסיף כי החביאו אותו ביום שלישי בסביבות 09:00 בבוקר. הנאשם 1 הצביע על חבל כביסה ממנו לקח מגבת שעמה עטף את האקדח, והוביל את השוטרים לקצה גן שעשועים, שם סיפר כי הנאשם 2 אמר לו להחביא את האקדח במקום מסוים, אך הוא פחד שניתן יהיה לראותו ולכן החביא אותו **"בין העצים"**; והצביע על צמחיה צפופה מאחורי הגדר של גן השעשועים, שם אכן נתפס האקדח כשהוא עטוף במגבת (ת/א עמ' 38-42).

בהמשך השחזור (קובץ 0013 בת/ד5), ביקשו השוטרים מהנאשם 1 שיראה להם את מסלול הבריחה מהזירה לביתו ואת המקומות בהם השליכו את הראיות השונות. הוא הכווין אותם שוב לאזור בו החביאו את המעילים בשיחים, ואמר שבאחד הפחים באזור הוא זרק את הג'ריקן; אך לאחר חיפוש במספר פחים שאמר שנראים לו **"ריקים מדי"**, הג'ריקן לא נמצא (ת/א עמ' 1-2). לדבריו, לאחר שהגיעו לביתו הם הורידו בגדים, הכניסו אותם לשקיות ונכנסו להתקלח, ואז **"התחלתי קצת להתפקס פחות או יותר אני אומר ל[נאשם 2] מה עשינו כאילו מה עשינו רצחנו אותו הרגנו אותו אה ואז הוא אומר לי אל תדאג תעשן בוא תעשן אתי גוינט והכל יעבור"**, הם עישנו והלכו לישון. בבוקר הוא היה בהנגאובר ולא זכר כלום, אך כשראה את הנאשם 2 התחילו לחזור לו הדברים לאט, בהתחלה הוא לא רצה להאמין וחשב שהוא מדמיון, אך כשיצאו מהבית הבין שבתיק של הנאשם 2 נמצאים הבגדים שהם ארזו בשקיות (שם בעמ' 4-5). לדבריו, את אחת השקיות זרקו בפח של השכונה (אך לאחר חיפוש בפח עליו הצביע, השקית לא נמצאה).

בהמשך (קובץ 0012 בת/ד5) עברו הנאשם 1 והשוטרים לבדוק פח אחר שנמצא בדרך לרכבת, בו טען הנאשם 1

שזרקו את השקית השניה של הבגדים, שקית שחורה. לאחר חיפוש בפח נמצאה שקית שחורה ובתוכה פריטי לבוש שזוהו ע"י הנאשם 1 כבגדיו וכבגדי הנאשם 2, ומהשקית יצא נוזל שבבדיקה בערכת שטח נמצא כדם אדם; בנוסף, נמצא מצית בכיס המכנסיים שהנאשם 1 זיהה כמצית שקנו ועמו הציתו את הרכב. לדבריו, הבגדים רטובים מאחר שירד גשם והם הכניסו אותם ישר לשקיות; והוא לא יודע מה הנאשם 2 עשה עם גז הפלפל (ת/א 5 עמ' 6-12).

לדבריו, לאחר שזרקו את הבגדים המשיכו לכיוון הרכבת, שם באזור של מי שופכין השליך את מפתחות הרכב (הנאשם 1 הצביע על אזור נמוך ומלא צמחיה לצד הדרך, שבתוכו מים עכורים). לדבריו, הנאשם 2 שאל על המפתחות והוא בדק וראה שהם אצלו, הנאשם 2 צעק עליו **"תעיף אותם עכשיו יא מטומטם"**, והוא זרק אותם למים ובטעות זרק גם את מפתחות ביתו, ולאחר מכן ירד לחפש ולא הצליח למצוא את המפתחות שלו. בהמשך, הנאשם 2 הלך לרכבת והוא חזר לביתו (שם בעמ' 11-15). לשאלה האם יש משהו שזרקו ולא נתפס, השיב הנאשם 1 שיש שקית נוספת של בגדים, צרור המפתחות, גז מדמיע וחבילת טבק של המנוח שהנאשם 2 לקח והוא לא יודע מה עשה איתה (שם בעמ' 17).

לשאלה אם יש לו מה להוסיף, השיב כי כשהיו במסיבה הוא שוחח עם הנאשם 2 **"והוא אמר לי להזהר לדבר על זה עם מישהו למה אחרת הוא יפגע בי ובמשפחה שלי"** (שם בעמ' 15).

בחקירה שלאחר השחזור חזר הנאשם 1 על תיאורו את שיחותיו עם הנאשם 2 ומעשיהם בהגיעם לביתו; תיאר כיצד התעורר למחרת עם כאבי ראש, טשטוש וסחרחורות, כשאינו זוכר דבר, אך כשראה את הנאשם 2 **"התחילו ליפול לי אסימונים לאט לאט"**; תיאר כיצד נפטרו מהחפצים בעת שליווה את הנאשם 2; וטען כי כשאמר לנאשם 2 במסיבה שהוא מרגיש רע עם הדברים, הלה השיב **"שכדאי לי לסתום את הפה ושה לא היה, ואם אני אדבר כביכול הוא ידאג לפגוע בי"** (ת/ש' 55-64).

לגבי הבגדים שנמצאו בפח האשפה, זיהה הנאשם 1 שוב את החולצה, הקפוצ'ון הכחול והמכנסיים השחורים כשלו, ואת הג'קט השחור כשייך לנאשם 2, והוסיף **"ואם אני לא טועה הייתה שם גרב אחת שלו. יכול להיות שזה גרב שלי מהבית כי הוא החליף אצלי בגדים"** (שם בש' 134-142). עוד טען, כי הנאשם 2 היה איתו כשהחביא את הנשק וראה בדיוק איפה החביא אותו (שם בש' 118-122); לשאלה מה תכננו לעשות עם האקדח, השיב שהנאשם 2 תכנן למכור אותו ואמר שיש לו מישהו שיקנה אותו, וכי בהתחלה הוא רצה לקחת גם את הרכב, אבל בגלל שלא היה לו את הקוד והם שרפו אותו זה לא יצא לפועל (שם בש' 129-131).

לשאלת החוקר השיב הנאשם 1, כי חברתו של המנוח יצרה עמו קשר ביום שלישי ושאלה אם הוא יודע איפה המנוח, אמרה שאינה יודעת איפה הוא ושגם הרכב לא נמצא, והוא אמר לה שאין מה לדאוג ושאוּלִי זה קשור לחוב שהיה לו; ואישר כי דיווח על השיחה לנאשם 2 (שם בש' 167-177).

במהלך העימות חזר הנאשם 1 על תיאור מעשיהם בעת שחזרו לביתו, וציין כי לאחר שהתקלחו והכניסו לשקיות את הבגדים שהיו מלאים בדמו של המנוח, הם עישנו מהסמים שהמנוח הביא להם. לדבריו, לאחר שנזכר בבוקר במה שקרה, הוא עצמו אמר שצריך לקחת את הדברים ולזרוק אותם בנפרד, והם הלכו וזרקו את הפריטים כפי שתיאר

באמרותיו הקודמות. לאחר שנפרד מהנאשם 2, הוא חזר לביתו, עישן עוד מהסמים ונרדם. לדבריו, לאחר מכן התקשר אל הנאשם 2 והתברר לו שהוא הלך לעבודה **"כאילו הכל כרגיל, לא יודע איך הוא יכל"**. מאוחר יותר הם נפגשו במסיבה, הוא עצמו היה **"קצת באאוס אבל לא רציתי להראות שאיזה משהו שונה"**, שתה ועישן, עשה הכל כדי לשכוח מה שקרה; וכשהנאשם 2 הגיע לאזור בו ישב, הם דיברו, הוא אמר לנאשם 2 שאינו מאמין על מה שעשו ושבתח "יעלו" עליהם ואז הנאשם 2 איים עליו ועל משפחתו (ת/א 8 עמ' 15-20).

בחקירתו האחרונה זיהה הנאשם 1 את המפתחות שהוצגו לו כמפתחות הרכב של המנוח שאותם השליך לביוב, כשלטענתו הנאשם 2 אמר לו לקחת אותם ולהפטר מהם לאחר שניסה להניע את הרכב, כי היו עליהם טביעות אצבע שלו (ת/א 9 ש' 19-4).

כשהוצגו לו סרטוני מצלמות האבטחה מהאזור בו החביאו את המעילים ומתחנות הדלק, זיהה הנאשם 1 את עצמו ואת הנאשם 2, והסביר כי הנאשם 2 **"אמר שיכולים לחשוד בנו בגלל הכתמים של הדם אז פשוט הורדתי והקשבתי לכל מה שהוא אמר"** (שם בש' 31-43); וכי הוא הלך איתו לתחנות הדלק, מאחר שהנאשם 2 **"אמר שצריך לשרוף את האוטו כי ככה יש ראיות ופשוט הלכתי איתו"** (שם ש' 44-54). לטענתו, פעל בהוראת הנאשם 2 ופחד ממנו גם כשנכנס לתחנת הדלק "תפוז", וגם כשמילא את הג'ריקן בדלק רעד מפחד ולא הצליח להחזיק את הג'ריקן יציב, ולכן הנאשם 2 הגיע לסייע לו (שם בש' 70-78, 94-111).

כשהושמעה לו הקלטת שיחה בינו לבין הנאשם 2 (שיחה 15-23-25 מיום 27.2.18 בשעה 15:27), זיהה הנאשם 1 שמדובר בשיחה בינו לבין הנאשם 2 לפני המסיבה. לדבריו, לאחר האירוע הוא אמר לנאשם 2 שהוא לא מסוגל ללכת לעבודה כי היו לו כאבי בטן ובחילות, וזה אמר לו לא לדאוג ושהוא ידבר עם המנהלת ויגיד לה שהם שתו אלכוהול מזויף ובגלל זה לא הלכו לעבודה; אך לאחר שבשיחה שמע ברקע דיבורים שקשורים לעבודה, עימת את הנאשם 2 עם כך שאמר שגם הוא לא הולך לעבודה, ולמעשה הוציא אותו שקרן בפני המנהלת. בהמשך השיחה, הנאשם 2 שאל אותו אם יש חדש בקשר למקרה והוא אמר לו שידבר איתו כשיגיע; וכשנפגשו ליד האוטובוסים של ההסעה עדכן אותו בכך שחברתו של המנוח התקשרה אליו, בכתה ואמרה לו שלא מוצאים את המנוח, שמצאו את הרכב שלו שרוף ביער ואת הטלפון זרוק, והוא לא ידע מה להגיד לה, והנאשם 2 חשש אבל אמר לו שלא ידאג ופשוט לא ידבר. לדבריו, פחד לדבר על האירוע בטלפון, כי פחד שיגלו שהוא היה שם **"וראיתי אותו רוצח ולא עשיתי עם זה כלום ולא התקשרתי למשטרה ופעלתי כמו בובה על חוטים שהוא מפעיל"**. לגבי הטענה שהם נשמעים מדברים כחברים טובים ולא נשמע שמי מהם פוחד מהשני, השיב **"פחדתי שהוא יראה משהו לא בסדר והוא יבוא עליי אז שיחקתי שהכל בסדר ושנחנו חברים ושנחנו אחים"** (שם בש' 205-249).

עוד טען, כי במהלך המסיבה הנאשם 2 **"אמר לי שהוא יפגע בי או במשפחה שלי, אפילו בנשף הוא ראה שאני מפוחד ממנו"** (שם בש' 269-270). בהמשך, כשהוצגו לו סרטוני מצלמות אבטחה מאולמי "לאגו" שם התקיימה המסיבה, הנאשם 1 זיהה את עצמו, את הנאשם 2 ואנשים נוספים מהעבודה; אישר שהם נראים שותים ומעשנים, ושהוא צוחק ומתנהל כרגיל ואף עושה תנועות ריקוד, אך טען כי לאחר שצחק הוא ישב ובהה ובקושי תקשר עם בני אדם ולא יצר שום שיחה מיוזמתו, וכי לא רצה שישאלו למה הוא מתנהג שונה מהרגיל. עוד ציין, כי לבקשת הנאשם 2 הביא למסיבה כ-15 גרם מהסמים של המנוח והם השתמשו בהם במסיבה. לדבריו, ההגעה למסיבה היתה חובה, והוא לא

יכול היה להעדר ממנה (שם בעמ' 12-15). הנאשם 1 אישר כי באחד הסרטונים הוא נראה מדבר וצוחק עם הנאשם 2, אך טען כי זה כדי להראות לו שהכל בסדר, וכי בשלב מסוים הנאשם 2 אמר לו **"אל תדאג הכל יהיה טוב רק אל תדבר והכל יהיה בסדר ואז אני לא אצטרך לדבר איתך ועם המשפחה שלך"**; כאשר המדובר בסלנג וניתן היה להבין גם מטון הדיבור, שהכוונה היא שאם לא ידבר על מה שקרה באותו יום, הוא לא יצטרך לפגוע בו או במשפחה שלו (שם בש' 365-396).

גרסת הנאשם 2

כאמור, בחקירתו הראשונה נחקר הנאשם 2 והוזהר בחשד לביצוע עבירות סמים, ומסר גרסה דומה לזו של הנאשם 1 לגבי שהותם יחד ביום ראשון ושני; הגעתם לבית המנוח ביום ראשון תוך שיחה לגבי רכישת סמים; והתכנון לפגוש במנוח ביום שני, אשר לא יצא לפועל מאחר שהמנוח לא הגיע ולא ענה להם. הנאשם 2 אף הוסיף מעבר לנטען ע"י הנאשם 1 בחקירות הראשונות, כי נרקמה בינם לבין המנוח עסקה לרכישת כ-70 גרם קנביס, כי המנוח הביא את הסם לבית הנאשם 1 ביום שני בצהריים, וכי בערב הם היו אמורים להפגש כדי לשלם לו תמורת הסם; אם כי טען כי לא הוא היה אמור לשלם עבור הסם, אלא הנאשם 1.

לאחר סיום החקירה, לאחר שהחוקר בניטה הבחין בשריטות על גופו של הנאשם 2, אמר לו שלדעתו לא סיפר את כל האמת בחקירה, והשאירו בהשגחת החוקר מליחי שאמר לו שיש לו "גיליוטינה מעל הצוואר"; אמר הנאשם 2 לחוקר מליחי כי הוא רוצה לספר "את כל האמת", כי הוא עד לרצח ומעוניין שיגנו עליו ועל משפחתו אם יאמר את האמת. על כן, הובא מפקד הימ"ר לשוחח עמו, ולאחר דין ודברים ביניהם, סיפר הנאשם 2 שהנאשם 1 רצח את המנוח, תוך שקשר גם את עצמו לאירועים. רק לאחר שיחה זו, שהוקלטה במלואה, נחקר הנאשם 2 תחת אזהרה בחשד לרצח, שם הרחיב את גרסתו והוסיף פרטים רבים לגבי חלקו באירוע.

להלן יפורטו בהרחבה אמרותיו השונות של הנאשם 2 בנוגע לשלבים השונים של האירוע. יוער כבר עתה, כי בדומה לדרך בה נהג הנאשם 1 באמרותיו, הנאשם 2 ניסה בכל אמרותיו להאדיר את חלקו של הנאשם 1 באירוע, ולהציג את עצמו כמי שנקלע לאירוע בעל כורחו ומתוך פחד מפני הנאשם 1, הגם שבסופו של דבר, קשר עצמו כשותף מלא לרצח המנוח.

בנוגע לתכנון ולהתרחשויות שקדמו לאירוע

בתשאול הנאשם 2 ע"י מפקד הימ"ר מיום 28.2.18 בשעה 20:40 (דיסק ת/11א, תמלול ת/11; יוער כי חלק מהציטוטים שיובאו להלן אינם מופיעים בתמלול, אך נשמעים היטב בדיסק תיעוד התשאול-ת/11א), סיפר הנאשם 2 כי **"הבן אדם שעשיתי את זה איתו הוא רצה להרוג את הבן אדם בגלל לקחת לו את הסמים... הוא היה צריך אותי כדי שאני אהיה המתווך בין הקניה לבין הבן אדם כדי שלא יראה לו חשוד שהוא יוריד אותו"** (כאמור, בשלב זה הנאשם 2 לא נקב מפורשות בשמו של הנאשם 1). לשאלה איך הוא עשה את זה, השיב **"הוא אמר לי לטייל איתו באיזה מקום... שטחים כזה איזור אני לא זוכר איפה הוא לקח אותו... הוא אמר לי לך איתו לצד אני אבוא לו מאחורה... נביא לו מכה בראש ונלך"** (ת/11 עמ' 3 ש' 37 עד עמ' 4 ש' 18).

בהמשך אמר שלא ידע כי "הוא" מתכוון להרוג את המנוח ולא היה מסכים לכך, והתכנית היתה לקנות מהמנוח סמים וללכת לנקודה בה יביאו לו את הכסף. כשנשאל אם הוא בטוח בכך, השיב כי ביום ראשון "הוא" אמר לו שהוא רוצה להרוג את המנוח ובתגובה אמר הנאשם 2 **"לא בוא נבריא אותו בוא נפחיד אותו שלפחות יברח מהעיר אני לא בן אדם שהורג"**; וביום שני "הוא" אמר לו שנפגשים עם המנוח, קונים ממנו ומעבירים לו את הכסף, ולכן זה הפתיע אותו כשהוא "פירק" אותו. הנאשם 2 השיב כי לאחר האירוע שאל את השותף למה עשה זאת וזה אמר לו **"תסתום את הפה זה כסף זה סמים"**; ואישר שהרצח אירע בגלל ה-75 גרם סמים, אותם "הוא" יכול למכור (שם בעמ' 7-9).

בחקירה שלאחר השיחה עם מפקד הימ"ר, מיום 28.2.18 בשעה 21:19 (הודעה ת/12, דיסק ת/12ב, תמלול ת/12א) לאחר שהוזהר בחשד לביצוע עבירות של קשירת קשר לפשע ורצח, והתבקש להגיב לחשדות ולחזור על הדברים שסיפר בשיחה עם מפקד הימ"ר, סיפר הנאשם 2 כי הנאשם 1 פנה אליו בעבודה ואמר לו שיש אדם שמנסה למכור סמים ולא הולך לו, ו**"הוא רצה לעשות מהלך לעקוץ לו את הכל"**, ולכן הלכו לפגוש את המנוח ביום ראשון. הם נפגשו עם המנוח בביתו, דיברו איתו על כמויות ומחירים והמנוח הראה להם את הסמים-75 גרם קנביס; לאחר מכן הנאשם 1 רצה שיפרצו לביתו של המנוח ויגנבו את הסמים, ומספר שעות לאחר מכן הם אכן הגיעו לביתו של המנוח אשר היה בעבודה אך לא הצליחו להכנס לבית, כאשר הנאשם 1 ניסה לטפס דרך החלון ולהכנס דרך הדלת אך לא הצליח, בעוד הוא שמר שאף אחד לא מגיע (ת/12 ש' 9-15, ש' 35-38).

בהמשך, קבעו להפגש עם המנוח ביום שני בלילה, המנוח אמר שיסיים לעבוד ב-02:00-03:00 ולאחר מכן יגיע לבית הנאשם 1 וכשהגיע, הנאשם 1 אמר לו שהוא רוצה לנסוע לאיזה יער; כשהגיעו לשם יצאו מהרכב, והנאשם 1 אמר לו לטייל עם המנוח באזור כדי שהוא יעמוד מאחוריהם (שם בש' 16-20). לשאלה מה אמרו למנוח כשנפגשו ולמה הוא הסכים לנסוע איתם ליער, השיב כי המנוח הגיע בצהרי יום שני לבית הנאשם 1 כדי לתת לו את הסמים והנאשם 1 אמר לו שבערב יתן לו את הכסף, וכשנפגשו אמר לו שהם נוסעים למקום בו הוא יקבל את הכסף עבור הסמים, ולכן הוא נסע. לשאלה מה אמר לו הנאשם 1 ביום שני לפני שהמנוח הגיע, השיב **"הוא אמר לי שהוא רוצה להוריד אותו אמרתי לו שלא צריך אפשר רק להפחיד אותו לאיים עליו ואז הוא יברח"**, [הנאשם 1] **אמר לי לא, צריך להרוג אותו ואז קרה מה שקרה שנסענו ליער ואני הסתובבתי איתו ואז** [הנאשם 1] **היה מאחורה ופשוט נתן לו עם גרב עם האבן בראש"** (שם בש' 39-47).

בשלב מסוים, לאחר שהוזהר גם בחשד לביצוע עבירות של שוד והחזקה והובלה של נשק, והכחיש כל קשר לאקדח של המנוח, אמר הנאשם 2 **"אני לא קשור לסיפור הזה אני לא מאמין שעשיתי את זה אני לא מאמין שהתחברתי לאדם מהסוג הזה אני לא מאמין איך בכלל הסכמתי אך בכלל הקשבתי לו"**. [הנאשם 1] **תכנן הכל... אני לא תכננתי את זה אני לא בנאדם שרוצח אני לא מסוגל אפילו לחשוב על זה להוריד בנאדם"**. לשאלות החוקר הוסיף, כי הנאשם 1 **"תכנן הכל אמר לי בדיוק איפה נפגשים איתו הסברתי לו שאני לא רוצה להרוג אותו זה לא אמיתי אבל** [הנאשם 1] **אמר לי שטויות אפשר להוריד אותו ניסיתי לשכנע את** [הנאשם 1] **ביום שני לא להרוג אותו אבל** [נאשם 1] **אמר לי שצריך להרוג אותו ולא רציתי**, [נאשם 1] **אמר לי שאני לא יכול ללכת לא יכול לברוח עכשיו"** (שם בש' 109-117). לדבריו, כשהגיע לבית הנאשם 1 ביום שני בלילה, הנאשם 1 הסביר לו הכל על התכנון, ולבקשה שיפרט, השיב הנאשם 2 כך (ש' 122-135):

"הנאשם 2: אז ככה הוא אמר לי פשוט מאוד אמר לי ככה נפגשים עם הבנאדם"

אני יבוא לו מאחורה אני אתן לו מכה קטנה נהמם אותו ונקבור אותו השתבש ל[נאשם 1] התכניות וזה מה שקרה שהגענו למצב שהוא צריך לשרוף את האוטו עם הבנאדם.

החוקר מליחי: אני רוצה להבין ממך האם אתה אומר לי שהתכנון שלכם היה לקבור אותו חי לאחר שתהממו אותו האם זה מה שאתה אומר לי?

הנאשם 2: לא לקבור אותו חי [הנאשם 1] רצה לגמור אותו ולקבור אותו.

החוקר מליחי: מה היה התכנון לגמור אותו עם מה ואיך?

הנאשם 2: בדיוק שאני אלך איתו והוא יהיה מאחורה כדי לתת לו את המכה.

החוקר מליחי: מהיכן השגתם את הגרב עם האבן?

הנאשם 2: [נאשם 1] לקח אבן משמה והוא הביא גרב מהבית.

החוקר מליחי: איך אתה יודע ש[נאשם 1] הביא איתו גרב?

הנאשם 2: הוא אמר לי ואני ראיתי והוא אמר שהוא הולך לדפוק לו אבן עם הגרב בראש.

החוקר מליחי: באיזה שלב [הנאשם 1] אמר לך את זה?

הנאשם 2: בשעה בדיוק שהגעתי אליו הביתה בין אחד עשרה לשתיים עשרה לא זוכר בדיוק את השעה".

בהמשך, כשטען כי הנאשם 1 איים עליו והוא פעל תחת פחד, ונאמר לו שלטענתו האיומים היו לאחר האירוע, השיב הנאשם 2 "אחרי המעשה נכון, כי לפני המעשה הוא אמר לי שאני לא יכול לברוח הוא הסביר לי שהוא עשה את זה בעבר שזה מאד פשוט ואני לא יכול ללכת עכשיו אמרתי לו בוא נבטל הוא אמר לי שטויות בוא נעשה את זה. אני מהלחץ מהפניקה האמנתי לו כמו מטומטם כמו אידיוט... הוא אמר לי שצריכים להרוג אותו, אמרתי לו לא צריך אפשר לחשוב על משהו אחר, הוא אמר לי בוא ונדבר על זה לבוא לבית שלו ונדבר על זה. ואני עם כל המניפולציות הנפשיות שהוא חפר לי במוח והציק לי פשוט הלכתי על זה. הלכתי כי פחדתי אמרתי לך אני אחזור על זה שוב, ושוב ושוב הוא גאון פשוט דפק לי את השכל פשוט שיחק בי" (שם בש' 229-236).

עם זאת, בסיום החקירה, כשנשאל למה לא דיווח על כך למשטרה, השיב הנאשם 2 כי כשהנאשם 1 סיפר לו שהוא רוצה "להוריד" את המנוח, הוא חשב שהוא צוחק איתו ואינו יודע למה לא דיווח על כך (שם בש' 248-249).

בנוסף, כשהוטחו בפניו סתירות מסוימות בגרסתו בנוגע לאקדחו של המנוח, הסביר הנאשם 2 כי "שנפגשנו איתו הוא היה עם האקדח הוא הסתובב עם האקדח [הנאשם 1] פשוט אמר לו אתה לא תקבל את הכסף עד שתשים את האקדח באוטו. זה האמת וכל האמת" (שם בש' 194-195).

בשחזור שנערך לנאשם 2 ביום 4.3.18 מהשעה 13:07 (דוח הובלה והצבעה ת/13, דיסק תיעוד וידאו ת/13ב, תמלול ת/13א- יוער, כי בתמלול תומללו 15 קבצים אך לא לפי הסדר הכרונולוגי שלהם), מאחר שהנאשם 2 אמר שאינו מכיר את העיר ואינו יכול להוביל לזירות האירוע, נערכה לו הובלה והצבעה "הפוכה", במסגרתה הוביל אותו החוקר לזמי למקומות שונים והוא התבקש להסביר מה קרה בהם (ת/17). כשהגיעו ליער איבים, למקום חניית הרכב, זיהה הנאשם 2 את המקום, וסיפר כי כשהגיעו למקום שלושתם הלכו לכיוון ספסל (עליו הצביע) וישבו שם, הנאשם 1

ביקש מהמנוח להניח את האקדח ברכב, ואמר שאם לא יעשה זאת לא יקבל את הכסף. לאחר שהמנוח השאיר את האקדח הם החלו ללכת יחד בהכוונת הנאשם 1, כאשר הוא והמנוח מלפנים והנאשם 1 מאחוריהם, ו"אני מנהל את השיחה, אני שאלתי אותו כמה הוא רוצה וכמה כסף צריך להביא לו" [הנאשם 1] בעצם היה אמור להביא לו את הכסף". כשנשאל כמה כסף סוכם שהמנוח צריך לקבל, השיב הנאשם 2 כי אינו יודע שכן הסיכום היה עם הנאשם 1, משהו כמו 3,000-4,000 ₪; והוסיף שהנאשם 1 גם דיבר עם המנוח על הבאת כמויות גדולות יותר של סמים (ת/א 13 עמ' 15-16, קובץ 004 בדיסק).

בהמשך, לאחר שהוביל את החוקרים לזירת האירוע סיפר כי כשהגיעו למקום, המנוח שאל את הנאשם 1 איפה הכסף, וזה ענה לו שימשיך להסתכל ישר, ופתאום הוציא אבן עם גרב והכה באמצעותה מספר פעמים בראשו של המנוח (שם בעמ' 16 ש' 20-24).

בסיום השחזור נלקח הנאשם 2 ליד בית המנוח, זיהה את הבית וסיפר שלשם הגיעו ביום ראשון כדי לפגוש את המנוח ולברר לגבי רכישת הסמים, ובאותו יום הנאשם 1 גם ניסה לפרוץ לבית. לדבריו, הנאשם 1 "תכנן לפרוץ אליו לדירה הוא ניסה להיכנס דרך החלון הקטן שמה למעלה הוא ניסה לטפס על מכונת כביסה הוא ראה שזה נעול לא הצליח הוא ניסה דרך הדלת הוא גם לא הצליח וגם דרך החלון הגדול והוא לא הצליח... הוא ניסה אחר כך באמת לטפס לטפס על אחד ה... הבתים לראות אם יש כניסה מלמעלה"; הנאשם 2 הצביע על בית בשיפוצים שעליו הנאשם 1 טיפס כדי לראות אם יש כניסה מלמעלה, ואז אמר לו שאין והם הלכו חזרה לביתו; כאשר הוא עצמו היה יחד איתו, אך "אני לא מציע לו לעשות שום דבר הכל היה רעיון שלו. אני בכלל לא, לא רציתי לפרוץ אליו הביתה. אני לא הצעתי לו שום רעיון" (שם בעמ' 2-3, קובץ 013 בדיסק).

בחקירה שלאחר השחזור מיום 4.3.18 בשעה 16:43 (הודעה ת/א 14, דיסק ת/א 14ב, תמלול ת/א 14א), לשאלה אם ראה את הנאשם 1 מביא איתו את הגרב שעמו לדבריו תקף את המנוח, השיב "ראיתי אותו מביא את הגרב מהבית, היא היתה ריקה לא היה בה כלום, אני לא שאלתי אותו למה הוא הביא את הגרב כי אני לא יודע למה, מה קשור גרב"; ולשאלה אם לא נראה לו מוזר להביא גרב לעסקת סמים, השיב שלא שאל ולא ייחס לכך חשיבות. לדבריו, מדובר היה בגרב לבן, והנאשם 1 אמר לו שאיבד אותו; לשאלה למה שיספר לו דבר כזה, השיב כי לאחר שהנאשם 1 הכה את המנוח, הוא שאל אותו איפה הגרב, והוסיף "שאלתי אותו האם הגרב הזו קשורה גם אליי, שאם הוא יהרוג גם אותי, הוא אמר לי לא יודע אני איבדתי אותה" (ת/א 14 ש' 30-46).

הנאשם 2 טען, כי השתמשו בטלפון של המנוח כדי לחפש את המפתחות של הנאשם 1, מאחר שהוא לא לקח עמו טלפון כי לא היתה לו סוללה והשאיר אותו בטעינה בבית הנאשם 1; וטען כי אינו יודע אם לנאשם 1 היה טלפון איתו. גם כשנאמר לו שמחומר החקירה עולה כי שניהם לא הגיעו עם טלפון לזירה בכוונה, עמד הנאשם 2 על הדברים (שם בש' 167-189).

עוד אישר כי ניסו לפרוץ לבית המנוח כדי לגנוב ממנו את הסמים, והוסיף כי "[הנאשם 1] אמר לי שהחומר שיש לו זה מבנאדם שחייב חובות וצריך לקחת לו". לדבריו, הוא לא היה אמור לשלם עבור הסמים, אלא הנאשם 1 היה אמור להביא לו 1-2 גרם לשימוש עצמי (שם בש' 61-79).

בעימות שנערך בין הנאשמים ביום 7.3.18 בשעה 11:16 (דוח עימות ת/8, דיסק ת/8ב, תמלול ת/8א; יוער כי חלק מהציטוטים שיובאו להלן אינם מופיעים בתמלול, אך נשמעים היטב בדיסק תיעוד העימות-ת/8ב) טען הנאשם 2, כי הנאשם 1 ניגש אליו בעבודה ואמר לו שיש לו משהו שרוצה "להעיק" סמים ולא מצליח, הוא שאל לגבי העלויות והנאשם 1 אמר לו **"אל תדאג אני אשלם לו הכל אני אביא לך לטעום קצת ואז תחליט אם אתה תרצה לקנות או לא"**, והוא הסכים. ביום ראשון חברו מתן אוחנה הקפיץ אותו לאזור לצורך רכישת סמים, לאחר שהבטיח לתת לו כמות קטנה מהסם; הוא והנאשם 1 הלכו לבית המנוח, והנאשם 1 אמר למנוח **"תשמע הנה הבן אדם שלי זה בן אדם שמעוניין לקנות... יש לי את הכסף יש לי את הכל"**. הנאשם 1 לא רצה לתת למנוח את הכסף ואמר לו לחכות למחר, מאחר שרצה לפרוץ אליו הביתה לפני כן, אחרי שהמנוח ילך לעבודה. ואכן, הם הלכו שוב לבית המנוח, כאשר הוא עמד בצד והשגיח שאף אחד לא בא וגם ניסה לפתוח את הדלת ולא הצליח, הם הלכו מאחור, הנאשם 1 טיפס על הגג וניסה למצוא כניסה אחרת אך לא הצליח, ובסוף אמר שלמחרת ייפגשו עם המנוח ו**"נראה מה יהיה"**. הוא נשאר לישון אצל הנאשם 1, ולמחרת הנאשם 1 אמר לו שדיבר עם המנוח, שאמר שיביא לו את הסם לבית בצהרים; ובהמשך עדכן אותו שהמנוח הביא לו את הסמים לבית, הציע שיבוא לישון אצלו ושבערב יפגשו עם המנוח ויביאו לו את הכסף (ת/8א עמ' 22-25). לשאלות החוקרים השיב הנאשם 2 שהנאשם 1 היה אמור לשלם עבור הסם ואמר לו שיש לו כסף; טען שהוא עצמו לא היה אמור לשלם כי לא הכיר את המנוח ורצה לראות מי הבנאדם לפני שהוא משלם לו; אך לשאלה אם התכוון לשלם בשיב בשלילה, אמר שרצה לראות את החומר, ו**"במידה והייתי רואה שזה כן, כן רציתי לקנות, אבל לא רציתי לקנות"**, [הנאשם 1] **אמר שהוא משלם על הכל**. לשאלה מדוע אם כן הגיע למפגש, השיב **"אני רציתי לראות לקנות אם אפשר לקנות את הסמים לראות אם הבן אדם אמין לראות אם לא יקרה לי שום דבר, ראיתי את זה. יום שני הוא אמר לי שהוא משלם"**; ולשאלה אם רצה את הסמים, השיב **"אני רציתי אבל לא רציתי לשלם עליהם כסף"**, [נאשם 1] **אמר לי שהוא קונה את הכל והוא מביא לי קצת... כדי שאחרי זה שאם אני ארצה לקנות מ[הנאשם 1] אני אפנה אליו באופן אישי ואקנה ממנו** (שם בעמ' 25-26). גם בהמשך חזר הנאשם 2 על טענתו שלא היה אמור לשלם עבור הסמים, אך לא הצליח להסביר מדוע אם כן הנאשם 1 היה צריך אותו בעסקה (שם בעמ' 50-51).

לדבריו, הוא הגיע לבית הנאשם 1 בערך בחצות, ולפני שהמנוח הגיע, הנאשם 1 הראה לו שהוא לוקח גרב ומכניס אותו לכיס, אך הוא לא יודע למה ו**"אני גם לא שאלתי כי לא הבנתי"**. כשהמנוח הגיע, הם פגשו אותו בכניסה לבית הנאשם 1, והנאשם 1 אמר לו שיעביר לו את הכסף במקום אחר כדי שהמטרה לא תראה אותם, והם נסעו ליער. הנאשם 2 השיב לשאלות החוקרים כי הסמים היו בבית הנאשם 1; כי אינו יודע למה לא מסרו למנוח את הכסף כשהגיע לבית, וכי הכסף לא היה עליו; ולשאלה מה ההגיון לשלם למנוח במקום אחר מחשש מהמטרה, כשהסמים ממילא בבית, השיב שזו היתה ההחלטה של הנאשם 1 ושל המנוח, והוא לא שאל שאלות. לאחר מספר שאלות ותשובות דומות בעניין זה, אמר שהנאשם 1 **"תכנן איתו שבכל מקרה במידה וזה יצליח לקנות את הסמים"**, [הנאשם 1] **ירצה לקנות ממנו עוד, כמו שאמרתי לכם...** כי [הנאשם 1] **אמר לו שנקבע מקום, במקום הזה [המנוח] תמיד יניח את הסמים כי [הנאשם 1] גם דיבר איתו על כמות שהוא רוצה לקנות, כמות יותר גדולה, בין חצי קילו לארבע מאות גרם...** [הנאשם 1] **אמר לו ברגע שזה מסתדר, נקבע מקום במקום הזה אני אשים לך את הכסף באותו יער שהוא רצה להיפגש, ו[המנוח] ישאיר את הסמים, ומפה לשם הם לא צריכים להיפגש יותר... הוא לא רצה להתעסק עם זה בכניסה לבית שלו כי הוא פחד שהמטרה תבוא"** (שם בעמ' 26-29). בהמשך אמר שהנאשם 1 אמר למנוח שהכסף לא עליו אלא במקום אחר (שם בעמ' 30, 33). עוד ציין הנאשם 2, כי כשהגיע לביתו של הנאשם 1, זה אמר לו שהם צריכים להחליף בגדים לפני האירוע, והוא החליף לבגדים שלקח מהנאשם 1 (שם בעמ' 43-44).

כשהופנה לכך שבאמרותיו הקודמות אמר שכבר יום לפני כן היה תכנון "להוריד" את המנוח, אישר הנאשם 2 שהנאשם 1 תכנן זאת לפני כן; ואמר שביום ראשון הנאשם 1 אמר לו שהוא רוצה "להוריד" את המנוח, מאחר שרצה לגנוב לו את הסמים ולא לשלם עליהם, וכשהוא שאל אם הוא רציני, הנאשם 1 השיב שהוא סתם צוחק ושאחרי שיפגשו עם המנוח יראו איך החומר, יחליטו מה יהיה. לאחר שהופנה לכך שבאמרותיו הקודמות טען כי הציע לנאשם 1 שרק יפחידו את המנוח ויאיימו עליו, ולאחר שנאמר לו שנראה שהוא היה שותף מלא למזימה לפגוע במנוח, השיב הנאשם 2 **"אני אמרתי לו 'אין מצב שאנחנו צריכים להרוג בן אדם אם אתה רוצה אפשר לאיים עליו סתם בצחוקים ולקחת לו את זה ונברח'... הוא אמר שזה לא הגיוני אנחנו צריכים להרוג אותו, אמרתי לו 'אין מצב שאני הורג אותו אני אקנה את הסמים וזהו' הסכמתי"**. לאחר שהוטח בפניו שגרסתו כי הגיע בתור הקונה למרות שהגיע בלי כסף, אינה הגיונית, ושהוא מסתבך בשקרים לגבי רכישת הסמים מאחר ששניהם התכוונו מראש לפגוע במנוח ועשו זאת, השיב **"אני לא ידעתי שהוא, ברגע שהוא רצה להרוג אותו אני פשוט הייתי בשוק אני לא רציתי להרוג אותו, אני לא..."** (שם בעמ' 30-32). בהמשך, כשנשאל מדוע לא ציין את שאמר בחקירה שהנאשם 1 תכנן הכל ואמר לו זאת גם ביום ראשון וגם ביום שני, השיב שפחד (שם בעמ' 42).

הנאשם 2 ציין, כי נסעו יחד ברכב של המנוח, כשהם יושבים מאחור והמנוח נוהג, הנאשם 1 הציע שיסעו ליער והסביר למנוח לאן לנסוע; טען כי רק באותו יום ראו שלמנוח יש אקדח, וחזר על דבריו מהאמרות הקודמות, כי בהגיעם ליער הנאשם 1 התנה את מתן הכסף בכך שהמנוח ישאיר את האקדח ברכב, והמנוח הסכים לכך (שם בעמ' 29, 33). לדבריו, הנאשם 1 אמר לו לדבר עם המנוח על הסמים ושימשיכו להתקדם למקום בו החביא את הכסף, כאשר הוא והמנוח הלכו ודיברו מלפנים והנאשם 1 הלך מאחור; המנוח שאל מספר פעמים איפה הכסף, אך הוא לא ידע איפה הנאשם 1 החביא אותו, וכשהגיעו לזירה, המנוח שאל זאת בפעם האחרונה וברגע זה הנאשם 1 הכה אותו (שם בעמ' 33-34).

הנאשם 2 אישר את דבריו בחקירות הקודמות, לפיהם חלק מהתכנון של הנאשם 1 היה להכות את המנוח מאחור ולאחר מכן להרוג אותו ולקבור אותו, והוסיף **"בהתחלה כשהיינו ביער הוא אמר שהוא רוצה להרוג אותו ואז לקבור אותו. אמרתי לו 'איך אתה יכול לקבור אותו איך אתה תוכל לחפור את הבור כי ירד באותו זמן גשם?'... והוא פשוט רצה לשרוף אותו"**. כשהוטח בפניו שאם כך הוא לא הופתע מכך שהנאשם 1 הכה את המנוח מאחור, השיב שלא ידע שהוא באמת רוצה להרוג אותו; ולא הסביר מדוע אם כך לא שאל את הנאשם 1 למה הוא לוקח את הגרב או למה ביקש שיחליפו בגדים (שם בעמ' 61-62). כשנאמר לו שלמרות שידע מה התכניות של הנאשם 1 הוא הגיע למפגש, כך שהוא שותף למעשים, טען הנאשם 2 שאז גם לפני האירוע, ושלא הזכיר זאת קודם לכן מאחר שפחד והראש שלו לא עבד כמו שצריך; ועמד על כך שלא ידע שהנאשם 1 רוצה להרוג את המנוח, ושהוא רצה רק לאיים על המנוח שייתן להם את הסמים (שם בעמ' 64-66).

בחקירתו האחרונה מיום 13.3.18 בשעה 13:17 (הודעה ת/15, דיסק ת/15ב, תמלול ת/15א), לאחר שהושמע לו חלק משיחת טלפון (שיחה 20-27-21 מיום 26.2.18), זיהה הנאשם 2 שהוא מדבר בה עם הנאשם 1 והם קבעו לדבר ולהפגש. כשהושמעה לו כל השיחה, אמר **"בשיחה הזאת אני שאלתי את [הנאשם 1] עם מי אנחנו הולכים להיפגש, זה היה יום ראשון אם אני זוכר... שאלתי את [הנאשם 1] עם מי אנחנו נפגשים מה השם שלו כי בכל זאת [נאשם 1] אמר לי כי הוא הולך להכיר לי סוחר סמים אז רציתי לראות מול מי אני הולך להיפגש מה השם שלו רציתי לבדוק לא פגשתי את הבן אדם הזה בחיים שלי... רציתי לבדוק מול מי אני רוצה להיפגש אם הוא**

מסוכן הבן אדם סוחר סמים אז רציתי לבדוק אם הוא יכול לעשות לנו משהו" (יוער כי מהאזנה לדיסק עולה שאמר גם "חשבתי לבדוק אולי אני מכיר אותו"- עמ' 22 ש' 56). לשאלה מדוע התעניין אם המנוח לבד בארץ, השיב "כי כמו שאמרתי לך זה משפחה מאיפה אני יודע לאיזה משפחה הוא שייך יכול להיות שהוא שייך למשפחה של עבריינים יכול להיות שהוא בן אדם מסוכן אני בדקתי הכול כי לא רציתי לקחת סיכונים... בדקתי מול [נאשם 1] שאלתי אותו אם יש לו משפחה ו[נאשם 1] אמר לי שאין לו וכי הוא לא בן אדם מסוכן. כי [נאשם 1] הכיר את המנוח עוד הרבה לפני שאני הכרתי אותו" (יוער כי מהאזנה לדיסק עולה שאמר גם "משפחה זה דבר שאני כל הזמן בודק בעניין הזה"- עמ' 23 ש' 24-25). כשנאמר לו שבשיחה הזו הוא אמר לנאשם 1 שהוא שואל כי הוא רוצה לבדוק משהו ולשאלה אם בדק, השיב שבדק רק עם הנאשם 1; ולשאלה מדוע לא אמר זאת בשיחה, השיב שהנאשם 1 ידע למה הוא מתכוון וזה היה מובן מאליו (ת/15 ש' 96-60).

כשהוטח בפניו שהוא בירר אם למנוח יש משפחה על מנת שאפשר יהיה לרצוח אותו בלי שאף אחד יחפש אותו, השיב הנאשם 2 "מה פתאום אם אני הייתי יודע באמת ש[נאשם 1] מתכוון לרצוח אותו לא הייתי מתקרב ל[נאשם 1] והייתי מנתק את הקשר... אני לא שייך לעולם הזה של עולם הפשע אני בן אדם מלומד... אני לא צריך את השטויות האלה". לשאלה כיצד זה מתיישב עם העובדה שבאותה שיחה אמר לנאשם 1 שהוא מגיע אליו בתוך 40 דקות, לאחר מכן אכן הגיע אליו ובאותו לילה הם רצחו את המנוח, השיב "[הנאשם 1] אמר לי באותו לילה שאנחנו הולכים להיפגש אתו ולקנות ממנו את הסמים וזה הכול אני לא ידעתי שהוא רוצה לרצוח אותו גם בהתחלה שהוא שאמרתי לכם שהוא רוצה להרוג אותו אני חשבתי שהוא צוחק איתי אני באמת לא חשבתי שהמצב יתגלגל למצב הזה ואם הייתי יודע שהמצב יגיע עד כדי כך לא הייתי יוצר אתו קשר הייתי פשוט בורח מהבן אדם הזה ושוב אני לא מהעולם הזה ואין לי שום סיבה לעשות דבר כזה... אם הייתי יודע שזה מה שהוא מתכנן לא הייתי מתקרב אליו" (שם בש' 112-97).

בהמשך, כשנאמר לו שמהראיות עולה באופן חד משמעי שהוא והנאשם 1 תכננו את הרצח יחד ושלא היה עליו שום איום, השיב הנאשם 2 שהוא לא היה מתכנן דבר כזה, שאינו מסוגל לרצוח ושם היה יודע שהמקרה יגיע לכך לא היה מדבר עם הנאשם 1 (שם בש' 140-137).

בנוגע לאופן תקיפת המנוח

בתשאל ע"י מפקד הימ"ר טען הנאשם 2, כי הם הגיעו ברכבו של המנוח לאזור עם עצים, מעין יער, ושם שותפו הפתיע את המנוח מאחור, "הוא הביא לו מכה מאחורה פירק אותו... אני לא יודע עם אבן עם גרב עם איזה משהו"; לשאלה אם נתן לו מכה אחת, השיב "כמה מכות הוא נתן לו הוא פשוט פירק אותו". לשאלה אם המנוח היה מחוסר הכרה, השיב "נראה לי מת נראה לי פירק אותו"; ולשאלה אם נתן לו מכה עם אבן או בוקס, השיב "פשוט פירק אותו אני לא הצלחתי לראות היה חשוך הוא לקח איזה משהו הוא נתן לו מאחורי הראש" (ת/11 עמ' 4 ש' 20-25 עמ' 5 ש' 33).

בהמשך אמר שהתכנית היתה לקנות מהמנוח סמים וללכת לנקודה בה יביאו לו את הכסף, ו"ברגע שאנחנו יצאנו הוא פשוט באמצע שום מקום הוא פשוט לקח משהו לא יודע גרב היה לו או משהו עם אבן לא יודע הוא פשוט דפק לו מאחורה...". לאחר שהכחיש כי ידע ששותפו מתכוון להרוג את המנוח, טען כי ביום ראשון "הוא" אמר לו

שהוא רוצה להרוג את המנוח, אך הוא עצמו הציע רק להפחידו ולהבריח אותו, וביום שני שותפו אמר לו שנפגשים עם המנוח, קונים ממנו ומעבירים לו את הכסף, ולכן זה הפתיע אותו כשהוא "פירק" אותו (שם בעמ' 7 ש' 8-עמ' 9 ש' 5).

בחקירה שלאחר השיחה עם מפקד הימ"ר סיפר הנאשם 2, כי כשהגיעו ליער והחלו ללכת, כשהנאשם 1 הולך מאחור "אז פשוט [הנאשם 1] לקח גרב שבתוך הגרב הייתה אבן ונתן ל[מנוח] בראש ואני מהלחץ פחדתי קפצתי על [המנוח] החזקתי אותו ו[נאשם 1] פשוט פוצץ אותו נתן אגרופים בעיטות אבנים אבן רגילה מהשטח מהרצפה דפק לו בראש. אחרי שהוא מת גררנו אותו פשוט לאוטו שלו..." (ת/ש' 12-22, 19-46-47). לשאלה מה בדיוק עשה כשלבדבריו קפץ על המנוח לאחר שהנאשם 1 תקף אותו באבן, השיב "אחזתי לו את הידיים שלא יברח. ובזמן הזה [הנאשם 1] הכניס בו מכות עם אבנים אגרופים בעיטות"; ולשאלה למה לא איפשר למנוח לברוח כדי למנוע את הריגתו, השיב "כי [המנוח] היה עם אקדח אני פחדתי שהוא יהרוג אותי. אם אני הייתי אומר ל[מנוח] לברוח הוא היה פשוט דופק בי כדור" (שם בש' 39-53). לשאלה איך הוא יודע שהמנוח כבר מת בעת שגררו אותו והכניסו אותו לרכב, השיב "אני לא יודע אני מנחש, הבנאדם היה נראה לי גמור", והוסיף שלא נראה לו שהוא היה בחיים בעת שהכניסו אותו לרכב, אך הם לא בדקו (שם בש' 54-60).

לדבריו, האירוע נמשך מאז שפגשו את המנוח בסמוך לשעה 02:30 ועד 05:30-06:00, שכן "זה לקח הרבה זמן עד ש[נאשם 1] היה צריך לגמור את הבנאדם ועד שהיינו צריכים לקנות את הבנזין ועד שהיינו צריכים לחזור כדי ש[נאשם 1] ידליק את הרכב..." (שם בש' 1). לשאלה מה זאת אומרת שלקח זמן לגמור את המנוח, השיב "ש[נאשם 1] נתן לו את המכה בראש עם הגרב באבן הוא החזיק את הגרב ונתן בו עוד אחת ואז הוא פשוט הסתובב אלינו אני החזקתי לו את הידיים מהפחד שהוא ירה בי פשוט [נאשם 1] נתן בו כמה מכות בראש מלא פעמים ואז [נאשם 1] לקח כל מיני דברים שהוא מצא ברצפה כמו אבנים דפק בו אגרופים נתן לו בעיטות הכל זהו". לשאלה כמה מכות הוא עצמו נתן למנוח, השיב "נתתי לו איזה שלושה או ארבעה אגרופים לראש אני לא ידעתי מה אני עושה אני פעלתי מתוך פחד שיקרה לי משהו כי הוא היה חמוש"; וטען כי מעבר לכך רק סייע בסחיבתו של המנוח והכנסתו לרכב (שם בש' 154-167). בהמשך, לשאלה אם גם בעט במנוח, השיב הנאשם 2 כי בעט בו בראש פעם או פעמיים; ולשאלה מדוע הוא לא מספר ברצף את חלקו אלא רק בתשובה לשאלות, השיב שזה קשה לו לספר הכל, כי הוא לא מאמין שעשה זאת ולא מאמין שזה קרה, וטען כי סיפר הכל (שם בש' 171-181). כשנאמר לו שהוא החזיק במנוח כדי שלא יוכל להתגונן ותקף אותו יחד עם הנאשם 1 לאחר תכנון מוקדם, השיב "אני החזקתי אותו כי פחדתי שהוא יהרוג אותנו ותקפתי בגלל שפחדתי בגלל שרציתי לשמור על עצמי בגלל שאני מטומטם..." (לגבי הטענה שהאקדח נשאר ברכב כך שלא נשקפה להם כל סכנה, ושהוא היה שותף להמתת המנוח בכך שהחזיק בו והכה אותו, השיב "אני פחדתי אם הוא ישתחרר מה יקרה אם הוא יצליח לחזור לאוטו לקחת את האקדח לכוון עלינו לירות עלינו בגלל זה פעלתי" (שם בש' 189-190, 199-200).

בהמשך, כשנאמר לו שהוא יכול היה לסגת עוד בביתו של הנאשם 1 ולא להיות שותף לרצח, השיב הנאשם 2 כי לא יכל ללכת אחורה וכי הנאשם 1 לא נתן לו לברוח אלא אמר לו "אתה איתי בזה", והוא פחד וחשב שילך פשוט לקנות מהמנוח ולא יהיה מעורב; והוסיף שהנאשם 1 סיפר לו שעשה דברים כאלה בעבר, שמשפחתו מסוכנת, והוא פחד שהנאשם 1 יהרוג אותו אם לא יעשה מה שהוא אומר לו (שם בש' 187-214). כשנשאל מדוע הלך עם הנאשם 1 לתחנת דלק למרות שהיו לו כתמי דם על הבגדים, השיב שלא חשב ופחד שהנאשם 1 יהרוג אותו אם לא יעשה כרצונו (שם בש' 223-228).

כשהוטח בפניו שלפי גרסתו הוא היה שותף מלא לרצח, ידע על כוונת הרצח שעות לפני האירוע, ידע על פרטי התכנון ועל כך שהנאשם 1 הצטייד בגרב, ובאירוע עצמו תפס את ידי המנוח כדי שלא יוכל להתגונן ותקף אותו באגרופים ובעיטות, השיב הנאשם 2 "אני לא הכיתי בו כמו ש[נאשם 1] הכה בו שהחזקתי לו את הידיים [הנאשם 1] הכה אותו גמר אותו ואחרי זה אני הסתכלתי עליו ומהלחץ מהפניקה עשיתי את מה שעשיתי. אני באמת רוצה שתרושם את זה שאם אני לא הייתי עושה את זה אני הייתי מת... אם אני לא הייתי שותף לאירוע אני הייתי מת הוא היה הורג אותי ביחד איתו" (שם בש' 250-263).

לשאלה אם נחבל במהלך האירוע, הצביע הנאשם 2 על חבלותיו- כשש שריטות ביד שמאל "מהסחיבה שגררנו אותו", שריטה לרוחב הצוואר מאחור באורך 5 ס"מ שאינו יודע ממה נגרמה, ונפוחות בצד כף רגל ימין מהבעיטה שנתן למנוח (שם בש' 183-185).

במהלך השחזור הוביל הנאשם 2 את החוקרים ברגל מהמקום בו חנה הרכב עד לזירת האירוע, והסביר "אני מוביל אתכם למעשה למקום שבו [הנאשם 1] פשוט הוציא מהכיס את הגרב שהיה בתוכה אבן ופשוט נתן מספר בין שלושה בין פעמיים שלושה פעמים בראש של [המנוח] ואז [המנוח] פשוט נפל על הרצפה". לדבריו, כשהגיעו למקום המנוח שאל את הנאשם 1 איפה הכסף, והוא ענה לו "תמשיך להסתכל ישר", ואז "אני מסתכל אחורה אני רואה את [הנאשם 1] פתאום מוציא... אבן עם גרב, ונותן מספר פעמים בראש של [המנוח]. [המנוח] פשוט נפל על הרצפה. אני מהלחץ פחדתי אני לא ידעתי מה לעשות חששתי לחיים שלי ופשוט החזקתי את [המנוח] וכבר שאני החזקתי אותו אני חושב שהוא כבר היה מת על הרצפה אני החזקתי גופה. ואז [נאשם 1] פשוט נתן בו עוד כמה מספר פעמים נתן בו עוד מכות ואז פשוט הוא כבר היה מת ומפה גררנו אותו בחזרה לאוטו" (ת/13א עמ' 16 ש' 20-30). לשאלה אם המנוח התחנן על חייו או אמר משהו, השיב "לא, [הנאשם 1] פשוט נתן לו כמה מכות בראש והוא פשוט נפל אני לא זוכר אם הוא אמר משהו, אני הייתי פשוט בפאניקה". לשאלה מה הנאשם 1 עשה עם האבן כשתקף את המנוח, השיב "הוא נתן עם הגרב מספר פעמים ואז הוא פשוט הרים אבנים אחרים מהרצפה ונתן בו עוד וגם בעט בו וזהו זה כל מה שאני זוכר" (שם בעמ' 17 ש' 4-12).

לשאלה איפה המיקום המדויק בו תקפו את המנוח, השיב "לא תקפנו זה הוא תקף אני לא תקפתי אותו זה היה פה באיזור הזה זה אני לא יודע בדיוק לכוון אתכם... זה היה משהו בעיגול הזה ככה". לשאלה מה עשה כדי לסייע לנאשם 1, השיב "אני מהלחץ אני רק החזקתי את [המנוח] אבל שהחזקתי אותו אני כבר כמעט בטוח שהוא היה מת לחלוטין כי הוא פשוט לא זז. אני החזקתי גופה" (שם בעמ' 16 ש' 33 עד עמ' 17 ש' 3). בהמשך טען, כי בעת שגררו את המנוח לכיוון הרכב הנאשם 1 "פשוט אומר לי לסחוב אותו יותר אני אומר לו אני לא מסוגל אני רוצה הביתה הוא אומר לי אין דרך חזור מזה הוא מאיים לי על החיים שאם אני אספר למישהו על זה הוא ירצח אותי. פחדתי כי הוא אחרי ששמנו את [המנוח] באוטו הוא לקח את האקדח וכל מה שהוא אמר אני עשיתי כי אני פחדתי שהוא יפלוט לי כדור בראש הוא הסתובב עם האקדח פחדתי על החיים שלי" (שם בעמ' 18-19).

בחקירה שלאחר השחזור, לשאלה מה היה חלקו בתקיפת המנוח השיב הנאשם 2 "החלק שלי היה אך ורק החזקתי בו כשהוא נפל על הרצפה ומהלחץ [נאשם 1] אמר לי לבעוט לו בראש בגלל זה יש לי את הסימן בכף רגל ימין

בקרסול; לשאלה מה קרה למנוח לאחר שבעט בו, השיב "כמו שאמרתי לך החזקתי אותו הוא כבר היה על הרצפה, [נאשם 1] חבט בו מספר פעמים בראש, כאשר לא החזקתי בו יותר [הנאשם 1] צעק לי תבעט לו בראש ומהפחד לא ידעתי מה עובר לי בראש ופשוט לא חשבתי ופעלתי מהפחד מחרדות של המוות" (ת/14 ש' 119-125). לשאלה האם המנוח צעק, בכה או התחנן על חייו, השיב כי אינו מצליח להזכר; וכשנאמר לו שהוא לא זוכר כי היה מרוכז בתקיפתו ולא התייחס לתחנוניו, השיב "לא נכון. אני מהפחד של המוות ש[נאשם 1] ירצח אותי לא פעלתי בהגיון, לא ידעתי מה קורה סביבי וכמו שאמרתי לך, ניסיתי לעצור אותו ולא הצלחתי, פשוט פחדתי" (שם בש' 126-132).

הנאשם 2 חזר על טענותיו כי הנאשם 1 "ביצע את הרצח. אני מסכנה לחיים שלי הלכתי אחריו פחדתי שהוא יהרוג אותי אם אני לא אקשיב לו"; וכשנאמר לו שהוא גדול ממדים יחסית לנאשם 1 השיב "זה לא קשור לכח פיזי או לא, לבנאדם יש רקע בעבר הזה הוא אמר לי שהוא עשה את זה מספר פעמים והוא איים על חיי והוא איים על משפחתי. זה לא קשור לגודל או לא זה מה שבנאדם יכול לבצע והוא אמר שהוא יכול לעשות הכל" (שם בש' 11-16). לשאלה מדוע לא עשה כל נסיון לברוח, להתקשר למשטרה או לקרוא לעזרה לאחר האירוע, למשל בתחנת הדלק, השיב כי "כבר מהמפגש של שלושתנו ל[נאשם 1] היה כלי נשק ולי לא היה כלום, רק לאחר שהוא ביצע את המעשה ראיתי עם מה הוא היכה אותו וחשבתי לחיי. הבנאדם מכיר אותי... ולא יכולתי לזעוק למוכר בתחנת דלק כי זה היה לאחר הביצוע ש[נאשם 1] סחב עימו את האקדח ולא יכולתי כי אם הייתי קורא לעזרה הוא היה הורג אותי וזה לא שלא ניסיתי לעצור אותו. לא יכולתי" (שם בש' 21-25). בהמשך, לשאלה מדוע הלך לכיוון הרכב בעת שהנאשם 1 גרר את המנוח, השיב כי זה מה שהוא אמר לו לעשות ואם לא היה מצוית הוא היה הורג אותו, מה גם שלא יכל לברוח כי הוא לא מכיר את האזור, ואם היתה לו אפשרות לברוח ולהזעיק עזרה היה עושה זאת (שם בש' 47-51). כשנאמר לו שמחומר החקירה עולה שהוא היה מודע למעשיו ופעל מתוך מחשבה וקור רוח, הן באירוע והן לאחר מכן כשפעל לשבש את החקירה ולהעלים ראיות, השיב "כל הדברים שאני עשיתי היו ממניע אחד פחד למוות שלי... [הנאשם 1] איים על החיים שלי, אני לא רוצח יש לי עתיד אני לא צריך את החרא הזה, אני לא קשור לעולם הזה ואין מצב שאני אקח חיים, למה מי אני" (שם בש' 148-150).

בעימות העיד הנאשם 2, כי לאחר שהלכו ביער למקום בו לכאורה הנאשם 1 החביא את הכסף והגיעו לזירת האירוע, המנוח שאל שוב איפה הכסף, ואז "ברגע הזה אני מסתובב ל[נאשם 1] אני רואה שהוא מוציא את הגרב מהכיס, כנראה בגרב היתה איזושהי אבן שהוא לקח קודם לכן ונותן לו בין שניים לשלושה פעמים מכות בראש, המנוח זכרנו לברכה פשוט נופל על הרצפה. הוא צועק לי 'תתפוס אותו' ואני מהפאניקה ומהפחד, מה שהוא עשה פשוט תפסתי אותו, והוא ממשיך לתת לו מכות בראש הוא בועט בו... תפסתי אותו הוא פשוט נפל על הבטן, ואני מהפאניקה פשוט החזקתי לו את הידיים כי הוא אמר לי לתפוס אותו, תחזיק (מילה לא ברורה)... אני הייתי כל כך בפאניקה הוא פשוט נפל על הרצפה אני כמעט בטוח... הוא פשוט נפל על הרצפה אחרי שהוא נתן לו את השלושה ארבעה (מילה לא ברורה)". לשאלה איך הוא יודע שהיתה אבן בגרב, השיב כי הוא מניח שהיתה אבן, כי כשהנאשם 1 החזיק את הגרב הוא נמשך למטה והיה משהו בתוכו. לשאלה למה היה צריך להחזיק את המנוח ואם הוא התנגד, השיב "ברגע שהוא נפל על הרצפה, מהלחץ [נאשם 1] אמר לי 'תפוס אותו שהוא לא יברח' אני לא יודע..."; ובהמשך הוסיף כי תפס את המנוח מהפחד שאולי הוא ירוץ לרכב, ייקח את האקדח ויהרוג אותם. לדבריו, הנאשם 1 המשיך להכות את המנוח, חיפש לו בכיסים, הוציא את מפתחות הרכב ואמר לו שיפתח את הרכב כדי שיכניסו את המנוח לתוכו (ת/8 א עמ' 34-35).

כשנאמר לו שהוא דילג על שלב ולשאלה אם הכה את המנוח כשהחזיק אותו, השיב הנאשם 2 שזה לא היה בשלב בו החזיק את המנוח, אלא בשלב מאוחר יותר הנאשם 1 אמר לו לבעוט בו כי **"הוא אמר לי שהוא התחיל לנשום, הוא אמר לי שהוא חושב שהוא חי והוא אמר לי להתחיל לבעוט בו כי אני פחדתי, הוא אמר לי לפני זה שאני חייב לעשות כל מה שהוא אומר לי"**, והוסיף כי **"ברגע ש[המנוח] נפל על הרצפה... הוא אומר לי 'מעטה ואילך כל מה שאני אומר לך לעשות אתה עושה, אם אתה לא עושה אני הורג אותך'"**. לדבריו, חוץ מפעם או פעמיים שבעט בראשו של המנוח, בהוראת הנאשם 1, הוא לא נתן למנוח עוד מכות. לשאלות החוקרים השיב, כי באירוע נחבל ביד וברגל, כאשר המכות ביד שמאל נגרמו מגרירת המנוח, והמכה ברגל מהבעיטה שהנאשם 1 הורה לו לבעוט בו בראש; כשנאמר לו שיש לו חבלות שתועדו בשתי הידיים, השיב **"אין בעיה. ברגע כאשר הוא נפל על הרצפה אני פשוט משכתי אותו וברצפה היו אבנים וכל מיני דברים וזה מה שגרם לי לחתכים בידיים"**; כשנאמר לו שיש לו חבלה נוספת בחלק האחורי של הראש, השיב כי אינו יודע ממה היא נגרמה. לשאלה מדוע בעט במנוח כשכבר היה מנוטרל והם החלו לגרור אותו, השיב כי הנאשם 1 אמר לו לעשות זאת והוא פחד ממנו; לשאלה מה רצה להשיג בכך ומה היתה תוצאת הבעיטות, השיב כי אחרי הבעיטות המנוח כבר מת, אך מיד הוסיף **"אני עוד לפני שבעטתי בו אני חושב שהוא היה מת"**; לשאלה למה בעט בו אם הוא כבר מת, השיב שוב שעשה מה שהנאשם 1 אמר לו ופחד שיהרוג אותו. בשלב זה העיר הנאשם 1 שהנאשם 2 אמר שהמנוח נשם, ולכך השיב **"אתה אמרת שהוא נשם"**; ולשאלה כיצד בא לישון אצלו אם פחד ממנו, השיב שפחד שהוא יעשה לו משהו, מאחר שאיים על חייו ולכן עשה כל מה שהוא אמר לו לעשות (שם בעמ' 38-35, 45).

בנוגע להצתת הרכב כשהמנוח בתוכו

בתשאל ע"י מפקד הימ"ר טען הנאשם 2, כי לאחר המכות **"אחרי שהוא פירק אותו משכנו אותו ל.. לרכב הוא זרק בניזן בפנים והבעיר את הרכב"**; ולשאלה אם **"הוא"** הביא איתו את הבניזן, השיב בשלילה ואמר שלאחר האירוע הם הלכו ברגל לתחנת דלק, שותפו קנה את הדלק והוא עצמו לא קנה כלום; כשנאמר לנאשם 2 שגם הוא נכנס לתחנת דלק, השיב כי חיפש פנס מאחר שהיה חשוך. לדבריו, לאחר מכן חזרו לזירה כדי לשרוף את המנוח, **"הוא"** שפך עליו את הדלק והדליק אותו (ת/11 עמ' 5-4, 7-6).

בחקירה שלאחר השיחה עם מפקד הימ"ר סיפר הנאשם 2 כי לאחר שהנאשם 1 הכה את המנוח, שניהם גררו אותו מהרגליים עד לרכב, הרימו אותו והכניסו אותו למושב הנהג, כשהוא מכופף ושכוב לכיוון כסא הנוסע; ולא נראה לו שהמנוח היה בחיים בעת שהכניסו אותו לרכב, אך הם לא בדקו (ת/12 בש' 71-54). לאחר מכן הלכו לקנות דלק, הנאשם 1 מצא בדרך מיכל ריק, הם הלכו לתחנת הדלק הקרובה, שם מילא הנאשם 1 את המיכל בבניזן בערך ב-15 ל, כשהוא המתין לו בצד, והם חזרו לזירה. כשהגיעו, הנאשם 1 פיזר את הדלק בכל הרכב, על המנוח ומסביב לו והדליק את זה, והם ברחו אליו הביתה. לשאלה אם לא נכנס לתחנת הדלק, השיב בשלילה אך אמר שהיתה תחנת דלק אחרת אליה נכנס כדי לקנות פנס אך לא היה לו מספיק כסף; ולשאלה עם מה הנאשם 1 הצית את הרכב, השיב כי הוא חושב שהוא קנה גם מצית בתחנת הדלק, שכן הוא לקח מצית, הדליק איתו חתיכת נייר שמצא ברכב, זרק את הנייר לרכב והרכב נדלק (שם בש' 24-22, 170-169).

כשנשאל אם לקחו מהמנוח משהו, השיב הנאשם 2 כי בעת שהכּו את המנוח, נפלו לו מהכיס גז פלפל וקייס של טבק והם לקחו את זה, ואחרי שגררו אותו לרכב הנאשם 1 לקח מהרכב את האקדח. עוד טען, כי הנאשם 1 אמר לו שחיפש

כסף בארנק של המנוח ומצא רק 15 ₪, אך הוא לא ראה שחיפש בארנק, מאחר שהלך הצידה כי היה בהלם ולא היה מסוגל להסתכל על המנוח שפניו היו נפוחות והיה עליו דם בכל מקום (שם בש' 73-92).

בשחזור כשנשאל מי מהם גרר את המנוח, השיב הנאשם 2 **"חלק אני חלק הוא וביחד"**, והסביר כי הנאשם 1 החל לגרור את המנוח ממקום האירוע בזמן שהוא עצמו חזר לרכב כי **"הוא אמר לי לחזור לאוטו הוא נתן לי את המפתחות של האוטו הוא אמר לי לך תבדוק מה יש באוטו אם יש לו ארנק אם יש לו זה... הוא רצה כסף כדי אחר כך ללכת לקנות לתחנת דלק הוא רצה ללכת לקנות את הדלק כדי לשרוף אותו"**; הנאשם 2 הראה לחוקרים עד לאן בערך הנאשם 1 גרר את המנוח לבד, ומתי הוא חזר לעזור לו והם המשיכו לגרור אותו ביחד עד הרכב (ת/א 13 עמ' 17-18). לדבריו, כשהגיעו עם המנוח לרכב, הנאשם 1 פתח את דלת הנהג ואמר שהם צריכים להכניס אותו, הם הרימו אותו והכניסו אותו לרכב כשהוא שוכב מכופף; ואז הנאשם 1 **"הכניס את המפתחות בתוך הסוויץ' של ההגה... שם את הרכב על ניוטרל הוריד את ההמברקס והרכב הדרדר עד לפה. כאילו מה זה הדרדר הוא אמר לנו הוא אמר לי לדחוף את האוטו איתו ביחד לפה עד שהרכב נכנס באבן"**; והם הלכו לתחנת הדלק מכיוון זירת האירוע (שם בעמ' 19-20).

כשנלקח לאזור התעשייה ליד תחנת דלק "פז" אמר הנאשם 2, כי זו התחנה שהנאשם 1 אמר לו להכנס אליה ולבקש מהמוכר פנס והוא עשה זאת מתוך פחד, כי הנאשם 1 הסתובב עם האקדח והוא חשש שינסה להרוג אותו. לדבריו, משלא מצאו פנס המשיכו ללכת, הנאשם 1 מצא ג'ריקן שחור והלך איתו לתחנת הדלק השניה, שם דיבר עם המוכר וביקש למלא בנזין בג'ריקן והוא המתין בצד; כשהנאשם 1 קנה מצית וביקש לתדלק עם הכסף שמצא בארנק של המנוח (שם בעמ' 10-13, קובץ 006 בדיסק). לדבריו, הם חזרו באותה דרך ליער, ובדרך חזרה חיפשו את מפתחות הבית של הנאשם 1 שנפלו באזור, והשתמשו לצורך כך בטלפון של המנוח; זאת לאחר שהנאשם 1 לקח מהמנוח את כל מה שיש לו לאחר שנפטרו - ארנק, אקדח וטלפון (עמ' 9-10, קובץ 007 בדיסק).

לדבריו, כשחזרו לרכב הנאשם 1 פתח את דלת הנהג, שפך את הדלק לתוך הרכב ועל המנוח, לקח נייר שמצא, הדליק אותו עם המצית שקנה, זרק אותו לרכב וברח, וכשהחלו לרוץ צעק שהטלפון של המנוח נפל לו והם המשיכו לברוח לכיוון בית הנאשם 1, כשהנאשם 1 נושא את רכושו של המנוח - האקדח, גז מדמיע, קייס טבק ומפתחות הרכב (שם בעמ' 8-9, קובץ 008 בדיסק, וכן בעמ' 13).

בחקירה לאחר השחזור לשאלה מדוע לאחר שתקפו את המנוח ויתכן שגם הרגו אותו, לא עזבו אותו אלא חזרו והציתו את גופתו, השיב **"זה לא היה הרעיון שלי"**, [הנאשם 1] **תכנן את הכל אני פשוט מהפניקה והלחץ שהוא יהרוג אותי או שאני לא אעשה את מה שהוא אומר לי הוא יהרוג גם אותי, החיים שלי היו בסכנת מוות ותאמין לי שאם הייתי יכול למנוע את המצב הייתי מונע אותו, אלוהים הוא העד שלי"** (ת/א ש' 137-133).

הנאשם 2 אישר שאמר שהנאשם 1 הוא זה שהחזיק בטלפון של המנוח; אך לשאלה מה יאמר אם ימצאו טביעות אצבע או דנ"א שלו על הטלפון, השיב כי הנאשם 1 נתן גם לו לחפש את המפתחות עם הטלפון, והוא עשה כל מה שאמר לו מחשש לחייו (שם בש' 167-171).

בעימות טען הנאשם 2, כי לאחר המכות הנאשם 1 החל לגרור את המנוח לכיוון הרכב, ואמר לו ללכת לפתוח את הרכב ולבדוק מה יש בתוכו, ולאחר שפתח את הרכב, הם גררו את המנוח לרכב ביחד, תוך שהנאשם 1 **"מתחיל לעשות עליו חיפוש"** (ת/א עמ' 37). בהוראת הנאשם 1 הם הרימו את המנוח לתוך הרכב והכניסו אותו למושב הנהג, כשהוא מכופף ופניו לכיוון חלון הנוסע; ובשלב זה הנאשם 1 חיטט בארנק של המנוח, מצא 15 ₪ ואמר שיקנה עם הכסף הזה בניזין (יוער, כי בשלב זה בעימות הנאשם 1 שלל מיד את הטענה ואמר שלקח את הכסף לדלק מהנאשם 2, ואילו הנאשם 2 השיב שלא היה לו כסף). לדבריו, בשלב זה הנאשם 1 כבר לקח את האקדח מהרכב ונשא אותו כשהלכו לקנות דלק. לשאלה אם החזיק את האקדח השיב שהנאשם 1 נתן לו להחזיק אותו, אך הוא אמר שהוא לא רוצה לגעת בו והחזיר אותו לנאשם 1; לשאלה איך זה מסתדר עם טענתו שהנאשם 1 איים עליו שיפגע בו, השיב שהוא נתן לו את האקדח לאחר שהוציא ממנו את המחסנית; לשאלה מדוע אם כן מסר לו את האקדח, השיב כי הנאשם 1 נתן לו אותו "בקטע של התלהבות", אך לא הצליח להסביר כיצד זה מתיישב עם טענת האיומים (ת/א עמ' 45-47).

הנאשם 2 טען, כי בהוראת הנאשם 1 הוא נכנס לתחנת דלק לקנות פנס, עם הכסף שנאשם 1 אמר לו שלקח מהארנק של המנוח (אם כי הפעם טען כי לא ראה את הנאשם 1 נוגע בארנק), אך זה לא הספיק כי הפנס עלה 50 ₪. בדרכם לתחנת הדלק השניה, הנאשם 1 מצא ג'ריקן שחור וכשהגיעו ניגש למוכר, לקח את הג'ריקן שהיה ברשות הנאשם 2 והלך למלא אותו, ובשלב מסוים קרא לו לעזרה כי הג'ריקן היה כבד; והם חזרו לזירה עם הג'ריקן ומצית שהנאשם 1 קנה (שם בעמ' 51-53).

כשחזרו לזירה פתחו את הרכב, הנאשם 1 הוריד את בלם היד כי אמר שהם צריכים לדחוף את הרכב כמה שיותר למטה כדי שלא יראו, וכשניסה להזיז את ההגה ראה שההגה נעול והרכב נתקע באבן. לאחר מכן הנאשם 1 **"לקח את הבניזין, הוא שפך על הכיוון של הנהג על כל הרכב מקדימה. הוא מצא שם חתיכת נייר, ניסה להדליק אותה, לא עבד לו ואז באמת כמו שהוא אמר הוא מצא, הוא מצא, את הבושם שם והוא ריסס על [המנוח], ואז אחרי זה הוא ריסס גם על הנייר, הדליק את הנייר וזרק. ואז הכל הוצת... ואז היה פיצוץ... אחרי זה כל הדברים של [המנוח] היו עליו, שזה היה האקדח, הספריי פלפל הקייס טבק, המפתחות, הטלפון שלו... אחרי זה הוא צעק שנפל לו הטלפון... הוא אמר שפשוט נפל נעזוב את זה ונברח"**. לדבריו, הוא לא יודע איפה גז הפלפל, כי הנאשם 1 דאג לכל (בשלב זה הנאשם 1 הטיח בו שהוא שקרן ושהוא מצא את הגז). לשאלה מי הביא לו את הטלפון של המנוח, השיב שהנאשם 1 הביא לו אותו כדי לחפש בעזרתו את המפתחות שאבדו לו (שם בעמ' 53-54).

בחקירתו האחרונה זיהה הנאשם 2 את עצמו ואת הנאשם 1 בסרטוני מצלמה מתחנות הדלק, וטען שוב כי נכנס לתחנת דלק "פז" לקנות פנס בהוראת הנאשם 1 שהכריח אותו לעשות כן (ת/א ש' 34-37). כן טען כי בעת שהנאשם 1 הלך לקנות את המצית והדלק בתחנת דלק "תפוז", הוא ישב בצד **"בחרדות ובפחד על החיים שלי"**, ולאחר שהנאשם 1 קרא לו לבוא הוא ציית **"כי היה סכנה לחיים שלי ואם אני לא יעשה כמה מה שהוא אומר יהרג אותי רואים בסרטון שאומר לי להחזיק בגלון ואני החזקתי"**; ולשאלה מדוע אם חשש לחייו לא ברח מהמקום כשהנאשם 1 נכנס לקנות דלק, השיב שהנאשם 1 היה עם האקדח והוא פחד שיירה בו (שם בש' 38-49, ובש' 50-57).

בנוגע להתרחשויות לאחר האירוע

בתשאל ע"י מפקד הימ"ר, טען הנאשם 2 הוא לא יכול למסור עדות כי מאיימים על חייו, ולשאלה מה "הוא" איים עליו, השיב **"זה לא הוא זה אנשים מעליו... אני לא יודע מי הם"**; לשאלה מי דיבר איתו השיב שאף אחד, וכשנאמר לו שאם כך הוא משקר, השיב **"אני מספר את האמת יש אנשים מעליו אני לא יודע מי האנשים האלה"**. לשאלה מי יודע חוץ משניהם השיב שאף אחד, וכשנאמר לו שאם כך אז אף אחד לא איים עליו השיב **"אף (מילה לא ברורה) זה הוא. תקשיב הוא אמר לי דבר מאוד פשוט זה רק אני והוא וזה זה סוליקו אם הוא יכנס לכלא ויודע שאני זה שפתחתי עליו אני מת... ואם אני אכנס לכלא אני אדע שהוא פתח עליי והוא יצטרך למות. לפני בדיוק אחרי שעשינו את זה זה מה שהוא אמר לי"** (ת/11 עמ' 10-12).

כשנשאל אם לקחו מהמנוח משהו, השיב בחיוב ואמר שוב שהוא רוצה שיבטיחו לו שלא יקרה לו כלום; כשמפקד הימ"ר אמר לו שאם לא ידבר איתו יואשם ברצח, השיב כי שותפו לקח למנוח את האקדח אך לא סיפר לו איפה החביא אותו, ולאחר מכן הם הלכו לביתו (שם בעמ' 5-6).

בחקירה שלאחר השיחה עם מפקד הימ"ר, לשאלה מה עשו אחרי שהציתו את הרכב, השיב הנאשם 2 כי הם רצו ישר לבית הנאשם 1, התקלחו, החליפו בגדים והוא הלך הביתה; ואת הבגדים שלבשו שהיו מוכתמים בדמו של המנוח זרקו בפחים, לאחר שהנאשם 1 חילק אותם לשקיות ואמר שזו השיטה הכי יעילה כדי שלא יתפסו אותם (ת/12 ש' 215-222). לשאלה מאיפה היו לו בגדים להחלפה, השיב שלקח מהנאשם 1 מכנסי טרנינג שחור, חולצה אפורה וג'קט פוטר שחור (שם בש' 237-242). לשאלה איפה הדברים שלקחו מהמנוח, השיב כי לא לקח דבר, את הטבק הם זרקו והוא לא יודע איפה הנאשם 1 החביא את האקדח ומעולם לא נגע בו (שם בש' 97-109).

לשאלה אם סיפר למישהו על הרצח, השיב הנאשם 2 בשלילה ואמר שלא היה מסוגל (שם בש' 244).

בשחזור סיפר הנאשם 2, כי לאחר האירוע, כשחזרו לבית הנאשם 1 הם הורידו את הבגדים, הנאשם 1 שם אותם בשקית והם התקלחו, לאחר מכן נחו ויצאו לטייל, **"ואחרי שטיילנו [הנאשם 1] הלך להטמין הלך להחביא בעצם את האקדח ואחרי זה הלכנו לפחים וזרקנו את הבגדים"** (ת/13 עמ' 8, קובץ 009 בדיסק). בהמשך, הוביל הנאשם 2 את השוטרים לגן השעשועים בו החביא הנאשם 1 את האקדח, ואף זיהה את המקום ממנו לקח מגבת שבה כיסה את האקדח, אם כי אמר שאינו זוכר איפה בדיוק הוחבא האקדח, מאחר שבזמן שהנאשם 1 החביא אותו, הוא וידא שאף אחד לא מגיע או רואה (שם בעמ' 6-7, קבצים 010 ו-011 בדיסק).

לדבריו, לאחר מכן הלכו לפזר את הבגדים בפחים, אך הוא זוכר רק פח אחד ירוק גדול באזור החנויות (שם בעמ' 6-7), וכשנלקח לפח ברחוב הנחלים, אמר שזה המקום בו הנאשם 1 אמר לו לזרוק את השקית המלאה בבגדיהם, כאשר **"הוא אמר לשים את זה בפחים גדולים ככה המשטרה לא תעלה עלינו פשוט לקח את השקית וזרק את זה לתוך הפח"**. הם זרקו בפח זה שקית אחת שלקחו מביתו של הנאשם 1, ובסך הכל היו 2-3 שקיות, אך הוא לא זוכר איפה הנאשם 1 זרק אותן; בשקית היו אולי ג'קטים ונעליים, כי הנאשם 1 חילק הכל לשקיות וזרק אותן, והוא חושב שהתכולה של השקיות אולי היתה לחה בגלל הגשם, הבוץ והדם. לדבריו, משם המשיכו למקום בו הנאשם 1 זרק את מפתחות הרכב של המנוח ובטעות זרק גם את המפתחות שלו; הנאשם 2 הצביע על **"סוג של נחל... בור כזה"**, שנמצא בדרך מבית הנאשם 1 לתחנת הרכבת; ולדבריו, לאחר מכן הם נפרדו והוא הלך הביתה (שם בעמ' 4-5, קובץ

012 בדיסק, ועמ' 23, קובץ 001 בדיסק).

בחקירה שלאחר השחזור אישר הנאשם 2, כי לאחר שברחו מהזירה שטפו ידיים מהדם בשלולית, מאחר שנאשם 1 אמר שזה יטשטש עקבות, ולאחר מכן הלכו לביתו, התקלחו והחליפו בגדים (ת/ש' 56-52). לגבי המעילים אמר שהחביאו אותם בשיחים לפני שהלכו לתחנת הדלק, כי הנאשם 1 **"אמר שהמצלמות ראו אותנו עם הקפוצונים אז צריך להוריד, אני הקשבתי לכל מה שהוא אומר"** (שם בש' 69-57). עוד אישר כי בערך ב-08:00-09:00 בבוקר, בדרך לתחנת הרכבת, הוא הגיע עם הנאשם 1 למקום בו החביא את האקדח, מאחר שפחד שהוא יהרוג אותו; ובאותו זמן הם גם זרקו את הבגדים ואת מפתחות הרכב (שם בש' 88-80).

לשאלה מדוע חזר לבית הנאשם 1 לאחר הרצח, השיב כי הנאשם 1 אמר לו שהם צריכים להתנקות ולהעלים ראיות, והוא ציית לכל מה שאמר כדי לשמור על חייו ועל חיי משפחתו (שם בש' 193-190).

לדבריו, לאחר שחזר לביתו, התקלח, הלך לעבודה ולאחר מכן למסיבה. לגבי הטענה שהיה לו מספיק זמן לספר להוריו, לחבר או לדווח למשטרה אך במקום זאת הלך למסיבה שם בילה ונהנה בקור רוח, מה שלא מתיישב עם הטענה שהוא לא אחראי לאירוע, השיב **"לאחר המעשה [הנאשם 1] אמר לי ברגע שאני נכנס לכלא, אני יודע בדיוק מי הבנאדם שבגללו נכנסתי ואני ארצח אותו ואת משפחתו, הוא איים עליי ואני פחדתי ולגבי המסיבה, לא נהניתי, לא שתיתי, כל המסיבה... בכיתי ופחדתי על החיים שלי ושל משפחתי כי אני יודע למה הבנאדם הזה מסוגל לעשות"**; והוסיף כי במסיבה סיפר את הסיפור בבכי לחברתו לעבודה סאלי (שם בש' 108-96).

בעימות חזר הנאשם 2 על תיאורו כי לאחר האירוע הם התקלחו, הנאשם 1 חילק את בגדיהם לשקיות ובבוקר אמר שיחלקו את זה בין הפחים כדי שהמשטרה לא תעקוב אחריהם. לשאלה אם לקח מהנאשם 1 בגדים, השיב בחיוב ואמר שאלו הבגדים שלבש באירוע ואותם זרקו בשקיות, ושללאחר שהתקלח לבש את אותם בגדים שלבש כשהגיע אליו. לאחר מכן, הם לא נרדמו כל הלילה מהפחד, והוא עצמו ישב **"בחדות ובפחד למה עשינו את זה ואיך [הנאשם 1] יכול להרוג בן אדם"**. בבוקר אמר לנאשם 1 שהוא רוצה ללכת הביתה, ובדרך הנאשם 1 זרק את השקיות לפחים, לאחר מכן החביא את האקדח במקום שהנאשם 1 מכיר, והוא עצמו לא ראה בדיוק איפה מאחר שתפקידו היה לבדוק שאנשים לא מתקרבים; בהמשך הנאשם 1 זרק את המפתחות של המנוח לבור ביוב יחד עם המפתחות שלו, שאותם ניסה הנאשם 1 לחפש אך לא הצליח, והם נפרדו; ולאחר מכן בהוראת הנאשם 1 הוא זרק גם את התיק שבו היו השקיות. לשאלה מה היתה תכניתם לגבי האקדח, השיב כי הנאשם 1 אמר שהוא רוצה לשמור אותו, והכחיש את הטענה שהוא עצמו אמר שהוא מכיר מישהו לו הוא יכול למכור את האקדח (ת/א עמ' 44-43, 59-54).

לדבריו, לאחר מכן הוא הלך לעבודה אך לא עבד רגיל, ולאחר כשעה-שעתיים הלך הביתה. בערב הלך למסיבה שם פגש את הנאשם 1 שאמר לו שהביא איתו מהסמים של המנוח והם עישנו יחד, כשלטענתו **"עישנתי כי פחדתי, כי רציתי באמת להעביר את כל מה שקרה כי לא הייתי מסוגל ולא האמנתי שזה באמת מה שקרה"**; הנאשם 1 עדכן אותו ששוחח עם חברתו של המנוח והיא אמרה שהמנוח נשרף ושלא מצליחים למצוא את הגופה (שם בעמ' 60-59). לשאלת הנאשם 1 בעימות כיצד יכל ללכת לעבודה, השיב הנאשם 2 תחילה שהלך לעבודה מאחר שהלך לסאלי וסיפר לה מה קרה, ומיד לאחר מכן אמר שסיפר לה זאת במסיבה. לשאלה מה סיפר לסאלי, השיב שאמר לה

שהוא והנאשם 1 "הלכנו להרוג בן אדם וש[נאשם 1] עשה את הכל ושהוא הכריח אותי לעשות את הדברים האלה ואני מהפחד עשיתי... לא הייתי שתוי אני הלכתי לסאלי ובכיתי לה כל הלילה על מה שעשינו". כשהוטח בפניו שסאלי העידה שהוא סיפר לה שהם רצחו את המנוח, אך לא אמר דבר לגבי איומים מצד הנאשם 1 או פחד ממנו, השיב שפחד לערב אותה יותר מדי; כשנאמר לו שהוא אמר בחקירה שסיפר לה הכל, לרבות האיומים מצד הנאשם 1, השיב שהוא סיפר לה הכל והיא כנראה לא זוכרת; וכשנשאל מדוע אמר קודם שלא רצה לערב אותה, השיב שלא סיפר לה הכל אבל אמר לה שהנאשם 1 מאיים עליו, וכנראה שהיא לא סיפרה הכל. בהמשך טען הנאשם 2, כי היה בלחץ ולא יכל להחזיק את הדברים יותר בבטן, ולכן סיפר לסאלי על מה שקרה, אבל לא סיפר לה הכל, כי פחד מהאיומים של הנאשם 1 (שם בעמ' 39-41, 59-60).

בחקירתו האחרונה זיהה הנאשם 2 את עצמו ואת הנאשם 1 בסרטוני מצלמות האבטחה כשהחביאו את המעילים לפני שהלכו לקנות דלק וכשהגיעו לאספסם לאחר ההצתה, והסביר ש"הנאשם 1" **אמר לי לשים את הז'קט בשיח כך שלא יזהו אותנו במצלמות... ואני פעלתי מתוך פחד הוא איים על המשפחה שלי** (ת/ש' 15-17-33).

לשאלה האם שוחח עם הנאשם 1 לאחר שנפרדו לאחר הרצח, השיב כי אינו זוכר אך נפגש איתו במסיבה, אז הנאשם 1 אמר לו שהגופה נשרפה והוא נלחץ וסיפר על כך לידידתו סאלי, כשדבריו **"התפרצתי בבכי ולא יכולתי להחזיק את זה יותר בבטן"**. לשאלה מה עשה במסיבה חוץ מלבכות, השיב כי שתה קצת ועישן מהסמים שהנאשם 1 הביא מהמנוח, ו"אחרי ששתיתי ועישנתי הכל עלה לי וסיפרתי לידידה שלי רציתי לספר להורים שלי אבל לא מצאתי את המילים וגם הוא איים על המשפחה שלי פשוט סיפרתי לידידה שלי כי היא הייתה קרוב אליי ולא אמרתי לה יותר מדי כי גם פחדתי על החיים שלה" (שם בש' 113-127).

כשהושמעה לו שיחת טלפון (שיחה 25-23-15 מיום 27.2.18), אמר הנאשם 2 שמדובר בשיחה בינו לבין הנאשם 1, בה הם מדברים על ההסעה למסיבה ועל כך שייפגשו והוא שאל את הנאשם 1 אם יש חדש לגבי מקרה הרצח; כאשר במסיבה הנאשם 1 עדכן אותו שהגופה נשרפה ולא מוצאים אותה. כשנאמר לו שבשיחה הנאשם 1 מקלל אותו על כך שהלך לעבודה והוציא אותו לא טוב, השיב כי הנאשם 1 אמר לו לא ללכת לעבודה ולהגיד למנהלת שהוא לא מרגיש טוב, אבל **"אני פשוט אחרי המקרה לא יכולתי להישאר בבית ורציתי למחוק את זה והעדפתי ללכת לעבודה לשכוח את זה"** (שם בש' 128-136). כשנאמר לו שבשיחה הם מדברים כחברים טובים ולא נשמע דבר המתיישב עם פחד מצד מי מהם, השיב **"דיברתי נורמלי כמו שאמרתי לכם הייתי בטרומה הכול היה רגיל אני ניסיתי לשכוח את המקרה ובגלל זה התנהגתי רגיל. וזה לא אני בכלל"** (שם בש' 141-145). כשהוצגו לו סרטוני מצלמות אבטחה מהמסיבה, ונאמר לו שהוא לא נראה פוחד מהנאשם 1, השיב שזה לא נכון, שגם במהלך המסיבה לא ישב עם הנאשם 1 כי לא היה מסוגל להיות לידו, היה לו קשה ולכן הוא בכה וסיפר לסאלי (שם בש' 146-165).

לגבי הטענה שאדם נורמטיבי שטוען שביצע מעשים בעקבות איומים על חייו ועל חיי משפחתו, היה מגיע בהזדמנות הראשונה לתחנת משטרה ומספר על האירוע, אך הוא לא עשה זאת, היה פעיל כפי שעולה משיחות הטלפון לפני ואחרי הרצח, ואף הלך לעבודה ולמסיבה לאחר הרצח, השיב **"קודם כל הסיבה שלא הלכתי למשטרה כי אכן היה איום והוא איים עליי ואני העדפתי להדחיק את זה ולשכוח ולא יכולתי לספר לאף אחד פחד מהחיים שלי הלכתי לעבוד כי ניסיתי לברוח מהמצב הזה והלכתי למסיבה כי גם רציתי לשכוח וגם סיפרתי לידידה שלי הכל. אני לא**

שותף אני לא תכננתי את זה וגם לא ידעתי לזה ש[נאשם1] מתכוון והשיחה שהייתי אחרי שיש משהו חדש וזה בגלל שרציתי לדעת מה הולך לקרות איתנו אחרי זה ניסיתי לדחוק את זה ולא הצלחתי ובמסיבה נשברתי וסיפרתי את זה לסאלי. אין לי סיבה לקחת חיים". לשאלה איך האיום בא לידי ביטוי לאחר שהלך הביתה, השיב שהנאשם 1 אמר לו שאם יפתח את הפה או יספר למישהו, הוא יפגע בו ויהרוג את המשפחה שלו ו"אפילו שהלכתי הבית הייתי בטראומה, ואחרי שאתה נמצא במצב כזה אתה לא נמצא כבן אדם רגיל ואתה לא חושב כבן אדם רגיל ויש סכנה לחיים שלך והוא יכול לפגוע משפחה שלי. לא יכולתי הייתי בטראומות ופחדים שאתה לא יכול לתאר" (שם בש' 166-186).

תמצית עדויות הנאשמים בבית המשפט

עדויות של הנאשם 1

הנאשם 1 העיד כי בסמוך לפני האירוע, המנוח יצר עמו קשר והציע למכור לו סמים. בעקבות כך, הוא והנאשם 2 הגיעו לבית המנוח כדי לנסות את הסם, ובמפגש סוכם שהנאשמים יקנו מהמנוח 75 גרם תמורת סכום של 3,000 ₪ שיתחלק בשווה ביניהם. ביום האירוע, המנוח הביא את הסמים לבית הנאשם 1 בזמן שהוא היה בעבודה והשאירם שם, והם סיכמו כי בערב הנאשמים ישלמו לו. לדבריו, למעשה לא התכוונו לשלם עבור הסמים, וקודם לכן אף ניסו לפרוץ לבית המנוח כדי לגנוב את הסמים, ניסו להכנס מהדלת ומהחלונות ומשלא הצליחו, החליטו להפחיד את המנוח ו"לתת לו סטירה או שתיים... כאילו, בריונות נקרא לזה", על מנת לחמוק מתשלום (עמ' 328-332, 396). לשם הגשמת התכנית, ומאחר שגם לא רצו שהשכנים ישמעו שהם מכים אותו, תכננו הנאשמים לקחת את המנוח למקום חשוך, מבודד ומאיים; וכשהמנוח הגיע לבית הנאשם 1, אמר לו הנאשם 1 שהכסף נמצא ביער ושהם לא רוצים להשלים את העסקה בבית כדי לא להתפס ע"י המשטרה עם הכסף והסמים ברשותם, והמנוח הסכים לכך (עמ' 335-336, 383, 407).

הנאשמים נסעו עם המנוח ברכבו ליער, בהכוונת הנאשם 1, שם יצאו מהרכב והחלו ללכת ולדבר, ובהגיעם לנקודה מרוחקת מהרכב אמרו למנוח שאין להם כסף; המנוח כעס ושאל אם הם חושבים שהם יכולים לגנוב ממנו, וכדי להפחידו הוא והנאשם 2 נתנו לו כמה סטירות, כשהוא נתן את הסטירה הראשונה, וכתוצאה מהסטירות המנוח התנדנד ונפל על סלע, והם הבחינו בדם נוזל מראשו (עמ' 338-341). בהקשר זה שלל הנאשם 1 את הטענה שהכו את המנוח לאחר שנפל; שלל שהכו אותו בעת גרירתו לרכב או שבשלב זה המנוח החל לנשום; שלל שהכו את המנוח בבעיטות, אגרופים או באמצעות אבנים; שלל שהכה את המנוח עם גרב שבתוכו אבן או שהצטייד מראש בגרב; שלל שמי מהם הורה לאחר או עודד את האחר להכות את המנוח; וכן שלל שהכה את המנוח בעוצמה, עד שהנאשם 2 היה צריך להפריד ביניהם (עמ' 337-338, 366, 370-371, 374-378, 385, 413-415, 422). לטענתו, הוא והנאשם 2 שיקרו בחקירותיהם במשטרה, וכל אחד מהם ניסה להגן על עצמו, להפליל את האחר ולהקצין את חלקו של האחר, תוך הוספת פרטים קטנים כדי להוסיף נופך של אמינות לסיפור; ולמעשה כל הדברים הנוספים עליהם סיפרו בחקירות, לרבות הטענה של כל אחד מהם שהאחר איים עליו, לא התרחשו באמת (עמ' 374-378, 384-385, 393, 395-397, 422).

לטענתו, לאחר מספר דקות כשראו שהמנוח לא קם ולא מגיב ודם רב ניגר ממנו, ומאחר שירד גשם רב שהם סברו שמגביר את זרימת הדם, הם החלו לגרור את המנוח לכיוון הרכב, במחשבה שמצבו ישתפר במקום יבש והוא יתעורר. במהלך הגרירה המנוח המשיך לדמם, ובשלב מסוים הוא חש שרגלו של המנוח קרה וראה שהוא חיוור, ולכן הסיק שהוא

מת (עמ' 341-343, 415-417). לאחר שהגיעו לרכב, המתינו מספר דקות, ניסו להזיז את רגלו של המנוח ולקרוא לו אך הוא לא הגיב, ואז נלחצו והבינו שהם "**צריכים איכשהו להעלים את הגופה**" על מנת שלא יקשרו אותם לאירוע; הוא הציע לנאשם 2 שילכו לתחנת דלק, ובדרכם לשם אמר לנאשם 2 שאם המנוח יהיה חי כשיחזרו לרכב, ישאירו אותו ברכב ולא יעשו דבר (עמ' 344-346, 417).

בהמשך, לאחר שרכשו מצית ודלק שמילאו בג'ריקן שמצאו בדרך, חזרו הנאשמים לרכב ושם ניסו להושיב את המנוח אך ראו שגופו נופל והבינו שהוא מת. רק בשלב זה הם ראו את האקדח מונח בדלת הרכב, ומכיוון שהבין שניתן יהיה לזהות את המנוח באמצעות המספר הידורי של האקדח, החליטו לקחת את האקדח, ומאותה סיבה לקחו גם את מפתחות הרכב ואת הטלפון הנייד של המנוח. לטענתו, שיקרו כשאמרו במשטרה שראו את האקדח קודם לכן וששכנעו את המנוח להשאירו ברכב (עמ' 346-347, 387-388, 408). בשלב זה הנאשם 1 שפך דלק מהג'ריקן על הרכב ועל המנוח והנאשם 2 ניסה להדליק נייר ולא הצליח, הם מצאו בושם בתוך הרכב, הנאשם 2 התיז ממנו על הנייר, והוא עצמו הדליק אותו וזרק את הנייר לתוך הרכב; כשדבריו, לא התכוונו לרצוח את המנוח ושרפו אותו רק כדי להעלים את הראיות, לאחר שוודאו שהוא כבר מת. הנאשמים החלו לברוח מהמקום אך חזרו כדי לקחת את הג'ריקן, וכשלקחו אותו ראו שהרכב עולה בלהבות; בעת הבריחה נפל להם הטלפון הנייד של המנוח, ומאחר שהלהבות היו גבוהות הם ברחו והשאירו אותו במקום (עמ' 348-352, 378-379).

הנאשמים הגיעו לבית הנאשם 1, הכניסו את הבגדים שלבשו לשקיות והתקלחו, ולמחרת זרקו את השקיות עם הבגדים ואת מפתחות הרכב, החביאו את הנשק והלכו כל אחד לביתו. הנאשם 1 סיפר שלא הלך לעבודה מאחר שהיה לו קשה, אך בערב הלך למסיבת פורים מטעם העבודה כדי שלא לעורר חשד, ובמהלכה ניסה להתנהג רגיל, שתה וודקה ועישן (מהסמים של המנוח). כשנפגש עם הנאשם 2 במקום ההסעה למסיבה, הם שוחחו על האירוע ועל כך שנ' התקשרה אליו לפני כן וסיפרה שהיא לא מוצאת את המנוח; וסיכמו שאם תגיע משטרה יספרו שהיו בבית ולא יצאו, "**כדי שלא יעלו עלינו**", ומאוחר יותר במסיבה עצמה סגרו את ה"אליבי" שלהם (עמ' 352-356, 401).

למחרת הוא התבקש להגיע לתחנת המשטרה בשדרות והבין שזה קשור למנוח. בהיותו בדרך לתחנה עצרה לידו נידת, שבה ישבה גם נ' שהיתה בוכה ונסערת ואמרה לו שבמשטרה חושבים שהמנוח נרצח; ומכיוון שלא ידע מה לומר, אמר לה שלא תדאג, שיהיה בסדר ושימצאו את המנוח. לדבריו, בחקירה הוא נשאל על מעשיו במהלך השבוע, וסיפר את הסיפור ש"סגר" עם הנאשם 2 שהוא נכון בבסיסו, אם כי לא אמר דבר לגבי המנוח; ומסר לשוטרים את הסמים מאחר שחשב שמה שחשוב להם זה הסמים ושם ימסור אותם "**הם ירדו מהעניין של התקיפה**", שכן "**זה הצטייר בצורה כזאת ש... זה מה שהם מחפשים... שזה לא תיק של רצח או משהו כזה למרות שטכנית אני יודע שכן**" (עמ' 357-359, 401-402).

הנאשם 1 טען, כי בשלב בו יצא עם הבלש עדי חממי כדי להצביע על הסמים וגם כשישבו לאחר מכן לעשן יחד בתחנה, הבלש סיפר לו שהנאשם 2 הפיל את כל האשמה עליו, סיפר לו במקטעים מה הנאשם 2 אמר בחקירה, ואמר לו שאם יוכיח שנאשם 2 משקר ושהוא עשה הכל, הוא בוודאות ישתחרר. על כן טען, כי הדברים השקריים שמסר לחוקר שי לזמי בחקירה התבססו על דברים שהבלש חממי אמר לו שהנאשם 2 מסר בחקירתו, ושבעצתו הוא הפיל הכל על הנאשם 2 ואמר שזה החליט פתאום לרצוח את המנוח. לשאלות בית המשפט וב"כ המאשימה הבהיר הנאשם 1, כי השקרים

שמסר בהשפעת הבלש חממי הם דבריו שהנאשם 2 תכן להרוג את המנוח; שהנאשם 2 בעט במנוח בעת הגרירה; שהם הרביצו למנוח עם אבנים; ושהוא פוחד מהנאשם 2 מאחר שאיים עליו (עמ' 360-362, 366-367, 370-371, 375, 398-402).

אשר לתכנון- הכחיש הנאשם 1 את טענת הנאשם 2 בחקירותיו, כי הוא תכן מראש להרוג את המנוח ואף הצטייד בגרב לשם כך, והדגיש שאם היה מתכנן לרצוח את המנוח לא היה מצטייד בגרב אלא בכלי תקיפה; שלל את טענת הנאשם 2 כי הוא תכן לקבור את המנוח; טען כי אם היו מתכננים את האירוע מראש, היו פועלים אחרת ולא עושים את הטעויות שהביאו למעצרם; ושב וטען ששניהם שיקרו בחקירה ושכל אחד מהם ניסה להוציא את עצמו מהתיק (עמ' 337-338, 381-382, 388-390, 396, 421). לגבי שיחת הטלפון בינו לבין הנאשם 2 לפני האירוע, טען כי היא נועדה לבדוק האם יש למנוח קרובי משפחה בארץ שעלולים להתנקם בהם לאחר שיכו את המנוח ויגנבו לו את הסמים, ואינה מעידה על תכנון לרצוח אותו; וכי אם היו מתכננים מראש לרצוח אותו, לא היו צריכים לפחד ממשפחתו (עמ' 336-337, 384, 396, 410-411). לגבי העובדה שהלכו ליער ללא הטלפונים הניידים שלהם, טען כי מאחר שתכננו לבצע עבירה פלילית של אלימות הקשורה לסחר בסם, הוא לא רצה שהדבר יתועד; וכי שיקר כשהפיל את האשמה לכך על הנאשם 2 (עמ' 383, 412). ולשאלה מדוע החליפו בגדים לפני האירוע, השיב שלא רצו ללכת ליער בבגדי עבודה (עמ' 383-384).

עוד טען הנאשם 1, כי בערב לפני האירוע עישן מהסמים שהמנוח הביא לו, ולאחר שהנאשם 2 הגיע אליו הם ישבו יחד עם שכנתו ובת זוגו, עישנו סמים ושתו וודקה. בחקירתו הנגדית טען בהקשר זה, כי לא הזמינו אמבולנס ולא פעלו כמו שצריך לאחר שהמנוח מת, הן בגלל הלחץ בו היו נתונים והן בגלל הסמים והאלכוהול שצרכו (עמ' 333-334, 404).

עדות של הנאשם 2

הנאשם 2 העיד, כי הנאשם 1 אמר לו שיש לו חבר שמוכר סמים, הם הלכו לבית החבר-המנוח יום לפני האירוע ועישנו איתו מהקנבים שהוא מוכר, כשהנאשם 1 והמנוח דיברו על עלות רכישת 70 גרם קנבים; הנאשם 1 היה אמור לשלם עבור הסם, והוא עצמו הגיע כחברו של הנאשם 1 ובגלל שרצה לעשן ולטעום את הסם, ואולי לקנות בהמשך. בשלב מסוים המנוח אמר שהוא צריך ללכת לעבודה והם הלכו, ומאחר שהנאשם 1 לא רצה לשלם את הסכום שהמנוח ביקש עבור הסמים, הנאשם 1 הציע שיפרצו לדירת המנוח כדי לגנוב את הסמים והוא הסכים לכך. לאחר שלא הצליחו לפרוץ לבית המנוח דרך הדלת ודרך החלונות, הם עזבו את המקום; הנאשם 1 שוחח עם המנוח ולמחרת אמר לו שהמנוח הביא את הסמים לביתו, ושהוא לא מעוניין לשלם עבורם אלא רוצה לאיים על המנוח וביקש שיבוא אליו (עמ' 452-454).

לדבריו, למרות שהיו לו חששות הוא הגיע בערב לבית הנאשם 1, אשר אמר לו שהמנוח אמור להגיע לאחר שיסיים לעבוד, והם ישבו עם שכנתו וחברתו של הנאשם 1, עישנו מהסמים של המנוח ושתו אלכוהול. לאחר זמן מה, המנוח התקשר לנאשם 1 ואמר שהוא ממתין למטה, והנאשם 1 ביקש ממנו לרדת עמו; כשהתכנית היתה לאיים על המנוח ולהפחידו כדי שהנאשם 1 לא ישלם עבור הסמים, והנאשם 1 רצה לקחת אותו למקום מבודד ושקט, מאחר שלא רצה לגרום רעש לשכנים ולאיים עליו מתחת לביתו. הנאשם 2 טען, כי הוא עצמו רק רצה לעשן מהסמים מבלי לשלם עבורם, וכי תפקידו היה רק להתלוות אל הנאשם 1 בגלל חזותו הגדולה והמאיימת (עמ' 455-456, 478, 483).

הנאשמים נכנסו לרכבו של המנוח, והנאשם 1 הנחה את המנוח להגיע ליער. כשהגיעו, הנאשם 1 דיבר עם המנוח ואמר לו שהוא לא יקבל כסף עבור הסמים, הם החלו להתווכח, ואז הנאשם 1 נתן למנוח מספר "כאפות", ו"אני לא זוכר אם נתתי לו כאפה או נגעתי בו". המנוח הסתחרר ונפל לאחור כשראשו על אבן, ולאחר מספר דקות בהן הנאשם 1 ניסה לדבר איתו ולהעיר אותו, הם ראו שהמנוח לא מגיב והבחינו בדם נוזל מראשו, ובגלל הגשם שירד זרימת הדם התגברה מאד. הוא היה בהלם, נלחץ מהסיטואציה ולא יכל לחשוב בצורה תקינה, הנאשם 1 אמר לו שהמנוח לא מגיב, ולכן החלו לגרור את המנוח לרכב במחשבה שאולי החום ברכב ישפר את מצבו (עמ' 456-458, 483, 486-487).

לאחר שהניחו את המנוח ברכב והמתינו מספר דקות, ראו הנאשמים שהרכב התמלא דם, הבינו שהמנוח לא מתעורר והלחץ בו היו נתונים גבר. הנאשם 1 רצה להעלים ראיות ואמר שילכו לקנות דלק, והוא עצמו הלך אחריו ולמעשה הסכים איתו וחשב שזה הפתרון הכי הגיוני, מאחר שסבר שלא יאמינו לגרסתם לגבי מה שקרה. הם הלכו לתחנת דלק, הנאשם 1 ניגש למוכר ולאחר מכן מילא דלק לתוך ג'ריקן שמצא, והוא עצמו המתין בצד ובשלב מסוים כשהנאשם 1 קרא לעזרתו, הלך לעזור לו בלית ברירה. כשסיימו, חזרו לזירה בתקווה שבינתיים המנוח התעורר, אך כשהגיעו לרכב וראו את מצבו של המנוח ש"פשוט נזל, נפל", הבינו שהוא כנראה מת. הנאשם 1 ניסה להצית את הרכב ולא הצליח, לאחר מכן הנאשם 1 מצא בושם ברכב, התיז על משהו, הדליק וזרק לתוך הרכב, הרכב עלה בלהבות והם ברחו לביתו של הנאשם 1 (עמ' 458-460, 485, 487). הנאשם 2 שלל את דברי הנאשם 1 בחקירה שהוא זה שאמר לו לשפוך את הבנזין על המנוח, וציין שהנאשם 1 אמר ששיקר בחקירה; כן שלל שהוא זה שהתיז את הבושם על הנייר לפני שהנאשם 1 הדליק אותו, וטען שלא עשה דבר בסיטואציה הזו אלא עמד מהצד והסתכל (עמ' 492-493).

לאחר האירוע הוא התקשר לנאשם 1 ושאל אם שמע משהו חדש או אם מישהו דיבר על האירוע וזה השיב בשלילה; ובהמשך הלך למסיבה מטעם העבודה כדי להתנתק ולשכוח מהכל (עמ' 461, 494). לגבי השיחה עם חברתו סאלי במסיבה, טען הנאשם 2 כי אינו זוכר על מה דיבר איתה, זה היה תחת השפעה של סמים ואלכוהול ו"שטויות נאמרו" (עמ' 464).

לגבי שיחת הטלפון בינו לבין הנאשם 1 לפני האירוע, טען הנאשם 2 כי התקשר לנאשם 1 כדי לברר פרטים על המנוח, להבין אם מדובר באדם מסוכן ולברר על משפחתו כדי שלא יפנה אליהם ויספר שגנבו ממנו את הסמים ויפגעו בהם, זאת כחלק מהחששות שהיו לו לגבי העניין; ושלל את הטענה ששיחה זו מעידה על תכנון מוקדם (עמ' 461-464, 481). לגבי הטענה שתכננו להפגש עם המנוח במקום שקט, הגיעו למפגש בלי טלפונים והחליפו בגדים, כחלק מהתכנון המוקדם, השיב כי הגיע בלי טלפון מאחר שלא היתה לו סוללה ולכן הטלפון שלו נשאר בדירה של הנאשם 1; וכי הגיע לביתו של הנאשם 1 לבוש בבגדים ל"ציאה", והחליף לבגדים שהנאשם 1 נתן לו כי "אני הלכתי למקום של יער עם בגדים שחורים, כדי שלא ידעו מי אני". בהמשך אישר שהביא איתו לבית הנאשם 1 תיק עם בגדים כי היה אמור להשאר לישון אצלו, וטען כי החליפו לבגדים שחורים על מנת לאיים על המנוח (עמ' 478-479, 483).

עוד טען הנאשם 2, כי לאחר שנציג הימ"ר הגיע לביתו והודיע להוריו שהוא מוזמן לחקירה, הוריו אספו אותו מהעבודה והסיעו אותו לתחנת המשטרה, שם נחקר תחילה בחשד לסחר בסמים; וכשנשאל בחקירה האם הוא רוצה להיוועץ בעורך דין, הוא שאל את החוקר למה הוא צריך עורך דין, וזה השיב שמדובר בעניין שולי ושהוא לא צריך עורך דין. בסיום החקירה נאמר לו להמתין במסדרון, ובשלב זה ניגש אליו חוקר אחר שאמר לו שהוא בבעיה, ביקש ממנו להתלוות אליו

לחדר, ושם בנוכחות שני חוקרים נוספים אמר לו שהנאשם 1 סיפר להם הכל, שהם יודעים שמדובר ברצח ושהוא הולך למאסר עולם; לאחר מכן נכנס לחדר מפקד הימ"ר, אמר לו שהם יודעים הכל, שיגיד שנאשם 1 עשה הכל, גרר אותו ושהוא נקלע לסיטואציה בלית ברירה, והבטיח לו שאם יגיד זאת הוא יוכל ללכת הביתה, וכך הוא עשה (עמ' 464-466).

כשנשאל אם כתוצאה מכך אמר דברים לא נכונים בחקירות, השיב הנאשם 2 כי החוקרים הפעילו עליו לחץ ואיומים, שללו את זכויותיו ומפקד הימ"ר אמר לו להפיל הכל על הנאשם 1, ולכן חלק מהדברים שאמר בחקירות אינם נכונים. כך למשל דבריו שנאשם 1 איים עליו או שהוא פחד ממנו; שנאשם 1 בעט במנוח ונתן לו אגרופים בפנים, ובכלל שהכו את המנוח בבעיטות ואגרופים; שהוא עצמו הכה את המנוח, הגם שאינו זוכר אם עשה זאת; שרגלו התנפחה כתוצאה מכך שבעט במנוח, שכן לטענתו רגלו התעקמה כתוצאה מגרירת המנוח; שהחזיק את המנוח בעת שהנאשם 1 הכה אותו; שהנאשם 1 תכנן את הרצח לפרטיו ושייתף אותו בכך כבר ביום ראשון; או שהנאשם 1 הצטייד בגרב לפני האירוע ושהכה את המנוח עם גרב שבתוכו אבן. כשנשאל מדוע סיבך גם את עצמו אם החוקרים אמרו לו להפיל את הכל על הנאשם 1, השיב כי מפקד הימ"ר אמר לו להפיל הכל על הנאשם 1 אך להראות שהיתה לו מעורבות חלקית באירוע ואז הוא ישוחרר, וכך פעל. עם זאת הבהיר כי החוקרים לא אמרו לו מה להגיד מעבר לכך, לא אמרו לו לומר שהיו בעיטות, לא אמרו לו לספר על התכנון המוקדם, ולא אמרו לו שנמצא גרב בזירה או שידבר על גרב; אלא הוא שיקר והמציא פרטים אלו כדי לשוות אמינות לסיפורו ולהראות שאין לו קשר לאירוע על מנת שישחררו אותו (עמ' 467-472, 476-479, 481, 485-486, 488, 490, 494). לשאלה כיצד יתכן שהוא והנאשם 1 שיקרו באופן זה, השיב כי הנאשם 1 הסביר בעדותו שהחוקרים אמרו לו כל מה שהנאשם 2 סיפר בחקירה, וכך הנאשם 1 **"תיאם את העדות שלו לשלי"** (עמ' 489-490).

לגבי האקדח טען הנאשם 2, כי לא ראה אקדח על המנוח בעת האירוע, וכי אינו זוכר באיזה שלב הנאשם 1 לקח את האקדח; ולשאלה מדוע אמר בחקירה שהחזיק למנוח את הידיים מאחר שפחד לאפשר לו לברוח בגלל האקדח, השיב שאינו זוכר שאמר זאת או למה אמר זאת. עוד הבהיר, כי הנאשם 1 לא איים עליו באמצעות האקדח, וכי שיקר כשאמר זאת מתוך לחץ ועל מנת לשוות אמינות לדבריו (עמ' 494-498).

לדבריו, מיד כשנפגש עם עורך דין סיפר לו על האיומים וההבטחות מצד השוטרים, ושני עורכי הדין שייצגו אותו יעצו לו לדבוק בגרסה שמסר ולכן חזר על הדברים גם בחקירות הבאות, זאת גם לאחר שראה שלא משחררים אותו למרות שהודה; וחזר על אותה גרסה שקרית במשך מספר חקירות, כי נשאל אותן שאלות (עמ' 472-474, 481, 485-486, 489, 499, 503-505).

דין והכרעה

הפן העובדתי

כאמור, חלק נכבד מעובדות כתב האישום אינו שנוי במחלוקת בין הצדדים, כאשר המחלוקת העיקרית נסובה סביב עבירת הרצח בכוונה תחילה שיוחסה לנאשמים, דהיינו, האם תכנונו מבעוד מועד להרוג את המנוח, והאם פעלו בהתאם לתכנית זו בכוונה לגרום למותו.

אין מחלוקת בין הצדדים, כי עובר לאירוע נרקמה עסקה בין הנאשמים לבין המנוח, לפיה הם ירכשו מהמנוח כ-70 גרם קנביס במחיר של ₪ 60 לגרם, הגם שהנאשמים מעולם לא התכוונו לשלם למנוח עבור הסם; וכי לאחר שהסם היה ברשותם, הנאשמים הובילו את המנוח ליער בתואנת שווא ששם יקבל את הכסף תמורת הסם. אין אף מחלוקת, כי הנאשמים תקפו את המנוח (הגם שיש מחלוקת לגבי היקף התקיפה); כי לאחר התקיפה הם גררו את המנוח לרכבו, הלכו לרכוש דלק ומצית על מנת להצית את הרכב, וכשחזרו הציתו את הרכב כשהמנוח בתוכו; הגם שלטענתם כיום, המנוח היה מת בעת הצתת הרכב. אין גם מחלוקת כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה ממעשי הנאשמים.

לטענת המאשימה, ממכלול הראיות שהובאו על ידה הוכח כי הנאשמים רצחו את המנוח בכוונה תחילה, לאחר תכנון וביצוע פעולות הכנה, וללא שקדמה למעשה התגרות מצד המנוח; באופן שגם לאחר תיקון 137 לחוק ניתן להרשיעם בעבירה של רצח בנסיבות מחמירות.

המאשימה מתבססת בעיקר על גרסאותיהם המפלילות של הנאשמים, כפי שנמסרו בחקירותיהם במשטרה, במסגרתן תיאר כל אחד מהם את האירוע לפרטי פרטים; כאשר למעט נקודות בודדות, שלגביהן ניסה כל אחד מהם להטיל את האחריות על האחר בנסיון להציל את עצמו (בעיקר בשאלה מי היה יוזם ומניע האירוע שהכה ראשון במנוח, ומי נגרר אחריו), הם מסרו סיפור עובדתי כמעט זהה. לדברי ב"כ המאשימה, אמירותיהם המפורטות של הנאשמים במשטרה עולות בקנה אחד זו עם זו ומחזקות זו את זו; והראיות העצמאיות הנוספות שהובאו מחזקות גם הן את אמירותיהם, כך שלא נותר ספק סביר בדבר אשמתם.

לשיטת המאשימה, יש לדחות את גרסתם החדשה של הנאשמים, שנמסרה לראשונה רק בפרשת ההגנה, בהיותה לא אמינה; יש לדחות את טענות הנאשמים בנוגע לקבילות ומשקל אמירותיהם במשטרה; ולהעדיף את אמירותיהם במשטרה על פני עדותם בבית המשפט.

מנגד, טענו באי כח הנאשמים, כי אמרתיו של הנאשם 2 במשטרה אינן קבילות, לא כאמרות חוץ של נאשם ביחס אליו ולא כאמרות של עד בנוגע לנאשם 1; שכן הן נגבו תוך הפרת זכותו להיוועץ בעורך דין, החל בחקירתו הראשונה וביתר שאת מעת שיחתו עם מפקד הימ"ר, ותוך שימוש בתרגילי חקירה פסולים שהביאו אותו למסור גרסה שקרית על מנת לחלץ את עצמו ולהפליל את הנאשם 1.

מכל מקום נטען, כי לא ניתן להסתמך על אמרות הנאשמים כאמרות אמינות, שכן בהשפעת תרגילי החקירה הפסולים של צוות החקירה, ניסה כל אחד מהם "להפיל" את האשמה על האחר. ב"כ הנאשם 1 טענו בהקשר זה, כי גם אם ייקבע שאמרתיו של הנאשם 2 קבילות, הרי שהן לא אמינות, רצופות סתירות ושקרים, ולא ניתן לבסס עליהן כל ממצא ראיתי. כן נטען, כי גם הנאשם 1 מסר גרסה שקרית בה הפליל את הנאשם 2 לאחר שהבלש חממי סיפר לו מה הנאשם

2 אמר בחקירות.

בהקשר זה טענו ב"כ הנאשמים, כי המאשימה התעלמה מהשוני בין אמרות הנאשמים בחקירות, ובסיכומיה לא ביקשה לאמץ אף אחת מהגרסאות במלואה, אלא ניסתה ליצור סיפור מעשה שבו ייחסה לשני הנאשמים יחד את הפרטים החמורים ביותר שמסר כל אחד מהנאשמים לגבי האחר, תוך התעלמות ממה שכל אחד מהם סיפר לגבי עצמו; וכי מעבר לבעייתיות הטמונה בטיעון זה של המאשימה, הרי שהתרחיש המשולב שיצרה הוא תרחיש מופרך ולא מבוסס.

על כן, ביקשו ב"כ הנאשמים, כי בית המשפט יאמץ את הגרסה שמסרו הנאשמים בעדויותיהם בבית המשפט, שלטענתם מהווה את התרחיש הסביר וההגיוני ביותר, שאף מתיישב ונתמך ע"י מכלול הראיות הנוספות שהובאו.

בשים לב לגדרי המחלוקת, אבחן להלן תחילה את טענות הנאשמים ובאי כוחם בנוגע לקבילות אמרותיהם במשטרה. בהמשך אבחן את משקלן ואמיתות תוכנן של אמרות הנאשמים במשטרה; את הראיות החיצוניות הרלוונטיות ליריעת המחלוקת; ואת משקלן ומהימנותן של עדויות הנאשמים במשטרה. בסופו של דבר, על סמך הבחינה האמורה, אקבע ממצאים לגבי אופן קרות האירוע בפן העובדתי.

א. הטענות נגד קבילות אמרות הנאשמים בחקירותיהם

לטענת באי כח הנאשמים, כמפורט בהרחבה בסיכומיהם, בחקירות הנאשם 2 נפלו פגמים רבים כתוצאה מתרגילי חקירה פסולים, שהביאו לפגיעה קשה בזכותו להיוועץ בעורך דין, ועל כן יש לפסול את כל אמרותיו. כן טענו, כי פסילת אמרותיו של הנאשם 2 מכח כלל הפסילה הפסיקתית, משליכה גם על קבילותן כאמרות של עד ביחס לנאשם 1.

ראשית נטען, כי בחקירתו הראשונה נחקר הנאשם 2 תחת אזהרה בחשד לביצוע עבירות סמים בלבד, כחלק מנסיון מכוון של צוות החקירה להציג בפניו ובפני הוריו מצג שווא לפיו הוא דרוש לחקירה קצרה בעניין פעוט, שאינו מצריך ייעוץ וייצוג משפטי; מה שהוביל את הנאשם 2 לוותר על זכות ההיוועצות. נטען, כי צוות החקירה ידע כבר בהגיעו של הנאשם 2 לתחנת המשטרה, ובוודאי שעם תחילת חקירתו הראשונה, כי הוא חשוד ברצח המנוח, שכן שעות לפני כן קיבלו החוקרים את סרטוני מצלמות האבטחה מתחנות הדלק, בהם נראה הנאשם 2; הנאשם 1 עצמו מסר את שמו של הנאשם 2 כמי שהיה עמו בליל האירוע; וכפי שציין החוקר בניטה, החשד האמור התחזק במהלך החקירה נוכח סתירות שהתגלו בגרסתו של הנאשם 2 והחבלות שנראו על ידיו.

נטען כי מדובר בתרגיל חקירה פסול, שנועד כדי למנוע מנאשם 2 את האפשרות לשמור על זכות השתיקה ולהיוועץ בעורך דין; ומאחר שנאשם 2 והוריו לא ידעו מה החשדות האמיתיים המיוחסים לו, הם לא יכלו לשקול כראוי את השימוש בזכות השתיקה וזכות ההיוועצות.

שנית נטען, כי צוות החקירה עשה שימוש מכוון בתשאולים "נעלמים", במסגרתם נוהל שיח מהותי של החוקרים עם הנאשם 2, אשר לא תועד באופן מכוון. ההגנה הפנתה בעיקר לשיחתו של הנאשם 2 עם החוקר מליחי, בזמן שהחוקר

בניטה הלך לעדכן את מפקד הימ"ר ואת רפ"ק מיכאלי, שיחה שבעקבותיה ביקש הנאשם 2 לשוחח עם מפקד הימ"ר ולספר "את האמת". נטען, כי שיחה זו לא תועדה פרט לאמור במזכרו של החוקר מליחי, ממנו ניתן להבין כי אמר לנאשם 2 שהם יודעים שהוא קשור לרצח, אך למרות זאת הוא לא הוזהר בחשד לרצח ולא הועמד על זכות השתיקה וזכות ההיוועצות, ומנגד נאמר לו שהכי טוב עבורו זה לספר את האמת.

ב"כ הנאשם 2 הוסיף בהקשר זה, כי מהלך העניינים שבו שוטר שלכאורה אינו מעורב (החוקר מליחי) שוחח עם הנאשם 2, בהמשך נכנס מפקד הימ"ר ומיד לאחר מכן הנאשם 2 נלקח לחקירה תחת אזהרה, הוא מהלך מתוכנן; שבוצע תוך רמיסת זכויותיו של הנאשם 2 והבטחות שלא יוגש נגדו כתב אישום, או שכתב האישום יהיה זניח ויאפשר לו לשוב לעבודה.

שלישית נטען, כי כבר בתחילת התשאול שנערך לנאשם 2 ע"י מפקד הימ"ר והחוקר מליחי, שבמסגרתו מסר הנאשם 2 גרסה ראשונה לגבי מעורבותו ומעורבות הנאשם 1 באירוע, ברור היה לחוקרים שהנאשם 2 חשוד ברצח. למרות זאת, הוא לא הוזהר בחשד לרצח ולא הועמד על זכותו להיוועץ בעורך דין, ומפקד הימ"ר אף דחק בו לספר את האמת, ואיים עליו שאם לא ישתף פעולה יואשם ברצח; וגם לאחר שהנאשם 2 קשר עצמו לאירוע במהלך התשאול, החוקרים לא עצרו את התשאול ולא הזהירו אותו. נטען, כי החוקרים הציגו בפני הנאשם 2 מצג שווא שלפיו אם ימסור גרסה המטילה את מלוא האחריות על נאשם 1 הוא יצא מהחקירה ללא פגע, ואם לא ישתף עמם פעולה, יסתבך בתיק רצח; כאשר מהשתלשלות השיחה ניתן להבין כי הנאשם 2 מסר את גרסתו, תוך שסבר כי היא מנקה אותו מעבירת הרצח וכי הוא לא זקוק לייעוץ משפטי.

רביעית נטען, כי גם בחקירה שלאחר התשאול, למרות שנאשם 2 הוזהר בחשד לרצח והועמד על זכות ההיוועצות, הרי בפועל ניכר כי סבר שהגרסה שמסר למפקד הימ"ר מספקת את החוקרים ומנקה אותו מעבירת הרצח וכי החקירה הנוספת מהווה עניין פורמלי בלבד שלאחריו יחזור הביתה; וניכר כי לא הבין את זכויותיו, ולכן שאל למה הוא צריך עורך דין וכיצד עורך דין יכול לעזור לו.

לטענת ב"כ הנאשמים, מאחר שמדובר באדם נעדר עבר פלילי, הנחקר לראשונה במשטרה בעבירה כה חמורה, היה על החוקר להסביר לו את הדברים לאשורם, ולבחון האם הוא מבין את החשדות נגדו והאם ויתורו על זכות ההיוועצות מפורש ואמיתי; ואף היה על החוקר לעמוד על כך ולכפות עליו להיוועץ בעורך דין.

חמישית נטען, כי הפגם באופן חקירותיו של הנאשם 2 לא נרפא, ולכן יש לפסול גם את האמרות שמסר לאחר שנועץ בעורך דין, שכן **"ברגע שחשוד מתחייב לגרסה, כמעט בלתי אפשרי שכשעומדים בפניו חוקרים, הוא ילך וישנה את גרסתו. אין לצפות מחשוד לעשות את זה, בוודאי שאין לצפות מחשוד ללא ניסיון"** (עמ' 526); תוך שב"כ הנאשם 2 הפנה לפסק הדין שניתן בבית המשפט המחוזי מרכז בפרשת הרצח בדומא.

לגבי הנאשם 1 נטען, כי הודאתו הראשונה של הנאשם 1 ניתנה לאחר שיחה עם הבלש חממי בפינת העישון, שיחה אשר לא הוקלטה ואשר תועדה במזכר ע"י הבלש חממי רק לאחר מספר ימים. לטענת ב"כ הנאשם 1, עצם קיומה של

השיחה עלה לראשונה כבר בדיון להארכת מעצרו של הנאשם 1 ביום 1.3.18, ע"י באת כוחו אותה עת, עו"ד זייצב (נ/2), דהיינו עוד לפני שתועדה ע"י הבלש חממי; והדבר מעיד על כך שדובר בשיחה יוצאת דופן מבחינת הנאשם 1. לפיכך, ובהעדר תיעוד מדויק של השיחה ונסיבותיה נטען כי יש לקבל את גרסת הנאשם 1, לפיה במהלך השיחה שיתף אותו הבלש חממי בפרטים מתוך חקירתו של נאשם 2, ובעקבות קבלת פרטים אלו הוא מסר גרסה שקרית שנועדה להפליל את הנאשם 2, ולחלץ את עצמו מהתיק.

עדויות הנאשמים ועד ההגנה בעניין זה

הנאשם 2 סיפר בעדותו, כי בעקבות האירוע הוא נחקר במשטרה לראשונה בחייו. נציג ימ"ר הגיע לביתו ואמר להוריו שהוא מוזמן לחקירה, הם הגיעו למקום עבודתו והסיעו אותו לתחנת המשטרה, שם נחקר תחילה בחשד לסחר בסמים. לטענתו, החוקר "שואל אותי לפני הכל אם אני רוצה להתייעץ עם עורך דין. פעם ראשונה שאני שומע מה זה עורך דין. שואל אותי מה זה עורך דין, בשביל מה אני צריך עורך דין? אני שואל אותו 'אני צריך עורך דין?' הוא אומר לי 'זה דבר מאוד שולי, אתה לא צריך עו"ד, אם אתה רוצה, כן או לא?'... מעבר לכך הוא לא הסביר לי, לא פירט לי בשביל מה אני צריך עורך דין..." (עמ' 465 ש' 13-5). לשאלת בית המשפט השיב הנאשם 2 שידע מספרים מה זה עורך דין, אך מעולם לא נתקל במצב שנזקק לדעת מה תפקידו ולא ידע מדוע הוא זקוק לעורך דין (כך גם בעמ' 506).

לטענתו, לאחר החקירה אמר לו החוקר להמתין בחוץ והושיב אותו במסדרון, ואז חוקר אחר "בא אליי ואומר לי 'אתה בבעיה, בוא תתלווה אליי לחדר'"; ובחדר, בנוכחות שני חוקרים נוספים, אמר לו החוקר שהנאשם 1 "פתח עליו" ושהם יודעים שמדובר ברצח, אמר שהוא הולך למאסר עולם, החל להטיח בו איומים ושלל את זכויותיו. לאחר מספר דקות נכנס מפקד הימ"ר, ו"הרבה לפני שהוא בכלל מסביר לי את הזכויות שלי... על מה בכלל חוקרים אותי... מפקד הימ"ר אומר לי 'אנחנו יודעים על הכל. בוא תגיד ששותף שלך עשה הכל והוא גרר אותך לאותה סיטואציה ואתה בלית ברירה נכנס לאותה סיטואציה'... הוא הבטיח לי שאם אני אגיד ש[הנאשם 1] עשה אז הוא יוציא אותי הביתה. ואני הקשבתי לו" (עמ' 466).

לשאלת הסנגור השיב הנאשם 2, כי פגש סנגור לראשונה רק "לאחר כל הסאגה הזאת של החקירות, לקראת הסוף"; ולאחר שמיעת הערות בית המשפט וב"כ המאשימה, השיב כי נפגש לראשונה עם עו"ד סיימון בהארכת המעצר הראשונה בבית המשפט, ולאחר מכן שכר את שירותיו של עו"ד חימי. לטענתו, עו"ד וייס ממשרד עו"ד חימי נפגש עמו ואמר לו לדבוק בגרסה שמסר ולא לשנותה, ולכן המשיך למסור את אותה גרסה גם בחקירות הבאות. לשאלת בית המשפט, אישר הנאשם 2 כי בעת המפגש עם עו"ד סיימון בבית המשפט ולאחר מכן כשנפגש עם עו"ד וייס, הוא סיפר להם שהחוקרים איימו עליו והבטיחו לו שישתחרר ושמסר את גרסתו בשל הלחץ שהופעל עליו; וחזר על כך שנאמר לו לדבוק בגרסתו (עמ' 474-472).

בחקירתו הנגדית, כאשר התובעת הפנתה אותו לדברים שמסר באמרותיו השונות לגבי התכנון ואופן ביצוע הרצח, השיב הנאשם 2 שמסר באמרותיו דברים לא נכונים, כתוצאה מלחץ ואיומים שהפעילו עליו החוקרים; כאשר החוקר הנוסף אמר לו ש"הלך עליו", איים שמוצבת לו גילויטינה מעל הראש ושהוא הולך למאסר עולם, אך הדברים לא הוקלטו.

כאמור טען, כי החוקרים אמרו לו להגיד שהנאשם 1 תכנן ועשה הכל, ואמרו לו שאם יפיל הכל על נאשם 1 הוא ילך הביתה; והוא פשוט אמר את מה שאמרו לו, והמציא סיפור כדי להיראות אמין.

הנאשם 2 הבהיר, כי השוטרים שהלחיצו אותו הם אלו שהיו בחדר אליו הוכנס לאחר החקירה, עם מפקד הימ"ר והחוקר מליחי, אך הוא לא זוכר את שמותיהם; וכי החוקרים לזמי ובניטה לא נמנו עליהם. כן הבהיר, כי האיומים אליהם הוא מתייחס הם האמירה שיש לו גיליוטינה מעל הצוואר והסיטואציה כולה בה **"כשמכניסים אותך לתוך חדר ואומרים לך 'אנחנו יודעים על הרצח, אנחנו יודעים מה קרה, השותף שלך פתח עליך הכל, מוצב עליך גיליוטינה' זה לא איומים? זה לא לפנות אל בן אדם בצורה של לרמוס את הבן אדם? זה לא?"** (עמ' 501 ש' 8-10, וכן עמ' 503 ש' 6-10, עמ' 510 ש' 25-30). לגבי הטענה שאם מפקד הימ"ר היה מפעיל עליו לחץ, הוא לא היה עומד על כך שלא רצח את המנוח אלא היה נשבר ומודה, השיב הנאשם 2 כי **"זה מה שהנחו אותי לפני זה. 'תפיל הכל על [הנאשם 1]... ההתנהגות הפסולה היא שמעלים אותך לחדר ולא מסבירים. זאת ההתנהגות, זה האיומים, הלחץ, הרמיסה של הבן אדם"** (עמ' 512 ש' 22-27).

אביו של הנאשם 2, מר אלי מצלאווי העיד, כי ביום חקירתו הראשונה של הנאשם 2, הוא הגיע הביתה ופגש ליד חניית הבית שני אנשים שהציגו עצמם כחוקרים או בלשים ממרחב לכיש, הציגו תעודת שוטר ואמרו לו שנאשם 2 נדרש לחקירה או לעדות; הוא אמר שבנו בעבודה ושאל אם יש צורך בייצוג משפטי, והשוטרים השיבו בשלילה ואמרו שהוא כנראה היה עד לאירוע כלשהו. לדבריו, הוא התקשר לחברו הרצל מויאל שהוא רפ"ק במשטרה והתייעץ איתו, וזה אמר לו שאם נאמר שמדובר בעדות קצרה, אין צורך בייצוג ושייגש למסור עדות. לדבריו, אמר לשוטרים שהנאשם 2 בעבודה וביקש להביא אותו לתחנה בעצמו, ואכן נסע עם אשתו לאסוף את הנאשם 2 מעבודתו והביאו לתחנת המשטרה בשדרות.

לדבריו, בתחנת המשטרה ראה שוב את הבלש שהיה בביתו (בהמשך הבהיר העד כי מדובר ברפ"ק מיכאלי), שאל כמה זמן זה יארך ואם יש צורך בייצוג משפטי, וזה השיב שאין לו מה לדאוג, שמדובר בעדות קצרה ושהם יכולים להמתין לנאשם 2 בתחנה. לאחר זמן מה, פנה ליומנאי כדי לברר מה קורה וזה השיב שאינו יודע ושמדובר בחקירה של ימ"ר לכיש; לאחר שעות נוספות פנה שוב ליומנאי והתקשקש לדבר עם אחד השוטרים, אחד מהם ירד ואמר לו שיש חקירה, ולשאלתו אם יש צורך בייצוג משפטי השיב שהכל בסדר ושהנאשם 2 יסיים וילך הביתה; ולאחר כשעה נוספת כשפנה שוב, השוטרים סירבו לפגוש אותו. הוא פנה שוב לחברו אשר חזר אליו לאחר כ-40 דקות, ואמר לו שאינו יודע לספר לו מה קורה ושילכו הביתה, ובסביבות השעה 22:00-23:00 בלילה הם חזרו לביתם. לדבריו, בשום שלב לא נאמר לו שהנאשם 2 חשוד בדבר, ורק בשעה 02:30 לפנות בוקר הודע לו שבנו נעצר בחשד לרצח ושעליהם להגיע לבית המשפט (עמ' 514-516).

בחקירתו הנגדית שלל העד את טענתו של רפ"ק מיכאלי, לפיה בשלב מסוים נאמר לחברו הרצל מויאל שעליהם לשכור עורך דין, וטען כי אמנם לא נכח ליד חברו בעת שזה שוחח עם רפ"ק מיכאלי, אך הוא סבור שחברו היה מעביר המלצה כזו לידיעתו (עמ' 516-517). יוער, כי למרות פער הגרסאות לגבי השיחות שהתקיימו בין רפ"ק מיכאלי להרצל מויאל, הלה לא הובא כעד מטעם ההגנה.

הנאשם 1 טען, כי עוד לפני שיצא עם הבלשים חממי ובוסקילה להצביע על מיקום הסמים, הוא כבר ראה את הנאשם 2 נמצא שם **"עם דמעות בעיניים ועם תיק שחור על הגב"** והבין שמשהו קרה; וכשיצאו, הבלש חממי **"אומר לי אתה לא יודע מה השותף שלך אמר עליך, אני במקומך חושב אחרת, לרצוח בן אדם זה לא קל, איפה הנשק, כל מיני הערות כאלה נזרקות שם, גם נזרקו הערות ביניים, זו לא שיחה רצופה ואני מבין באותו רגע שמשהו נאמר... נזרקים עוד כל מיני משפטים שהוא אומר לי, מה, הרבצת לו עם אבן? ואתה לא נראה בן אדם שמתכנן רצח והבנתי, פחות או יותר, מהדברים שהוא אמר לי מה קרה בחקירה עם [הנאשם 2]"** (עמ' 360 ש' 4-14).

לשאלה מה קרה לאחר מכן וגרם לו להודות כשישב עם הבלש חממי בפינת העישון, השיב הנאשם 1 כי הוא והבלש חממי יצאו להפסקת סיגריה בפינת העישון, ניהלו שיחת חולין שבמהלכה אמר לו הבלש **"תקשיב, אתה באמת נראה ילד טוב ומה שהשותף שלך אומר לא נראה לי שזה נכון... אתה יודע, הוא אומר שתכננת את הכל מראש, הוא אומר שבאת מראש עם נשק להרוג אותו... הוא מפיל את כל האשמה עליך ובאמת שלא אכפת לי ממך, אבל אתה נראה ילד שהוא סבבה, אם תבוא ותוכיח שהוא משקר ושהוא עשה את זה אז אני אומר לך שאתה תלך הביתה בוודאות, אני מספיק זמן שוטר... אתה תוכל לצאת מפה כי לפי מה שהוא אומר אתה לא תצא מפה"** (עמ' 361 ש' 24 עד עמ' 362 ש' 7). הנאשם 1 אישר שבכה בשיחה, אך טען שלא אמר לבלש חממי שהוא רוצה לספר את האמת, אלא **"אני אומר לו תקשיב, אני לא יודע למה הוא אמר את זה, זה לא מה שקרה והוא אמר לי זה לא יעזור אם תגיד מה שקרה, תוציא אותו בצורה רעה ותוכל ללכת הביתה. אתה עזרת לנו להביא את הסמים, עזרת לנו להביא את האקדח"** (עמ' 362 ש' 15-17).

לשאלה איך ידע מה למסור לחוקר לזמי בחקירה, השיב כי הבלש חממי אמר לו מה הנאשם 2 מסר בחקירה, כאשר חלק מהדברים היה שקרי וחלק מבוסס על דברים שקרו, וחממי אמר לו **"תגיד שזה הוא עשה את זה... ותפיל את האשמה עליו"** (עמ' 362 ש' 19-27). עוד טען, כי עניין השיחה עם הבלש חממי עלה כבר בדיון הארכת המעצר על ידי עורכת הדין שייצגה אותו, שכן היא שאלה אותו למה הודה ושאלה מה קרה בחקירות, והוא הסביר לה שהבלש חממי אמר לו שהוא יכול ללכת הביתה **"אם אני יאמר א', ב', ג'"** (עמ' 364 ש' 1-2).

בחקירתו הנגדית הבהיר הנאשם 1, כי הבלש חממי **"בא ועזר לי לבנות, פחות או יותר, מה קרה שם כדי להוציא אותו אשם... כדי שיהיה להם את מי להרשיע"** (עמ' 398 ש' 6-9); אך הוא לא אמר לו להתוודות או להודות במשהו שלא עשה, אלא אמר לו ש**"השותף שלך פתח עליך ומוציא את הכל עליך, בוא, תציל את עצמך, תגיד שהוא עשה הכל, תגיד ככה, תגיד ככה, תגיד ככה ואתה תלך הביתה"** (עמ' 399 ש' 4-6). כן טען, כי שיקר בחקירותיו מאחר שהבין מהשיחה עם הבלש חממי שזה יעזור לו להשתחרר, וכי ירד לפרטים קטנים בעת ששיקר על מנת שזה יראה אמין (עמ' 374-375). לטענתו, החוקר לזמי הוא אמנם **"חוקר בחסד עליון, אני גם מכיר אותו משדרות... אבל אף חוקר לא יצליח בשנייה לגרום לבן אדם לבוא ולהודות בתיק של רצח אם אין איזו הכוונה לפני זה"** (עמ' 402 ש' 16-20), והסביר שהבלש חממי דאג להיות תמיד בסביבתו ולזרוק לו הערות על מה שהנאשם 2 אמר בחקירות.

עדויות אנשי המשטרה

החוקר עופר בניטה שגבה את אמרתו הראשונה של הנאשם 2, העיד כי חקר אותו מאחר ששמו עלה בחקירת הנאשם 1 בקשר לעסקת סמים עם המנוח, ולכן הוא נחקר בחשד לביצוע עבירות סמים. לדבריו, בתום החקירה הוא זיהה סתירות רבות בגרסת הנאשם 2 והבחין בחבלות על ידיו ומאחורי ראשו, ולכן אמר לו שהוא לא אומר את האמת ושכדאי לו לחשוב על הדברים (עמ' 67-68).

בחקירתו הנגדית, לשאלה מי הנחה אותו שלא לחקור את הנאשם 2 בחשד לרצח, השיב **"מה זאת אומרת? לא הייתה שום אינדיקציה שהוא קשור לרצח באותו זמן שחקרתי אותו"**; הבהיר שבשלב בו חקר את הנאשם 2 הוא היה חשוד רק בעבירות שייחס לו בחקירה; ושלל את הטענה שמדובר באזהרה פיקטיבית, כחלק מתרגיל חקירה (עמ' 71-73, 77). לגבי ויתורו של הנאשם 2 על זכותו להיוועץ בעורך דין, אמר החוקר שהסביר לו את זכויותיו כפי שנעשה לכל חשוד, ושהוא חתם על טופס זכויות (עמ' 77).

לדבריו, בסיום החקירה כשאמר לנאשם 2 שנראה שהוא לא מספר את כל האמת, הוא הבחין שהמשפט הזה גרם לנאשם 2 לחשוש, ויצא כדי לעדכן את מפקד הימ"ר ואת רמ"ח תשאול בממצאי החקירה, תוך שהשאיר את הנאשם 2 בהשגחת החוקר מליחי; ואז החוקר מליחי נכנס ואמר למפקד הימ"ר שהנאשם 2 רוצה לספר משהו, וביקש ממפקד הימ"ר להצטרף אליו (עמ' 74-76).

החוקר נחום מליחי העיד, כי גבה את הודעתו הראשונה של הנאשם 1, שזומן לעדות לאחר שבדיקת הטלפון הנייד של המנוח העלתה שהשיחות האחרונות שלו היו איתו. במהלך החקירה, החוקר אשר חסון עדכן אותו שהנאשם 1 נראה במצלמות אבטחה של חנות "yellow", ומאחר שהנאשם 1 טען בחקירה שביליל הרצח היה בביתו, החוקר חסון נכנס לחקירה, הזהיר את הנאשם 1 בחשד לרצח, הסביר לו את זכויותיו והנאשם 1 ויתר על זכות ההיוועצות. עוד ציין, כי הנאשם 1 דיבר בעיקר על ענייני סמים ומסר גם את שמו של הנאשם 2 כמי שהיה איתו בבית, ולכן נשלח צוות להביא את הנאשם 2 לחקירה (עמ' 91-92).

לגבי הנאשם 2 סיפר החוקר, כי לאחר שנחקר על ידי החוקר עופר בניטה, החוקר בניטה יצא ביחד עם הנאשם 2 ואמר לו משהו כמו שהוא לא אומר את האמת; והוא התבקש ע"י רמ"ח תשאול להשגיח על הנאשם 2 בחדר הסמוך עד שהחוקר בניטה יעדכן בפרטי החקירה את מפקד הימ"ר, שהגיע באותה עת. לדבריו, בעת שישבו בחדר, הנאשם 2 שאל אותו משהו כמו **"מה יהיה איתי? מה הולך להיות?"**, והוא השיב משהו כמו **"אדם שמונחת חרב על צווארו מספר את האמת. ואתה, יש לך גליוטינה מעל הראש ואתה לא אומר את האמת"**. הנאשם 2 שאל אותו אם ישמור עליו ועל משפחתו במידה ויספר את האמת, החוקר שאל על איזו אמת הוא יכול לספר, והנאשם 2 השיב משהו בסגנון של **"אני ראיתי את הרצח"** או **"אני עד לרצח"**; החוקר מליחי עצר בעדו, אמר לו שאין לו סמכות לדבר איתו בנושאים כאלו ושבמקרה מפקד הימ"ר נמצא שם והוא יקרא לו, הלך לקרוא למפקד הימ"ר וחזר עם מכשיר הקלטה (עמ' 93-94). יוער, כי למרות שב"כ הנאשמים התנגדו להגשת המזכר שכתב החוקר בעניין זה, הרי שהוא צוטט כמעט במלואו (לא ברור מכח מה) בסיכומי הנאשם 1 (עמ' 16 סעיף 39), וחלקו צוטט בחקירתו הנגדית של החוקר ובחקירתו הנגדית של הנאשם 2 (עמ' 97, 501). עוד יוער, כי הדברים שצוטטו מהמזכר דומים לעדותו של החוקר בפניו, פרט לכך ששם נכתב שכאשר יש חרב על צווארו של אדם והוא מבין זאת, הכי טוב בשבילו זה לומר את האמת, ועל פי חומר החקירה יש על צווארו **"גליוטינה בגובה של שבעה מטרים ולא חרב קטנה"**.

החוקר מליחי העיד, כי מפקד הימ"ר נכנס איתו לחדר, הנאשם 2 שאל אותו האם ישמור עליו ועל משפחתו אם יספר את האמת, מפקד הימ"ר שאל אותו אם הוא קשור לרצח, וכשהשיב בשלילה נאמר לו שאם הוא לא קשור יש עליו חובה כאזרח לספר את האמת, ושאל יספר מפקד הימ"ר יעשה הכל כדי לשמור עליו במסגרת החוק. בשלב זה הנאשם 2 החל לספר על האירוע, השיחה התגלגלה ו"בשלב מסוים אי אפשר לעצור את זה... אתה לא יודע איפה, מתי לעצור. ואז בשלב מסוים כן הבנתי שהוא קשור לרצח. אז זה כבר היה מאוחר מדי, זה כבר בשלב שהוא נתן את הכל". לדבריו, לאחר מכן הוא חקר את הנאשם 2 תחת אזהרה, ידע אותו בדבר זכויותיו והנאשם 2 לא רצה להיוועץ בעורך דין (עמ' 94).

בחקירתו הנגדית אישר החוקר מליחי, כי מהמזכר עולה שלאחר שהנאשם 2 שאל מה יקרה איתו, הוא היה הראשון שהזכיר את הרצח, כשאמר לנאשם 2 שהם יודעים עליו הכל ויודעים שהוא קשור לרצח; והסביר כי אמר לו זאת כחומר למחשבה כדי שיספר את האמת בחקירה הבאה, מאחר שהחוקר בניטה אמר לו שהוא לא אמר את האמת בחקירה. עם זאת הבהיר, כי בשלב זה לא היה להם שום דבר שקושר את הנאשם 2 לרצח, פרט לכך שהנאשם 1 אמר שהוא היה איתו, אך "אני אמרתי את הדברים האלה על מנת שאולי הוא יודע משהו לגבי הרצח... אולי הוא יספר את האמת. זה הכל" (עמ' 96-100).

לדבריו, כפי שציין במזכר, הוא עדכן את מפקד הימ"ר שהנאשם 2 רוצה לספר שהיה עד לרצח ומבקש הבטחה שישמרו עליו, ולכן הם נכנסו יחד. לגבי העובדה שלא הזהירו אותו, חזר החוקר על כך שבשלב זה לא ידע שהנאשם 2 עומד לספר שהוא מעורב ברצח, שכן טען שהוא לא קשור לרצח ולפני כן אמר לו רק שהוא יודע מי רצח; אך כשהתחיל לספר את הסיפור "זה התגלגל, לא היה שלב שבו אפשר לעצור אותו... זה היה כל כך מהר ואין, לא עצרנו" (עמ' 100-102).

מפקד ימ"ר לכיש, ליאור זוהר העיד, כי ביום 28.2.18 בשעות הערב, הגיע לתחנת משטרת שדרות להתעדכן מול החוקרים בפעולות החקירה שנעשו בתיק, והבין שנאשם 1 נחקר ראשון, מסר את שמו של הנאשם 2 כאליבי שלו ליום האירוע וקשר את שניהם לעסקת סמים עם המנוח. בעת הגעתו, הנאשם 2 היה בחקירה וכשהחוקר בניטה יצא, עדכן אותו כי חקר את הנאשם 2 בנוגע לעסקת הסמים, כי התרשם מסתירות רבות בדבריו ומשהו לא נראה לו טוב. בסיום החקירה, ישב הנאשם 2 בחדר החקירות עם החוקר מליחי, וזה ביקש ממנו להצטרף אליו, כאשר מרגע כניסתו לחדר הופעלה הקלטה. לדבריו, הבחין שהנאשם 2 בוכה ובמצב נפשי לא טוב, הוא הסביר לו שתיק הסמים לא מעניין אותו והנאשם 2 מיד אמר שהוא יודע מה מעניין אותו, אמר שהוא מפחד על חייו וביקש שיבטיח לעזור לו ולשמור עליו; הוא שאל את הנאשם 2 אם רצח את המנוח וכשהשיב בשלילה, אמר לו שאם הוא לא הרוצח והוא באמת לא מעורב אלא רק נקלע לאירוע, הוא יעשה כל שביכולתו כדי לסייע לו בהמשך. בשלב זה החל הנאשם 2 לספר על אירועי אותו לילה, כשמדי פעם שב וביקש שיגנו עליו, והוא עצמו הסביר לו שוב שעליו למסור את האמת וכל עוד יספר את האמת והוא לא מעורב ברצח, הוא יעשה הכל כדי לעזור לו (עמ' 27-29, 32).

לדבריו, בסוף התשאול, כשכבר היה ברור שהנאשם 2 מעורב באירוע, הוא עצר את התשאול, אמר לנאשם 2 שעליו למסור את הדברים בעדות ואמר לחוקר מליחי "הוא הופך לחשוד, תחקור אותו תחת אזהרה ותקח ממנו עדות" (עמ' 29). לשאלה מדוע לא מצא לנכון לעצור את התשאול כדי להזהיר את הנאשם 2 בחשד לרצח, השיב "אני

נכנסתי לתשאל הזה לכאורה מול בן אדם שהוא נורמטיבי, שמשוה פה לא מובן, יש פה סיפור שהוא לא מובן. אין פה שום חשד כנגדו. היה פה איזה סיפור של סמים. אמנם היו פה הרבה סתירות ודברים שצריכים לבדוק אותם, אבל זה לא היה חקירה, בשלב הזה הוא לא היה חשוד... הוא לא חשוד מבחינתי ברצח"; והסביר כי בתחילה הנאשם 2 הציג את עצמו כמי שנקלע לסיטואציה, שהנאשם 1 עשה הכל והפתיע אותו, אך כשסיפר על כך שהלכו לקנות דלק והלכו לשרוף את הרכב, הוא עצר את התשאל והורה לחוקר מליחי לחקור אותו תחת אזהרה (עמ' 32-33).

בחקירתו הנגדית שלל מפקד הימ"ר את הטענה שעוד לפני שנכנס לתחקור הנאשם 2 היה לו ברור שהוא חשוד ברצח ולא בעבירות סמים; ועמד על כך שבשלב זה הנאשם 2 לא היה חשוד ברצח מבחינתו, אלא **"אדם שיש לו איזושהי מעורבות לא ברורה שאני רוצה לדבר איתו"** (עמ' 51 ש' 11-12). לטענתו, החוקר מליחי קרא לו שייכנס איתו לחדר, אך הוא לא יודע אם הנאשם 2 ביקש זאת ומליחי לא אמר לו שדיבר איתו קודם, או מה הנאשם 2 עומד לספר (עמ' 41-43).

רפ"ק מיכאל מיכאלי, רמ"ח תשאל בימ"ר לכיש, העיד כי עם קבלת הדיווח על נעדר הוא הגיע לזירה עם גורמים נוספים, והוחלט תחילה שתחנת שדרות תמשיך לטפל באירוע; אך למחרת, כשהוברר שהנשק של המנוח לא נמצא בין שרידי הרכב, הוחלט להתייחס לאירוע כתיק רצח והימ"ר התבקש לטפל בתיק. לגבי הטענה שבוצע תרגיל במסגרתו הנאשמים נחקרו בחשד לרצח במסווה של חקירת סמים, השיב שזה לא נכון ושלא נעשתה כל תחבולה, אלא החקירה התפתחה בשלבים. תחילה לא היה ברור להם שהנאשמים הם אלו שרצחו את המנוח; הנאשם 1 הובא למתן עדות מאחר שמבדיקת הטלפון של המנוח עלה שהוא היה האחרון ששוחח עמו; הנאשם 2 הובא תחילה כעד שכן הנאשם 1 הזכיר אותו, ולאחר שהנאשם 1 קשר אותו לעבירות סמים הוא נחקר בקשר לכך בלבד; ורק בשעות המאוחרות של הלילה התברר שהם קשורים לרצח והם נחקרו באופן גלוי בחשד לרצח. לדבריו, לו היה סבור שהנאשם 2 חשוד ברצח מלכתחילה, לא היה מאפשר לבני משפחתו להביאו לתחנה אלא היה מורה על מעצרו (עמ' 206, 209-210 וכן בעמ' 243).

לגבי הטענה שכחלק מהתחבולה ועל מנת להטעות את הנאשמים, נוהלה החקירה בתחנת שדרות, השיב רפ"ק מיכאלי כי לא מדובר בתחבולה אלא בפעולה מתבקשת שכן **"אם אני נמצא באירוע שקרה בגזרה של העיר שדרות כשיחידת האם שלי יושבת באשדוד, אז אני אהיה רשלין אם אני לא אמקד את הפעילות שלי שם. ואני גם אעשה לפחות ביום יומיים הראשונים את כל הפעולות כשאני והאנשים שלי שם. במיוחד כשה מרחק נסיעה של 50 דקות, שעה"**. עוד הוסיף, כי כשהגיע לבית הנאשם 2 הזדהה כאיש משטרה ולא הציג עצמו כשוטר משדרות (עמ' 217).

לגבי תשאל הנאשם 2 ע"י מפקד הימ"ר, הסביר כי מפקד הימ"ר הגיע לתחנה זמן קצר לפני תום חקירת הנאשם 2, והוא עצמו ביקש מהחוקר מליחי לשמור על הנאשם 2, מאחר שרצה להתעדכן מהחוקר בניטה לגבי החקירה. בזמן שישב לעדכן את מפקד הימ"ר בהתקדמות החקירה, נכנס החוקר מליחי ואמר שנאשם 2 רוצה לספר משהו בנוגע לרצח, אך הוא פוחד ורוצה לדעת אם הם יכולים לשמור על משפחתו; החוקר מליחי שאל את מפקד הימ"ר אם אכפת לו להכנס איתו, מאחר שאמר לנאשם 2 שהוא הסמכות הבכירה, ושבמקרה הוא נמצא שם. רפ"ק מיכאלי ביקש

מהחוקר מליחי להקליט את השיחה, ולאור הדחיפות והעובדה שהיו בתחנה אחרת ללא כל האמצעים שברשותם, בוצעה הקלטה באודיו בלבד (עמ' 211). לגבי הטענות על פגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם 2, השיב כי החוקרים שלו מאד מקפידים למלא אחר זכות ההיוועצות, וזה עולה היטב מתיעוד חקירות הנאשמים; וכי החוקר מחייב אותם להסביר לכל חשוד את זכויותיו, ואין רלוונטיות בעניין זה לטיב העבירה, לקיומו או להעדרו של עבר פלילי. לטענתו, גם אם הנאשם 2 לא הבין בשלב הראשון את זכותו, הרי שלאחר התשאול הוא נכנס לחקירה נוספת והוזהר שוב (עמ' 212).

לגבי השיחה בין הבלש חממי לנאשם 1, העיד רפ"ק מיכאלי כי הבלש חממי התקשר אליו מספר פעמים בעת ששמר על נאשם 1 ואמר לו שהוא רוצה לספר את האמת; הוא הזהיר את חממי שלא לשוחח עם הנאשם 1 על המקרה ואמר לו שברגע שחוקר יתפנה יקחו אותו, והעניין התעכב לאור חקירתו של הנאשם 2 (עמ' 210-211). בהמשך, החוקר לזמי נכנס איתו לחקירה ולאחר מספר דקות הודיע שהנאשם 1 רוצה להראות איפה האקדח, והוא הורה על עצירת החקירה לשם כך (עמ' 216).

בחקירתו הנגדית הבהיר רפ"ק מיכאלי, כי מפקד הימ"ר הגיע לתחנת שדרות כדי להתעדכן בהתקדמות החקירה מאחר שדובר באירוע חריג וחמור שעבר באותו יום לטיפול הימ"ר, ולא בגלל שהתנהלה חקירה של מעורבים (עמ' 222-223). לדבריו, הוא עצמו עודכן לגבי תוכן התשאול שנערך לנאשם 2 ע"י מפקד הימ"ר והחוקר מליחי רק לאחר שהסתיים, וגם צוות החקירה עודכן על כך בכלליות ולא לפרטי פרטים; כאשר הבלשים חממי ובוסקילה לא קשורים לצוות החקירה ולא אמורים להיות מעודכנים במתרחש בחקירה (עמ' 225-227). עוד ציין, כי כשנאשם 1 אמר שהוא רוצה לספר את האמת, הוא עצמו רצה לדעת קודם מה תוליד השיחה בין הנאשם 2 למפקד הימ"ר, ולכן אמר לבלש חממי להמתין עד שיתפנה חוקר, ודווקא מאחר שידע שהשיחה לא מתועדת הורה לו שלא לשוחח עם הנאשם 1 על המקרה; כאשר תפקידו של חממי היה אך ורק לשמור על הנאשם 1 (עמ' 229-230, 236-238).

לשאלות ב"כ הנאשם 1 השיב, כי החוקר לזמי עדכן אותו כאשר הנאשם 1 הביע נכונות להסגיר את הסמים, אך הבהיר כי כששלח עמו את הבלשים חממי ובוסקילה, הוא עדיין היה חשוד מבחינתו בעבירות סמים ולא ברצח; כשלדעתו, החוקר אשר חסון הזהיר את הנאשם 1 בחשד לרצח בחקירה הראשונה כי רצה להיות **"יותר בסדר מבסדר"**, שכן באותו שלב עדיין לא חשדו בו כמעורב ברצח ולא היה משהו שהצביע על כך (עמ' 223-225).

לשאלה אם לא מוזר בעיניו ששני הנאשמים ביקשו להתוודות בזמנים סמוכים, במסגרת שיחות לא פורמליות עם שוטרים ולא בחקירה, השיב שמדובר באירוע מתפתח. הנאשם 1 הגיע כעד בשעות הבוקר, בהמשך עלו עבירות סמים והוא קשר גם את הנאשם 2, ולאחר מכן, בעת שידע שהנאשם 2 כבר נמצא בתחנה, הסכים להוביל אל הסמים; ואילו נאשם 2 הגיע כעד, בחקירה הבין שנאשם 1 קשר אותו לעבירות הסמים וכנראה הבין שהמטרה יודעת על מעורבותם ברצח, ובשיחה עם מפקד הימ"ר ניסה להציל את עצמו; כשדבריו, נפתחה בין הנאשמים מעין תחרות, שבה **"כל אחד מנסה להפיל על השני"** (עמ' 228-230). רפ"ק מיכאלי שלל את הטענה שבשלב זה הועבר למי מהנאשמים מידע מחקירתו של האחר, והסביר כי פרט לחוקרים שיודעים מה הגרסאות שנמסרו, גם מי שביצע את המעשים יודע את הפרטים ומעבר לכך היו ממצאים פורנזיים וראיות נוספות (עמ' 232-233).

לשאלות ב"כ הנאשם 2 השיב רפ"ק מיכאלי, כי הנאשם 2 זומן תחילה כעד לעניין האליבי שמסר הנאשם 1, אך מאחר שלא היה בבית והוריו הביאו אותו לתחנה מאוחר יותר, כבר עלה מחקירת הנאשם 1 שהוא מעורב בעסקת הסמים, ולכן הוא נחקר בחשד לעבירות סמים. כן אישר שגם בתום חקירתו הראשונה לא היה חשד לקשר של הנאשם 2 לאירוע הרצח, זאת עד שהחוקר מליחי הגיע ואמר שהוא רוצה למסור מידע. כשנטען בפניו שמדבריו של מליחי לנאשם 2 עולה שהיה ברור להם שהוא קשור לרצח, השיב שיתכן שזה היה ברור למליחי, אך אם זה היה המצב הוא היה מורה לחוקר בניה לחדור אותו בחשד לרצח, ואם השיחה עם החוקר מליחי היתה תרגיל חקירה הוא היה מורה לו להקליטה (עמ' 238-242). בהמשך הבהיר, כי בשיחה עם מפקד הימ"ר, הנאשם 2 לא הוזכר בחשד לרצח, מאחר שלא היה חשוד ברצח אלא הם סברו שמדובר בחשוד בעבירות סמים שרוצה לספר משהו שהוא יודע לגבי הרצח, ולא ידעו שהוא מעורב או קשור לרצח; ציין כי החוקר מליחי לא סיפר להם מה אמר לנאשם 2 לפני שזה ביקש למסור מידע לגבי הרצח, וכי אם היה סבור שהנאשם 2 מעורב ברצח, היה מנחה את מפקד הימ"ר להזהירו (עמ' 245-249).

רפ"ק מיכאלי אישר שפגש את אבי הנאשם 2 בסמוך להגעתם לתחנה; ולשאלה מדוע אמר לאב שהנאשם 2 לא חשוד אלא מוזמן כעד, השיב שאם אמר זאת הרי שהוא עדיין לא היה חשוד בנוגע לסמים (עמ' 244). לגבי מזכר שכתבה התובעת בעקבות רענון זכרון שנערך לו (נ/1), הסביר הקצין כי ביום החקירה, בשלב שבו כבר הבינו שהנאשם 2 חשוד ברצח, התקשר אליו חבר, קצין משטרה שהוא גם חבר של משפחת הנאשם 2 וביקש לדעת "מה הסיפור", אמר שההורים מודאגים, שהם מחכים הרבה זמן ולא מקבלים תשובות מהחוקרים; הוא השיב שלמרות חברותם הוא לא יכול למסור לו פרטים, ובאחת השיחות ביניהם, לשאלת החבר אם הם צריכים לקחת עורך דין, השיב לו בחיוב. לדבריו, לא תיעד זאת מאחר שלא חשב שזה מצריך תיעוד, שכן זה קרה לאחר שהנאשם 2 נחקר והוזכר, מה גם שבשעות הלילה המאוחרות כבר יצרו קשר עם המשפחה והודיעו להם שלמחרת תתבקש הארכת מעצר בבית המשפט; ואינו יודע מדוע התובעת לא כתבה בנ/1 שהוא אמר לחבר שיש צורך בעורך דין, שכן הוא חושב שאמר לה זאת בשיחת הרענון (עמ' 253-257).

הבלש עדי חממי כתב במזכרו מיום 5.3.18 (ת/53), כי ביום 28.2.18 בשעה 22:15 הוא התבקש ע"י רפ"ק מיכאלי לשמור על הנאשם 1 שהיה חשוד ברצח, הם שוחחו שיחת חולין ולאחר כחצי שעה הנאשם 1 החל לבכות, ביקש ממנו לקרוא לקצין החקירות כי הוא רוצה לספר את "כל האמת"; חממי הודיע לו על זכותו לשמור על זכות השתיקה והודיע על כך לרפ"ק מיכאלי, אשר אמר לו שבעוד כמה דקות ייקח אותו החוקר לזמי לחקירה, ולאחר מספר דקות הועבר הנאשם 1 לטיפולו של החוקר לזמי.

בחקירתו הנגדית הבהיר הבלש חממי, כי באותו יום סופח לסייע לחקירות בתיק הרצח וכשהתבקש לשמור על הנאשם 1 כבר ידע שהוא חשוד ברצח, אך אינו זוכר מי אמר לו זאת. כן ציין, כי לפני כן כשיצא עם הנאשם 1 להביא את הסמים, עשה את מה שביקשו ממנו ולא ידע מה הקשר של הסמים לחקירה; והוסיף כי **"האמת שזה לא כל כך עניין אותי, רצח, סמים, אני סך הכל שומר עלינו"** (עמ' 262-266). לדבריו, הוא יודע שאינו חוקר, השיחה בינו לבין הנאשם 1 היתה שיחת חולין בלבד ולא גלשה לנושא החקירה והחשדות נגדו; ולאחר כחצי שעה הנאשם 1, עם דמעות בעיניים, אמר לו לקרוא לקצין החקירות כי הוא רוצה לספר את האמת; וכשהודיע על כך לרפ"ק מיכאלי, זה הורה לו להמתין לחוקר לזמי ולא לדבר עם הנאשם 1 (עמ' 266-268). לשאלת הסנגור, אישר שיתכן שדיבר עם רפ"ק מיכאלי פעמיים בעת שהמתין להגעת החוקר (עמ' 276-277).

לשאלות ב"כ הנאשם 1, שלל הבלש חממי את הטענה שסיפר לנאשם 1 על דברי הנאשם 2 בחקירה, או שאמר לו שיציל את עצמו ושיספר שהנאשם 2 עשה את המעשים; ועמד על כך שלא רק שלא דיבר עם הנאשם 1 בקשר לחקירה או בקשר לנאשם 2, אלא כלל לא ידע מה הנאשם 2 אמר בחקירה (עמ' 271, 273-274).

לשאלה מדוע כתב את המזכר רק מספר ימים לאחר מכן, השיב שכתב את המזכר כשהתבקש לעשות כן, ושהוא בלש ולא חוקר ולא ייחס לכך חשיבות; והסביר שאין לו מושג מה מתנהל בתיק החקירה (עמ' 269). לשאלה כיצד ידע טוען המעצרים בדיון המעצר שהתקיים ביום 1.3.18 לומר מעיון בתיק שהוא זה שהוציא את הנאשם 1 לעשן (נ/2), אם הדוח שלו נכתב רק ביום 5.3.18, השיב שאינו יודע, שמדובר בחוקר ביחידה שאולי ראה אותו, ושכל מקרה יש לשאול אותו (עמ' 271-272).

החוקר אשר חסון העיד, כי בעת חקירתו הראשונה של הנאשם 1, הוא נכנס לחקירה על מנת לשנות את מעמדו של נאשם 1 מעד לנחקר תחת אזהרה בחשד לעבירת רצח; זאת בעקבות דיווח שקיבל מקצין מודיעין בתחנת שדרות לפיו במצלמות אבטחה של תחנת דלק נצפה אדם הדומה לנאשם 1, בעוד הנאשם 1 אמר בחקירה שהיה כל העת בבית (עמ' 80).

בחקירתו הנגדית הבהיר החוקר, כי בשלב הראשוני לא היו חשודים ברצח; כי עוד לפני הגעת הנאשם 1 לחקירה, היה פלט שיחות שהעיד על תקשורת בינו לבין המנוח, אך זה לא הפך אותו לחשוד ברצח (עמ' 82); וכי בחקירת הנאשם 1 עלה עניין עסקת הסמים, אליה הוא קשר את הנאשם 2, וכך הדברים התגלגלו (עמ' 90). עוד הסביר, כי החקירה בוצעה בשלב הראשון בתחנת שדרות ולא בימ"ר לכיש משיקולי נוחות ויעילות כי הם כבר היו שם; ושלל את הטענה שזה נעשה כתרגיל, על מנת לשוות לחקירה אופי תמים הקשור לחקירת סמים בלבד (עמ' 82-83).

החוקר שי לזמי השיב לשאלות ב"כ הנאשם 2, כי על אף שמחקירת הנאשמים הבינו שהם קשורים לרצח בצורה כלשהי ויודעים לגביו, הם לא היו חשודים ברצח בהתחלה; כאשר החקירה התנהלה בהגנות וברגישות והם נתנו לנאשמים את כל הזכויות המגיעות להם (עמ' 159). לדבריו, הוא החליט באופן טקטי לחקור את הנאשם 1 בקשר לסמים כדי לקדם את החקירה ולבסס את האינטואיציה שלו שהוא קשור בצורה כלשהי לרצח; אך לא מדובר בתרגיל מתוכנן מראש ולא היו מעורבים בכך חוקרים נוספים (עמ' 160-161).

לשאלות ב"כ הנאשם 1 הסביר, כי "תרגיל החקירה" האמור התבטא רק בכך שלא שיתף את הנאשם 1 בתחושות הבטן שלו וביקש שיוביל אותם לסמים; זאת מאחר שעד אותה עת מסר הנאשם 1 גרסאות סותרות וברור היה שלא יתוודה ברצח, והיה צריך להתקדם איתו לאט ולתת לו "להתבשל עם עצמו" ולהפנים תחילה (עמ' 171, 173-174). לדבריו, הנאשם 1 הודה לאחר שהוביל את הבלשים אל הסמים בזכות תרגיל החקירה שלו, שכן **"אם אני הייתי מבקש ממנו באותו רגע להודות מרצח הוא היה מתרחק ממני פי עשר. הוא הלך התבשל עם עצמו, הוא הביא את הסמים הוא כבר קירב את עצמו לרצח"** (עמ' 181).

הבלש דור בוסקילה העיד כי צוות יחד עם הבלש חממי לסייע לרמ"ח התשאול מיכאלי והונחה על ידו לבצע משימות

כגון תפיסת הסמים אליהם הוביל הנאשם 1, אך הוא לא ידע מה מטרת הבאת הסמים או מה קרה במסגרת החקירות; ואף אינו זוכר אם ידע שהנאשם 1 חשוד ברצח, הגם שידע שהתבקש לסייע לימ"ר בנוגע לחקירת רצח המנוח (עמ' 197-200, 202). לדבריו, הוא בלש ולא חוקר, אינו קשור בתרגילי חקירה, אלא רק ביצע את הוראותיו של רפ"ק מיכאלי; ובעת שיצא עם הנאשם 1 להביא את הסמים, היה מרוכז במשימה שהוטלה עליו ולא ידע מה קורה עם הנאשם 2 בתחנה (עמ' 203-204).

הקצין חי עוזר, קצין חקירות ומודיעין של משטרת שדרות, שלל גם הוא את הטענה כי הוחלט שהתיק ייחקר ע"י הימ"ר בתחנת שדרות כתרגיל חקירה, על מנת שהנאשמים יסברו שמדובר בתיק סמים בלבד; טען כי החקירה החלה בתחנת שדרות כשדובר בתיק של נעדר, וכשעברה לטיפול הימ"ר הוא כבר לא היה מעורב בו; וכי החקירה התנהלה בשלב זה בתחנת שדרות משיקולי נוחות, מאחר שהעבירה בוצעה בגזרת התחנה.

הכרעה בנוגע לקבילות האמרות

לאחר שמיעת עדויות העדים הרלוונטיים ועיון במלוא חומר החקירה בתיק, לרבות צפייה בתיקוד חקירות הנאשמים, נחה דעתי כי יש לדחות את טענות הנאשמים לגבי אי קבילות אמרותיהם.

כבר עתה אציין, כי מצאתי את עדויותיהם של החוקרים והשוטרים שהעידו בעניין זה כאמינות, אותנטיות וסדורות, הן התיישבו זו עם זו, ובעיקר התיישבו עם חומר הראיות, ובין היתר עם אמרותיהם הרבות של הנאשמים בחקירות. מנגד, כפי שיפורט בהמשך בהרחבה, עדויות הנאשמים בבית המשפט היו לא אמינות בעליל; וגם בכל הנוגע לעניין קבילות האמרות, הותירו עדויותיהם רושם "מעובד" ולא אמין, זאת מעבר להיותן גרסאות כבושות, שהועלו לראשונה במהלך עדויותיהם בבית המשפט.

הטענה בדבר הצגת מצג שווא בפני הנאשמים שמדובר בחקירת עבירות סמים

כאמור, עדויות החוקרים היו אמינות על"י, ולא מצאתי כל בסיס לטענת ההגנה כי הם רקמו תחבולה מתוככמת, לפיה התיק ייחקר בתחנת שדרות במקום בימ"ר לכיש והנאשמים ייחקרו בחשד לביצוע עבירות סמים, והכל על מנת להציג מצג שווא בפני הנאשמים כאילו מדובר בתיק פשוט, כדי להביאם לוותר על זכות היועצות וזכות השתיקה. מעבר לעדויותיהם הברורות והאמינות של החוקרים, ובראשם רפ"ק מיכאלי שהיה אחראי על החקירה, לפיהן התיק נחקר תחילה בתחנת שדרות משיקולי יעילות ונוחות בשל הקרבה לזירת האירוע, והחשד שהנאשמים קשורים לרצח התבסס רק במהלך השיחה בין הנאשם 2 למפקד הימ"ר; הרי שניתן לראות בבירור בסרטוני תיעוד החקירה, כי חקירות הנאשמים, בעיקר בימים הראשונים, התנהלו בצורה ראויה, מכבדת ורגישה מצד החוקרים, וכי זכויותיהם והחשדות נגדם פורטו בפניהם במהלך כל החקירות (לא רק בתחילת החקירות, אלא גם במהלכן, כאשר עלה חשד לעבירות נוספות).

יתרה מכך, כאמור, באמצע חקירתו הראשונה של הנאשם 1 שהחלה כעדות פתוחה, נכנס החוקר אשר חסון (לאחר שהחוקר בניטה קיבל שיחת טלפון, יצא מהחדר וחזר יחד איתו), והודיע לנאשם 1 שהוא חשוד ברצח, הודעו לו זכויותיו והוא וויתר על היועצות בעורך דין (ת/א עמ' 17 ש' 19 עד עמ' 18 ש' 34). עיון בחומר החקירה מעלה, בדיוק כפי

שהסביר רפ"ק מיכאלי, כי בשלב זה לא היו ראיות הקושרות את הנאשם 1 לרצח, פרט לשקרים וסתירות בחקירתו וחדש ששהה בתחנת דלק "פז" למרות טענתו שלא יצא מהבית. ראוי להעיר בעניין זה, כי באותו שלב היה בידי החוקרים רק תצלום בטלפון מתוך מצלמות אבטחה של חנות "yellow" בתחנת דלק "פז", ובו אדם הדומה לנאשם 1 (ובדיעבד התברר שמדובר בכלל בנאשם 2) שנכנס לחנות הנוחות, ולא דובר במי שרכש או ניסה לרכוש דלק; ואילו הסרטונים מתחנת דלק "תפוז" שבהם נראו הנאשמים רוכשים דלק, הורדו רק למחרת, לאחר השחזור שנערך עם הנאשם 1 (ראו ת/69, ת/63, ת/56א, ת/57א). עניין זה מעיד דווקא על זהירות יתר שנקט החוקר חסון בחקירת הנאשם 1, ומפריך למעשה את טענת ההגנה כי נערך תרגיל חקירה מתוכנן כדי להציג בפני הנאשמים מצג שווא שמדובר בתיק סמים בלבד. עוד יצוין, כי החל בחקירה זו, נחקר הנאשם 1 בכל חקירותיו בחשד לרצח, לרבות בחקירה השלישית (ת/3) בה התמקד עמו החוקר לזמי במכוון בהבאת הסמים בלבד, לדבריו במעין תרגיל חקירה.

בחינת חומר החקירה שהיה בידי היחידה החוקרת, גם היא תומכת בעדויות החוקרים, לפיהן בעת זימונו של הנאשם 2 לחקירה הוא זומן תחילה כעד בלבד, לאחר שהנאשם 1 העלה את שמו בחקירה הראשונה כעד אליבי למעשיו בסמוך למועד הרצח (החקירה התנהלה בין השעות 14:41-12:48); כאשר רק בחקירתו השנייה (שהחלה בשעה 16:03) קשר הנאשם 1 את הנאשם 2 לעבירות סמים, מה שמסביר את העובדה שכשהחלה חקירתו של הנאשם 2 (בשעה 18:42) הוא נחקר בחשד לעבירות סמים. גם העובדה שרפ"ק מיכאלי התיר להורי הנאשם 2 להביאו לחקירה, מתיישבת עם כך שבאותו שלב הוא זומן כעד בלבד, שהרי אם הוא היה חשוד ברצח, כטענת ההגנה, לא יעלה על הדעת שיגיע באופן עצמאי למשטרה, וחזקה על השוטרים שהיו הולכים מיד לעצרו במקום עבודתו.

יצוין, כי הגם שבעת חקירתו הראשונה של הנאשם 2 כבר היו ברשות היחידה החוקרת הסרטון מתחנת "פז" (ת/56ב) ועדותו של המוכר ליאב בן חמו (ת/36), שהסביר שהאדם בסרטון ביקש לרכוש פנס, ולמרות שהנאשם 2 נחקר בקשר לכך בסוף חקירתו הראשונה; אין בכך כדי להעיד על כך שאצל החוקר בניטה התעורר כבר בשלב זה חשד מבוסס לגבי מעורבותו של הנאשם 2 ברצח עצמו, מעבר לחשד שהתעורר בו בתום החקירה (נוכח הסתירות בעדותו והשריטות על ידיו), אשר הוביל אותו לעדכן בכך את רפ"ק מיכאלי ואת מפקד הימ"ר. יוער בהקשר זה, כי הטענה שהועלתה בסיכומי ההגנה, לפיה לאור הסרטון האמור היה לצוות החקירה ברור באותו שלב שהנאשם 2 קשור לרצח, כלל לא הוטחה בחוקר בניטה או בחוקרים האחרים בחקירותיהם הנגדיות, ולא ניתנה להם ההזדמנות להתייחס אליה.

מכל האמור עולה, כי בעת חקירתו הראשונה של הנאשם 2, ולמעשה עד לשיחתו של הנאשם 2 עם מפקד הימ"ר, לא היו בידי החוקרים ראיות הקושרות את הנאשמים לרצח המנוח, להבדיל ממעורבות בעסקת סמים עמו; וכי אין שחר לטענה שהחוקרים סברו שיש ראיות הקושרות את הנאשם 2 למעורבות ברצח, אך חקרו אותו בחשד לעבירות סמים בלבד, כחלק מתרגיל חקירה שנועד להטעותו ולהביאו לוותר על זכויותיו.

עוד יצוין, כי כבר בתחילת חקירתו הראשונה של הנאשם 2 הוא הועמד על זכויותיו, הוסברו לו החשדות המיוחסים לו (כאמור עבירות סמים), הוסברו לו זכויותיו, לרבות זכות היועוצות והזכות לסנגור ציבורי והוא ויתר על היועוצות בעורך דין, ואף חתם על טופס הודעה על זכויות חשוד טרם חקירה (נספח לת/10).

על פי ההלכה הפסוקה, לחשוד **"אין זכות יסוד להיות מוזהר תוך נקיבת סעיף עבירה כלשהו"**, שכן חובת האזהרה

היא רק כלי שנועד לוודא שהחשוד מודע לזכות השתיקה הקיימת לו בטרם יציג את גרסתו; וגם לאחר שהוספה חובת האזהרה בסעיף 28(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן- חוק המעצרים), לא נקבעה בחוק חובה לציין במסגרת האזהרה את סעיף העבירה בה הוא חשוד (ראו ע"פ 1382/99 **בלחניס נ' מדינת ישראל** (1.11.99)).

עוד נקבע בפסיקה, כי אין מקום לפסול הודאה שניתנה במסגרת חקירה בה הוזהר הנחקר בעבירה קלה יותר מזו שבה הואשם לבסוף, מקום שהדבר נעשה בתום לב ולא מתוך כוונה להטעותו; וכי אי ההתאמה בין העבירה נשוא האזהרה לבין העבירה שבכתב האישום יכול להימנות על השיקולים ששוקל בית המשפט במשפט זוטא, אם ייקבע שמדובר באמצעי חקירה פסול; כאשר יתכן שנאשם יוכל להצליח במשפט זוטא, אם ישכנע את בית המשפט שלא שמר על זכותו לשתיקה, מאחר והוטעה לחשוב שיועמד לדין בעבירה קלה יותר, וכי אם היה יודע שיגישו נגדו אישום חמור, היה בוחר לשתיקה (ראו עניין **בלחניס הנ"ל**, ע"פ 10477/09 **מובארק ואח' נ' מדינת ישראל** (10.4.13); וכן י' קדמי, **על הראיות**, חלק ראשון, תש"ע-2009, עמ' 79, 83).

בענייננו, כאמור, לא התרשמתי כי חקירת הנאשם 2 בחשד לעבירות סמים בלבד, נעשתה בחוסר תום לב וכחלק מתרגיל חקירה לשלילת זכויותיו. בנוסף, הנאשם 2 לא נשאל בחקירתו הראשונה לגבי הרצח, ובשלב זה אף לא מסר כל פרט מפליל לגבי הרצח; ויתרה מכך, אפילו במהלך עדותו בבית המשפט הוא לא טען, כי עצם האזהרה בעבירה קלה יותר היא זו שדרבנה אותו למסור את ראשית ההודאה בפני מפקד הימ"ר ולהודות בחקירות שנערכו לו בהמשך, או כי אילו ידע שיואשם בעבירה חמורה יותר, היה שומר על זכות השתיקה.

הטענה בדבר תשאול "נעלם" ע"י החוקר מליחי

לא מצאתי ממש בטענת ההגנה, כי הוצאתו של הנאשם 2 מהחקירה אצל החוקר בניטה והעברתו להשגחת החוקר מליחי נעשתה באופן מכוון, על מנת לקיים תשאול "נעלם" שלא יתועד, בו יובל הנאשם 2 להודות ברצח.

רפ"ק מיכאלי, מפקד הימ"ר והחוקרים בניטה ומליחי הסבירו באופן אמין ומתקבל על הדעת, כי החוקר בניטה הלך לעדכן את מפקדיו לגבי התפתחות החקירה והחשדות שהתעוררו בו במהלך חקירת הנאשם 2, וכי החוקר מליחי התבקש אך להשגיח על הנאשם 2 עד שיסיים. כעולה מעדותו של החוקר מליחי (ומהמזכר שכאמור צוטט בהזדמנויות שונות), לא היתה לו כל כוונה לתשאל את הנאשם 2, אלא הוא הגיב לשאלתו של הנאשם 2 מה יקרה איתו; ובפועל הנאשם 2 לא אמר לו דבר פרט לכך שהוא יודע מי רצח את המנוח, ושהוא יספר את האמת אם יקבל הגנה. במצב דברים זה, לא היתה חובה להקלטת השיחה או לאזהרת הנאשם 2 במסגרתה, צוות החקירה לא יכול היה לצפות כי הנאשם 2 יבקש למסור לחוקר מליחי מידע לגבי הרצח, ולכן די בכך שהחוקר מליחי תיעד את השיחה במזכר בסמוך לאחריה. בהקשר זה נקבע בפסיקה, כי **"החובה לתעד את החקירה הפלילית... אינה חלה על שיחות מסדרון שאינן חלק מן החקירה המתנהלת. אין להעלות על הדעת כי מכשיר הקלטה ילווה את החוקר בכל אשר ילך, רק למקרה שיפגוש במסדרון בנחקר ויחליף עימו מספר מילים"** (ע"פ 9808/06 **סנקר נ' מדינת ישראל** (29.7.10) (להלן- עניין **סנקר**)).

הגם שהחוקר מליחי אמר לנאשם 2 במהלך השיחה, כי הם יודעים שהוא לא מספר את האמת וכי נאספו נתונים הקושרים אותו לרצח והוא מציע לו לספר את האמת, אין בכך כדי להעיד כי באותה עת הנאשם 2 היה חשוד ברצח, ואין בכך כדי לשנות מהמצב הראייתי שהיה באותה עת, כפי שפורט לעיל. יתרה מכך, יש בכך אף כדי לסתור את טענות ההגנה בדבר מצג השווא שהציגו החוקרים בפני הנאשם 2, כאילו הוא חשוד רק בעבירות סמים. בעניין זה, יתכן שכפי שהציע רפ"ק מיכאלי, החוקר מליחי בשונה משאר השוטרים כבר חשד שהנאשם 2 קשור בדרך כלשהי לרצח (בין היתר לאור דברי החוקר בניטה שהוא לא סיפר את האמת בחקירה); ויתכן שכפי שהחוקר מליחי הסביר, גם הוא לא סבר שיש בידיהם דבר הקושר את הנאשם 2 לרצח, ואמר את הדברים סתם "כחומר למחשבה", כדי שאם הנאשם 2 יודע משהו על הרצח, הוא יספר בהמשך את האמת על הידוע לו. כך או כך, ברור כי מדובר בשיחה שבוצעה באקראי, כ"יוזמה מקומית" של החוקר מליחי בתגובה לשאלתו של הנאשם 2; ובכל מקרה, גם אם מליחי אמר לנאשם 2 שנאספו בידיהם נתונים הקושרים אותו לרצח, אין מדובר בתרגיל חקירה פסול.

זאת ועוד, בשונה מהנטען בסיכומי ההגנה, הנאשם 2 לא טען בעדותו שהחוקר מליחי אמר לו מה לומר בחקירות, ולא הוביל אותו להודות ברצח תוך הבטחות שישוחרר; אלא טען שמליחי יחד עם חוקרים נוספים איים עליו, באמרו שהוא הולך למאסר עולם ושיש לו גיליוטינה מעל הראש. בהקשר זה יצוין, כי הטענות בדבר איומים (כמו גם הטענות בדבר הכנסת מילים לפי הנאשם 2) כלל לא הוטחו בחוקר מליחי בחקירתו הנגדית ועלו לראשונה בעדותו של הנאשם 2; כאשר לאורך כל ניהול ההליך הבהיר ב"כ הנאשם 2, כי אין בפיו טענות "זוטא", אלא הטענה היא לפגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם 2. עוד יצוין, כי אינני רואה בדבריו של מליחי לנאשם 2, כי "כאשר יש חרב על צווארו של אדם והוא מבין זאת, הכי טוב בשבילו זה לומר את האמת ועל פי חומר החקירה שיש בידינו יש על צווארו גיליוטינה בגובה של שבעה מטרים ולא חרב קטנה", משום איום המהווה אמצעי פסול, שיש בו לשלול מהנחקר את יכולתו לבחור אם לשמור על זכותו שלא להפיל את עצמו.

בנוסף, הנאשם 2 טען בעדותו כי רק לאחר שמפקד הימ"ר נכנס לחדר, החוקרים החלו לומר לו שהשותף שלו "פתח עליו", שיגיד שהנאשם 1 עשה הכל, שאיים עליו ושהוא נגרר אחריו בליט ברירה, והבטיחו שאם יעשה כן, ישחררו אותו הביתה. טענה זו עומדת בסתירה גמורה לעדויות השוטרים, שכאמור עשו עליו רושם אמין, ואף בסתירה לתיעוד המוקלט של התשאול ע"י מפקד הימ"ר. מיד בתחילת ההקלטה נשמע החוקר מליחי פונה לנאשם 2, מציג בפניו את מפקד הימ"ר ומבקש שיספר את מה שאמר לו קודם לכן כשאמר לו לספר את האמת, והנאשם 2 שואל את מפקד הימ"ר אם ישמור על חייו ועל משפחתו (ת/11 עמ' 1 ש' 14-20). מהאמור עולה בבירור, כי כפי שהעידו מליחי, מפקד הימ"ר והעדים הנוספים, מליחי קרא למפקד הימ"ר ומיד כשנכנסו לחדר, הופעלה ההקלטה; וכי לא היה שיח מקדים בין מפקד הימ"ר לבין הנאשם 2 לפני ההקלטה.

יתרה מכך, לשאלות בית המשפט והתובעת, התקשה הנאשם 2 להסביר בעדותו אלו פרטים לא נכונים מסר באמרותיו בהשפעת החוקרים באותו "תשאול נעלם"; זאת פרט לאמירות כלליות שהם אמרו לו להפיל הכל על הנאשם 1 ושיאמר שהנאשם 1 איים עליו. למעשה, לגבי כל אותם דברים שסיפר הנאשם 2 באמרותיו ושכיום הוא טוען שאינם נכונים, הוא השיב בעדותו כי החוקרים לא אמרו לו לומר אותם אלא הוא עצמו המציא אותם על מנת לשוות אמינות לסיפורו. כך לגבי דבריו שהנאשם 1 תכנן הכל ופירט את התכנית באוזניו (עמ' 477-479); לגבי דבריו שבעט במנוח (עמ' 472); ולגבי השימוש בגרב להכאת המנוח (עמ' 478). עוד יצוין בהקשר זה, כי בזמן שקדם לתשאול הנאשם 2 ע"י מפקד הימ"ר (שהחל בשעה 20:40), הנאשם 1 עדיין לא הודה ברצח ולא קשר עצמו לאירוע, אלא רק הסכים להוביל את

החוקרים לסמים; כך שלחוקרים לא היה כל מידע לגבי אופן ביצוע הרצח, וגם לו רצו, הם לא יכלו לומר לנאשם 2 מה לומר כדי "להפיל" את הרצח על הנאשם 1.

עוד ראוי לציין, כי צפיה בסרטון חקירתו הראשונה של הנאשם 2 (ת/10ב) מעלה, כי בתחילת החקירה הנאשם 2 לא נראה לחוץ, ניסה לשדר קור רוח, ומסר גרסה לגבי מעשיו עם הנאשם 1 בימים האחרונים; מה שיכול להתיישב עם דברי הנאשמים כי כבר בנסיעתם למסיבה, הם תיאמו ביניהם מה לומר למשטרה אם יחקרו. בהמשך החקירה, נתפס הנאשם 2 בסתירות לא מעטות, התאים את תשובותיו לחומר שעלה בפניו מתוך השאלות שהוטחו בו, וניתן ממש לראות כיצד הוא חושב ומתחיל להבין שיש בידי החוקרים ראיות נוספות, ואף נראה כי הבין במהלך החקירה שהנאשם 1 שיתף את החוקרים ביותר ממה שסוכם ביניהם (לגבי עסקת הסמים עם המנוח); ובהמשך החקירה הוא נראה מעט דרוך ופחות קר רוח, והדבר ניכר בעיקר לקראת סוף החקירה כשנשאל לגבי תחנת הדלק "פז" בשדרות.

כעולה מעדותו של החוקר בניטה, בסיום החקירה, הנאשם 2 נלחץ כשהוא הבחין בחבלות על גופו ואף כשהטיח בפניו שהוא לא אומר את כל האמת, ובשלב זה הוא השאיר אותו בהשגחת החוקר מליחי. מכל האמור ניתן לשער, כי הנאשם 2, שהתרשמתי כי הוא אדם נבון, הבין לקראת סיום החקירה הראשונה, כי בידי צוות החקירה ראיות לא מועטות וכי "הקירות מתחילים לסגור עליו", והדבר מסביר מדוע שאל את החוקר מליחי מה יקרה איתו. בשלב זה ככל הנראה, החליט הנאשם 2 למלט את עצמו, תוך נסיון להטיל את כל האחריות באירוע על הנאשם 1; ולכן הוא ביקש "לספר את האמת", תוך נסיון לקבל הבטחות מצוות החקירה, וכשהוא למעשה יוזם השיחה.

לאור כל האמור, נדחית טענת ההגנה כי השיחה עם החוקר מליחי היא בבחינת "תשאול נעלם" שתוכנו אינו ידוע, ושבמהלכו הובילו החוקרים את הנאשם 2 להודות ברצח ולהפיל את הנאשם 1; וכן נדחית גרסתו של הנאשם 2 לגבי ההתרחסות שקדמה לתשאול עם מפקד הימ"ר.

הטענה בדבר העדר אזהרה ואמצעים פסולים שננקטו בתשאול עם מפקד הימ"ר

אין חולק, כי הנאשם 2 לא הוזהר, לא הודע לו כי הוא חשוד ברצח ולא הודעו לו זכויותיו במהלך התשאול המוקלט עם מפקד הימ"ר, כמו גם בשיחה שהתקיימה קודם לכן עם החוקר מליחי. בחינת מכלול החומר הקשור בתשאול זה מעלה, כי על אף שמצאתי כאמינות את עדויות החוקרים, לפיהן הנאשם 2 לא היה חשוד ברצח עד לשלב שבו סיפר על מעורבותו באירוע למפקד הימ"ר; הרי שהיה על מפקד הימ"ר והחוקר מליחי להזהירו בחשד למעורבות ברצח ולהעמידו על זכויותיו, לכל הפחות בעת שהחל לקשור את עצמו לאירוע במהלך התשאול.

אמנם, ניתן לקבל את הסברי החוקרים, כי בתחילת התשאול לא היה ברור להם שהנאשם 2 מעורב ברצח המנוח, וכי הם סברו שמדובר בעד שיש לו מידע לגבי זהות הרוצח וחושש לספר על כך. כאמור, הגם שהחוקר מליחי אמר לנאשם 2 כי יש בידיהם נתונים הקושרים אותו לרצח וכי יש "גילויטניה" מעל צווארו, בשלב זה לא היו בידי היחידה החוקרת ראיות הקושרות אותו לרצח, וכל שמליחי ידע באותה עת הוא שהחוקר בניטה התרשם כי הוא לא סיפר את כל האמת בחקירתו. בשלב זה שאל הנאשם 2 את החוקר מליחי אם ישמור עליו ועל משפחתו במידה ויספר את האמת, החוקר

שאל אותו באיזו אמת מדובר והנאשם 2 השיב שהוא עד לרצח, ושרק אם יקבל הגנה יספר את כל האמת. משכך, ההסבר לפיו הנאשם 2 לא הוזהר בתחילת התשאול המוקלט מאחר שסברו כי הוא רק עד לרצח, אינו בלתי סביר.

גם בתחילת התשאול, מיד לאחר שהחוקר מליחי ביקש מהנאשם 2 שיספר למפקד הימ"ר מה שאמר לו קודם לכן כשאמר לו לספר את האמת, הנאשם 2 שאל אם ישמור על חייו ועל משפחתו, ומפקד הימ"ר השיב בחיוב ואמר לו שסיפור הסמים לא מעניין אותם; הנאשם 2 השיב שהוא יודע מה מעניין אותם, אך הוא מבקש לדעת **"מה אתם מבטיחים לי אם אני נותן לכם?"**, ואמר שברגע שיגיד לו מה יקרה הוא יספר הכל. כבר בשלב זה אמר לו מפקד הימ"ר שהוא לא יודע מה המעורבות שלו, אך הנאשם 2 השיב שלא עשה כלום ושהוא מוכן להבטיח שאינו קשור לזה; ומפקד הימ"ר השיב שאם לא עשה כלום, עדיף שיספר הכל כדי שלא יסתבך. הנאשם 2 המשיך לבקש הבטחות להגנה עליו ועל משפחתו, מפקד הימ"ר שאל אותו שוב אם עשה משהו, והוא שוב אמר שלא עשה דבר רע, ומפקד הימ"ר השיב שיש לו חובה לספר ושאל לא יעשה זאת הוא יעצר. הנאשם 2 הביע חשש לספר, מאחר שהוא היחידי שידע את הפרטים ושהאחר יידע שהוא זה שסיפר, ומפקד הימ"ר השיב שהכל יתגלה בסוף, בין אם הוא יספר ובין אם לא, והציע לו לספר כדי לא **"לאכול תיק על רצח"**. הנאשם 2 שאל את מפקד הימ"ר אם הוא איתו, וזה השיב **"אני איתך אם אתה לא עשית אם אתה לא מעורב אם זה לא רצח"**, והנאשם 2 שוב עמד על כך שלא רצח (ת/11 עמ' 1-3).

מהאמור עולה, כי בתחילת התשאול הציג הנאשם 2 בפני מפקד הימ"ר והחוקר מליחי מצג לפיו הוא לא קשור לרצח ואף חושש למסור עדות שמא ייפגע. משכך, ועל אף שיתכן שהיה מקום, ולו למען הזהירות, להזהיר את הנאשם 2 כבר בתחילת התשאול כמי שיש לו מעורבות כלשהי ברצח, להעמידו על זכותו לשתוק ולהסביר לו כי כל מה שיאמר עלול לשמש נגדו (שהרי גם בשלב זה אמר לו מפקד הימ"ר שאם לא יספר להם את הידוע לו, הוא עלול **"לאכול תיק"** של רצח); ניתן גם בשלב זה לקבל את ההסבר כי הנאשם 2 לא הוזהר מאחר שעדיין לא היה חשוד ברצח.

יחד עם זאת, מיד לאחר שלב ה"מיקוח", כאשר הנאשם 2 החל לספר על האירוע, וניתן לראות שלמרות שהטיל את האשמה על הנאשם 1, הרי שהוא קשר עצמו בצורה מסוימת כשותף לרצח, הן במודעות לתכנון של הנאשם 1 והן במעורבות בגרירת המנוח לרכב (שם בעמ' 3-5); היה על החוקרים לעצור את התשאול ולהזהיר את הנאשם 2 בחשד לרצח, דבר שלמרבה הצער לא נעשה, ולא ניתן לכך כל הסבר סביר. יתרה מכך, גם לאחר דברים אלו, המשיכו החוקרים בתשאול של הנאשם 2, מפקד הימ"ר המשיך לנסות ולשכנעו למסור גרסה, ולמרות גרסתו המעומעמת של הנאשם 2 בשלב זה, שבמסגרתה ניסה להרחיק עצמו מאחריות לרצח המנוח (שם בעמ' 6-12), הרי שמפקד הימ"ר עצמו אמר לו **"לפי מה שאתה מספר לי... אתה היית שותף מלא"** (עמ' 11 ש' 19-20, ודברים דומים נאמרו גם בהמשך). למרות זאת, כאמור, בשום שלב בתשאול מפקד הימ"ר והחוקר מליחי לא הזהירו את הנאשם 2 ולא העמידו אותו על זכויותיו.

כפי שהדגיש ב"כ הנאשם 2, טענותיו לאי קבילות אמרותיו של הנאשם 2 מתבססות על דוקטרינת הפסילה הפסיקתית שהותוותה בע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי ואח'** (4.5.06) (להלן - **הלכת יששכרוב**); כאשר נטען לפגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם 2 ולתחבולות שונות שננקטו כלפיו במהלך החקירה, לרבות הבטחות לשחרורו ממעצר אם ימסור גרסה מפלילה נגד הנאשם 1.

בהלכת **יששכרוב** נקבעה דוקטרינת פסילה יחסית, לפיה בית המשפט יכריע בשאלת קבילותה של ראייה שהושגה שלא כדין בהתאם לנסיבות שהובאו בפניו ולפי שיקול דעתו. נקבע, כי בית המשפט רשאי לקבוע שראייה היא בלתי קבילה בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, כי הראייה הושגה שלא כדין, היינו באמצעי חקירה המנוגדים לחוק או לנוהל מחייב, באמצעים בלתי הוגנים, או באמצעים הפוגעים שלא כדין בזכות יסוד מוגנת; והשני, כי קבלת הראייה במשפט תפגע פגיעה ממשית בזכותו של הנאשם להליך הוגן, לתכלית שאינה ראויה ובמידה העולה על הנדרש. כן נקבע, כי לשם הכרעה בשאלה השנייה, על בית המשפט לבחון את נסיבות העניין לפי מגוון שיקולים, אותם ניתן לחלק לשלוש קבוצות עיקריות: אופייה ומידת חומרתה של אי החוקיות או ההתנהגות הפסולה של רשויות האכיפה, אשר הביאו להשגת הראייה; מידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראייה שהושגה; והנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילת הראייה.

דומה, כי לא יכולה להיות מחלוקת על חשיבותה של זכות ההיוועצות בעורך דין, אשר הוכרה בפסיקה כזכות יסוד בעלת אופי חוקתי, ואף עוגנה בסעיף 34 לחוק המעצרים. זכות ההיוועצות מבטיחה כי החשוד יהיה מודע למכלול זכויותיו, בהן הזכות לחסיון מפני הפללה עצמית וזכות השתיקה, מבטיחה את הגינותם ותקינותם של הליכי החקירה ומונעת ניצול לרעה של פערי הכוחות המובנים בין העצור לחוקריו (ראו עניין **סנקר**). יחד עם זאת, כאמור בהלכת **יששכרוב**, עצם הפגיעה בזכות ההיוועצות לא תוביל בהכרח לפסילת ההודאה, ויש לבחון את מכלול הנסיבות והמבחנים שנקבעו, ואת השפעת הפגיעה על חופשיות רצונו של הנחקר ועל משקל הודאתו (ראו גם ע"פ 1094/07 **דדון נ' מדינת ישראל** (3.7.08)).

בחנית מכלול הנסיבות בעניינו מעלה, כי למרות שבמעמד התשאול ע"י מפקד הימ"ר והחוקר מליחי הופרו זכויותיו של הנאשם 2 (לפחות מהרגע שהוא קשר עצמו לאירוע), שכן לא הובהר לו שהוא חשוד ברצח ושכל מה שיאמר יכול לשמש כנגדו, והוא לא הועמד על זכותו לשתוק ועל זכותו להיוועץ בעורך דין; הרי שאין מקום לפסול אמרה זו, נוכח המבחנים שנקבעו בהלכת **יששכרוב**.

ראוי לזכור, כי לפני כניסתו לתשאול, שהה הנאשם 2 מספר שעות בתחנת המשטרה, ומספר דקות קודם לכן הסתיימה חקירתו באזהרה בחדר לביצוע עבירות סמים הקשורות במנוח; כשהוא עצמו יודע היטב שהוא אחראי למות המנוח, ושלצוות החקירה יש ראיות נוספות היכולות לקשור אותו לעניין זה (כך יכל להבין מהשאלות שנשאל לגבי יציאתו עם הנאשם 1 מהבית ולגבי הנסיון לרכוש פנס בתחנת דלק "פז", מההתייחסות החוקר בניטה לחבלות שעל גופו ודבריו שהוא לא מספר את כל האמת, וכן מדברי החוקר מליחי שיש בידיהם נתונים הקושרים אותו לרצח). כאמור, הנאשם 2 אף הבין שהנאשם 1 סיפק לחוקרים יותר מידע ממה שסיכמו מראש (לגבי עסקת הסמים עם המנוח), ונראה כי יזם את השיחה עם החוקר מליחי ובהמשך עם מפקד הימ"ר, תוך טענה שאין חולק כי היא שקרית, לפיה הוא עצמו כלל לא קשור לרצח, הוא יודע מי רצח את המנוח, אך חושש לחייו ומבקש הגנה; וזאת לאחר מחשבה ושקילה כיצד לחלץ עצמו מהחדש ההולך ומתבסס בידי היחידה החוקרת, לגבי מעורבותו ברצח. נסיונו המניפולטיבי למדי של הנאשם 2 לחלץ עצמו מהחשדות שהצטברו נגדו, ולקבל הבטחות והקלות ממפקד הימ"ר תמורת מסירת גרסתו, מומחש באופן ברור בהאזנה לדיסק התשאול.

מהאמור עולה, כי גם אם הנאשם 2 לא הועמד במהלך התשאול על כך שהוא חשוד ברצח, הוא ידע עוד לפני כן

שמתחיל להתבסס נגדו חשד בקשר לרצח המנוח; היה מודע למכלול זכויותיו כפי שהודעו לו זמן קצר לפני כן בתחילת החקירה הראשונה; ונראה כי בחר באופן מודע ומחושב (זאת כבר בחקירתו הראשונה) לוותר על זכותו להיוועץ בעורך דין, כאסטרטגיה וכחלק מהמצג שהציג בפני החוקרים, לפיו הוא אדם נורמטיבי, משכיל, שאינו מעורב בפלילים ושאינו שום קשר לאירועים (מצג שדוגמא לו עולה בבירור מהתשאל המוקלט עם מפקד הימ"ר).

בהקשר זה נקבע בפסיקה, כי במקרה בו לא ניתנה אזהרה פורמלית, אך בנסיבות העניין ברור שהנחקר היה מודע לכך שהוא נחקר על ידי איש מרות, לא יהא בכך כדי לפסול את האמרה; כך למשל במקרה בו נגבתה הודעה באזהרה ולאחריה נגבו הודעות נוספות ללא אזהרה (ראו 'קדמי, על הראיות, שם בעמ' 92-93). בע"פ 698/01 ג'באלי נ' **מדינת ישראל** (22.10.02) נדון מקרה דומה לענייננו, בו התנהלו שיחות בין המערער לבין שני שוטרים, בהן קשר עצמו ואדם נוסף לרצח ואמר שאינו מודה מחשש שלא יהיה מי שיטפל בבני משפחתו, כאשר בשיחות אלו הוא לא הוזהר והשיחות לא הוקלטו אלא תועדו במזכרים. בית המשפט העליון קיבל את ההסבר, כי השיחות לא הוקלטו והמערער לא הוזהר מאחר שלא דובר בחקירה אלא בשיחות בעקבות דבריו שהוא יכול לעזור למשטרה, וכי מאחר שהמערער נחקר תחת אזהרה מספר פעמים, לרבות מוקדם יותר באותו יום, הרי שהוא ידע היטב בשל מה הוא עצור; ועל כן נקבע כי העדר האזהרה אינו פוגם בקבילות דבריו של המערער באותן שיחות.

נוסף להתרשמות מהתנהלות מחושבת למדי של הנאשם 2, הרי שנראה כי במהלך התשאל הוא זה שמוביל את החוקרים. כבר בתחילת התשאל, שאל הנאשם 2 "מה אתם מבטיחים לי אם אני נותן לכם?", והתנה את סיפורו באותה הבטחה (ת/11 עמ' 1 ש' 28-29); וגם לאחר שהתחיל למסור את גרסתו, הפסיק מדי פעם וניסה לקבל הבטחות, כאשר תחילה ביקש הבטחות לשמירה על חייו וחיי משפחתו, כמי שלכאורה מפוחד ומאיים ע"י הנאשם 1 ואחרים; ובהמשך ביקש מפורשות שמפקד הימ"ר יבטיח שלא יקרה לו כלום מבחינה משפטית, ושיוציא אותו מהתיק.

וכך, לאחר שמפקד הימ"ר אמר שעליו להתייבץ בפני הנאשם 1 ולהטיח בפניו את הדברים, שאל הנאשם 2 "נו, ואני אומר לו את זה... אתה עוזר לי? אתה מוציא אותי מהחרא הזה" (שם בעמ' 13 ש' 5-8). ובהמשך התנהלה השיחה בין השניים כך:

"הנאשם 2: ולא יקרה לי שום דבר?"

מפקד הימ"ר: אולי יהיה לך קצת לא נעים ואתה תעבור ותצטרך להעיד והכל.

הנאשם 2: העניין של העדות על הזין שלי... שיילך להזדיין אני (מילה לא

ברורה) את החיים שלי...

מפקד הימ"ר: החיים שלך החיים שלך אנחנו אני לא רוצה להבטיח לך

דברים שהם לא בסמכות שלי... תקשיב כי בכל זאת יש לך פה

איזושהי מעורבות אני יכול להבטיח לך שאני אעשה את הכל את

המקסימום ובגלל שאתה הולך ומספר לנו את האמת ש-

הפרקליטות המשטרה תתחשב בך ותלך איתך כמה שאפשר. בסדר?

הנאשם 2: אני אכנס לכלא?

מפקד הימ"ר: אני מקווה שלא. צעד צעד אבל תקשיב טוב הרבה תלוי

בך. תסתכל אליי תסתכל אליי הרבה תלוי בך ובהתנהגות שלך

ובעדות שלך ובאסטרטגיות שלך ובאמת שלך ובניקיון שלך הרבה

תלוי בזה... למזלנו השיחה הזאת קרתה פה, כי זה היה עניין של זמן עוד יום עוד יומיים עוד שלושה ימים בסוף יודעים הכל. נכון? ואז היית נכנס למערכת של של תסבוכות שאתה מתסבך את השקר שלך ואז המצב שלך הרבה יותר גרוע אבל עכשיו תודה לאל אנחנו לא שם. מה שקרה לך בחצי שעה האחרונה זה הדבר הכי טוב שקרה לך בחיים, קרה לך דבר רע אבל הדבר הכי טוב שהצלחת להשתלט על זה ולספר את האמת, אתה חייב גם להתנקות, סיפרת את האמת תמשיך עם האמת שלך ואני יודע דבר אחד... שאתה לא נגדי... אתה איתי אתה נקלעת אתה עשית טעות ואני מנסה עכשיו לראות איך אני יכול לעזור לך בהמשך, בסדר?

הנאשם 2: יפתח לי תיק?

מפקד הימ"ר: ברור שיפתח לך תיק

הנאשם 2: על רצח?

מפקד הימ"ר: יש תיק

הנאשם 2: על רצח אבל?

מפקד הימ"ר: התיק הוא תיק של רצח אתה יש לך מעורבות ברצח ו...

החלק שלך אנחנו נתקדם ונגע נגיע גם לחלק שלך.

הנאשם 2: ואיך במהלך החיים זה ישפיע עליי? איך זה יעזור לי למצוא

מקומות עבודה?

מפקד הימ"ר: זה דיה לצרה בשעתה אני חושב אני לא חושב שצריך

לחשוב על זה עכשיו

הנאשם 2: (צוחק) אני חושב שבע אלף צעדים (מילה לא ברורה)

מפקד הימ"ר: תקשיב אתה צריך לחשוב להציל את עצמך לא הבנת?

הנאשם 2: מה יקרה עם הגיוס שלי?

מפקד הימ"ר: גמרת שתיים עשרה שנות לימוד? ... יש לך בגרות? ... אז

אתה לא בן אדם טיפש... אז הבנת כל מה שאני אומר לך... תציל

את עצמך תספר את האמת... (שם, עמ' 15 ש' 4 עד עמ' 16 ש'

32).

מכל האמור עולה, כי מידת ההשפעה של ההמנעות מאזהרת הנאשם 2 במסגרת התשאול, על הגרסה שמסר בתשאול, לא היתה רבה.

מהדברים שהובאו לעיל בפירוט אף עולה, כי מפקד הימ"ר היה מאד זהיר לאורך כל הדרך בדבריו לנאשם 2, והבהיר לו שמדבריו עולה מעורבות ברצח המנוח; מה שמחזק את המסקנה כי הנאשם 2 היה מודע לכך שהוא נחקר למעשה בחשד לרצח, וניתן אף ללמוד על כך מדבריו שהוא "מאכיל את עצמי סרטים שאני אשכרה עזרתי לבן אדם אחר" לרצוח אדם (שם בעמ' 12 ש' 24-27). מפקד הימ"ר אף טרח להבהיר כל העת, כי מסיבה זו הוא לא יכול להבטיח לנאשם 2 דבר שאינו בסמכותו, אך אם יספר את האמת הוא ינסה לסייע לו בהמשך. כך למשל אמר לו:

"מפקד הימ"ר: אנחנו (מילה לא ברורה) לאט לאט צעד צעד, צעד צעד אני לא יש

דברים שאני לא יכול להבטיח לך כי זה לא בסמכות שלי

עמוד 75

הנאשם 2: אבל מה אני אעשה

מפקד הימ"ר: אבל אני אומר לך שאם אתה תבוא ותספר את האמת כמו שאתה עושה עכשיו ואתה מספר את הכל ואתה מוסר עדות, המצב שלך אני מבטיח לך יהיה הרבה יותר טוב, מאם היית מתחיל להיכנס עכשיו לתסבוך של שקרים, שמעת?" (שם בעמ' 13 ש' 9-17).

ובהמשך (שם, עמ' 13 ש' 36 עד עמ' 14 ש' 21):

"מפקד הימ"ר: ...עכשיו אני אומר לך עוד הפעם, ברגע שאמרת לי פה בתחילת השיחה שזה לא אתה הרוצח

הנאשם 2: אני לא רצחתי

מפקד הימ"ר: כן? כי אתה לא הרוצח ואתה מתכוון לספר את האמת אני ליאור מפקד ימ"ר ידאג לזה שהמשטרה של מערכת החוק של הפרקליטות תלך איתך לא תאשים אותך ברצח. התיק. תיקח אותך כ- כבחור שמעיד ומקדם את התיק התיק חקירה הזה... אתה נקלעת פה למשהו שעוד הפעם אתה תראה אם הייתם שניכם מתכננים את זה ביחד אז זה היה כבר יותר בעיה אבל בהנחה שאתה מספר לי את האמת...".

מהאמור עולה, כי אין כל שחר לטענה שמפקד הימ"ר הבטיח לנאשם 2 שאם ישתף פעולה ויפיל את הנאשם 1, הוא ישוחרר לביתו וייצא מהחקירה ללא פגע. נהפוך הוא, מתחילת התשאול הבהיר מפקד הימ"ר לנאשם 2 כי יסייע לו בתנאי שהוא לא מעורב באירוע; וכעולה מהקטעים שצוטטו לעיל, הרי שלאחר שהנאשם 2 מסר את גרסתו, מפקד הימ"ר אף הבהיר לו שגרסתו קושרת אותו לרצח, אך הוא ינסה לסייע לו רק בהנחה שגרסתו אמיתית ושהוא לא קשור לתכנון ולביצוע הרצח.

אין גם שחר לטענה, כי דברי מפקד הימ"ר שיש לנאשם 2 רק שתי ברירות - למסור את גרסתו או להיות מואשם ברצח - מהוות איום, אשר הוביל את הנאשם 2 למסור את גרסתו. כאמור, בתחילת התשאול, ניסה מפקד הימ"ר לדובבו לאור דברי הנאשם 2 שהוא עד לרצח, ולאחר שהנאשם 2 אמר בפירוש שהוא עצמו לא קשור לרצח אמר לו "אז יש לך חובה. אם אתה לא תמלא את החובה שלך אתה תיעצר ואתה תואשם אחרי זה גם"; הסביר לו כי "הכל... בסוף יתגלה זה מה שאני יכול להגיד לך אם תדבר או לא תדבר"; ואף אמר לו ש"יש לך שתי אפשרויות או שאתה איתי או שאתה נגדי, אין משהו אחר" (שם בעמ' 3 ש' 24-3). אין בדברים אלו איום, אלא נסיון להסביר למי שהציג עצמו כעד, שלמרות חששו מהנאשם 1 הוא חייב לשתף את הרשויות במידע שיש לו.

גם לאחר שהנאשם 2 מסר את גרסתו לגבי האירוע והוברר שהוא קשור לרצח (הגם שעמד על כך שהופתע ממעשי הנאשם 1 ונגרר בעל כורחו לאירוע), דבריו של מפקד הימ"ר בהקשר בו נאמרו, אינם יכולים להתפרש כאיום, אלא כהסבר לגבי הברירות העומדות בפניו לאור הגרסה שמסר. וכך נאמרו הדברים (שם בעמ' 13 ש' 24-36):

"מפקד הימ"ר: אתה אין לך דרך אחרת, אתה חייב, אתה חייב לדווח. אם

אתה לא מדווח אתה רוצח

הנאשם 2: אין בעיה אני אדווח אבל

מפקד הימ"ר: אז מה אתה מעדיף להיות רוצח?

הנאשם 2: לא.

מפקד הימ"ר: יופי יש לך שתי זה הברירות שלך נקלעת לאירוע הזה אתה

אומר שאתה לא תכננת לא, לא היית מתוכנן (מילה לא ברורה) הוא

הפתיע אותך נכון?

הנאשם 2: כן

מפקד הימ"ר:

נקלעת לאירוע הזה? זהו הבן אדם סיבך אותך או שאתה

מדווח ואתה עד כנגד הדבר הזה ומספר את האמת ומציל את

עצמך, או שאתה רוצח. אין אין משהו אין אין דבר שלישי זה או זה

או זה."

נוסף על כל האמור, אני סבורה כי אופיה ומידת חומרתה של אי החוקיות בענייננו אינן מצויות ברף גבוה מהטעמים הבאים: ראשית, העובדה שמרגע שהנאשם 2 מסר את גרסתו, ולמרות שלא הוזהר כנדרש בחוק, כל העת הובהר לו כי גרסה זו קושרת אותו לאירוע הרצח, כי יפתח נגדו תיק בחשד לרצח, וכי יעשה מאמץ לסייע לו אם יספר את האמת אך זה תלוי במידת מעורבותו. שנית, ניכר מהשתלשלות העניינים שפורטה קודם לכן, כי אי אזהרתו של הנאשם 2 בתחילת התשאול לא נעשתה בזדון וכדי לפגוע במכוון בזכויותיו, ואפשר שנבעה מחוסר הבהירות שאפף את תחילת התשאול, כאשר בתחילה נראה היה שהנאשם 2 מבקש למסור עדות לגבי האירוע ושהוא עצמו אינו מעורב בו, וגם בהמשך כשקשר את עצמו לרצח, עמד על כך שלא היה שותף לו, אלא הופתע ממעשיו של הנאשם 1. שלישית, הקשר של הנאשם 2 לרצח התבסס רק לאחר שמסר את גרסתו בתשאול (ת/11 עמ' 9-3), ולאחר מכן כל השיחה סבבה סביב נסיונותיו לקבל מהחוקרים הבטחות לגבי עתידו, ונסיונו של מפקד הימ"ר לשכנעו למסור גרסה. אם כך בפועל, השלב בו נגבתה גרסה מהנאשם 2, לאחר שהיה אמור להיות ברור לחוקרים כי הם צריכים להזהירו, היה קצר מאוד. ורביעית, העובדה שמיד בסיום התשאול, הוכנס הנאשם 2 לחקירה שבמהלכה הוזהר בחשד לרצח, הועמד על כל זכויותיו ושוב יותר על זכותו להיוועץ בעורך דין.

ראוי עוד להזכיר, כי מתוכן התשאול עולה שהנאשם 2 הוא זה שהחליט למסור גרסה מצומצמת שבה הטיל את מלוא האשמה על הנאשם 1, ורק לאחר שמיעת גרסתו, החוקרים ניסו לעודדו למסור דברים אלו גם בחקירה ולהטיחם בנאשם 1. הדברים מדברים בעד עצמם, ומהתשאול עולה בבירור כי אין שחר לטענה שהחוקרים הם אלו שיצרו עבור הנאשם 2 את גרסתו והורו לו מה לומר כדי להפיל את הנאשם 1 ולחלץ עצמו מהתיק; וכאמור, לא היה להם כל מידע לגבי אופן התרחשות האירוע לפני שהנאשם 2 מסר את גרסתו בתשאול.

לאור כל האמור, אני דוחה את טענות ההגנה כי במהלך תשאולו של הנאשם 2 ע"י מפקד הימ"ר ננקטו נגדו אמצעים פסולים של אימים או הבטחות, שהביאו אותו להודות ולהפיל את הנאשם 1; וכן אני דוחה את עתירת ההגנה לפסילת אמרתו של הנאשם בתשאול (ת/11), בשל העדר האזהרה והפגיעה בזכות ההיוועצות שלו.

הטענה בנוגע להעדר אזהרה אמיתית גם בחקירת הנאשם 2 לאחר התשאול

כאמור, בסמוך לאחר סיום התשאול, החל החוקר מליחי לגבות את הודעתו השניה של הנאשם 2. כבר בתחילת החקירה, הקריא לו החוקר את תוכן האזהרה כדלקמן (ת/12א עמ' 1 ש' 20-41):

"החוקר מליחי:
אני עומד לחקור אותך בחשד לקשירת קשר לעשות פשע
וגרימת מוות בכוונה תחילה בכך ש... רצחת ביחד עם אחר את
המנוח... באיזור העיר שדרות.

הנאשם 2: **אני לא רצחתי**
החוקר מליחי:
טוב, בסדר בסדר אתה תסביר אני אשאל אותך אני אומר
לך זה הכותרת של החשד. זכותך לא לומר דבר דברך יתועדו
ועשויים לשמש כראיה בבית משפט ואולם דע כי בית משפט יכול
להביא בחשבון את שתיקתך. זכותך להיוועץ בעורך דין לפני
חקירתך בכפוף למגבלות הקבועות בחוק וזכותך להיוועץ עם סגור
ציבורי אם אתה זכאי לכך על פי חוק. שאלה- האם אתה מבין על
מה אני חוקר אותך? אתה מבין?

הנאשם 2: **כן**
החוקר מליחי:
האם אתה מבין את הזכות שלך להיוועץ עם עורך דין לפני
החקירה?
הנאשם 2: **מה זה (מילה לא ברורה) מה זה אומר בדיוק?**
החוקר מליחי: **יש לך זכות להיוועץ עם עורך דין לפני החקירה היום**
הנאשם 2: **להתייעץ איתו על מה?**
החוקר מליחי: **לא על מה שאתה רוצה זכותך (מילה לא ברורה) כחשוד".**

בהמשך, לאחר שמפקד הימ"ר נכנס לחדר וביקש לברר עם הנאשם 2 אם היו מקרים נוספים בהם היה מעורב, שאל אותו החוקר מליחי שוב אם הוא מבין את זכותו להיוועץ בעורך דין לפני החקירה, והנאשם 2 השיב בבכי "אני מבין"; ולשאלה מה עמדתו, אם הוא רוצה להיוועץ בעורך דין או לא, השיב "אני לא יודע אם הוא יכול לעזור לי איך מי אה יוכל לעזור לי?" (שם, בעמ' 2 ש' 27-35). יצוין, כי בחקירה זו הוחתם הנאשם 2 שוב על טופס הודעה על זכויות חשוד טרם חקירה; וכי במהלך החקירה הוזהר גם בחשד לנסיון התפרצות לדירה, שוד ונשיאת נשק, ושוב הודעו לו כל זכויותיו, לרבות זכות ההיוועצות (ת/12 ש' 30, 100-103).

לא ניתן לקבל את טענת ההגנה כי הנאשם 2 לא הבין את משמעותה של זכות ההיוועצות. הנאשם 2 היה כבן 20 בעת החקירה, וכפי שהעיד על עצמו בחקירה ובבית המשפט, הוא אדם אינטליגנטי שלמד 14 שנות לימוד במסלול אלקטרוניקה (כך בעמ' 451), ואין לקבל את טענתו המיתממת בעדותו שלא ידע מה זה עורך דין ומה תפקידו. הנאשם 2 אף ויתר על זכותו להיוועץ בעורך דין בחקירה הראשונה (אז לא טען כי אינו יודע מה משמעות הדברים), וחתם פעמיים על טופס זכויות חשוד, שם פורטו זכויותיו באופן מפורט. אכן, הנאשם 2 ככל הנראה לא היה שבע רצון מההתפתחות שלפיה שיחתו עם מפקד הימ"ר לא הניבה את התוצאות להן קיווה; אך הוא הבין היטב שהוא נחקר בחשד לרצח, כפי שאף הובהר לו בשיחה עם מפקד הימ"ר, והביע זאת בדבריו שאינו יודע אם עורך דין יכול לעזור לו.

אינני מוצאת ממש גם בטענות ב"כ הנאשמים, כי מאחר שמדובר באדם שנחקר לראשונה במשטרה בעבירה חמורה, היה על החוקרים שלא לקבל את ויתורו על זכות ההיוועצות ואף לכפות עליו להיוועץ בעורך דין. בעניין **סנקר** נקבע בהקשר זה, כי **"אין זה מתפקידם של חוקרי המשטרה לדאוג לייצוגו של נחקר, אלא אך להביא לידיעתו את זכותו להיוועץ בעורך-דין ולא למנוע ממנו היוועצות כזו כאשר הוא מעוניין בה"**. אציון, כי כאמור, הרושם הוא שהנאשם 2 בחר במודע ובאופן מושכל שלא להיוועץ בעורך דין, כחלק מנסינו להציג עצמו כאדם נורמטיבי, חסר נסיון בחקירות משטרה, שנקלע לאירוע שלא בטובתו ואינו קשור אליו, אשר מעוניין לחשוף ולספר את האמת, ואינו זקוק לסיוע של עורך דין, אלא רק לסיועה של המשטרה בהגנה עליו ועל משפחתו.

השפעת אי אזהרתו של הנאשם 2 בתשאול על האמרות הבאות

מאחר שקבעתי כי אין באי אזהרתו של הנאשם 2 במסגרת התשאול עם מפקד הימ"ר, כדי לפסול את אמרתו שם, אתייחס לטענה זו של ההגנה למען הזהירות בלבד, ולמעלה מן הנדרש.

על פי ההלכה הפסוקה, אין בעובדה שהודאה הושגה באמצעים פסולים כדי לפסול אוטומטית כל הודאה שנמסרה בעקבותיה, ויש לבחון בכל מקרה האם בינתיים פג כוחם של הגורמים אשר הביאו לפסילת ההודאה הראשונה, ואם כן, תתקבל ההודאה הנוספת כראיה (י' קדמי, **על הראיות**, שם בעמ' 97). בע"פ 6613/99 **סמירק נ' מדינת ישראל**, פד נ(3), 529 (2002), נקבע, כי אין צורך להכריע בשאלה האם חוקרי השב"כ הפעילו אמצעים פסולים במהלך חקירת המערער שכן ניתן להסתמך על הודאתו בחקירה המשטרתית, אשר נגבתה על ידי חוקר משטרה ללא נוכחות אנשי השב"כ ולאחר שהודעו לו זכויותיו; כש"בנסיבות אלה, נוצר חיץ מבחינת תנאי גביית האמרה, בין חקירתו הקודמת של המערער על-ידי אנשי השב"כ לבין גביית ההודעה המשטרתית... על כן, אף לו נפל פסול כלשהו בחקירה שנערכה על ידי השב"כ קודם לגביית ההודאה המשטרתית, אין לומר כי המערער היה נתון בעת גביית ההודעה תחת לחץ או מורא ששללו ממנו חופשיות רצונו".

גם במקרה הרצח בדומא, אליו כיוון ב"כ הנאשם 2 (תפ"ח (מחוזי מרכז) 932-01-16 **מדינת ישראל נ' בן אוליאל ואח'** (19.6.18)), חזר בית המשפט על ההלכה הפסוקה ולפיה:

"אין בפסילתה של הודאה עקב פגמים שנפלו בגבייתה כדי לפסול הודאה מאוחרת נוספת, שנמסרה כדיון. בהתאם לפסיקה, יש לבחון, בכל מקרה לפי נסיבותיו, אם הגורמים אשר הביאו לפסילתה של ההודאה הראשונה עומדים בתוקפם אם לאו. ככל שגורמים אלו עומדים בתוקפם, תיפסל גם ההודאה הנוספת. אולם, אם תש כוחם של אלה, תתקבל ההודאה הנוספת כראיה... הלכה זו, העוסקת בפסילת הודאות לפי סעיף 12, עומדת על כנה אף לאחר פסק-הדין בעניין יששכרוב... בפסיקה הובהר כי השיקול הטבעי שעושה הנאשם במסירת ההודאה השניה, לפיו ממילא כבר נגרם נזק על-ידי מתן הודאתו הקודמת, אינו מהווה גורם שיש להתחשב בו בעת בחינת קבילות ההודאה השניה".

באותו מקרה פסל בית המשפט אמרות שנתנו הנאשמים במסגרת "חקירות צורך" של השב"כ, לאחר שקבע כי זכויותיהם נפגעו בהן באופן חמור; אך קבע כי **"איני רואה לקבל את עמדת ההגנה ולקבוע חזקה משפטית חלוטה**

לפיה כל הודאה שנמסרה לאחר הפעלת אמצעים אלימים הינה פסולה כראיה. אף אין מקום לקבוע כי לשם הוכחת ניתוק הקשר בין ההודאה שניתנה בחקירת הצורך ובין ההודאות המאוחרות, נדרש בהכרח קיומו של אירוע חיצוני, כגון מפגש של הנחקר עם עורך-דינו. בהתאם, ולאור בחינת הנסיבות הקונקרטיות שבפניו, ערך בית המשפט שם אבחנה בין נאשם אחד, שלגביו נקבע כי ההודאות העוקבות שמסר ניתנו מרצונו החופשי והן קבילות; לבין נאשם אחר, שלגביו נקבע כי לא ניתן לערוך אבחנה וניתוק בין תוצרי החקירות העוקבות שנערכו לו לבין חקירות הצורך, ולכן מרבית אמרותיו נפסלו.

הדברים בענייננו שונים בתכלית, שכן בשונה מעניין **בן אוליאל** הנ"ל, קבעתי לעיל כי הפרת זכות ההיוועצות במסגרת תשאולו של הנאשם 2 אינה מהווה הפרה חמורה המצדיקה את פסלות האמרה. ויתרה מכך, לא רק שהנאשם 2 הוזהר והועמד על זכויותיו מיד בחקירה שלאחר התשאול (ת/12) ובכל החקירות שלאחר מכן, ובכך רופא הפגם; אלא שלמחרת הוא הובא לבית המשפט בבקשה להארכת מעצרו, שם יוצג ע"י עו"ד ניל סיימון (אשר מייצג אותו גם כיום), וביום 4.3.18 כבר נועץ בעו"ד וייס ממשד עו"ד חימי, שאת שירותיו שכר; והחל בשחזור שנערך לו בצהרי יום 4.3.18 (ת/13) ולאורך כל חקירותיו ובעימות שנערכו לאחר שנועץ בעורך דין (ת/14, ת/15 ות/8), הוא שב ומסר גרסה דומה לזו שמסר קודם לכן.

אין גם ממש בטענה כי הנאשם 2 היה מחויב בגרסה שמסר למפקד הימ"ר, וכי לא היתה לו ברירה אלא להמשיך ולמסור את אותה גרסה (וכאמור טענה זו נדחתה בפסיקה). לו אכן היתה גרסת הנאשם 2 נמסרת כתוצאה מרמיסת זכויותיו ע"י צוות החקירה, מהבטחות שניתנו לו ומאיומים שהוטחו בפניו ולו אכן היה הנאשם 2 משתף בכך את סגוריו כבר למחרת, כפי שטען וכפי שמתבקש; חזקה כי סגוריו היו מעלים טענות אלו בדיוני הארכות המעצר, והיו מנחים אותו להעלות את טענותיו כלפי צוות החקירה כבר בחקירה הבאה, ולחזור בו מהדברים השקריים לכאורה שמסר.

לאור כל האמור, אני דוחה את טענות ההגנה בדבר פגמים שנפלו בגביית אמרותיו של הנאשם 2, וקובעת כי כל אמרותיו קבילות כאמרות חוץ של נאשם בנוגע אליו; ומקל וחומר, הן קבילות גם כאמרות של עד ביחס לנאשם 1. יתרה מכך, אני קובעת כי גרסתו של הנאשם 2 בפניו, במסגרתה חזר וטען פעם אחר פעם, כי השוטרים רמסו את זכויותיו ואיימו עליו, וכי כתוצאה מכך מסר את אמרותיו, אינה אמינה; וכי לא בכדי הועלתה גרסה זו לראשונה בבית המשפט, לאחר שכל חומר החקירה כבר נפרש לעיניו, והוא הבין את משמעותו.

טענותיו של הנאשם 1 לגבי קבילות אמרותיו

כאמור, גם הנאשם 1 טען כי הודאתו הראשונה ניתנה לאחר תשאולים "נעלמים" שנערכו לו ע"י הבלש חממי, הן בעת שהוביל את הבלשים לסמים שהוחבאו ליד ביתו, והן במהלך שיחתם בפינת העישון; כשלטענתו, בשלב זה הבלש חממי פרס בפניו את גרסתו של הנאשם 2 ואמר לו שאם יוכיח שהנאשם 2 משקר ושהוא זה שאחראי למעשים, הוא ישתחרר ממעצר. לטענתו, בעקבות כך הוא מסר גרסה שקרית שנועדה להפליל את הנאשם 2 ולחלץ את עצמו מהתיק, תוך שנעזר בפרטים שמסר לו הבלש חממי מתוך חקירת הנאשם 2.

לאחר בחינת מכלול הראיות, אני מוצאת גרסה זו כלא אמינה וקובעת כי הבלש חממי לא ביצע כל תשאול לנאשם 1

(לא כל שכן תשאול "נעלם"), וכי הוא תיעד את תוכן השיחה ביניהם בצורה מדויקת במזכרו, זאת הגם שהדבר נעשה באיחור.

ראשית, כאמור, האמנתי לעדויות השוטרים, ובכלל זה לעדותו של הבלש חממי, אשר שלל מכל וכל את הטענות של הנאשם 1, ועמד על כך שבפינת העישון התנהלה ביניהם שיחת חולין, וכשהנאשם 1 רצה לספר את האמת הוא התקשר מיד לרפ"ק מיכאלי, שהנחה אותו לא לדבר עם הנאשם 1 ולהמתין לחוקר. עדות זו מתיישבת היטב עם עדויותיהם של רפ"ק מיכאלי והבלש דור בוסקילה, ומשדחיתי את הטענות לגבי קנוניה מתוכננת היטב, הרי שדברי העדים לפיהם הבלשים שהגיעו ככח עזר ליחידה החוקרת לא היו מודעים לכל פרטי החקירה, מתיישבים עם ההגיון; וברי כי הבלשים לא יכלו לדעת את פרטי גרסתו של הנאשם 2, ובוודאי שלא בזמן חקירתו ממש, כפי שיפורט להלן.

אציין בהקשר זה, כי הנאשם 1 אישר את דברי הבלש חממי כי הוא בכה בעת השיחה, והדברים אכן מתיישבים עם סרטון תיעוד החקירה שהתקיימה בסמוך לאחר השיחה (ת/4א), שם נראה הנאשם 1 כמי שבכה קודם לכן. לעומת זאת, הכחשתו של הנאשם 1 בפניו כי אמר לבלש חממי שהוא רוצה לספר את כל האמת, אינה מתיישבת עם העולה מהסרטון, ובעיקר עם דבריו ממש בפתח החקירה כי הוא מתכוון לספר **"את הכל... את כל מה שקרה... סביב המקרה רצח"** (ת/4 עמ' 1 ש' 28-34).

שנית, מדובר בגרסה כבושה, שעלתה לראשונה בעדותו של הנאשם 1 בבית המשפט. אמנם, כפי שהפנה ב"כ הנאשם 1, בישיבת מעצר הימים הראשונה מיום 1.3.18 (נ/2) עו"ד זייצב, אשר ייצגה אותו באותה עת, שאלה על השוטר שיצא עם הנאשם 1 להפסקת סיגריה (ונאמר לה שמדובר בשוטר בשם עדי); אך שאלותיה התמקדו בסוגיה אם הוא שוחח עם הנאשם 1 על החקירה ואם הזהיר אותו במהלך השיחה, והיא לא העלתה כל טענה על כך שבאותה שיחה נמסרו לנאשם 1 פרטים מחקירת הנאשם 2, שהנאשם 1 התבקש לומר דברים מסוימים כדי להפיל את הנאשם 2 ושיקר בעקבות כך, או שהוא הודה בגלל הדברים שנאמרו לו, כפי שטען הנאשם 1 שאמר לה לפני הדיון.

יתרה מכך, ראוי להפנות בהקשר זה לחקירה שנערכה לנאשם 1 לאחר חזרתו מהשחזור, אשר בסיומה, כשנשאל אם יש לו מה להוסיף, אמר הנאשם 1 לחוקר לזמי, כדלקמן:

"זה הכל בזכות אהה... הבלש עדי... ש... ישבתי לעשן סיגריה... אמר לי תקשיב אני לא מכיר אותך, אני לא יודע מי אתה לא יודע אם עשית, גם לא מעניין אותי. לא לי אתה צריך להגיד את זה, אבל הצורה שהוא בא ואמר לי כביכול אם עשיתי משהו, גם אם זה טוב גם אם זה גרוע... הכי מוכר ששמע להגיד... ואני לא חושב שבלעדיו היה לי ת'אומץ... לדבר..."

(ת/7 עמ' 1, חלק מהדברים לא תומללו אך נשמעים היטב בת/7).

מדברים אלו עולה בבירור, כי בסמוך לאחר הודאתו, הנאשם 1 הכיר טובה לבלש חממי, אשר כלל לא רצה לדבר איתו על המקרה אלא רק נתן לו את האומץ להתוודות; וכי באותה הזדמנות לא הזכיר ולו ברמז, דבר מה הדומה לגרסתו כיום בנוגע לכך שהבלש חממי מסר לו פרטים מגרסתו של הנאשם 2.

ושלישית, בעדותו של הנאשם 1 בנוגע לשיחה עם חממי, כבכל עדותו בפנינו, ניכרו מניפולטיביות וחוסר אמינות. כפי שיפורט בהמשך, הנאשם 1 התפתל בחקירתו הנגדית והתקשה להסביר מדוע אם פעל בהשפעת דבריו של הבלש חממי לגבי תוכן עדותו של הנאשם 2, ואם סבר שיש לו סיכוי להשתחרר, הוא מסר באמרותיו גרסה המפלילה אותו עצמו, ומדוע מסר לכאורה פרטים שקריים שיש בהם כדי להחמיר את מעורבותו באירוע כפי שהוא טוען לה כיום (למשל שהכה את המנוח בעוצמה עד שהנאשם 2 נאלץ להפריד ביניהם, שהכה את המנוח באבנים, שהמנוח צעק במהלך המכות וכיוצ"ב).

יתרה מכך, טענתו של הנאשם 1 כי השיחות שבהן הבלש חממי מסר לו קטעים מדברי הנאשם 2 בחקירות, החלו עוד לפני יציאתם להצבעה על מקום הסמים, אינה אפשרית נוכח לוחות הזמנים. כאמור, הנאשם 1 יצא עם הבלשים להצבעה על מקום הסמים בסמוך לשעה 20:00, ובשלב זה (עד השעה 20:12) הנאשם 2 היה מצוי עדיין בחקירה הראשונה, שבמסגרתה כפר ולא אמר דבר מפליל נגד הנאשם 1; והתשאול שנערך לנאשם 2 עם מפקד הימ"ר, שבו מסר לראשונה גרסה מפלילה, החל רק בשעה 20:40. אם כך, טענתו של הנאשם 1 שלפני ההובלה ובמהלכה נמסרו לו פרטים שאמר עליו הנאשם 2, היא טענה שקרית ומופרכת על פניה.

דוגמא נוספת בולטת ליכולתו של הנאשם 1 לשקר ללא הינד עפעף עולה מדבריו במסגרת עדותו הראשית, שם טען כי בעת שיחתו עם הבלש חממי בפירת העישון, אמר לו חממי בין היתר שאם יוכיח שהנאשם 2 משקר הוא יוכל להשתחרר, מאחר ש"אתה עזרת לנו להביא את הסמים, עזרת לנו להביא את האקדח" (עמ' 362 ש' 16-17 ודברים אלו חזרו על עצמם גם בש' 26-27). אלא שדברים אלו שקריים על פניהם, ולא יכלו להתרחש במציאות, שכן הנאשם 1 ישב עם הבלש חממי בפירת העישון בשעה 22:15, כשעה לפני שמסר את הודאתו הראשונה בפני החוקר לזמי, וכשעתיים לפני שנערך עמו השחזור, שבמהלכו הוביל את השוטרים לאקדח.

נוכח האמור, אני דוחה את גרסתו של הנאשם 1 בנוגע להשפעה לא הוגנת מצד הבלש חממי, שהובילה להודאתו במשטרה.

בשולי הדברים יצוין, כי במסגרת סיכומי ב"כ הנאשם 1 הועלתה טענה נוספת ולפיה חקירותיו הראשונות של הנאשם 1 (החל בת' 1 וכלה בת' 7) בוצעו במשך כ-18 שעות, בהיותו עייף ומותש, ועובדה זו יחד עם נסיונו לרצות את החוקרים ולשאת חן בעיניהם, השפיעו על תוכן אמרותיו (ראו עמ' 57-58 לסיכומים). טענה זו כלל לא נטענה או נרמזה ע"י הנאשם 1 בעדותו, הוא לא טען שעייפות או מצוקה השפיעו על תוכן גרסתו, אלא הציג עצמו כמי שהיה מודע היטב למתרחש בחקירות, וטען שפעל במכוון למסור גרסה שקרית באמרותיו בהתאם למידע שנמסר לו ע"י הבלש חממי. די בכך כדי לדחות טענה זו של ההגנה. ויוער, כי מדובר בדוגמא אחת מיני רבות לטענות חדשות שלא נטענו ע"י הנאשמים או לא הוטחו בחקירות הנגדיות של העדים, ועלו לראשונה בסיכומי ב"כ הנאשם 1.

לסיכום נושא קבילות האמרות

לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את בקשת ההגנה לפסילת אמרותיהם של הנאשמים במשטרה, וקובעת כי כל האמרות שנגבו מהנאשמים במהלך החקירה קבילות כראיה. להלן אבחן את משקלן של האמרות ואמיתות תוכנן, ובין היתר את

טענות ההגנה בעניין זה.

ב. הערכת אמרותיהם של הנאשמים במשטרה

אמרותיו של הנאשם 1

כאמור, הנאשם 1 נחקר בחשד לרצח המנוח כבר מאמצע חקירתו הראשונה (ת/1). בתחילה כפר הנאשם 1 בכל החשדות שהופנו כלפיו, והוא קשר עצמו לאירוע לראשונה בחקירתו הרביעית (ת/4), לאחר שחזר מהובלת השוטרים לסמים שקיבל מידי המנוח ושהחביא ליד ביתו, ולאחר ששוחח עם הבלש חממי בעת שישבו לעשן, בכה וביקש לספר "את כל האמת".

ראוי לציין, כי מצפיה בחקירותיו הראשונות של הנאשם 1, בהן אין חולק ששיקר לשוטרים, ניכרת התנהגותו המניפולטיבית, יכולתו לשקר בקלות ונסיונו להציג עצמו כמי שאינו מעורב; וכך למשל בחקירתו הראשונה הוא נראה יושב בידיים משולבות, ניכר כי הוא מתאמץ להתנהג באופן טבעי, ומעמיד פנים כאילו מנסה לדלות מזכרונות פרטים לגבי שאלות שנשאל. מעבר לסתירות רבות שעלו בחקירות אלו לגבי מעשיו בימים שקדמו לאירוע ולגבי טיב ה"עזרה" שהיה אמור לתת למנוח בקשר לסמים, ניכר היה כי הוא מתאים עצמו לשאלות החוקרים, ומוסיף פרטים בהתאם לראיות שהבין שיש בידיהם, כעולה מאותן שאלות.

גם בחקירתו השלישית ניכרת יכולתו של הנאשם 1 לשקר במצח נחושה, כשגם לשאלות מפורשות של החוקר לזמי וגם לאחר שנאמר לו שהנאשם 2 אמר שהמנוח הביא לו את הסמים, הוא עמד על גרסתו שהדברים לא קרו ושהנאשם 2 משקר (ת/3 עמ' 6-7); ורק לאחר שהחוקר אמר לו שמדובר בכמות זעומה של סם ושהוא יכול לקדם את החקירה, להפנות אותם לסמים ואולי כך יגיעו למי שהביא למנוח את הסמים, התרצה והסכים להוביל את השוטרים לסמים. גם בשלב זה, בו לכאורה הנאשם 1 פתח את לבו בפני החוקר והודה ששיקר לגבי הסמים, הוא המשיך לשקר וטען שהמנוח הביא אליו את הסמים על מנת שינסו למצוא עבורו קונה; והמשיך באותו דפוס של שקילות כל שאלה וכל ראייה שנחשפת בפניו והמצאת שקרים בלי להניד עפעף, כמו למשל הסברו שהלך עם הנאשם 2 לתחנת דלק בעת שהמתינו למנוח על מנת לקנות פנס ומצית, בגלל הפסקות חשמל תדירות בדירתו (ת/3 עמ' 9-10).

בשונה מהתנהלות זו, נראה כי לאחר הובלת השוטרים לסמים, חל שינוי מסוים בהתייחסותו של הנאשם 1, שכתוצאה ממנו הוא החל לבכות בפני הבלש חממי, וביקש לספר לקצין החקירות את כל האמת. ואולם, הסיבות שהובילו לשינוי זה לא התבררו עד תומן, ולא ברור האם כפי שסבר החוקר לזמי, מדובר בתוצאה של תחילת שיתוף הפעולה שלו עם השוטרים, ותהליך שעבר הנאשם 1 לאחר שסייע בהבאת הסמים; האם מדובר בתהליך פנימי שהתחולל בו, המבטא ראשית חרטה על מעשיו ורצון לפרוק ולהתוודות על מעשיו; או האם, כסברת המאשימה, הדבר קשור בכך שהבין בחקירה השלישית שהנאשם 2 מסר יותר פרטים ממה שסיכמו מראש (לגבי קבלת הסמים מהמנוח), וכשיצא עם הבלשים להובלה ראה את הנאשם 2 "עם דמעות בעיניים", חשש שזה יקדים אותו והחליט להודות לפניו ולקבל בכך יתרון אצל החוקרים.

כבר בפתח החקירה הרביעית, נראה הנאשם 1 כמי שבכה קודם לכן, דיבר בקול חלש ולעיתים קולו נשבר, ואמר שבכוונתו לספר את כל מה שקרה בנוגע לרצח (ת/4 עמ' 1), ובסיום החקירה הוסיף שהוא מוכן להוביל את החוקרים לאקדח ולשאר הפריטים, וציין באופן שנראה אמין למדי, כי **"אני לא... לא רוצה לשקר יותר, אני עשיתי טעות, אני מוכן לשלם עליה"** (שם בעמ' 9 ש' 32). אמנם ברור מתוכן האמרה, כי גם בשלב זה הנאשם 1 לא אמר את כל האמת, גילה טפח והסתיר טפחיים. וכך, הוא ניסה להטיל את רוב האחריות לתכנון ולביצוע המעשים על הנאשם 2 (כך לגבי הרעיון ללכת למקום נידח, להשאיר את הטלפונים בבית ולהחליף בגדים, לגבי הבקשה מהמנוח להשאיר את האקדח ברכב, לגבי המכה הראשונה בראשו של המנוח, ההצעה לשרוף את הרכב ולהפטר מהבגדים ומשאר הפריטים); טען שאיום ע"י הנאשם 2 (זאת כבר מתחילת החקירה, ראו עמ' 2-1), למרות שברור שמדובר בשקר; וניסה למעט בפרטים לגבי התכנון המוקדם של האירוע, שכן הציגו כאירוע שאליו נקלע לאחר שהנאשם 2 הפתיע אותו במעשיו. עם זאת, באופן כללי נראית הגרסה שמסר בחקירה זו בנוגע לאופן ביצוע הרצח והאירועים שלאחר מכן, כגרסה הקרובה מאד לאמת.

גם בחקירות ובפעולות החקירה שבוצעו עמו לאחר מכן, מסר הנאשם 1 גרסה אחידה יחסית לזו שמסר בחקירה הרביעית, גרסה מלאה בפרטים, קטנים כגדולים, שמרביתם לא היו ידועים קודם לכן לחוקרים, וחלקם התיישב עם יתר הראיות שנאספו. גרסה זו הגיעה לשיאה בשחזור (ת/5), שבמהלכו הוביל הנאשם 1 את השוטרים לזירת האירוע ולכל זירות המשנה, שעל מרביתן צוות החקירה כלל לא ידע קודם לכן (הזירה בה הוכה המנוח, מסלולי ההליכה, תחנת הדלק בה רכשו את הדלק, והזירות בהן השליכו את בגדיהם ואת הפריטים שלקחו מהמנוח). לכך יש להוסיף את העובדה שבמהלך השחזור ולאחריו, נתפסו מוצגים רבים התומכים בגרסת הנאשם 1 (חלקם פרטים מוכמנים של ממש). כך למשל דמו של המנוח שנמצא על האבן בזירת האירוע והמחסנית שנמצאה למרגלותיה; סרטוני מצלמות האבטחה שתיעדו את מסלול הליכתם של הנאשמים לתחנות הדלק, את אופן התדלוק ואת מקום החבאת המעילים; אקדחו של המנוח שנמצא במקום ובאופן שתיאר הנאשם 1; שקית הבגדים המגואלים בדם שנמצאה בפח; ומפתחות רכבו של המנוח שנמצאו במקום עליו הצביע, ביחד עם מפתחות ביתו של נאשם 1, שהושלכו בטעות ביחד עם מפתחות הרכב.

צפיה בתיעוד השחזור, אינה מותירה כל ספק באמינות הפרטים שמסר הנאשם לגבי אופן התרחשות האירוע, והגם שלאורך כל השחזור נראה הנאשם 1 מתאר את ההתרחשויות ללא הבעת כל רגש, בפנים אטומים ובאופן קר ומנותק, כאילו מדובר בסיפור שאינו קשור אליו, הרי שהוא שיתף פעולה באופן מלא עם החוקרים, נראה ממוקד מאד ומסר תיאור מפורט של ההתרחשויות, תוך אזכור אמירות ומעשים באופן אותנטי ומדויק. ניכר מהשחזור כי הנאשם 1 זוכר לפרטי פרטים את האירוע, עד לרמת האבן שלידה תקפו את המנוח, המקום שבו שטפו ידיים, השיח שבו החביאו את המעילים, המקום בחבל הכביסה שעליו היתה תלויה המגבת שבה עטף את האקדח, מקום החבאת האקדח, הפחים שבהם השליכו את הבגדים ותכולתם בעת השלכתם, תיאור השקית בה היו הבגדים ומקום השלכת מפתחות רכבו של המנוח. הוא אף סיפר פרטים שוליים ייחודיים, שאינם מהותיים להתרחשות עצמה אך מוסיפים לאמינות גרסתו, כמו למשל עניין המפתחות והמשקפיים שנפלו להם בזירה, והעובדה שחזרו לחפש אותם באמצעות הטלפון של המנוח, או תיאורו המפורט באשר לפרטי הלבוש שלבשו הוא והנאשם 2.

במצב דברים זה, ומעבר להיותו אחת מאמרות הנאשם 1, מהווה השחזור שנערך לנאשם 1 כמעט ראייה עצמאית, מעין ראיית חיזוק פנימית, שיש בה כדי להשליך על האמון שיש לתת בגרסתו במשטרה (לפחות בחלקה הגדול), ועל המשקל הרב שיש לתת לאמרתיו מרגע שהחליט להודות.

גם אמינות התיאור של אופן תקיפת המנוח באמרותיו של הנאשם 1, עולה בעיקר מריבוי הפרטים שמסר; כאשר בשונה מהתמה העיקרית של גרסתו (לפיה הטיל את רוב האחריות והיוזמה לאירוע על הנאשם 2), הרי שחלק מהפרטים שמסר מפלילים אותו עצמו באופן ממשי ברצח המנוח. כך כאשר תיאר איך הכה את המנוח (אמנם לאחר שלטענתו הנאשם 2 אמר לו להכותו) באמצעות ידיו וחפצים שמצא, בעוצמה כה רבה עד שהנאשם 2 נאלץ להפריד ביניהם, לאחר שהמנוח הפסיק לצעוק ולא היה ברור אם נשם; כאשר תיאר כיצד בשלב מסוים המנוח התחיל לנשום, והוא קרא לנאשם 2 שהכה אותו שוב והוא השמיע את זעקתו האחרונה; או כאשר אמר שלאחר שהכניס את המנוח לרכב ולפני שהציתו אותו, כבר לא ניסו לברר מה מצבו. כפי שיתואר בהמשך, בעדותו בפנינו, לא נתן הנאשם 1 כל הסבר מתקבל על הדעת לסיבה שבגינה הפליל עצמו בפרטים כה רבים, אם לא מדובר בגרסת אמת.

כאמור, הנאשם 1 מסר גרסה אחידה יחסית בכל אמרותיו החל בחקירה הרביעית, הגם שלאחר השחזור ניכר נסיון להעצים עוד יותר את הדומיננטיות של הנאשם 2 באירוע ואת חששו ממנו; והסתירות שנמצאו בין אמרותיו השונות קלות יחסית (למשל בשאלה מי מהנאשמים אמר למנוח שיוכלו להפגש ביער בעסקאות עתידיות, בשאלה האם אמר למנוח שהכסף נמצא ביער או סבר שהכסף אצל הנאשם 2, או בשאלה מי הדליק את הנייר שזרקו לרכב). לצד האמור, הוא מסר באמרותיו דברים שאין חולק כיום שהם שקריים, כמו טענתו שהכסף עבור הסמים היה אצל הנאשם 2 ושהוא סבר שבכוונתו לשלם למנוח; טענתו שהיוזמה לשרוף את הרכב היתה של הנאשם 2, אשר הורה לו להצית את הרכב והוא ציית; או טענתו שהנאשם 2 איים עליו לאחר האירוע ושהוא פחד ממנו (גרסה אשר נסתרת לא רק מעדותו כיום, אלא בעיקר משיחת הטלפון שהתקיימה בין הנאשמים לפני יציאתם למסיבה, בה בלטו החברות, השותפות וההדדיות ביניהם, וכן מהסרטונים שצולמו במסיבה).

ואולם, ניתן לראות כי הקו המשותף של כל הסתירות והשקרים שנמצאו באמרותיו של הנאשם 1, הוא נסיונו להציג את הנאשם 2 כיוזם האירוע ומבצעו העיקרי, ואת עצמו כמי שהופתע ונגרר לאירוע בעל כורחו; ואין בהם כדי לפגום ברשם האותנטי שעורר תיאורו המפורט, המדוקדק והמצמרר של אופן הכאת המנוח, וכן באמון שיש לתת בתיאוריו המפורטים של ההתרחשויות שאירעו לפני ואחרי האירוע, לאחר "ניקוי" אותם שקרים.

אמרותיו של הנאשם 2

כאמור, בחקירתו הראשונה נחקר הנאשם 2 והוזהר בחשד לביצוע עבירות סמים, ואין חולק כי הוא מסר בה גרסה שקרית, שבמסגרתה אמר דברים דומים לאלו שאמר הנאשם 1, לגבי שהותם יחד ולגבי המפגש המתוכנן עם המנוח שלא יצא לפועל (גרסה שלדברי הנאשמים, הם תיאמו ביניהם מראש). צפיה בסרטון תיעוד החקירה (ת/10ב) מעלה, כי הנאשם 2 ישב בתחילת החקירה בידיים משולבות ורגליים משוכלות, כשהוא מנסה לשדר נינוחות וקור רוח, לעתים חייך באופן מעט זחוח, והשיב באופן רגוע לשאלות החוקר. למרות שכפי שהדגיש הנאשם 2, מדובר בפעם הראשונה שנחקר במשטרה, הוא כמעט ולא איבד מקור רוחו גם כאשר נשאל על המנוח, וגם כששיקר שקרים ברורים (למשל כשאמר שאינו מכיר את המנוח, או שראה אצל הנאשם 1 את הכסף עבור הסמים). בהמשך הוא נתפס בסתירות לא מועטות, תוך ששינה תשובותיו והתאים אותן לחומר שהבין מתוך השאלות שמצוי בידי החוקרים, ובשלבם מתקדמים של החקירה נראה מעט דרוך ופחות קר רוח, בעיקר כשהבין שבידי המשטרה ראיות נוספות, למשל לגבי הגעתם לתחנת דלק והנסיון לרכוש פנס.

כפי שצוין לעיל, הנאשם 2 הוא שיזם את השיחה עם מפקד הימ"ר תוך שביקש לספר "את כל האמת", אמר שהוא יודע מי הרוצח וביקש הגנה מהמשטרה, זאת ככל הנראה לאחר שנלחץ מדברי החוקר בניטה שהוא לא אומר את כל האמת ומכך שהבחין בחבלות על גופו. מהאזנה לשיחה שנערכה בינו לבין מפקד הימ"ר עולה בבירור, כי הנאשם 2 הבין היטב לאחר החקירה הראשונה מה הראיות שיש בידי החוקרים, הבין שמהר מאד יתגבשו ראיות נוספות הקושרות אותו לאירוע, והחליט להציל את עורו ולחלץ עצמו ממעורבות ברצח, תוך הטלת מלוא האחריות באירוע על הנאשם 1; ונראה כי תובנה זו התוותה גם את הגרסאות שמסר בהמשך. בהקשר זה יוער, כי הנאשם 2 האדיר את חלקו של הנאשם 1 באירוע וצמצם את חלקו, אף בצורה מוקצנת יותר מזו שבה נקט הנאשם 1 באמרתו; וכי בשונה מהודאתו הראשונה של הנאשם 1, שאפשר שנבעה מחשבון נפש שערך ומחרטה מסוימת, הרי שבהודאת הנאשם 2 בפני מפקד הימ"ר בלטו בעיקר מניפולטיביות, יכולתו לשקר בלי הינד עפעף, והיותו מרוכז בעצמו באופן קיצוני, עד כדי כך שהוא מתקשה לראות את חומרת מעשיו ואת מידת מעורבותו ברצח אדם, גם על פי הגרסה השקרית והמצמצמת שמסר.

ניכר משמיעת תיעוד השיחה עם מפקד הימ"ר, כי מלוא מאמציו של הנאשם 2 הופנו לנסיונות להציג את עצמו כאדם נורמטיבי שנקלע במקרה לאירוע (כפי שבלט אף בעדותו בפנינו), להוציא את עצמו מהתיק, ובעיקר להתמקחות עם החוקרים על התמורה שיקבל אם יספר להם מה שהוא יודע, ונסיון לקבל הבטחות בנוגע לעתידו. יצוין בהקשר זה, כי הגם שבתחילה ביקש הנאשם 2 הבטחות להגנה על חייו וחיי משפחתו והציג עצמו כמי שחושש להעיד כי הוא מאוים ומפוחד, הרי שבהמשך ביקש ממפקד הימ"ר הבטחות שלא יקרה לו כלום מבחינה משפטית; שיעזור לו ויוציא אותו "מהחרא הזה"; אמר בגלוי שהוא לא חושש להעיד שכן "**העניין של העדות על הזין שלי**"; ושאל האם יכנס לכלא, האם יפתח לו תיק על רצח, וכיצד זה ישפיע על גיוסו ועל תעסוקתו בעתיד (ת/11 עמ' 13 ש' 5-18, עמ' 15 ש' 4 עד עמ' 16 ש' 22); כאשר בשלב זה כבר ברור שהוא לא פוחד ולא מאוים, ושכל מטרתו היא לקבל "כרטיס יציאה" מהתיק בתמורה לדברים שימסור.

באשר לגרסה שמסר הנאשם 2 בתשואול, הוא כאמור הפליל בעיקר את הנאשם 1 וניסה להפחית את חלקו למינימום, ככל הנראה כחלק מנסיונו להביא לשחרורו ולסגירת התיק נגדו. כבר בתחילת התשואול, בעת שהתמקח עם החוקרים וביקש לדעת מה יתנו לו אם יספר את מה שהוא יודע, הוא שיקר לגבי חלקו באירוע בהשיבו למפקד הימ"ר ש"**אני לא עשיתי כלום אני מוכן להבטיח לך שום דבר אני לא עשיתי אני לא קשור לזה**" (שם בעמ' 1 ש' 4-5, וכן בעמ' 2 ש' 39 עד עמ' 3 ש' 2). גם לאחר מכן המשיך הנאשם 2 לשקר, לרבות שקרים גלויים כמו דבריו שהוא לא יודע איפה הנאשם 1 החביא את האקדח (שם בעמ' 6 ש' 8-14, וראו גם כיצד נשבע למפקד הימ"ר שאינו יודע איפה האקדח בחקירה שלאחר התשואול, ת/12 א עמ' 2); זאת למרות שבשחזור, מספר ימים לאחר מכן, אישר שהיה עם הנאשם 1 בעת שהחביאו את האקדח, ושיועד היכן ובאיזה אופן הוא נעטף והוטמן.

בנוסף, ומעבר לכך ששיקר באמרו שהנאשם 1 איים עליו (שקר שאותו הוא מאשר כיום בעדותו, אשר עולה גם מהאופן הנינוח והחברי בו שוחחו הנאשמים בטלפון לפני המסיבה); הוא ניסה בשלב מסוים לטעון שלא הנאשם 1 הוא שאיים עליו, אלא אנשים אחרים, שכן "**אני מספר את האמת יש אנשים מעליי אני לא יודע מי האנשים האלה**"; אך לאחר מספר שאלות בעניין התרצה ואישר שרק הנאשם 1 איים עליו (ת/11 עמ' 11 ש' 23 עד עמ' 12 ש' 13). בהקשר זה יוער, כי באמרתו הבאות כשהלך והסתבך בתשובותיו, טען הנאשם 2 כי לא רק שהנאשם 1 איים עליו לאחר האירוע, אלא אף איים עליו במהלך האירוע והוא פעל בהשפעת איומיו וחששו מהנאשם ומהאקדח שהחזיק לאחר האירוע. וכך בחקירה שלאחר התשואול עם מפקד הימ"ר (ת/12) ניתן לראות כיצד הולכת ונבנית גרסתו כי לא פחד רק

מהמנוח אלא גם מהנאשם 1 (שם בש' 203-214, 224-236, 257-263); ובשחזור כבר הוסיף לכך חשש מהאקדח של המנוח שלטענתו הוחזק בידי הנאשם 1 בלבד (ת/13 עמ' 17-18).

התפתלויותיו של הנאשם 2 ושינויי הגרסה שלו ככל שהבין מהשאלות שנשאל כי הוא מסבך את עצמו, ניכרים כבר בתשאול עם מפקד הימ"ר, הגם שהם בולטים יותר באמרות הבאות. וכך למשל, בתחילת התשאול עלה מדברי הנאשם 2, כי הנאשם 1 תכנן מראש את האירוע ואף שיתף אותו בתכנון, בכך שאמר לו לטייל עם המנוח ואז הוא יבוא לו מאחור ו"נביא לו מכה בראש ונלך" (ת/11 עמ' 4 ש' 11-18). עם זאת, בהמשך השיחה טען שלא ידע שהנאשם 1 מתכוון להרוג את המנוח, שהתכנית היתה רק לקנות ממנו סמים ולהביא לו את הכסף, ושהנאשם 1 פשוט הפתיע אותו (שם בעמ' 7 ש' 8-38); וכשנשאל אם הוא בטוח בכך, אמר לפתע שהנאשם 1 אמר לו ביום ראשון שהוא רוצה להרוג את המנוח, ושהוא בתגובה הציע שרק יפחידו אותו ויברחו אותו (שם בעמ' 8 ש' 2 עד עמ' 9 ש' 5). גם בחקירה שלאחר התשאול סתר הנאשם 2 את עצמו בנוגע לתכנון, כאשר טען בשלב מסוים כי הנאשם 1 אמר לו שהוא רוצה "להוריד" את המנוח ואילו הוא הציע רק להפחיד אותו ולאיים עליו, אך הנאשם 1 אמר לו "לא, צריך להרוג אותו" (ת/12 ש' 45-46); ובהמשך אמר שהנאשם 1 תכנן הכל (תוך שפירט את כל התכנון), הוא אמר לנאשם 1 שהוא לא רוצה להרוג את המנוח וניסה לשכנע אותו להמנע מכך, אך זה השיב לו שצריך להרוג אותו ושהנאשם 2 "לא יכול לברוח עכשיו" (שם בש' 115-117, וכן בש' 231-236); אך בסיום החקירה, כשנשאל למה לא דיווח על כך למשטרה, השיב כי כשהנאשם 1 סיפר לו שהוא רוצה "להוריד" את המנוח, הוא חשב שהוא צוחק איתו (שם בש' 248-249).

מצפיה בסרטוני הוידאו של החקירות (החל בחקירה שלאחר התשאול- ת/12) עולה, כי בנוסף לסתירות ולשינויי הגרסה בהתאם לשאלות שנשאל, נראה הנאשם 2 פעמים רבות בוכה, בכי שנראה לעתים מעושה ולא אמין, כחלק מהמצג שניסה להציג בפני החוקרים לפיו הוא אדם נורמטיבי שנקלע לאירוע שלא בטובתו. וכך בת/12 בולטת יכולתו של הנאשם 2 לעבור מבכי ודיבור בקול חלש ובהרכנת ראש, להרמת קול ולתיקון החוקר באופן אסרטיבי; ובשחזור (ת/13) נראה הנאשם 2 בוכה תוך כדי שהוא משקר וטוען שהנאשם 1 החזיק באקדח באופן שהוא חש מאוים (ת/13 עמ' 19). כאשר הרושם הכללי העולה מכלל חקירותיו, לרבות מקטעי הבכי הרבים, הוא של חוסר אמינות, ולא בכדי כינה זאת החוקר לזמי כ"דמעות תנין" (ת/14 ש' 185).

ראוי לציין שבמהלך העימות, מעבר לבכי שליווה את מתן גרסתו, נקט הנאשם 2 טקטיקה שונה, ככל הנראה בכוונה לחזק את אמינותו בעיני החוקרים, והוא פתח את דבריו ב"נאום" תוקפני לאוזני הנאשם 1, שבו התרה בו שהוא מתכוון לספר את כל האמת, כך שהחוקרים יגלו שהוא משקר וכדאי שישקול שוב את גרסתו. כבר בשלב זה החל הנאשם 2 לשקר, שכן כחלק מ"האמת" שהוא מתכוון לספר הוא מנה את זה ש"אתה איימת עליי ואתה איימת על המשפחה שלי שאם אני אדבר אתה תרצח אותם ואתה תהרוג אותי" (ת/8 עמ' 21-22); ואז החל להרים את קולו, צעק ודיבר באופן תוקפני, כל זאת כאשר הוא לכאורה מפנה אל הנאשם 1 שאלות, אך בפועל לא מאפשר לו לענות. בשלב בו סיפר את גרסתו במהלך העימות, נראה הנאשם 2 מעט מדקלם, כאילו התכוון לכך מראש; אך כאשר החוקרים החלו להקשות עליו ולעמת אותו עם סתירות או חוסר הגיון בגרסתו, הוא החל לשלוף תשובות ולהסתבך בסתירות ובשקרים רבים, החל לבכות ולצעוק לפרקים, ובשלב מסוים ממש צרח ואיבד שליטה (כך למשל כשעומת עם חוסר ההגיון בטענה שהנאשם 1 גם איים עליו עם האקדח וגם נתן לו להחזיק את האקדח- ת/8 מונה 01:08:30; בשלב בו הנאשם 1 הטיח בו ש"דפק שוטים" במסיבה, בניגוד לגרסתו השקרית והמתפתחת בנוגע לצריכת אלכוהול במסיבה- שם במונה 01:10:00; או בשלב בו החוקרים עימתו אותו עם כך שידע מה תכניתו של הנאשם 1 ולא הופתע- שם במונה

(01:27:08).

כאמור לעיל, וכפי שפירטה ב"כ הנאשם 1 בסיכומיה (עמ' 46-35), באמרותיו השונות של הנאשם 2 נפלו סתירות רבות ונמצאו שקרים רבים. ואולם, ניתן למצוא מכנה משותף לכל הסתירות והשקרים באמרותיו, והוא שהוא פעל בכל מאודו להטיל את כל האשמה לאירוע על הנאשם 1, הן לגבי התכנון והן לגבי הביצוע, בנסיון לחלץ את עצמו כליל מאחריות; וכל אימת שהבין במהלך החקירות שהדברים שמסר מסבכים גם אותו, שינה גרסתו והסתבך בשקרים נוספים. כך, למרות שמסר גרסה עקבית בנוגע לקיומו של תכנון מוקדם (אותו הטיל רק על הנאשם 1), הוא סתר את עצמו בכל פעם שהבין שמודעותו לתכנון מסבכת אותו כשותף מלא באירוע כולו; וכך לאחר שתיאר את המכות שהוא עצמו נתן למנוח, כשהבין את משמעות דבריו, ניסה לצמצם את חלקו במכות, טען שבעת שהכה המנוח כבר היה מת, או תירץ את המכות בפחד מהמנוח או מהנאשם 1; ובהתאם אף התפתחה גרסתו בנוגע לאיומים שלכאורה אוים ע"י הנאשם 1, והפכה מאיומים לאחר האירוע לאיומים במהלכו. בנוסף, הסתבך הנאשם 2 בשקרים רבים כשניסה להרחיק עצמו מכל מגע עם החפצים שנלקחו מהמנוח, ובראשם האקדח (הגם שטביעות אצבעותיו נמצאו על המחסנית), או ממעורבות בעסקת הסמים.

מכל האמור עולה, כי גם בנוגע לאמרותיו של הנאשם 2, ניתן לאתר את גרעין האמת ולזקקו מתוכו, זאת בעיקר בנוגע לאותם פרטים באמרותיו שיש בהם כדי להפיל את עצמו במעורבות באירוע, פרטים שלגביהם לא היתה כל סיבה שישקר בחקירות, והוא אף לא נתן להם כל הסבר סביר.

לסיכום הערכת אמרות הנאשמים

מכל האמור עולה, כי אף אחד מהנאשמים לא מסר בחקירותיו במשטרה גרסה שהיא רק אמת וכוללת את כל האמת, ואצל כל אחד מהנאשמים בלט הנסיון להטיל את מרבית האשמה על האחר, או להציג את האירוע ככזה שהחל מבחינתו באופן מפתיע, ביוזמתו של האחר.

עם זאת, ניתן לומר כי גרסתו של הנאשם 1 במשטרה, בעיקר בכל הנוגע לאופן התרחשות האירוע מרגע המפגש עם המנוח, היתה עקבית, קוהרנטית, מפורטת ומעוגנת בראיות חיצוניות, וניכרים בה סממני אמת. אמנם, ניכר מאמרותיו של הנאשם 1 כי הוא ניסה להעצים את חלקו של הנאשם 2, לצמצם את חלקו במעשים ולהציג עצמו כמי שנגרר אחריו, ולכן גם מיעט בפרטים לגבי התכנון המוקדם לאירוע; ואולם, נראה כי תיאור ההתרחשויות שמסר מעת ההגעה ליער עם המנוח ועד לאחר המסיבה, אמין באופן כללי (פרט לנושא האיומים מצד הנאשם 2, שאין חולק שמדובר בשקר).

בכל הנוגע לתכנון, נראה כי הנאשם 1 ניסה להצניע את העובדה שלמעשים קדם תכנון מוקדם, זאת מאחר שניסה להציג את עצמו כמי שהופתע ממעשי הנאשם 2, וניסה להסתיר את יוזמתו ואת הדומיננטיות שלו באירוע. מסיבה זו ככל הנראה הסתיר הנאשם 1 תחילה את נסיון ההתפרצות לבית המנוח, ורק בתום השחזור, לאחר שהחוקר הטיח בפניו שמחומר החקירה עולה שהם ניסו לגנוב את הסמים מבית המנוח, אישר זאת (ת/א 5 עמ' 16-15). עם זאת יצוין, כי גם מאמרותיו של הנאשם 1 עולה במידה מסוימת קיומו של תכנון לאירוע (אותו ייחס בעיקר לנאשם 2), כך עולה

מההחלטה לבצע את "עסקת הסמים" במקום מבודד; מההחלטה להשאיר את הטלפונים בבית; מההחלטה להחליף בגדים לבגדים כהים לפני האירוע; ומשכנועו של המנוח להשאיר את האקדח ברכב. מכל מקום, מעבר לדבריו אלו של הנאשם 1, קיימות ראיות נוספות המעידות על קיומו של תכנון מוקדם, הן באמרתיו של הנאשם 2 והן בראיות החיצוניות, כפי שיפורט בהמשך.

גרסתו של הנאשם 2 במשטרה כאמור אמינה פחות, ונפלו בה לא מעט סתירות ופרכות, אך לכולן קו אחיד והוא נסיונו של הנאשם 2 לחלץ עצמו מכל מעורבות באירוע ולהטיל את כל האשמה על הנאשם 1. מסיבה זו יש לנקוט זהירות רבה יותר בהסתמכות על אמרתיו, והדבר ייעשה ככל שיש להן חיזוק בראיות נוספות, בין אם בראיות עצמאיות ובין אם באמרתיו של הנאשם 1.

ראוי לציין, כי למרות שכל אחד מהנאשמים החליט לשתף פעולה עם צוות החקירה בנסיבות שונות ובנקודות זמן שונות בחקירה, הרי שאמרתיהם במשטרה מלאות בקווי דמיון כה רבים, שלא ניתן להסבירם אלא בכך שהם סיפרו את האמת על שהתרחש באירוע; והנאשמים אכן לא הצליחו לתת הסבר סביר לכך בעדויותיהם בפנינו. יוזכר, כי הטענה שהנאשם 1 קיבל מידע מהמתרחש בחקירת הנאשם 2 ע"י הבלש חממי, נדחתה על ידי כלא אמינה; מה גם שניתן לראות, כי הודאותיו הראשונות של הנאשם 1 ניתנו ברצף מיום 28.2.18 בשעה 23:15 ועד למחרת בבוקר (ת/4 עד ת/7), והוא מסר במסגרתן הרבה יותר פרטים ממה שמסר הנאשם 2 (הנאשם 2 נחקר באותו יום עד השעה 23:40), כך שטענת ההגנה כי ההודאות נמסרו תוך השפעה הדדית של הנאשמים, אינה אפשרית.

קווי הדמיון בין גרסאותיהם של הנאשמים במשטרה בולטים הן בנוגע לפרטים בהם הם מודים גם היום, כמו נסיון ההתפרצות לבית המנוח, הצתת הרכב, והשמדת הראיות לאחר האירוע; אך חשוב מכך, קיימים קווי דמיון רבים גם בנוגע לפרטים אותם הם מכחישים בגרסתם הנוכחית. וכך, שני הנאשמים תיארו באמרתיהם את תקיפת המנוח בהפתעה מאחור; שניהם תיארו כיצד לאחר שנפל ארצה המשיכו להכותו בכל חלקי גופו באגרופים, בבעיטות ובאמצעות אבנים; שניהם סיפרו שבשלב מאוחר יותר המנוח התעורר, והנאשם 2 בעט בו עד ששוב השתתק (הגם שהנאשם 2 טען שפעל בהוראתו של הנאשם 1, והעלה זאת לראשונה רק בעימות); כל אחד מהנאשמים הציג בחקירותיו חבלות שנגרמו לו כתוצאה מתקיפת המנוח; שניהם סיפרו כי הבחינו באקדח של המנוח עובר לאירוע ושכנו אותו להשאירו ברכב (הגם שכל אחד מהם טען שהאחר הוא שעשה זאת); ובניגוד לדבריהם כיום, שניהם אף טענו מפורשות שלא בדקו מה מצבו של המנוח ולא ניסו לדבר איתו לפני שהלכו לקנות את הדלק ולפני שהציתו את הרכב.

מהאמור עולה, כי שני הנאשמים מסרו באמרתיהם גרסה מפלילה שבה קשרו את עצמם לתקיפת המנוח בצוותא חדא, בצורה ברוטלית, במכות רבות, לרבות לאחר שהכרתו חזרה אליו לרגע, ובכך גרמו למותו; ושניהם אף טענו באמרתיהם כי לא בדקו מה מצבו של המנוח לפני שהחליטו להצית אותו ואת הרכב. העובדה שהנאשמים מסרו גרסה כה מפלילה, לא רק האחד את רעהו, אלא כל אחד מהם את עצמו, מבלי שניתן לכך כל הסבר סביר, מעידה כשלעצמה על כך שגרסתם במשטרה לגבי אופן גרימת מותו של המנוח, היא גרסת אמת.

בהקשר זה יצוין, כי אמנם הנאשם 2 טען כי הנאשם 1 הכה תחילה את המנוח באמצעות אבן שהוכנסה לגרב שבו הצטייד מבעוד מועד, והנאשם 1 הכחיש זאת בתוקף; ואולם בחומר החקירה יש תימוכין לכך שגרסת הנאשם 2 בעניין

זה, אותה העלה מיוזמתו כבר בתשאל עם מפקד הימ"ר (ת/11), ועליה חזר בעקבותיו בכל אמרותיו, היא הגרסה האמינה מבין השתיים. אמינות גרסתו של הנאשם 2 בנוגע לגרר נובעת בעיקר מכך שהיא כוללת פרט מוכחן שלא היה ידוע לנאשמים (כאשר גם בעדותו בבית המשפט הנאשם 2 לא טען שפרט זה נאמר לו ע"י מי מהחוקרים), ולפיו באזור בו העלו הנאשמים את המנוח לרכב, נמצא גרר שעליה כתמי דם אדם. עוד יצוין, כי בהמשך ציין הנאשם 2 שמדובר בגרר לבן, ושהנאשם 1 אמר לו שאיבד אותו (ת/14 בש' 46-30), נתונים שגם הם מתיישבים עם הפרטים המוכמנים לגבי הגרר - גרר לבן שנותר באזור בו חנה רכב המנוח ביער.

מנגד, הכחשת הנאשם 1 באמרותיו במשטרה את עניין ההצטיידות בגרר מתיישבת עם הקו הכללי של עדותו-דהיינו, הכחשת כל פרט היכול לקשור אותו לתכנון מראש של האירוע, וגרסתו לפיה נקלע לאירוע שכל הנראה תוכנן ע"י הנאשם 2. בהקשר זה ראוי לציין, כי תגובותיו של הנאשם 1 בחקירותיו בנוגע לגרר היו מוזרות ולא שידרו אמינות רבה. וכך, בעת שצפה בסרטון השחזור, נשאל הנאשם 1 לראשונה אם הביא עמו גרר מהבית, אך הוא לא נראה מופתע מהשאלה המוזרה והתמימה לכאורה ונראה היה שהבין לאן היא מכוונת, שכן מיד ניסה להעביר את "האשמה" לכתפי הנאשם 2, טען שיכול להיות שהוא לקח גרר מביתו, ושלא עקב אחר מעשיו כי "**לא חשבתי שהוא אתה יודע מתכנן לעשות איזה משהו שאני אצטרך לזכור**"; ולאחר מספר דקות של צפיה בשחזור, אמר לפתע שאינו זוכר איך הנאשם 2 הכה את המנוח (ת/7 בש' ממנה 18:55 ואילך). בנוסף, בשקית הבגדים שנתפסה בפח שאליו השליכו אותה הנאשמים, נמצא גם גרר לבן, ותגובתו של הנאשם 1 לכך בשחזור היתה שהוא לא יודע של מי הגרר כי הוא לבש גרביים שחורים (ת/5 בש' 10 ש' 3); ובחקירה שלאחר השחזור פיתח גרסה זו ואמר "**ואם אני לא טועה הייתה שם גרר אחת שלו** [של נאשם 2]. **יכול להיות שזה גרר שלי מהבית כי הוא החליף אצלי בגדים**" (ת/7 בש' 142-134).

גם בנוגע ליתר גרסתו של הנאשם 2 באשר לקיומו של תכנון מוקדם מדוקדק ע"י הנאשם 1, ניתן לומר כי מדובר בגרסה המשקפת את האמת, למרות הכחשתו הגורפת של הנאשם 1, שכן נמצאו לה חיזוקים וסימני אמת.

ראשית, הנאשם 2 מסר גרסה זו מיוזמתו, כבר בתשאל עם מפקד הימ"ר, וחזר עליה בצורה כזו או אחרת לאורך כל אמרותיו; והגם שנפלו באמרותיו בעניין זה סתירות, ניכר כי הסתירות נובעות אך ורק מנסיונו להרחיק את עצמו מהאירוע, ומהבנתו כי מודעותו לתכנון מצד הנאשם 1 הופכת אותו לשותף לרצח. וכך, בחקירה שלאחר התשאל, למרות שמדי פעם נזהר וניסה לטעון כי אמר לנאשם 1 שאין צורך להרוג את המנוח אלא רק להפחידו, הנאשם 2 נותר איתן בגרסתו כי הנאשם 1 עמד על כך שיש להרוג את המנוח וסיפר לו בדיוק איך יתנפל עליו מאחור (ת/12 ש' 20-18, 45-47, 115-135); וגם לאחר שבאמרות הבאות ניסה הנאשם 2 לטשטש ולמזער את נושא התכנון המוקדם, הרי שבעימות בסופו של דבר הוא חזר ואישר כי הנאשם 1 תכנן מראש להרוג את המנוח (ת/8 בש' 32-30, עמ' 62-61).

ושנית, גרסה זו מתיישבת עם יתר הראיות: עם הבאת הגרר לזירה כפי שצוין לעיל; עם שיחות הטלפון המקדימות בין הנאשמים, ממש לפני המפגש עם המנוח; עם החלפת הבגדים והשארית הטלפונים בבית הנאשם 1; עם הובלת המנוח למקום חשון ומבודד; ועם שידולו להשאיר את האקדח ברכב, מיד לאחר שגילו על קיומו של האקדח. בהקשר זה יוער, כי גם דברי הנאשם 2 לפיהם החזיק בידיו של המנוח בעת שהנאשם 1 הכה אותו ואף הוא עצמו הכה את המנוח, מאחר שידע שלמנוח יש אקדח ופחד שאם המנוח יגיע לרכב הוא ירה בו (ת/12 ש' 53-52, 164-165, 189, 200-199), מעידים על התכנון של הנאשמים להרוג את המנוח, לפחות מהרגע שראו את האקדח ברשותו.

מכל האמור עולה, כי ניתן לקבוע בוודאות שהאירוע התרחש באופן דומה לזה שהנאשמים תיארו באמרותיהם, אך בצוותא חדא וכתוצאה מתכנון מוקדם, ולא כאשר אחד מהם מוביל והשני נגרר או כשאחד מהם מאיים והשני פוחד, כפי שניסה כל אחד מהם לטעון בנסייון לחלץ את עצמו.

ג. הראיות החיצוניות המחזקות את אמרות הנאשמים במשטרה

מעבר לסימני האמת העולים מבחינת אמרותיהם של הנאשמים במשטרה ומקווי הדמיון ביניהן, הרי שכפי שצוין לעיל, יש להן חיזוקים רבים מתוך הראיות החיצוניות. אמנם, חלק נכבד מהראיות החיצוניות מחזק את עצם קרות האירוע, את אחריותם של הנאשמים למות המנוח ועניינים שאינם מצויים במחלוקת (כמו למשל מציאת דמו של המנוח על הסלע, בגדי הנאשמים שעליהם דם אדם, מציאת האקדח והמחסנית של המנוח, מצלמות האבטחה מתחנות הדלק ועוד). ואולם, חלק מהראיות החיצוניות מחזק את אותם עניינים שבמחלוקת, דהיינו את קיומם של תכנון מוקדם וכוונה מראש להרוג את המנוח, ואת האופן שבו תקפו הנאשמים את המנוח.

השיחה שהתקיימה בין הנאשמים ביום 26.2.18 בשעה 21:27

ראיה מרכזית בנוגע לתכנון האירוע מראש עולה מהאזנה לשיחות הטלפון שהוקלטו בטלפון של הנאשם 1 (ת/27א), ובראשן השיחה שהתקיימה בין הנאשמים ביום 26.2.18 בשעה 21:27 (שיחה 20-27-21, ת/27, ת/70). בשיחה נשמע הנאשם 2 מבקש לדעת מה שם משפחתו של המנוח כי הוא **"צריך לבדוק משהו"**, ולאחר שהנאשם 1 אומר לו את שמו המלא, שואל הנאשם 2 אם אין לו אף אחד בארץ, **"משפחה... דודים?"**, והנאשם 1 משיב שאין לו שום משפחה בארץ. שיחה זו שהתנהלה זמן קצר לפני שהנאשם 2 הגיע לבית הנאשם 1 לקראת המפגש עם המנוח, מפגש שבו המנוח מצא את מותו, מחזקת את דברי הנאשם 2 בחקירותיו לגבי קיומו של תכנון מוקדם לרצוח את המנוח ולהעלים את גופתו על מנת לגנוב לו את הסמים; ואף מחלישה את טענת הנאשם 2 כי היה פסיבי ורק נגרר אחרי הנאשם 1. יוער, כי קו מחשבה דומה של הנאשמים, לפיו המנוח הוא אדם בודד בארץ שאיש לא יחפש אותו, עולה מהסבריהם, גם במסגרת עדויותיהם בפנינו, כי החליטו להצית את הרכב על מנת להעלים את גופת המנוח כך שלא ניתן יהיה לזהותו.

במסגרת עדויותיהם של הנאשמים לפנינו, הם טענו כי שיחה זו בוצעה על רקע תכניתם לאיים על המנוח ולהפחידו כדי לקחת ממנו את הסמים מבלי לשלם, זאת על מנת לוודא קודם לכן שאין מאחורי המנוח משפחה או מישהו שיכול לנקום בהם על גניבת הסמים (הנאשם 1 - עמ' 336-337, 384, 410-411; הנאשם 2 - עמ' 461-463). בהקשר זה יוער, כי הסברו של הנאשם 1 בעדותו כי **"פחדנו שיש לו משפחה, שבשלב מסוים אם הוא ילך, נגיד, לאח שלו ויגיד לו תקשיב, הרביצו לי, גנבו לי, לקחו לי, שיהיה מי שיעמוד מאחוריו ואז יבוא עלינו, שנדע שאם יש לו משפחה אז לא נצא מהבית אחרי שנרביץ לו וניקה את הסמים"** (עמ' 336 ש' 11-14, וכן בעמ' 410 ש' 16-22), כלל לא ברור, שהרי הנאשם 1 ידע היטב שאין למנוח משפחה בארץ, וכך עולה בבירור מדבריו בשיחה; כך שמדובר בעוד שקר שמסר הנאשם 1 בעדותו בנסייונו להתמודד עם הראיות נגדו.

בנוסף, וכמו כל עדותם בפנינו, הסבר זה של הנאשמים מהווה גרסה כבושה שעלתה לראשונה רק בעדויותיהם בבית המשפט; וברי כי לו היה מדובר בהסבר האמיתי, הרי שהוא היה עולה בהזדמנות הראשונה. כאשר השיחה הושמעה לנאשם 1 בחקירתו האחרונה, הוא העמיד פני מופתע, תפס את ראשו בידיו ואמר שוב ושוב **"איך לא שמתי לב"**

ו"איזה מטומטם אני", וטען שחשב שהנאשם 2 סתם שואל ורוצה לדעת אם הוא מכיר את המשפחה מענייני הסמים, או כדי שלא יתברר שמדובר בסוכן או במלשן; וכי לא חשב שהנאשם 2 מבקש לדעת זאת כדי לרצוח את המנוח (ת/9 ש' 163-191). כלומר, גם הנאשם 1 סבר כי הפרשנות הפשוטה של השיחה היא קיומו של תכנון מוקדם לרצוח את המנוח, אלא שטען כי מדובר בתכנון מצד הנאשם 2 בלבד, שהוא לא היה מודע אליו.

לעומתו, טען הנאשם 2 לשמע השיחה בחקירתו האחרונה, כי רק רצה לדעת עם מי הם הולכים להפגש, מאחר שדובר בסוחר סמים שהוא מעולם לא פגש, והוא רצה לוודא שהוא לא מסוכן או משתייך למשפחה של עבריינים, כפי שהוא נוהג לבדוק תמיד. יוער, כי הנאשם 2 התייחס תחילה לשיחה כאילו התנהלה לפני המפגש הראשון שלו עם המנוח ביום ראשון, דהיינו בקשר לביצוע עסקת סמים, ולא בקשר לאיומים או גניבת הסמים ממנו; אך גם כשנאמר לו שהשיחה נערכה שעות ספורות לפני הרצח, הוא עמד על גרסתו וטען שרצה לבדוק מי הוא המנוח רק בהקשר של עסקת הסמים, ולא אמר דבר לגבי החשש שמשפחת המנוח תפגע בהם אם יגנובו לו את הסמים (ת/15 ש' 96-60, 112-97, וכן ת/15א עמ' 23 ש' 24-25).

מהאמור ניתן ללמוד, כי מדובר בשיחה המחזקת מאד את המסקנה בדבר קיומו של תכנון מוקדם, וכי הנאשמים תכננו בצוותא לרצוח את המנוח עוד לפני השיחה האמורה, כלומר לכל הפחות מספר שעות לפני המפגש עמו ביום האירוע.

הגרב שנמצא בזירה

כאמור, כבר ביום 27.2.18 בשעות הצהריים, לאחר מציאת רכבו השרוף של המנוח, הגיעה למקום המעבדה הניידת וכ-20 מ' דרומית-מערבית לרכב נתפס זוג גרביים רטובים, קרועים ומוכתמים בחומר שנבדק והוברר כדם. אמנם, כפי שטענו באי כח הנאשמים (וכפי שהדגישו אף הנאשמים בעדויותיהם), הגרביים נבדקו במעבדה הביולוגית אך למרות עדות לדם ולפרופילים חלקיים שמקורם ביותר מפרט אחד, לא התקבל פרופיל בר השוואה (ת/86). ואולם, גם מבלי שנמצא על הגרביים דנ"א של הנאשמים או של המנוח, לא ניתן להתעלם מראיה זו אשר יחד עם אמרתיו של הנאשם 2, מהווה ראיה נסיבתית משמעותית.

יודגש, כי הגרביים נמצאו בזירה המשנית שליד רכב המנוח (בקרבת המקום בו חנה הרכב לפני שהנאשמים דרדו אותו-ראו תמונה 34 בת/96), מספר שעות לאחר האירוע, עוד לפני שהנאשמים נעצרו ולפני שצוות החקירה גילה את זירת האירוע (רק למחרת בלילה, בשחזור שנערך לנאשם 1). עוד ראוי לציין, כי כעולה מחומר החקירה ומעדויות הנאשמים, בליל האירוע ירד גשם שוטף (שאף לשיטת הנאשם 1 שטף את רוב הדם מהמקום- ת/5ג' עמ' 12 ש' 33-32), כך שעצם העובדה שנמצאו בקרבת מקום גרביים רטובים עם כתמי דם אדם, גם אם לא ניתן היה להפיק מהם דנ"א, מהווה כשלעצמה ראיה נסיבתית הקשורה לרצח המנוח.

ראיה זו הופכת לראיה משמעותית ביותר, בשים לב לגרסתו העקבית של הנאשם 2 באמרתיו (החל מת/11), כי הנאשם 1 הצטייד מראש בגרב אותו הראה לו כשהיו בבית, ולאחר מכן הכניס לתוכו אבן והכה באמצעותו מספר פעמים בראשו של המנוח. כאמור, מדובר בפרט מוכמן שנמצא בזירה, וגם לפי גרסתו החדשה של הנאשם 2, הוא לא ידע על מציאת הגרב בזירה והדבר לא נאמר לו ע"י החוקרים; ויתרה מכך, מדובר בפרט מאד ייחודי, שכן מדובר ב"כלי תקיפה" לא

שגרתי, וקשה להלום שדווקא פרט כזה הוא המצאה פרי מוחו של הנאשם 2, שנועדה להפיל את הנאשם 1. עוד יצוין, כי בחקירתו הנגדית של איש המעבדה הניידת הוברר, כי דובר ב"גרב בתוך גרב שקרועות באותו מקום ללא סימני חריכה, בתוך הגרב חומר לבן קשה, אולי פלסטיק ואולי גבס", תיאור היכול בהחלט להתיישב עם כך שבתוך הגרביים (שנראו כלפי חוץ כגרב אחד- ראו תמונה 38 בת/96) היתה אבן לפני שנקרעו.

ראיה זו היא ראיה משמעותית המחזקת הן את אמרתיו של הנאשם 2 במשטרה בדבר קיומו של תכנון מוקדם לרצוח את המנוח, והן את אמרות שני הנאשמים לגבי אופן תקיפת המנוח, אשר לא התבטא במספר "כאפות" בלבד כפי שניסו לטעון בפנינו.

עדוּתה של סאלי חוטה

עדוּתה של העדה, חברתו לעבודה של הנאשם 2, הותירה רושם אמין ביותר, וניכר כי מסרה עדות מתונה ולא מתלהמת שבה סיפרה את האמת. דבריה, כי במהלך המסיבה (שנערכה ביום 27.2.18, שעות לאחר האירוע) הנאשם 2 קצת בכה, אמר לה שעשה טעות ואמר מספר פעמים ש"הוריד" מישהו יחד עם הנאשם 1, היו אמינים עליי ואף התיישבו עם דבריו של הנאשם 2 בחלק מחקירותיו (יוער, כי הנאשם 2 העלה גרסה זו לראשונה בחקירה שלאחר השחזור- ת/14, כחלק מנסיונו לתאר את מצבו הקשה לאחר האירוע ואת חששו מהנאשם 1, וכך למעשה הגיעו החוקרים אל סאלי).

במצב דברים זה, תמוה נסיונה של ההגנה לקעקע את אמינותה של העדה, ולטעון כי היא והנאשם 2 היו שיכורים מאד בעת השיחה; וכן תמוהה טענתו של הנאשם 2 בעדותו שאינו זוכר על מה דיברו, אך נאמרו שטויות תחת השפעת סמים ואלכוהול (עמ' 464 ש' 8-10). יוזכר, כי במסגרת אמרתיו של הנאשם 2 הוא ניסה לטעון כי אמר לסאלי שפעל תחת איומים מצד הנאשם 1 (טענה שנשללה הן ע"י סאלי עצמה, וכיום שולל אותה גם הנאשם 2 עצמו בגרסתו החדשה), וכי הוא הסתבך בשקרים ובסתירות רבים בעניין זה (ראו ת/8א עמ' 39-41, 59-60).

מכל מקום, עצם העובדה שהנאשם 2 עשה שימוש בביטוי "הוריד מישהו", ביטוי שאף חזר על עצמו מספר פעמים באמרתיו, בהקשר של תכנון לרצוח את המנוח (ראו למשל ת/11 עמ' 4 ש' 4, ת/12 ש' 45, 113, 116, 248, 265), מעיד גם הוא על כך שהנאשמים הרגו את המנוח בכוונה, ושאין מדובר בתאונה בלבד. יודגש, כי בדבריו לעדה סאלי אין כל אמירה כי מדובר במקרה שקרה בטעות, או כי הוא לא התכוון לכך, אלא הנאשם 2 פשוט חלק איתה את העובדה שהוא והנאשם 1, בצוותא חדא "הורידו" מישהו, והדברים מדברים בעד עצמם. ברי, כי אם היה מדובר בתאונה, היה הנאשם 2 אומר זאת מפורשות לסאלי, וכי הוא לא היה משתמש דווקא בביטוי זה כדי לתאר גרימת מוות בתאונה.

אמירה זו של הנאשם 2 לעדה, בסמוך לאחר האירוע, היא ראיה חשובה מאד, שאף ניתן לראותה כראשית הודיה; והיא מחזקת באופן משמעותי את יתר הראיות המעידות על כך שהמתת המנוח נעשתה באופן מכוון ומתוכנן ע"י הנאשמים, וסותרת את גרסתם הנוכחית כי מדובר בתאונה.

החבלות על גופם של הנאשמים

בשונה מטענות הנאשמים בעדויותיהם כי נתנו למנוח רק כמה "כאפות" והוא נפל ואיבד את הכרתו, הרי שהחוקרים תיעדו מספר חבלות על גופם, אשר בחקירותיהם טענו הנאשמים כי הן נגרמו כתוצאה מתקיפת המנוח; חבלות שאינן מתיישבות עם תיאורם הנוכחי את אופן תקיפתו המינורי לכאורה, ומחזקות את התיאור שמסרו בחקירותיהם במשטרה, של תקיפה ממושכת ואכזרית בצוותא חדא, גם לאחר נפילתו של המנוח ארצה, באגרופים, בבעיטות ובאמצעות חפצים שונים.

על ידיו של הנאשם 1 נמצאו מספר שריטות בפנים כפות הידיים, בעיקר ביד ימין, ופציעה בזרת ימין, והוא התלונן על כאבים באזור כרית יד ימין מתחת לזרת וברגל, לדבריו כתוצאה מ"מה שעשינו" (ת/7 ש' 80-82, ת/7 החל במונה 21:39). על גב כפות ידיו של הנאשם 2 נמצאו חבלות רבות, בעיקר בפרקי האצבעות (מה שמתיישב מאד עם הכאה באגרופים), וכן נגרמו לו נפיחות וסימן חבלה ברגל ימין, כשלטענתו זה נגרם מהבעיטה שנתן למנוח (ת/12 א עמ' 24-25). החבלה האמורה ברגלו של הנאשם 2 אף מתיישבת עם העולה מסרטוני מצלמות האבטחה לפני הגעת הנאשמים לתחנת הדלק, שם נראה הנאשם 2 הולך כשברגלו השמאלית המכנס מורם כלפי מעלה והוא מתעסק עמו. כפי שיפורט בהמשך, טענותיהם הכבושות של הנאשמים כי החבלות לא נגרמו מתקיפת המנוח אלא מגרירתו, אינן יכולות להתקבל, שכן הם לא הצליחו לספק כל הסבר סביר לכבישת גרסה זו, או לעובדה שמסרו פרטים מפלילים וחמורים יותר באמרותיהם.

שיחות טלפון נוספות המעידות על תכנון מוקדם

לא בכדי פורטו לעיל כל שיחות הטלפון וההתכתבויות הרלוונטיות שערך הנאשם 1 בימים הסמוכים לאירוע, שכן התמונה העולה ממכלול השיחות וההתכתבויות של הנאשם 1, מחזקת את המסקנה כי לאירוע קדם תכנון מוקדם, וכי הנאשמים פעלו באופן קר רוח ומחושב על מנת לקבל לידיהם את הסמים של המנוח ויהי מה, תוך שהנאשם 1 אף מנצל את יחסיו החבריים עם המנוח.

מהשיחות עולה, כי הנאשם 1 תכנן לגנוב את הסמים מהמנוח עוד לפני שהכניס את הנאשם 2 בסוד העניין, לאחר שהמנוח סיפר לו ב-21.2.18 שיש לו סמים שהוא חייב "להעיק" ושהוא צריך כסף (שיחה 00-52-18). כבר ביום 22.2.18 מהשעה 14:42, אחרי שווידיא מתי המנוח יוצא מהבית, פנה הנאשם 1 לאחר (המכונה על ידו "אחשלנו שכונה ליד"), ותיאם איתו מפגש שמצריך כובעים או חם צוואר; המפגש אמנם לא יצא לפועל, אך בשיחה שהתקיימה ביניהם בשעה 19:07, הבהיר הנאשם 1 כי למנוח (שהוא נקב בשמו המלא) יש קרוב ל-100 גרם בבית והוא "רוצה שזה לא יהיה לו. נקודה" (שיחה 19-05-42). ביום 25.2.18 בבוקר הנאשם 1 שוב דיבר עם המנוח, בירר מתי הוא עובד ווידא איתו את כמות הסמים (שיחה 10-35-27), וממש לאחר מכן התקשר ל"אחשלנו שכונה ליד" ועדכן אותו שילכו אחרי שהמנוח ייצא לעבוד (שיחה 10-41-05); אך בשעה 17:23, החליט האחר לבטל את התוכנית (שיחה 17-23-50).

דקות ספורות לאחר מכן, בשעה 17:27, נשמע הנאשם 1 מתקשר לנאשם 2 ומבקש לדבר איתו "למטה" (לפי השיחות שניהם נמצאים בעבודה), מעדכן את חברתו שחבר שלו יגיע אליהם בערב, ושבסביבות אחת הוא יצטרך להיעלם לחצי שעה-שעה; ובשעה 17:57 הוא אומר לנאשם 2 שהוא צריך אותו למשהו "טוב, רווחי" בשדרות (שיחה 20 בת/27 עמ' 54-55). בשעה 18:09 ניהל הנאשם 1 שיחה עם המנוח, אמר לו שהוא בא עם מישהו, והביע מורת רוח מכך שהמנוח

לא יהיה לבד (שיחה 18-02-33 מדקה 07:02). כאמור, באותו יום (25.2.18) התקיים המפגש הראשון בין הנאשמים למנוח, שבו הם ראו וטעמו את הסמים, ולאחריו, אחרי שהמנוח הלך לעבודה, ניסו לפרוץ לביתו כדי לגנוב את הסמים, כפי שתכנן הנאשם 1 מראש.

משיחות הטלפון שהתקיימו למחרת (26.2.18), ניתן ללמוד על כך שהמנוח הביא את הסמים לבית הנאשם 1 בשעות הבוקר, כאשר הנאשם 2 הוא זה שהודיע על כך לחברתו של הנאשם 1 (ולא כפי שטען שנודע לו על כך רק מהנאשם 1- שיחה 10-43-15); ושלאחר יותר המנוח תיאם את המפגש עם הנאשמים וביקש לוודא שיעבירו לו את הכסף (שיחות 18-35-31, 21-44-49) - מפגש שהסתיים במות המנוח.

לאחר השיחה בין הנאשמים מהשעה 21:27 בנוגע למנוח ומשפחתו, שממנה כאמור ניתן ללמוד על קיומו של תכנון מוקדם, התקיימו מספר שיחות טלפון ביניהם על מנת לברר מתי הנאשם 2 אמור להגיע לבית הנאשם 1; ובשלב מסוים אף מתנהלת ביניהם שיחה מוזרה, בה הנאשם 2 שואל את הנאשם 1 על כפפות ונענה ש"הכל טוב" (שיחה 22-36-06). גם מהשיחה האחרונה בין הנאשם 1 למנוח ביום 27.2.18 בשעה 01:46, בה המנוח עדכן שסיים לעבוד ושיגיע בתוך 40 דקות, ניתן ללמוד על קיומו של תכנון, שכן במהלכה מברר הנאשם 1 שוב עם המנוח אם הוא לבד (שיחה 01-46-25).

התנהגותם של הנאשמים לאחר האירוע

התנהלותם של הנאשמים לאחר האירוע כעולה הן מאמרותיהם, הן מעדויותיהם בפנינו והן מהראיות הנוספות שהובאו בעניין זה, נראית מחושבת, נחושה ומתוכננת היטב. זאת החל בהליכתם מרחק של קילומטרים ברגל כדי לרכוש דלק (כפי שניתן לראות בשחזור שנערך לנאשם 1 ובמפה ת/21), תוך החבאת מעיליהם בשיחים (כמתועד אף במצלמות האבטחה); חזרתם לזירה עם הג'ריקן המלא, הנסיון להזיז את הרכב ממקומו והצתת הרכב כשהמנוח בתוכו, לאחר נטילת חפציו האישיים, על מנת שלא לאפשר את זיהויו; איסוף המעילים מאותו מקום בו השאירו אותם, ובהמשך העלמת שאר חפציו של המנוח וחפציהם המגואלים בדם, במקומות נפרדים המצויים במרחק רב זה מזה וממקום האירוע. התנהלות מחושבת זו עומדת בסתירה רבתי לטענות הנאשמים כי פעלו מתוך לחץ וחרדה, כי לא חשבו כהלכה ולכן לא ניסו להזעיק עזרה למנוח, או לטענת הנאשם 1 כי פעל תחת השפעת סמים ואלכוהול. יוער בהקשר זה, כי גם מעדותו של ליאב בן חמו עולה, כי בעת שהנאשם 2 נכנס לחנות "yellow" כדי לרכוש פנס, הוא התנהג באופן רגיל ולא נראה לחוץ.

מעבר לכך, עולה מהראיות כי לאחר האירוע לא הראו הנאשמים גילויי חרטה או זעזוע מהמעשים שביצעו (פרט לאותו בכי קצר של הנאשם 2 במסיבה, שלגביו אמרה סאלי שזה לא היה "יותר מדי" ולכן היא לא ייחסה לכך חשיבות, ולאחריו הוא אף המשיך לבלות). הנאשם 2 הלך לעבודה אחרי האירוע כאילו לא קרה דבר; בשעה 15:23 הנאשמים שוחחו לגבי ההסעה למסיבה ולאחר מכן נפגשו בהסעה, שוחחו לגבי שיחתו של הנאשם 1 עם נ' בת זוגו של המנוח, ותיאמו אליבי לגבי האירוע; ובהמשך בילו השניים במסיבה, שוחחו זה עם זה ועם אחרים, צחקו, שתו ואכלו (כפי שניתן לראות היטב במצלמות האבטחה של האולם), ואף הרהיבו עוז ועישנו מהסמים של המנוח, אותם סמים שהיוו את המניע לרצח. לו אכן דובר באירוע שבו תכננו רק לאיים על המנוח ולהפחידו כדי להמנע מתשלום עבור הסמים, אירוע שהסתבר והסתיים במוות טראגי; ולו הצתת הרכב כשהמנוח בתוכו - מעשה מזוויע בפני עצמו - בוצעה רק מתוך לחץ ואבדן שיקול

דעת; הרי חזקה כי הנאשמים היו נסערים ומבוהלים לאחר האירוע, ולא היו מסוגלים לבלות במסיבה ולעשן מאותם סמים, שעות ספורות לאחר האירוע.

גם משיחות הטלפון שניהל הנאשם 1 עם נ' בת זוגו של המנוח, ממש למחרת ליל הרצח, ניתן ללמוד על קור הרוח שלו ועל יכולתו לשקר בלי כל מאמץ, כאשר בשיחה הראשונה נ' נשמעת נסערת ובוכיה, והנאשם 1 מספר לה בלי להתרגש כי היה אמור לפגוש במנוח בלילה אך הוא לא הגיע, אומר לה שלא תדאג ושאינן סיבה שקרה לו משהו, ואף מעלה את האפשרות שהמנוח מתעכב אצל הסוחר שלו במרכז (שיחה 03-25-13). את השיחה השניה יזם הנאשם 1 עצמו בעקבות שיחתו עם הנאשם 2, ובה ניסה באמתלה של חבר מודאג לדלות ממנה פרטים לגבי חקירת המשטרה (שיחה 55-25-15), וכבר שם התחיל לפתח את הגרסה שמסר לאחר מכן במשטרה, על כך שהמנוח היה חייב כסף למישהו. קור הרוח של הנאשם 1 בא לידי ביטוי גם בכך שחזר על דבריו לנ' שלא תדאג ושימצאו את המנוח, בעת שהגיעו יחד בניידת לתחנת המשטרה (כך הן לדבריו והן לדברי נ' בעדותה). במצב דברים זה, נראה כי אכן, כפי שניתחה זאת נ' בעדותה, הנאשם 1 חשב שהוא יכול לצאת מזה ו"לחיות בשקט אחרי מה שהוא עשה".

ראיות נוספות

צילומי מצלמות האבטחה שתיעדו את דרכם של הנאשמים לתחנת הדלק ובחזרה, לא רק מחזקים לפרטי פרטים את גרסאות הנאשמים במשטרה, ובעיקר את השחזור שנערך לנאשם 1; אלא גם יש בהם להעיד כי הנאשמים פעלו בצוותא ובשותפות מלאה. בצילומים נראה הנאשם 2 כשהוא נושא את הג'ריקן עוד לפני התדלוק, נכנס לתחנת הדלק "פז" כדי לרכוש פנס, ולאחר מכן מסייע לנאשם 1 בתדלוק ובנשיאת הג'ריקן, והדברים עומדים בסתירה לנסיבותיו, הן בחקירות והן בעדות בפניו, להציג את עצמו כמי שהיה פסיבי ורק נגרר אחרי הנאשם 1 בלית ברירה.

עוד יצוין בהקשר זה, כי מציאת טביעות אצבע של הנאשם 2 על המחסנית שנמצאה בתוך אקדחו של המנוח (ת/87א) עומדת בסתירה לגרסתו המתחמקת של הנאשם 2, שהסתבך בשקרים בעניין זה באמרותיו במשטרה (כשניסה לטעון שאוים ע"י הנאשם 1, בין היתר בשל כך שהאקדח היה ברשותו בלבד), וגם בעדותו בפניו מסר גרסה מתחמקת לגבי האקדח וניסה לייחס את לקיחתו והחזקתו לנאשם 1 בלבד. עניין זה מתווסף לשלל הראיות המעידות על כך שהנאשמים פעלו בצוותא חדא, כשותפים שווים, ומפריכות את גרסת הנאשם 2 שניסה להציג עצמו כמי שהיה פסיבי ונגרר אחרי הנאשם 1.

ד. הערכת עדויות הנאשמים בבית המשפט

כאמור, בעדויות הנאשמים בבית המשפט, הם חזרו על פרטים רבים שמסרו באמרותיהם במשטרה: הם אישרו את המפגש בבית המנוח ביום 25.2.18, שבמהלכו סיכמו לרכוש ממנו כ-70 גרם קנביס תמורת 60 ₪ לגרם; אישרו כי רצו לקחת מהמנוח את הסם מבלי לשלם עליו, ולכן אף ניסו לפרוץ לביתו ולגנוב את הסם לאחר שיצא לעבודה; אישרו שביום 26.2.18 המנוח הביא את הסם והשאירו בבית הנאשם 1, ושהם קבעו להפגש עמו לאחר שיסיים את עבודתו על מנת להעביר לו את הכסף עבור הסם, הגם שהכסף לא היה ברשותם והם כלל לא התכוונו לשלם למנוח; אישרו כי המנוח הגיע לבית הנאשם 1 ביום 27.2.18 לפנות בוקר, והם הובילו אותו ליער איבים באמתלה ששם יקבל את הכסף; אישרו שהלכו עם המנוח ביער והובילו אותו לנקודה מרוחקת תוך ששוחחו עמו על עסקאות סמים; אישרו כי הכו בראשו

מאחור והוא נפל; אישרו שגררו את המנוח אל הרכב לאחר תקיפתו; אישרו שתכננו לרכוש דלק על מנת להצית את הרכב ולהעלים ראיות, שהלכו לתחנת הדלק ורכשו שם דלק ומצית; אישרו שלקחו מהרכב את אקדחו של המנוח, המפתחות ופריטים נוספים, ולאחר מכן הציתו את הרכב כשהמנוח בתוכו; ואישרו שלאחר האירוע פעלו להעלים את הראיות הקושרות אותם לאירוע, לרבות האקדח, מפתחות הרכב והבגדים שלבשו ועליהם דמו של המנוח.

הגם שהשוני בין עדויות הנאשמים בבית המשפט לבין גרסתם במשטרה התמקד בפרטים בודדים בלבד, הם למעשה הציגו גרסה שונה מהותית מזו שהעלו במשטרה, ולפיה מותו של המנוח נגרם בטעות. לטענתם, הם לא התכוונו לרצוח את המנוח, אלא רק להפחידו וזאת על מנת שלא לשלם לו עבור הסמים; הם הכו את המנוח מכות ספורות, בידיהם בלבד, כדי להפחידו וכתוצאה מכך הוא נפל וראשו נחבט באבן; הם לא הכו את המנוח לאחר שנפל ולא הכו אותו בבעיטות, באגרופים או באמצעות חפצים, ומותו נגרם כתוצאה מהמכה באבן; הם גררו אותו לרכב על מנת שמצבו ישתפר, והחליטו לשרוף את הרכב כתוצאה מבהלה ומרצונם לטשטש את הראיות שיובילו אליהם, אך זאת רק לאחר שוידאו כי המנוח מת; והם לא ראו את האקדח עד סמוך לפני הצתת הרכב.

כאמור, קבעתי כי מתוך בחינת הפנימית של אמרות הנאשמים במשטרה עולים סממני אמת, וכי האירוע התרחש באופן דומה לזה שתיארו הנאשמים באמרותיהם, אך בצוותא חדא וכתוצאה מתכנון מוקדם; וכי הראיות החיצוניות שפורטו לעיל מחזקות את העולה מהאמרות במשטרה, גם בנקודות שכיום מצויות במחלוקת. מעבר לאמור, ובמידה מסוימת אף למעלה מן הנדרש, אציין כי עדויות הנאשמים בבית המשפט הותירו רושם לא אמין ומעובד, כך שמדובר בעילה נוספת לדחיית גרסתם בפנינו.

גרסתם של הנאשמים בבית המשפט - גרסה כבושה

כבר עתה יצוין, כי משקלה של הגרסה החדשה של הנאשמים נמוך מאד, בהיותה גרסה כבושה שלא ניתן כל טעם מניח את הדעת לכבישתה, וניכר כי היא עובדה ושוכללה לאחר שהנאשמים נחשפו למכלול הראיות, תוך שבררו היטב והשמיטו במכוון את כל אותם פרטים שיש בהם כדי לבסס את עבירת הרצח. וכך, "באורח פלא", הציגו הנאשמים בעדויותיהם גרסה חדשה ומשודרגת בנוגע לליבת האירוע, במסגרתה שונו או נשמטו הפרטים המהותיים ביותר להרשעה בעבירת הרצח - קיומו של תכנון מוקדם להמתת המנוח, והאופן בו הכו אותו וגרמו למותו.

ראוי להזכיר, כי לא רק שזכרה של גרסה כבושה זו לא בא באמרותיהם הרבות של הנאשמים במשטרה, אלא שהיא אף לא הועלתה בתחילת המשפט, ובשלב המענה ביקשו באי כוחם למסור כפירה כללית, בטענה שכל אחד מהם "מעליל" על האחר ושמנתן מענה ירע את מצבם ויסייע לתביעה. למרות האמור, בעדויותיהם בבית המשפט מסרו הנאשמים גרסה דומה ביסודה, סיפרו למעשה על ביצוע בצוותא ולא "העלילו" זה על זה, כך שבמבחן המעשה לא ניתן כל הסבר ממשי לכך שלא ניתן מענה לכתב האישום, ולכך שהגרסה הנוכחית של הנאשמים נשטחה בפני בית המשפט רק במהלך פרשת ההגנה. יתרה מכך, נראה כי גרסאות הנאשמים גובשו סופית ממש בסמוך לפרשת ההגנה, שכן במועד שמיעת עדותו של הנאשם 1, ביקש ב"כ הנאשם 2 שלא לחקור אותו בחקירה נגדית, אלא רק לאחר חקירתו ע"י ב"כ המאשימה, ולאחר מכן ביקש לדחות את הדיון כדי להעריך לכך; ונראה כי גם בשלב זה עדיין לא גובשה גרסתו של הנאשם 2, וכי עד הרגע האחרון ממש לא היה ברור האם הנאשמים יעמדו על הגרסה שמסרו במשטרה בה הפלילו איש את רעהו, אם לאו (ראו עמ' 324, 372-373). עוד יוער, כי בסופו של דבר אף אחד מבאי כח הנאשמים לא חקר בחקירה נגדית את הנאשם

האחר.

נקבע לא אחת בפסיקה, כי ערכה ומשקלה של עדות כבושה מועטים ביותר, כל עוד העד אינו נותן הסבר מניח את הדעת לכבישת העדות ולסיבת חשיפתה בשלב מאוחר של המשפט (ראו למשל, ע"פ 4297/98 **הרשטיק נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(4), 673). עוד נקבע כי הדברים יפים גם לגבי עדות נאשם, הגם שבהליכי החקירה עומדת לו זכות השתיקה. בהקשר זה נקבע בע"פ 5730/96 **גרציאני נ' מדינת ישראל** (18.5.98):

"כאשר מתבקש יישומו של כלל "העדות הכבושה" לגבי נאשם, עומד בבסיס החשד המתוח על מהימנות הגירסה הכבושה, החשש הטבעי שהכבישה נועדה להתאמת הגירסה הכבושה לראיות התביעה ולסיכול האפשרות לבחון את מהימנותה, על ידי חקירתם של העדים שהעידו לפני חשיפתה. אשר על כן, גם נאשם הכובש את גרסתו חייב ליתן הסבר סביר ואמין בדבר הטעם לכבישתה של הגירסה; ובמקום שלא ניתן טעם כזה, נושאת הגירסה המאוחרת תווית של חשד, שמא היא כוזבת. תווית כזו טעונה הסרה; וכל עוד לא הוסרה הריהי מעיבה על אמינותה של הגירסה".

יתרה מכך, כאמור בסעיף 152(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 המנעותו של נאשם מלהשיב לאישום עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה. אמנם, הסנגורים ביקשו כי אי מתן מענה לא ייזקף לחובת הנאשמים (בדיון מיום 13.12.18 ומיום 8.1.19), אך לא נימקו כראוי את בקשתם, וכאמור, הנימוק שניתן, שמענה יפגע בהגנת הנאשמים שכן הם מפלילים זה את זה, לא עמד במבחן התוצאה.

עוד יצוין בהקשר זה, כי הגרסה שמסרו הנאשמים לראשונה בעדויותיהם בפנינו, היא הגרסה הקלה והפשוטה ביותר מבחינתם, וזו שהכי מיטיבה עמם. ולא ניתן כל הסבר בעדויותיהם מדוע, אם זוהי אכן גרסת האמת, היא לא הועלתה בכל שלב שלפני כן, ומדוע באמרותיהם במשטרה סיבכו את עצמם בגרסה חמורה הרבה יותר. כאמור, הטענות לפיהן אנשי המשטרה בנו לנאשמים גרסה ועודדו אותם להפליל האחד את האחר על מנת להשתחרר - נדחו, הן מאחר שנמצאו לא אמינות והן מתוך מתן אמון מלא בעדויות השוטרים. לכך יש להוסיף שגם אם כל אחד מהנאשמים חפץ בחקירותיו להפליל את האחר במעשים כדי לחלץ את עצמו, הרי שלא היתה לו סיבה להחמיר בד בבד בתיאור חלקו שלו באירוע (למשל לגבי אופן תקיפת המנוח); ולו היה האירוע מתרחש באופן אותו תיארו הנאשמים בבית המשפט, ברי כי הם היו מספרים זאת בחקירה, שכן גרסה זו היתה בעלת הסיכוי הרב ביותר לקדם את רצונם להשתחרר ממעצר. כפי שיפורט להלן, בחקירותיהם הנגדיות בעניין זה התפתלו הנאשמים בתשובותיהם ולא הצליחו לתת הסבר ברור ומשכנע לכבישת העדות.

מעבר לכך שנקודת המוצא היא שמשקלן של עדויות הנאשמים בפנינו נמוך מאד, בשל היותן גרסה כבושה, ואף לכך שבענייננו, בהעדר מענה לכתב האישום, יש בעצם כבישת העדות עד לפרשת ההגנה אף משום חיזוק לראיות התביעה; הרי שהרושם שעוררו עדויות הנאשמים בבית המשפט היה לא אמין, כפי שיפורט להלן, וגם בכך יש כדי להביא לדחיית גרסתם הכבושה ולאימוץ הגרסה שמסרו במשטרה.

ההתרשמות מעדותו של הנאשם 1

עדות של הנאשם 1 בפניו הותירה רושם לא אמין. הנאשם 1 השיב לחלק גדול מהשאלות באופן עקיפני ולא ענייני, והרבה להשיב בשאלות או להפנות לראיות; חלק מעדותו עשה רושם מעובד ו"משוחק", כאשר ניכר כי הוא הכין עצמו לעדות, תוך שבנה גרסה חדשה ונוחה יותר מבחינתו, ובה מענה מוכן מראש למכלול הראיות שהוצגו; ואולם, ככל שנשאל שאלות מורכבות יותר ע"י ב"כ המאשימה או בית המשפט, הסתבך בסתירות ובשקרים לא מועטים. הנאשם 1 אף ניסה להציג עצמו כמי שכחלק מחזרתו בתשובה רוצה לעשות "תיקון", לנקות את עצמו ולספר את כל האמת, וכמי שמתייסר בעקבות האירוע (ראו עמ' 334-335, 372, 422-423); אך עם זאת לא הצליח להסתיר את הרושם העז שעלה מעדותו, של אדם נעדר כל אמפתיה, שהעיד על התרחשויות מזעזעות (גם לפי הגרסה החדשה) באופן קר, מכני וללא הבעת כל רגש.

כאמור, כבר בחקירותיו הראשונות של הנאשם 1 במשטרה ניכרו יכולתו לשקר מבלי להניד עפעף, להתאים עצמו לשאלות שנשאל, ולהציג עצמו כמי שמופתע משאלות החוקרים; והרושם האמור נותר ואף התחזק בעת שמיעת עדותו בפניו.

דוגמא מובהקת לאופן בו העיד הנאשם 1 בפניו - הן התשובות המתחכמות והלא ענייניות, והן הרושם מעדות מוכנה מראש ואף תיאטרלית לפרקים - מומחש היטב באופן בו הגיב לשאלות על גרסת הנאשם 2 בחקירה, לפיה הוא הצטייד בגרב לפני האירוע, לתוכו הכניס אבן ועמם הכה את המנוח. כשנשאל על כך בעדותו הראשית, השיב הנאשם 1 **"אין גרב ולא הבאנו שום גרב מהבית, אם אני מתכנן כאילו באמת לבוא ולרצוח בן אדם אני אקח חרב, אני אקח אקדח, אני אקח אלת בייסבול שיש לי בבית כי אני אוהב לשחק בייסבול, יש לי גם כפפה וכדור, אני אקח את האלה ואני אלך אליו. אם אני רוצה לרצוח בן אדם אני אקח סכין, אגרופן, לא חסר היום, אני גר בשדרות, יש מסביבי מלא בדואים, אם אני רוצה לרצוח בן אדם אני הולך לבדואי, קונה כלי נשק, אם אני רוצה..."** (עמ' 337-338). כשנשאל על כך בחקירתו הנגדית החל להשיב בשאלות, להתחכם ולסכם: **"מצאו את הגרב הזאת? לא, אני שואל כי אם זה באמת אמת אז אמור להיות, כאילו, דברים שמוכיחים את זה... יש את הגרב הזאת עם הדם? אם אני לא טועה, כן נמצאה גרב בזירת הפשע, נכון?... יש די אן אי של המנוח על הגרב?... יש די אן אי שלנו על הגרב?... יש לי גרב בבית, יש לי זוג גרביים, לא יודע איזה צבע נמצא שם, לבנות, שחורות או ירוקות שחור גרב אחת אולי?"**. ורק לאחר הערות בית המשפט שאופן התשובות הללו לא מקדם אותו טען שהנאשם 2 שיקר בחקירתו, וחזר על תשובה דומה לזו שנתן בחקירה הראשית, ואף באופן מוקצן יותר: **"ואם אני מתכנן לרצוח בן אדם אז למה שאני אקח איתי גרב? אולי אני אנסה להרוג אותו עם פונפון? לא, אני אקח סכין, אני אקח אקדח, אני אקח משהו שבאמת רוצחים איתו... בן אדם שרוצה לרצוח מישהו הוא לא לוקח איתו גרב כדי לרצוח בן אדם, הוא לוקח איתו סכין, הוא לוקח אלה, הוא לוקח איתו נשק, הוא לוקח איתו נשק קר או נשק חם, לא משנה איך יגדירו את זה, הוא לא ייקח איתו גרב, אני לא אקח חולצה כדי לרצוח בן אדם, אני לא אקח פונפון כדי לרצוח בן אדם, אני אקח סכין, אני אקח אלה..."** (עמ' 380-381, וראו גם הערות בית המשפט לעניין אופי העדות בעמ' 382).

דוגמא נוספת עולה מהאופן המניפולטיבי ורצוף הסתירות בו העיד הנאשם 1, בנוגע לשלב בו הבין שהמנוח מת. בעדותו הראשית סיפר, כי לאחר שהמנוח נפל והם ראו שהוא לא מגיב ושנוזל ממנו דם בכמויות גדולות, הם החלו לגרור אותו לרכב, ולשאלת הסנגור אם המנוח היה בחיים השיב שחשבו שבמקום יבש הדימום ייפסק והמנוח יתעורר, אבל **"אני נוגע באזור של הרגל וקפוא, אני לא עכשיו רופא מוסמך או משהו כזה, אבל במד"א למדנו שדרך הרגל**

אפשר לדעת אם הבן אדם חי או לא, אני נוגע והבן אדם קר, הבן אדם חיור, הבן אדם פשוט מת" (עמ' 343 ש' 7-11). לשאלת בית המשפט האם לא בדקו למנוח דופק, השיב באופן מתחמק כי זה קל להסתכל על הדברים מהצד ולשאול למה לא פעלו כך או אחרת (עמ' 343 ש' 17-13, 20-19). עם זאת בהמשך טען, כי לפני ששרפו את הרכב כבר ידעו שהמנוח מת שכן "באותה סיטואציה אין לבן אדם דופק, הבן אדם לבן... הבן אדם נהיה קר, הבן אדם בשנייה נהיה יותר לבן ממה שהוא היה" (עמ' 350 ש' 22-17); ולאחר מכן, הסביר שבשונה מדבריו במשטרה, הוא בדק ווידא שהמנוח לא חי, בכך שתפס אותו וחש שהוא קר, בדק לו את הרגל וראה שאין לו דופק ברגל. כשביט המשפט עימת אותו עם כך שקודם לכן נשאל אם לא בדק למנוח דופק ולא אמר זאת, השיב הנאשם באופן מניפולטיבי, תוך שהוא שולף שקרים בלי להתרגש, כפי שיובא להלן (עמ' 369-368):

"כב' הש' יעל רז לוי: איך בדקת? שאלה אותך השופטת אם בדקתם דופק, איך בדקת אם הוא חי?"

הנאשם 1: אני תופס אותו, אני תופס אותו, הוא קר.
כב' הש' יעל רז לוי: כן, גשם, מזג האוויר, זה נקרא בדיקה אם הוא חי או מת לדעתך?

הנאשם 1: לעומת הטמפרטורה שהגשם יצר אצלנו, הקור שהוא יצר אצלנו, הידיים היו יותר...
כב' הש' יעל רז לוי: אם זו בדיקה, בדיקה זה משהו שיש לי תוצאה, בדקתי ו... עכשיו אמרת שגם כשחזרת עוד קיווית שהוא חי.

הנאשם 1: באותו רגע בדקתי לו ברגל ואין לו דופק.
כב' הש' יעל רז לוי: אה, כן בדקת? רגע, רגע, אז...
הנאשם 1: ברגל אני אמרתי שכן, החזקתי לו ברגל וברגל אין דופק.

כב' הש' גילת שלו: אני שאלתי אותך על דופק ואתה אמרת לי לא בדקתי, לא חשבתי על זה באותו רגע, אמרת לי: 'בדקתי טמפרטורה'.

הנאשם 1: אני אמרתי שתפסתי ברגל, תפסתי ברגל, ברגל... מי שעבר קורס בסיסי של 48 שעות, שזה היום חובה בכל בגרות... יודע שדרך הרגל אפשר לבדוק אם יש זרימה של דם, אם יש דופק.

כב' הש' גילת שלו: לא, אני שאלתי אותך מפורשות ואמרת לי לא חשבתי על זה, אתה לא חושב על כל הדברים באותו רגע, אתה דיברת על טמפרטורה בלבד, אני שאלתי את השאלה הזאת מפורשות...

הנאשם 1: אז אני גם אזכיר לך שאת עשית גם ככה עם היד, נכון? ... ככה לא בדקתי, ככה לא בדקתי, תפסתי לו ברגל ולא היה לו דופק... אם למשל בן אדם אומר תפסתי אותו... והבן אדם אומר לא, לא תפסתי אותו ככה אז הוא מתכוון ליד, היא שאלה אותי איך בדקתי דופק ותופסת את היד שלה... ביד לא בדקתי דופק... ברגל תפסתי, לא היה דופק".

עוד יצוין בהקשר זה, כי למרות שהנאשם 1 טען בעדותו שכבר בהגיעם עם המנוח לרכב היה ברור להם שהוא מת, ואף טען שבדקו שוב ברגלו של המנוח אם הוא חי או לא לפני שהחליטו להעלים את הגופה (עמ' 345), הוא טען שבעת שהלכו לתחנת הדלק הוא אמר לנאשם 2 שאם יראו שהמנוח חי כשיחזרו, ישאירו אותו ברכב ולא יעשו דבר (עמ' 346 ש' 3-6). כשנשאל כיצד דברים אלו מתיישבים עם דבריו שבדק ויידא שהמנוח מת עוד לפני שהלכו לתחנת הדלק, השיב באופן מתפתל כי הוא אכן בדק את המנוח והבין שהוא מת, אך התפלל בדרך שכשיחזרו יגלו שהוא בכל זאת חי (עמ' 370 ש' 10-15). בחקירתו הנגדית מסר הנאשם 1 מספר תשובות בהקשר זה, כאשר מחד טען שלא היה בטוח שהמנוח מת בעת ששרפו את הרכב, אם כי בשלב זה המנוח לא שלט על גופו (עמ' 378 ש' 22-24); ומאידך טען כי לא היה שורף אותו אם לא היה בטוח שהוא מת, חזר על הסבריו שהמנוח היה קר, לא הגיב ולא היה לו דופק, וטען שבשונה מהמצב שלפני הליכתם לתחנת הדלק, הפעם היה בטוח ב-100% שהמנוח מת, אך לא הצליח להסביר את ההבדל (עמ' 379 ש' 4-15); ובהמשך טען כי בשלב בו הלכו לתחנת הדלק היה בטוח ב-99% שהמנוח מת וקיווה שכשיחזרו יגלו שהוא חי (עמ' 417-418).

הנאשם 1 גם לא הצליח לתת הסבר סביר לשאלה מדוע העדיפו לגרור את המנוח לרכב במקום להתקשר ולהזעיק עזרה, בעיקר אם נכונה הטענה שלא התכוונו להרוג אותו ושפציעתו הפתיעה אותם; ולאחר מספר תשובות מתחמקות טען, כי חשבו שיש סיכוי שהוא יתעורר וחששו לדווח על כך מאחר שהרביצו למנוח ושהסמים היו בביתו (עמ' 344). בהמשך טען בהקשר זה, כי היו בלחץ וחששו שאם יתקשרו למשטרה או לאמבולנס אז **"לא רק הוא מת, גם המשפחה שלי מתה"**, וכי לא חשבו באותו רגע לנסות להציל אותו אלא **"רק להיפטר מזה ולא להיות קשורים לזה, לא להיות יותר שם במקום"**, וחזר על כך שזה קל להסתכל על הדברים מהצד (עמ' 349-350). הנאשם 1 אף לא הצליח להסביר מדוע גררו את המנוח לרכב בתקווה שהדימום ייפסק, במקום לנסות לעצור את הדימום באמצעים פשוטים, פרט לטענה סתמית כי לא חשבו באותו רגע בהגיון (עמ' 416-417).

כאמור, כשהתבקש להסביר בחקירתו הנגדית מדוע מסר באמרתיו במשטרה פרטים חמורים יותר לכאורה לגבי אופן קורות האירוע, הסתבך הנאשם 1 בתשובותיו ולא הצליח להסביר זאת. וכך, כשנשאל מדוע בחקירה סיפר שבמהלך גרירת המנוח, הוא הבחין שהמנוח מתחיל לנשום וכשקרא לנאשם 2, זה החל לבעוט בו בחזה עד שהמנוח השמיע מעין זעקה והשתתק, השיב תחילה כי הוא והנאשם 2 שיקרו בחקירות **"כדי להוציא את עצמנו בצורה כמה שיותר טובה"** ולצאת מהתיק. כשעומת עם כך שגרסה זו, המתארת לכאורה את רגע המוות של המנוח, אינה טובה יותר מבחינתו, השיב תשובות מפותלות ולא הגיוניות, לפיהן לכאורה הבלש חממי אמר לו שאם יגיד שהנאשם 2 עשה את זה הוא ילך הביתה; ולשאלה מדוע אם כך הוסיף פרטים מחמירים שלשיטתו לא קרו, השיב **"שיראה אמין, אני משקר, אני משקר לפרטי פרטים, שהוא צעק ושהייתה זעקה ושהיה ככה כדי שיחשבו שזה אמין, בגלל זה אני יורד גם לפרטים הקטנים... יש כן דברים שבעדויות שלי התייחסתי לגבי כן מה שקרה ויש דברים שהוספתי כדי שישמע להם אמין ושיבינו שאני לא קשור לזה. בן אדם שמשקר רוצה להישמע אמין והוא בעצמו יודע שהוא לא אמין כי הוא יודע שהוא משקר אז אתה מוסיף ואתה מנסה בכל תחבולה כזאת או אחרת לגרום לבן אדם להאמין לך, אתה רק מוסיף, מוסיף ומוסיף"** (עמ' 374-375).

גם בהמשך, כשנשאל מדוע סיפר שלאחר שהמנוח נפל ארצה, הוא החל להכותו עם ידיו ועם חפצים שמצא עד שהנאשם 2 נאלץ להזיזו ממנו, מסר הנאשם 1 תשובות מפותלות, ולא הצליח לספק הסבר סביר לעניין זה. לדבריו, הוא שיקר במשטרה ואמר דברים **"כדי להוציא את עצמי נקי, כמה שיותר נקי, חשבתי שבצורה הזאת אני אצא"**;

ולשאלה כיצד הגרסה הזו מסייעת לו, השיב תשובות מתחמקות ולבסוף אמר כי "חשבתי שאם אני אראה טיפה של מעורבות זה יראה את האמינות שלי אז הראיתי טיפה של מעורבות והגזמתי... הבן אדם שבסוף הרג אותו לפי הגרסה השקרית שהבאתי זה, כביכול, היה [הנאשם 2]... כן, כביכול, יש אחוז של מעורבות שלי, ככה אני חשבתי לעצמי, שכן יש אחוז קטן של מעורבות שלי, אבל זו לא מעורבות כזאת גדולה, הוא כולה הרביץ לו והלך פשוט אחרי [הנאשם 2] שאיים עליו ואז הם כן ישחררו אותי" (עמ' 376-378). בהמשך טען בהקשר זה, כי לא כל מה שאמר בחקירה היה שקרי, וכי הוא לקח את הדברים שקרו והקצין אותם כדי להפיל את הנאשם 2 "אני מקצין את הגרירה כדי להאשים אותו, אני מקצין את הברוטליות כדי להאשים אותו, אני מקצין איומים כדי להאשים אותו, איומים שלא קרו, ברוטליות שלא קרתה, ניסיון תכנון לפני זה שלא באמת קרה... אני כן נצמד לרצף של דברים קיימים, אני פשוט מקצין אותם כדי להפיל אותם עליו, שכולם יראו שהוא אכזרי ואני לא" (עמ' 422 ש' 6-14).

גם לגבי השלב בו הבחינו באקדחו של המנוח, מסר הנאשם 1 בעדותו גרסה כבושה, לפיה הם כלל לא ראו את האקדח לפני האירוע אלא זמן מה עובר להצתת הרכב; גרסה העומדת בסתירה גמורה לדברים שמסרו הנאשמים במשטרה, כאשר כל אחד מהם סיפר על כך שראו את האקדח לפני האירוע, ושהאחר שכנע את המנוח להשאיר את האקדח ברכב. הנאשם 1 לא נתן כל הסבר לשינוי הגרסה בעניין זה, וכלל לא התייחס לכך בעדותו הראשית פרט לאזכור אגבי של השלב בו לכאורה ראו את האקדח בדלת הרכב לפני ההצתה (עמ' 347 ש' 14-17). בחקירתו הנגדית טען, כי הגרסה שמסרו במשטרה שקרית והוסיף "אני רוצה להבין דבר אחד, זה נשמע הגיוני שבן אדם באמצע יער מול שני אנשים ילך, ישים את הרכב (כך במקור - ג.ש) באוטו כמו שטענתי? ... קשה לי להאמין שזה נכון, למה? כי זה שקרי... שקרי שביקשנו ממנו, האקדח לא היה עליו ובגלל זה לא חששנו, את האקדח קלטנו רק כשבאנו לשרוף גופה..." (עמ' 387 ש' 1-7). עוד יוער, כי במהלך השחזור הסביר הנאשם 1 שבדרכם ליער ברכב של המנוח, הנאשם 2 היה אמור לשבת מלפנים ליד המנוח, אך לאחר שראה את האקדח, הוא ישב איתו מאחור כדי שיוכלו לדבר (ת/5 עמ' 7 ש' 25-32); וכי גם בעדותו הראשית אמר שהוא והנאשם 2 ישבו מאחור והתלחששו, הגם שהשמיט את הסיבה לאופן ישיבה זה ואת תוכן השיחה (עמ' 340 ש' 1-2). מעבר לעובדה שהנאשם 1 לא מסר כל הסבר לכבישת העדות בעניין זה, הוא גם לא הסביר מה היתה הסיבה לכך ששיקר לכאורה בעניין זה לאורך חקירותיו במשטרה, או כיצד גם הנאשם 2 מסר במשטרה את אותה גרסה שקרית לכאורה; ואף לא מנה עניין זה בין אותם נושאים לגביהם שיקר לכאורה בחקירה בעקבות השיחה עם הבלש חממי (ראו עמ' 366-371).

ההתרשמות מעדותו של הנאשם 2

גם עדותו של הנאשם 2 הותירה רושם לא אמין בעליל, והרושם המרכזי שעלה מעדותו היה של אדם מניפולטיבי, שאינו בוחל בשקרים ומרוכז מאד בעצמו, באופן בו הוא מעצים את ה"עוולות" שלדעתו נעשו לו ע"י צוות החקירה, ומנגד מצמצם ומתקשה להבין את חומרת מעשיו ואחריותו, גם על פי גרסתו החדשה, לגרימת מותו של אדם על רקע של מה בכך. הרושם שהנאשם 2 מרוכז בעצמו, מניפולטיבי ורגיל לקבל את מבוקשו, עלה גם מצפיה והאזנה לתיעוד חקירותיו במשטרה, כפי שתואר לעיל, וכן מהתנהלותו בדיון שהתקיים ביום 16.7.19, שבו היתה אמורה להשמע עדותו. בדיון האמור ביקש הנאשם 2 לדחות את מתן עדותו בשל אירוע שעבר בכלא, ולמרות מספר החלטות שבהן נדחתה בקשתו, לאחר שהתרשמנו שהוא מסוגל להעיד ולאחר שהורינו לו לפחות להתחיל בעדותו, עמד הנאשם 2 בסירובו, ניסה להתווכח ולהתמקח ארוכות עם בית המשפט ולאחר שבקשתו לא נענתה ואף הוסברה לו המשמעות של המנעות מלהעיד, ויתר תחת מחאה על זכותו להעיד (עמ' 425-444). דא עקא, בדיון שלאחר מכן ביקש הנאשם 2 לאפשר לו

להעיד ובסופו של דבר בקשתו נענתה, כך שבפועל הוא הכתיב את דחיית עדותו כפי שהחליט לעשות מלכתחילה (ראו החלטה מיום 28.10.19).

לאורך כל עדותו בלטה העובדה, שלמרות שנאשם 2 מסר גרסה דומה לגרסתו הכבושה של נאשם 1, הרי שהוא התקשה עד מאד לספר על חלקו באירוע וליטול אחריות על מעשיו (גם לפי הגרסה החדשה), ואת רוב סיפור המעשה ופרטיו ייחס לנאשם 1, כאילו הוא עצמו לא קשור לאירוע או שהיה מעין "סטטיסט" שנגרר אחרי הנאשם 1 בלית ברירה; וכבר בשלב מוקדם של העדות הערנו לו שעליו להתייחס גם למעשיו ולמחשבותיו ולא רק למעשי הנאשם 1 (עמ' 458-459). בהקשר זה יצוין, כי בתיאור גרסתו החדשה לגבי תקיפת המנוח זכר הנאשם 2 היטב לתאר את חלקו של הנאשם 1 ש"הוריד לו כמה כאפות", אך לגבי עצמו אמר שאינו זוכר אם בכלל נגע בו (עמ' 457 ש' 4-5); בהמשך, לשאלת בית המשפט כיצד הוא זוכר כל מה שעשה הנאשם 1 אך אינו זוכר מה הוא עשה, השיב לא לעניין ועמד על כך שאינו זוכר (עמ' 469 ש' 10-20).

גישתו זו של הנאשם 2 הגיעה לשיאה בתום העדות הראשית, אז אמר הנאשם 2 **"אני לא מבין איפה אני נמצא, אני לא מבין מה קורה, אני לא מבין איך אני קשור לזה, אני לא מבין איך זה נגרר לאותה סיטואציה שאני נמצא בתוך המערכת הזאת"** (עמ' 473 ש' 19). המדובר באמירה בלתי נתפסת ומעוררת השתאות, שהרי גם על פי גרסתו, בנוסחה המקל ביותר, היה הנאשם 2 חלק מאירוע שבו כתוצאה ממעשיו יחד עם הנאשם 1, מתוך רצון לקבל לרשותם את הסמים של המנוח מבלי לשלם עבורם, נגרם בטעות מותו של המנוח, והוא אף היה שותף להצתת הרכב כשהמנוח בתוכו, כחלק מהנסיון להעלים את הראיות. קשה להלום מצב בו אדם צעיר, כבן 20, המגדיר עצמו כנורמטיבי, מספר בקור רוח על מעשים קשים מאד שביצע באותו לילה (כאמור בגרסה מרוככת עד מאד), ואינו מסוגל להבין כיצד הוא קשור למקרה ומדוע הגיע לבית המשפט. מדובר באמירה הממחישה בדרך הטובה ביותר את היותו של הנאשם 2 מרוכז כל העת בעצמו ובשאלה כיצד הדברים ישפיעו עליו ועל מסלול חייו; זאת בדומה להתנהלותו החל מסיום חקירתו הראשונה במשטרה ונסיונותיו להתמקח עם החוקרים לגבי התמורה שיקבל אם ידבר, ונדמה כי הדברים מדברים בעד עצמם.

בנוסף, לאורך כל עדותו, שב הנאשם 2 על הטענה כי החוקרים איימו עליו בחקירה ואמרו לו שאם יפיל הכל על הנאשם 1 הוא ישתחרר, הגם שהתקשה עד מאד להסביר את הקשר בין אותם אימים ופגיעה בזכויותיו לכאורה, לבין הדברים שאמר במשטרה; ולא הצליח להסביר מדוע שיקר לטענתו דווקא באותם עניינים שמהם חזר בו בעדותו. וכך, באופן שהמחיש את הרושם מאדם מניפולטיבי ומרוכז בעצמו, חזר הנאשם 2 ואמר בתשובה לחלק גדול מהשאלות, עם או בלי קשר לשאלה, כי החוקרים הפעילו עליו לחץ ואימים ושללו את זכויותיו, כמעין מנטרה או תשובה אוטומטית שעליה חזר לאורך העדות; ובאופן דומה חזר גם על הטענה שעורך דינו הנחה אותו לדבוק באותה גרסה. כך למשל כשהתבקש ע"י בית המשפט להסביר מהם השקרים שמסר לכאורה באמרותיו בהשפעת החוקרים, השיב לא לעניין (ואף הערנו לו על כך, ראו עמ' 467-468); ובהמשך מצא מפלט באותן אמירות חוזרות בעת שהסתבך בתשובותיו בחקירה הנגדית, ושוב ציינו בפניו שהוא לא משיב לעניין וחוזר על אותן אמירות פעם אחר פעם במקום להשיב לשאלות (ראו עמ' 495 ש' 27-עמ' 496 ש' 3, עמ' 496 ש' 19-21, עמ' 498 ש' 4-7). בהקשר זה אציין, כי ההעצמה וההגזמה של הנאשם 2 לגבי העוולות שנגרמו לו לכאורה ע"י החוקרים ותחושת הקורבנות ששירר, למשל בדבריו: **"כשמכניסים אותך לתוך חדר ואומרים לך 'אנחנו יודעים על הרצח, אנחנו יודעים מה קרה, השותף שלך פתח עליך הכל, מוצב עליך גליוטינה' זה לא אימים? זה לא לפנות אל בן אדם בצורה של לרמוס את הבן אדם? זה לא?"** (עמ' 501 ש' 10-11).

8-10); עומדות בפער עצום אל מול חוסר האמפתיה שגילה כלפי המנוח ומשפחתו, וחוסר התובנה שהפגין לגבי חומרת התנהגותו באירוע גם על פי גרסתו החדשה (וראו הערות בית המשפט בהקשר זה בעמ' 506-507, 511-512).

מאמציו של נאשם 2 להטיל את מלוא האחריות לאירוע על הנאשם 1, גם עתה, והסתבכותו בשקרים בעת חקירתו הנגדית, מודגמים היטב בגרסתו לגבי הצתת הרכב. בעדותו הראשית תיאר הנאשם 2 את ההתרחשויות כאילו הנאשם 1 עשה הכל והוא רק הלך אחריו בליט ברירה, כאשר הנאשם 1 הוא לא רק מי שיזם את ההצתה ורכש את הדלק, אלא גם מי שניסה להצית, מצא את הבושם ברכב, התיז על דבר מה והצית את הרכב (עמ' 459-460). בחקירתו הנגדית, כשנאמר לו שהנאשם 1 אמר גם בעדותו בבית המשפט שהנאשם 2 הוא זה שהביא לו את הבושם והתיז על הנייר, השיב בשלילה, וכשהתבקש לפרט את גרסתו, השיב תשובות סותרות כמפורט להלן:

"הנאשם 2: אז כמו שאמרתי פה, [נאשם 1] ניסה להדליק את

זה, לא הצליח, מצא סוג של בושם, התיז את הבושם על חתיכת נייר והדליק. זה מה שהיה.

כ.ה אהרון משניות: הכל הוא עשה. אתה לא עשית שום דבר בעניין הזה.

הנאשם 2: אני אמרתי, אני התזתי.

כ.ה יעל רז לוי: מה התזת?

הנאשם 2: עכשיו אמרתי, לקח את הבושם, אני התזתי על

חתיכת נייר והוא זרק.

כ.ה יעל רז לוי: אתה התזת או הוא התיז?

הנאשם 2: לא הבנתי.

כ.ה יעל רז לוי: אתה התזת או הוא התיז?

הנאשם 2: לא יודע על מה אתם מדברים.

כ.ה גילת שלו: מי התיז את הבושם?

הנאשם 2: לא הבנתי את השאלה.

כ.ה יעל רז לוי: אתה התזת את הבושם על הנייר?

הנאשם 2: לא, הוא התיז.

כ.ה יעל רז לוי: עכשיו אמרת שאתה.

הנאשם 2: לא הבנתי אתכם.

כ.ה יעל רז לוי: אוקי. אז לא התזת בושם?

הנאשם 2: לא.

כ.ה גילת שלו: אז השופט משניות שאל אותך אם אתה עשית משהו

בסיטואציה הזאת או שהכל [הנאשם 1] עשה?

הנאשם 2: לא, לא עשיתי כלום בסיטואציה הזאת.

כ.ה אהרון משניות: ומי הדליק את הגפרור?

הנאשם 2: [הנאשם 1]

כ.ה אהרון משניות: ואתה עמדת מהצד והסתכלת.

הנאשם 2: כן". (עמ' 492 ש' 26 עד עמ' 493 ש' 23).

גם לגבי האקדח מסר הנאשם 2 גרסה מתחמקת ומלאת סתירות, זאת לאחר שבעדותו הראשית כלל לא הזכיר את

קיומו. כשנשאל בחקירה הנגדית לגבי טענת הנאשם 1 במשטרה שהוא ביקש מהמנוח להשאיר את האקדח ברכב, השיב תחילה **"לא ראיתי שיש עליו אקדח. אני לא זוכר אקדח"**; ולשאלה אם לא היה אקדח באירוע, השיב **"לא, תקשיבי למה שאני אומר. אני לא אומר שלא היה אקדח. אני אומר שאני לא זוכר באיזה שלב באירוע היה אקדח עליו"**. כשהופנה לכך שבחקירתו אמר שתפס למנוח את הידיים ולא נתן לו לברוח בזמן שהנאשם 1 הכה אותו, בגלל שלמנוח היה אקדח והוא חשש שירה בו, השיב **"אז כמו שאמרתי, במהלך האירוע למנוח לא היה אקדח. אני לא זוכר באיזה שלב של האירוע"** [נאשם 1] **לקח את האקדח**; בהמשך שב לתשובתו העקבית כי אמר דברים תחת לחץ שהפעילו עליו החוקרים; ולאור הערות בית המשפט השיב שכלל אינו זוכר שאמר זאת בחקירה, אינו זוכר למה אמר זאת ושלא חשב כראוי (עמ' 495-497). כאמור, גם הנאשם 2, כמו הנאשם 1, מסר גרסה עקבית באמרתיו במשטרה לגבי כך שהם ראו את האקדח לפני האירוע, ועשו מאמצים על מנת שהמנוח ישאירו ברכב; וגם הוא לא נתן כל הסבר סביר לשינוי הגרסה בעניין זה.

הנאשם 2 אף התפתל בעדותו ומסר תשובות דחוקות ושקריות כאשר התבקש להסביר דברים מפלילים שמסר באמרתיו, ועניין זה בלט במיוחד לגבי גרסתו בחקירה כי הנאשם 1 הצטייד מראש בגרב. בעדותו הראשית, לשאלת הסנגור האם הצטיידו מראש בדבר מה, השיב הנאשם 2 בשלילה, ולשאלה מה אמר על כך בחקירה השיב **"אמרתי ש[הנאשם 1] הביא איתו גרב לאירוע. ואני לא חושב שזאת הייתה גרב, יכול להיות שזה היה חלק מהשרוול שלו, כי עוד פעם, לבשנו בגדים ארוכים במהלך האירוע... הבן אדם לבש שרוול ארוך, חשבתי שזאת גרב..."**. כשביט המשפט העיר לו שבזירה נמצא גרב ולא שרוול ושדבריו לא ברורים, הוסיף **"אמרתי בחקירות הראשונות שלי ש[הנאשם 1] הביא עימו גרב ושם בתוך הגרב אבן ונתן למנוח מכה בראש... אמרתי שיכול להיות שחלק מהשרוול היה נראה לי כמו גרב"**. לשאלה כיצד אפשר להכניס אבן לשרוול כדי להכות עמו מבלי לנתק את השרוול, השיב שאינו יודע ושזה מה שהוא כנראה ראה; אך לאחר מכן אמר שכלל לא ראה גרב עם אבן, וששיקר בחקירה מאחר שהיה תחת לחץ ונאמר לו להפיל הכל על הנאשם 1 (עמ' 470-471). ראוי להזכיר בהקשר זה, כי באמרתיו תיאר הנאשם 2 את הגרב כגרב לבן, מה שכשלעצמו עומד בסתירה לגרסה המבולבלת לגבי השרוול, שהרי אין חולק כי בעת האירוע לבשו הנאשמים בגדים כהים.

בהמשך, כשהופנה בחקירתו הנגדית לדבריו בת/12, לפיהם הנאשם 1 אמר לו לטייל עם המנוח ואז הכה אותו עם הגרב מאחור, שב הנאשם 2 על תשובתו העקבית לפיה **"את זה המצאתי כי עוד פעם, רציתי שזה יראה אמין שאין לי שום קשר לאירוע הזה, עוד פעם תחת הלחץ של החוקרים והאיומים"**. עם זאת, כשנשאל מדוע המציא דווקא גרב ולא דבר אחר, כאשר באופן "מקרי" בזירה אף נמצא גרב עם דם, הסתבך הנאשם 2 בתשובותיו. תחילה טען **"כי ראיתי משהו ארוך, חשבתי שזאת גרב. אז אמרתי שזאת גרב"**. כשנשאל אם ראה או לא ראה משהו עם אבן, החל להתבלבל ואמר מחד **"זה מה שאני אומר. שבחקירות הראשונות המצאתי את זה שראיתי ש[נאשם 1] בא עם גרב ונתן למנוח בראש. עכשיו מה שאני אומר שאני לא חושב שזה היה גרב, אני חושב שזה היה סוג של שרוול ארוך כזה"**; ומאידך השיב שבכלל לא ראה את הנאשם 1 מכה את המנוח עם אבן או עם משהו שנראה כמו גרב עם אבן; וכשנאמר לו שאם כך **"לא יכול להיות שזה היה שרוול כי לא היה דבר כזה"**, השיב **"יפה. בהודעות הראשונות שלי אני המצאתי סיפור..."**. לשאלה חוזרת מדוע המציא סיפור דווקא על גרב, השיב באופן לא ענייני וטען **"כי לאחר אותו אירוע אני ו[הנאשם 1] נפטרנו מאותם הבגדים וכנראה שמצאו איזו גרב אחת או שתיים, אז יכול להיות שזה זה"**; ציין שמן הסתם היה להם דם על כל הבגדים לרבות הגרביים, אך לא הגיב להערה כי הבגדים נותרו איתם וכי הם לא הורידו גרביים בזירה (עמ' 479-480). מכל מקום, הנאשם 2 שלל שהחוקרים אמרו לו לדבר על

גר, אישר שבאותה עת לא ידע ולא נאמר לו שבזירה נמצא גרב עם דם, ועמד על כך שהוא המציא זאת (עמ' 478 ש' 7-14, עמ' 479 ש' 14-15). מכל האמור עולה, כי הנאשם 2 לא הצליח להסביר מדוע על מנת לסבך את הנאשם 1 בחקירה, המציא לכאורה פרט כה מוזר וייחודי של שימוש בגרב לצורך תקיפת המנוח; והמסקנה המתבקשת היא כי מדובר בדבר שאכן קרה במציאות, בעיקר כשמדובר בפרט מוכמן, לאחר שבזירה נמצא גרב מוכתם בדם - פרט שאין חולק שלא היה בידיעת הנאשם 2 בעת שסיפר על הדברים.

כמו הנאשם 1, גם הנאשם 2 לא הצליח להסביר בעדותו מדוע סיבך את עצמו ואמר שהכה את המנוח באגרופים ובעיטות, אם לטענתו החוקרים אמרו לו להפיל את הנאשם 1, והוא שב וחזר על אותה מנטרה **"אני המצאתי את כל הדברים האלה כי הייתי תחת לחץ והחוקרים איימו עלי ושללו את הזכויות שלי. הם אמרו לי להפיל הכל עליו. הם היו הקול ואני הייתי הפה שממנו יצא הקול"**, מבלי להתייחס לקושי שבדברים. לאחר מספר שאלות דומות, השיב לבסוף כי מפקד הימ"ר **"אמר לי להפיל על [הנאשם 1] אבל להגיד שהייתה לי מעורבות חלקית באירוע. ואז הוא ישחרר אותי הביתה"**, אך הבהיר שמפקד הימ"ר לא אמר לו לומר שנתן בעיטות ולא נתן לו פרטים, אלא הוא הוסיף פרטים מעצמו כדי שהסיפור יראה אמין (עמ' 471-472). בחקירתו הנגדית, כשהופנה לכך שבחקירה אמר לחוקר שהתנפחה לו הרגל ולשאלה למה התנפחה לו הרגל, השיב תחילה **"כן. כי כמו שאמרתי, בהתחלה אמרתי בעדויות הראשונות שלי ש[נאשם 1] אמר לבעוט במנוח, אז בעטתי בו"**; ולשאלה אם בעט בו השיב **"המצאתי סיפור, המצאתי שיש לי מעורבות כזאת או אחרת באירוע, וזה מה שסיפרתי במהלך העדות הראשונה שלי. עכשיו אני אומר שעקב הגרירה של אותו מנוח עיקמתי את הרגל שלי. היא קצת התנפחה. כל הדרך הייתה אבנים. כנראה דרכתי על אבן והתעקמה לי הרגל. זאת הסיבה שהרגל התנפחה"**. לשאלה מדוע בכל אמרתי אמר שהנפיתות ברגל נגרמה לו מהבעיטות, השיב שעורך הדין שלו הנחה אותו להצמד לגרסה שמסר (עמ' 481). באופן דומה התקשה הנאשם 2 להסביר מדוע אמר באמרותיו שהחזיק את ידי המנוח בעת שהנאשם 1 הכה אותו. ולשאלה מדוע המשיך ומסר את הגרסה המפלילה גם לאחר שהבין שהוא לא משתחרר, למרות ההבטחות לכאורה של מפקד הימ"ר, השיב **"כי עוד פעם, לא ידעתי איך המערכת הזאת עובדת. והקשבתי לעצת עו"ד שלי שאמר לי להמשיך. אמרתי, יכול להיות שעוד רגע ישחררו אותי... הוא לא אמר לי שישחררו אותי. אבל אני הקשבתי למפקד הימ"ר"** (עמ' 485-486).

גם הנאשם 2 התקשה להבהיר מתי הבינו שהמנוח מת, הגם שלפי גרסתו הכבושה עמד על כך, בדומה לנאשם 1, שהמנוח מת עובר להצתת הרכב. וכך, טען בעדותו הראשית כי כשחזרו מתחנת הדלק לרכבו של המנוח קיוו שהמנוח התעורר, אך כשפתחו את הדלת הוא פשוט נפל והם הבינו שהוא מת; לשאלה מתי הבינו שהוא מת השיב, כי כבר לאחר ששמו אותו ברכב וראו שהוא לא מגיב החלו לחשוש שהוא מת; אך באותה נשימה, השיב לשאלה אם הלכו להביא את הדלק כשעדיין לא היו בטוחים שהוא מת, כי כבר אז חשבו שהוא מת (עמ' 459-460). בחקירתו הנגדית טען, כי בתחילה הכניסו את המנוח לרכב במחשבה שהוא אולי יתעורר, אך כשראו את כמות הדם ברכב הבינו **"שרוב הסיכויים שהוא מת"** (עמ' 483 ש' 25-29). לשאלה מדוע לא השאירו את המנוח במקום נפילתו כדי שאולי יתאושש, ותחת זאת התאמצו לגרור אותו מרחק משמעותי לרכב, רק כדי לשרוף אותו לאחר מכן, חזר תחילה על תשובתו כי רצו להזיז אותו מהגשם ולשים אותו במקום חם בתקווה שיתעורר. לשאלה כיצד הרצון שהמנוח יתעורר מתיישב עם כך שהחליטו להצית את הרכב כשהוא בתוכו, השיב כי לפי כמות הדם שהיתה במקום הוא חשש שהמנוח כבר מת, ולכן **"הבנו בערך, הבנתי, חששתי ש... הייתי 90 אחוז בטוח שהבן אדם מת"**; כשנאמר לו שלפי דבריו, היה סיכוי של עשרה אחוזים שהמנוח חי, אמר שוב **"הייתי כמעט בטוח שהוא מת"**, ולאחר מכן אמר שהיה בלחץ ולא יכל לחשוב בצורה הגיונית

(עמ' 486-488).

הנאשם 2 אף לא הצליח להסביר מדוע לא הזעיקו עזרה, אם פציעתו של המנוח נגרמה בטעות ולא במכוון, וכל שטען היה שהם חששו שלא יאמינו להם לגבי מה שקרה; וכשנאמר לו שמה שהיה אמור לעמוד לנגד עיניהם זו הצלת חיים, השיב שלא יכלו לחשוב בצורה הגיונית באותה סיטואציה (עמ' 460). גם בחקירה הנגדית השיב לשאלות בנוגע לאי הזעקת עזרה באופן לא ענייני, והוסיף כי **"אי אפשר לבקש מבן אדם נורמטיבי אחרי אותו אירוע כזה, לבוא ולהגיב בצורה רציונלית. זאת פעם ראשונה שאני חווה דברים כאלה. אין לי את הכלים להתמודד עם זה. אתה לא חושב, אתה לא אומר 'בוא נקרא לעזרה'"** (עמ' 483-484). גם בתשובות אלה של הנאשם 2, המבטאות התנהגות נעדרת אמפתיה לזולת, העומדת בסתירה לציווי המוסרי הכי בסיסי של "לא תעמוד על דם רעך", ניתן לראות עדות ברורה לעוצמת היותו של הנאשם 2 מרוכז בעצמו.

לסיכום הערכת עדויות הנאשמים

עדויותיהם של הנאשמים בפנינו הותירו רושם של עדויות לא אמינות, מעובדות ומתואמות, שבמסגרתן ניסו ליצור גרסה חדשה, דומה בחלקה לגרסאות שמסרו במשטרה, אך לאחר שהושמטו מהן במכוון כל הפרטים המעידים על תכנון מראש להמית את המנוח ועל אופן ביצוע ההמתה. יצוין, כי באופן לא מפתיע, אותם פרטים שהושמטו בגרסתם הכבושה של הנאשמים, הם לא רק הפרטים הקרדינליים להוכחת עבירת הרצח; אלא מדובר בפרטים הקשורים לליבת האירוע, המצויים בידיעתם הבלעדית של הנאשמים - הן לגבי מה שהתרחש כשהיו רק שניהם בתוך היער עם המנוח, והן מה שהתרחש בשיחות התכנון המקדימות שהתקיימו ביניהם לפני האירוע - זאת להבדיל מעצם המפגש עם המנוח, גרימת מותו והצתת הרכב, עניינים שלגביהם ידעו הנאשמים כי יש ראיות חיצוניות רבות, שאותן לא יוכלו להכחיש. עצם עריכת אותו סינון מלאכותי ע"י הנאשמים, בין פרטים מתוך אמרותיהם במשטרה שלא ניתן לחלוק עליהם, שאותם שבו ואישרו, לבין פרטים אחרים המצויים בליבת המחלוקת, שמהם חזרו בהם בעדויותיהם ואותם הכחישו; מעיד כשלעצמו על מופרכות הגרסה החדשה, כל זאת בעיקר כאשר שני הנאשמים כשלו מלהסביר מדוע יש לפסול או לדחות דווקא פרטים אלו מתוך האמרות במשטרה.

לאור האמור, מאחר שעדויותיהם של הנאשמים בפנינו מהוות גרסה כבושה, אשר נמסרה רק בשלב מאוחר במשפט, מבלי שניתן כל הסבר סביר לכבישתה; ומאחר שמדובר בנאשמים אשר גם לפי גרסתם, שיקרו פעם אחר פעם בשלבים השונים של החקירה ובהתאם לאינטרסים שלהם, כפי שהתרשמתי שעשו גם בפנינו, לא ניתן לקבל את גרסתם החדשה של הנאשמים, ויש לדחותה.

ה. סיכום והכרעה בנוגע לפן העובדתי

לאור כל האמור לעיל, לאחר שדחיתי את טענות הנאשמים לגבי קבילות אמרותיהם במשטרה; לאור קביעותי בנוגע לקבלת אמרותיהם במשטרה, תוך הסתייגויות מפרטים מסוימים, ותוך חיזוקן של האמרות בראיות חיצוניות; לאחר שקבעתי כי הגרסה הכבושה וה"מרוככת" שהציגו בעדויותיהם בבית המשפט אינה אמינה; ולאור הודאת הנאשמים בחלק מהעובדות, יפורטו להלן מסקנותי באשר לעובדות שהוכחו בנוגע לאירוע ולהתרחשויות שסבבו אותו.

לנאשם 1 היכרות מוקדמות עם המנוח, ועובר לאירוע הוא ניהל איתו שיחות בנוגע לרצונו של המנוח למכור כמות של כ-70 גרם קנביס. הנאשם 1 תכנן לקחת מהמנוח את הסמים מבלי לשלם, וביום 25.2.18 צירף לתכניתו את הנאשם 2, אשר בשעות הערב הגיע עמו לבית המנוח כקונה פוטנציאלי; השניים ראו את הסמים, השתמשו בהם יחד עם המנוח, וסיכמו עם המנוח כי ירכשו ממנו את הסמים למחרת, תמורת ₪ 60 לגרם, למרות שכאמור לא התכוונו לשלם לו. זמן מה לאחר המפגש, בעת שהמנוח יצא לעבודה, חזרו הנאשמים לבית המנוח בכוונה לפרוץ לתוכו ולגנוב את הסמים, בדקו את חלונות ודלת הבית אך משלא מצאו דרך להכנס, עזבו את המקום.

ביום 26.2.18, בשעות הבוקר, בעת שהנאשם 1 היה בעבודה, הגיע המנוח לביתו והשאיר שם את הסם עבור הנאשמים, כאשר לפי הסיכום ביניהם, הנאשמים היו אמורים להעביר לו את הכסף מאוחר יותר בשעות הלילה, לאחר שהמנוח יסיים את עבודתו.

בשלב מסוים, לאחר שנסיונם לגנוב את הסמים נכשל, ומאחר שבכוונתם היה לקחת את הסמים מבלי לשלם עבורם, החליטו הנאשמים לרצוח את המנוח, והם רקמו תכנית על מנת להוציא את החלטתם אל הפועל. במסגרת תכנית זו, נפגשו הנאשמים ביום 26.2.18 בלילה בבית הנאשם 1, שם המתינו למנוח ותכננו להובילו באמתלת שווא למקום מבודד ושקט; הנאשם 1 לקח עמו גרביים, לתוכם תכנן להכניס אבן, שעמה יכה את המנוח בהפתעה מאחור; הנאשמים החליפו את בגדיהם לבגדים כהים, והשאירו את מכשירי הטלפון הניידים שלהם בבית הנאשם 1 על מנת שלא ניתן יהיה לאכנס. ביום 27.2.18 בסמוך לשעה 02:30, עם הגעת המנוח מחוץ לבית הנאשם 1, הנאשמים טענו בפניו בכזב שהכסף לא ברשותם אלא במקום מחבוא, שיהווה גם מקום המפגש שלהם בעסקאות סמים עתידיות; עלו לרכבו של המנוח והנחו אותו להגיע ליער איבים, שם החנה את הרכב. כבר בהגיעו של המנוח למפגש הבחינו הנאשמים כי הוא נושא עמו אקדח, ועל מנת לאפשר את המשך תכניתם, שכנעו אותו להשאיר את האקדח ברכב כתנאי להמשך העסקה.

הנאשמים והמנוח הלכו רגלית ביער למקום מרוחק ממקום חניית הרכב, באמתלה ששם נמצא הכסף, תוך שהם משוחחים על עסקאות סמים עתידיות לכאורה, ובשלב מסוים הכה הנאשם 1 את המנוח מאחור, במספר חבטות עם הגרב שלתוכו הכניס אבן, המנוח נפל ארצה ושני הנאשמים הכו אותו בצוואת חדא, באגרופים, בבעיטות ובאמצעות אבנים, בעוד המנוח צועק ומתחנן על חייו, עד שהפסיק להגיב. הנאשמים החלו לגרור את המנוח לכיוון הרכב, ובשלב מסוים כשהבחינו כי הוא עדיין נושם, המשיכו לבעוט בו עד שחדל להגיב שוב והם סברו שהוא מת. לאחר הגעתם עם המנוח לרכב, הנאשמים הרימו אותו והשכיבו אותו על כסא הנהג; דרדו את הרכב מהמקום בו חנה, עד שהרכב נתקל במבנה בטון ונעצר.

הנאשמים הלכו ברגל לאזור התעשייה בשדרות, כשבכוונתם לרכוש דלק ולהצית את הרכב כשהמנוח בתוכו, על מנת להעלים את הראיות למעשיהם ומתוך כוונה שלא ניתן יהיה לזהות את המנוח; בדרך שטפו הנאשמים את ידיהם והחביאו את מעיליהם, על מנת להסתיר את דמו של המנוח שהיה על ידיהם ועל בגדיהם; הנאשם 2 נכנס לתחנת הדלק "פז" שם ביקש לרכוש פנס, אך לא היה ברשותו די כסף; ולאחר מכן נכנסו השניים לתחנת הדלק "תפוז", שם רכש הנאשם 1 מצית וסולר, אותו מילא בג'ריקן שמצאו בדרך. לאחר מכן חזרו הנאשמים ברגל למקום בו השאירו את המנוח ברכב.

בשלב מסוים, לפני או אחרי ההליכה לתחנת הדלק, נטלו הנאשמים מהרכב את אקדחו של המנוח, וכן נטלו מהמנוח

רכוש הכולל בין היתר את הטלפון הנייד שלו, צרור מפתחות ובו גם מפתחות הרכב, גז פלפל וקייס טבק.

הנאשם 1 שפך את הסולר מהג'ריקן על גופו של המנוח ועל פנים הרכב, הנאשמים הציתו חתיכת נייר שעליה התיזו בושם מבקבוק שמצאו ברכב, וזרקו אותה לרכב; הרכב ובתוכו המנוח עלה בלהבות, והנאשמים נמלטו מן המקום כשהם מותירים את הרכב בוער והמנוח בתוכו; כאשר עובר להצתת הרכב, הנאשמים לא בדקו מה מצבו של המנוח ולא וידאו שהוא מת. בעת הברירה, נפל מידי הנאשמים מכשיר הטלפון הנייד של המנוח, שנותר בקרבת הרכב. מאוחר יותר באותו יום, נמצא הטלפון הנייד של המנוח ליד הרכב השרוף, ובתוך הרכב נמצאה גופתו המפוחמת של המנוח, שבשל מצבה לא ניתן היה לקבל ממנה כל ממצאים לגבי סיבת מותו.

הנאשמים עזבו את היער רגלית ובדרכם לבית הנאשם 1 אספו את המעילים מהמקום בו הטמינו אותם קודם לכן וזרקו את הג'ריקן; בהגיעם לבית הנאשם 1, הנאשמים התקלחו, הכניסו את הבגדים המגואלים בדם שלבשו באירוע לשקיות זבל, והלכו לישון. ביום 27.2.18 בשעות הבוקר, הלכו הנאשמים לכיוון תחנת הרכבת כשהם נושאים עמם את השקיות עם הבגדים (בתיקו של הנאשם 2) ואת רכושו של המנוח; בדרך החביאו הנאשמים את האקדח כשהוא עטוף במגבת בקרבת גן שעשועים; השליכו את השקיות עם הבגדים בשני פחי אשפה נפרדים והשליכו את צרור המפתחות של המנוח בערוץ ביוב, כל זאת על מנת להעלים את הראיות; ולאחר מכן נפרדו, כשהנאשם 2 נסע ברכבת לביתו ולאחר מכן לעבודה, והנאשם 1 חזר לביתו.

שעות ספורות לאחר מכן, לאחר שנודע לנאשם 1 מבת זוגו של המנוח כי גופתו של המנוח נמצאה ביער ונפתחה חקירת משטרה, נפגשו הנאשמים ליד מקום עבודתם בבאר שבע, שם המתינו להסעה למסיבת פורים של מקום העבודה, שוחחו ותכננו מה לומר אם ייחקרו במשטרה; ולאחר מכן חגגו במסיבה באולמי "לאגו" בראשון לציון, שבמהלכה אף עישנו חלק מהסם שקיבלו מהמנוח. ביום 28.2.18 בערב נתפסה יתרת הסם שקיבלו הנאשמים מהמנוח, כשהיא מוסלקת ליד בית הנאשם 1, ובבדיקה נמצא שמדובר ב-56.5 גרם קנביס (זאת לאחר שהנאשמים השתמשו בחלק מהסם שקיבלו מהמנוח, לפני ואחרי האירוע).

הפן המשפטי

כאמור, המחלוקת המשפטית בין הצדדים נסובה סביב עבירת הרצח שיוחסה לנאשמים בכתב האישום, כאשר הם הודו בעבירות הנוספות שיוחסו להם בכתב האישום של הצתה, נשיאת נשק ושיבוש מהלכי משפט.

אמנם, טענתם של באי כח הנאשמים כי יש להרשיע את הנאשמים בעבירה של המתה בקלות דעת לפי סעיף 301ג לחוק כנוסחו כיום, או בעבירה של הריגה לפי סעיף 298 לחוק כנוסחו בעת האירוע, מבוססת בראש ובראשונה על גרסתם העובדתית של הנאשמים בעדויותיהם בפנינו, גרסה אשר נדחתה על ידי בפרוטרוט לעיל. ואולם, דחיית הגרסה העובדתית של הנאשמים אינה פוטרת את בית המשפט מהצורך לבחון האם הוכחו יסודות עבירת הרצח שיוחסה לנאשמים; ובכל מקרה יש לבחון את השפעתו של תיקון 137 לחוק על עניינם של הנאשמים, ובעיקר את השאלה אם יש מקום להרשיעם בעבירת הרצח ה"בסיסית" לפי סעיף 300(א) לחוק בנוסחו כיום, כדין מקל שיש להחילו לפי הוראות המעבר של התיקון.

א. העבירה של רצח בכוונה תחילה

העבירה שיוחסה לנאשמים היא עבירה של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק בנוסחו בעת האירוע, טרם כניסתו לתוקף של תיקון 137 לחוק (להלן- הנוסח הישן), אשר קבע כדלקמן:

"העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד;

...(1)

(2) גורם בכוונה תחילה למוותו של אדם..."

בסעיף 301 לחוק בנוסחו הישן, הוגדר המונח "כוונה תחילה" כך:

"(א) לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו,

והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב

ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו

המית אותו

...(ב)

(ג) כדי להוכיח כוונה תחילה אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסויים

במשך זמן פלוני או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה או שהמכשיר שבו

בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה."

אם כך, לצורך הוכחת היסוד הנפשי של "כוונה תחילה", יש להצביע על התקיימותם של שלושה יסודות מצטברים: החלטה להמית, הכנה והעדר קנטור, כשהעדר אחד מהתנאים האמורים, לא מתגבשת עבירת הרצח (ראו למשל ע"פ 2760/14 אוהיון נ' מדינת ישראל (7.10.15)).

מכלול הראיות שהובאו בענייננו והקביעות העובדתיות שנקבעו על ידי לעיל, מובילים למסקנה כי המאשימה הוכחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים, בצוותא חדא, גרמו למוותו של המנוח בכוונה תחילה; כאשר הוכח בפנינו כי התקיימו במעשיהם כל יסודות ה"כוונה תחילה", כפי שיפורט להלן.

במאמר מוסגר אעיר, כי לאורך סיכומי ב"כ הנאשם 1 חזרה הטענה כי עובר לאירוע, בהיותם בבית הנאשם 1, הנאשמים שתו וודקה ועישנו מהסם שהשאיר שם המנוח, ולכן במהלך האירוע היו "מסטולים" באופן שפגע בהכרתם ובשיקול דעתם; והגם שלא עלתה טענה מפורשת לסייג השכרות, נרמז כי המצב בו היו נתונים הנאשמים פגע ביכולתם לגבש כוונה להרוג את המנוח. הנאשמים לא ביססו טענה זו במהלך שמיעת הראיות, ולו במקצת; הנאשם 2 כלל לא העלה אותה בעדותו או בסיכומיו, ואילו הנאשם 1 שאמר באמרתיו השונות רק שהיה מסטול, העלה טענה זו בעדותו במעומעם בלבד (רק בנוגע לאי הזעקת עזרה ולהחלטה להצית את הרכב- עמ' 404).

מעבר לכך שכפי שיפורט בהמשך, ההחלטה להרוג את המנוח בגלל הסמים גמלה בלב הנאשמים הרבה לפני שהגיעו ליער; הרי שטענת ה"שכרות" אף עומדת בסתירה רבתי להתנהגותם המחושבת של הנאשמים לאחר האירוע כפי

שתוארה לעיל, במהלכה חשבו על כל פרט מרגע שהלכו לתחנת דלק ועד להעלמת כל החפצים הקושרים אותם לאירוע. הרושם האמור, לפיו הנאשמים היו מאד מחושבים ו"מפוקסים" בעת האירוע, מתיישב גם עם הרושם העולה מצפיה בשחזור של הנאשם 1, כיצד באופן מעורר השתאות הוא זכר כל פרט ופרט מהאירוע- כל אבן, כל שיח וכל צעד שעשה ביום האירוע; ורושם זה אינו מתאים כלל למי שהיה נתון תחת השפעת סמים ואלכוהול באופן שפגע בהכרתו ובשיקול דעתו.

יסוד ההחלטה להמית

יסוד זה פורש בפסיקה ככולל הן את צפיית התוצאה הקטלנית ע"י הנאשם והן את רצונו בהתגשמותה, דהיינו קיומה של כוונה לגרום למות הקורבן, הן במישור השכלי-רציונלי: צפיית אפשרות קרות התוצאה הקטלנית; והן במישור הרגשי-אמוציונלי: חפצו של הנאשם בהתקיימותה של התוצאה הקטלנית (ראו י' קדמי, **על הדין בפלילים**, חלק שלישי, מהדורה מעדכנת, תשס"ו 2006, עמ' 1102).

וכך סוכמה ההלכה בעניין זה בע"פ 4523/14 **חילי נ' מדינת ישראל** (20.1.16):

"לצורך הוכחת יסוד ההחלטה להמית, יש להראות כי לנאשם היתה כוונה לגרום להמתת הקורבן בשני מישורים נפרדים. המישור הראשון, הוא המישור הרציונאלי, ועל-פי יש להראות כי הנאשם צפה את האפשרות להתרחשותה של התוצאה הקטלנית. המישור השני, עניינו ביחסו האמוציונאלי של הנאשם לתוצאה, ובמסגרתו יש לבחון את חפצו של אותו נאשם בהתקיימותה של התוצאה הקטלנית...

נקבע בפסיקה, כי לאור הקושי הטמון בהתחקות אחר נבכי נפשו של אדם, ניתן להיעזר ב"חזקת הכוונה", על-פיה אדם מתכוון, על דרך הכלל, לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו. כאשר בעבירת הרצח עסקינן, גלומה בחזקת הכוונה ההנחה, לפיה מי שגרם למותו של אדם על-ידי מעשה, אשר על-פי טיבו מכאן לגרום לתוצאה קטלנית, גם נשא בליבו את הכוונה לגרום לתוצאה טבעית זו...

ברבות השנים גובשו בפסיקתו של בית משפט זה מבחני עזר, שיש בהם כדי לבסס או לחזק, בהיעדר הסבר אחר המניח את הדעת, את ההנחה בדבר כוונתו של הנאשם להמית את קורבנו. בין היתר, מדובר באופן ביצוע ההמתה; באמצעי ששימש לשם ביצועה; במיקום הפגיעה בקורבן; ובמספר הפגיעות בו..."

ובע"פ 2550/15 **שאפא נ' מדינת ישראל** (7.4.17) נקבע בעניין זה:

"היסוד הנפשי של 'כוונה תחילה' כולל כידוע שלושה יסודות: החלטה להמית, הכנה, והיעדר קנטור... לעניין ההחלטה להמית, יש להראות את צפיות התרחשות התוצאה הקטלנית ורצון או שאיפה כי תוצאה זו תתגשם... בפסיקתנו השתרשה 'חזקת הכוונה', הלוא היא חזקה עובדתית הניתנת לסתירה ולפיה ניתן להניח כי אדם התכוון לתוצאות הצומחות באופן טבעי ובהסתברות גבוהה ממעשיו... הסקת מסקנה בדבר קיומה של החלטה להמית נלמדת ממכלול נסיבות האירוע, ובגדרה ניתן לתת משקל לאופן ביצוע הרצח, טיב הפגיעה, כלי הרצח, או אמירות קודמות שהוחלפו בין הצדדים..."

מהאמור עולה, כי יסוד ה"החלטה להמית" מצריך התחקות אחר נבכי נשמתו וצפונות לבו של הנאשם, ובדרך כלל, פרט לאותם מקרים בהם הנאשם הודה או גילה את כוונתו והחלטותיו באופן מפורש, ניתן ללמוד את התקיימותו של יסוד זה כחלק מהסקת מסקנות ממכלול הנסיבות שהתלוו למעשים. נוכח הקושי האינהרנטי בהוכחת יסוד זה, נקבע בפסיקה כי ניתן להעזר ב"חזקת הכוונה", שבצידה אף גובשו מבחני עזר שיש בהם כדי לבסס או לחזק את ההנחה בדבר כוונתו של הנאשם להמית את הקורבן, ובהם: אופן ביצוע ההמתה, האמצעי ששימש לשם ביצועה, מיקום הפגיעה בגוף הקורבן, מספר הפגיעות בקורבן ועוצמתן, והתנהגות הנאשם לפני ואחרי מעשה ההמתה (ראו למשל ע"פ 3647/15 **אלעאסם נ' מדינת ישראל** (29.3.17); ע"פ 6823/01 **בכיר נ' מדינת ישראל** (25.3.04); ע"פ 9369/07 **מיקל נ' מדינת ישראל** (16.2.09); ע"פ 7090/15 **ח'ליפה נ' מדינת ישראל** (25.8.16); וכן י' קדמי, **על הדין בפלילים**, שם בעמ' 1110).

כאמור בסעיף 301(ג) לחוק בנוסחו הישן, ההחלטה להמית יכולה להתגבש גם בצמוד לביצוע המעשה, כהרף עין, עקב התרחשות מסוימת בסמוך לאירוע הקטלני, או אף ממש במהלכו; כאשר נקבע כי די לשם כך בפרק זמן קצר בו צפה הממית את תוצאות מעשיו ושאלף להשיגן (ראו, י' קדמי **על הדין בפלילים**, שם בעמ' 1102).

בעניינו, קיומה של החלטה להמית עולה בראש ובראשונה מדברי הנאשמים עצמם, מהם עולה כי הכוונה להרוג את המנוח על מנת להשאיר ברשותם את הסמים מבלי לשלם עבורם, התגבשה שעות רבות לפני האירוע. כאמור, הנאשם 1 באמרתיו מיעט בפרטים לגבי קיומו של תכנון מוקדם וניסה להציג את האירוע כאירוע ספונטני שהתרחש ביוזמתו של הנאשם 2. ואולם, מדברי הנאשם 2 בחקירותיו עולה, כי הנאשמים שוחחו מראש על התכנית להרוג את המנוח, וכי הנאשם 1 פירט באוזניו באופן מדוקדק את תכניתו לקחת את המנוח למקום מבודד, שם המנוח והנאשם 2 ישוחחו מלפנים, בעוד הוא יגיע מאחור ויכה בראשו של המנוח בהפתעה, עם גרב שבתוכו אבן, זאת כפי שאכן קרה; ואף תכנן תחילה לקבור את המנוח ביער, אך הדבר לא יצא לפועל בשל הגשם השוטף שירד בעת האירוע. כאמור, על אף שהנאשם 2 ניסה מספר פעמים לצמצם ולטשטש גרסה זו, ככל הנראה כשהבין משאלות החוקרים כי היא מסבכת גם אותו; הוא שב והסביר כי לא הצליח להניא את הנאשם 1 מתכניתו, ואישר כי למרות זאת התלווה אל הנאשם 1 והשתתף עמו בביצוע העבירות (הגם שטען אותה עת כי פעל תחת פחד ואיומים).

כפי שצוין לעיל, גרסתו זו של הנאשם 2 בדבר קיומו של תכנון מראש להרוג את המנוח, למרות נסיונותיו לצמצמה ולעמעם את חלקו באותו תכנון, מתיישבת עם ראיות רבות אחרות, חלקן ראיות עצמאיות ובעלות משקל רב, ובהן: שיחת הטלפון שהתקיימה בין הנאשמים מספר שעות לפני האירוע, במסגרתה ביקש הנאשם 2 לוודא שלמנוח אין קרובי משפחה בארץ, שיחה שגם הנאשם 1 הסכים בחקירתו כי היא מבטאת תכנון מראש להרוג את המנוח; הגרביים הלבנים הקרועים שנמצאו בסמוך לרכב המנוח, שעליהם דם אדם, שבהם סימנים היכולים להתיישב עם כך שהוכנסה לתוכם אבן לצורך הכאת המנוח, בדיוק כפי שהנאשם 2 סיפר שהנאשם 1 תכנן מראש; והתנהגותם של הנאשמים לפני האירוע - החלפת הבגדים לבגדים כהים, השארת הטלפונים הניידים שלהם בבית הנאשם 1, והובלת המנוח למקום מרוחק ומבודד באמתלת שווא.

למעלה מן הנדרש אוסיף, כי גם אופן ביצוע מעשה ההמתה יכול להעיד על קיומה של כוונה מראש אצל הנאשמים להמית את המנוח. אמנם, הנאשמים לא הצטיידו מבעוד מועד בנשק קטלני "טיפוסי", אלא התכנית היתה להכותו

באמצעות אבן שתוכנס לגרב, תוך ניצול גורם ההפתעה, ולאחר מכן להמשיך להכותו בצוואתו. ואולם, כעולה מאמרות הנאשם 1 במשטרה (ובמידה מסויגת יותר גם מאמרותיו של הנאשם 2), הנאשמים הכו את המנוח בצורה ברוטלית ואכזרית. וכך למשל תיאר הנאשם 1, כי לאחר שהמנוח נפל וראשו נחבט באבן "אני רואה את [הנאשם 2] ממשיך להכות אותו, ואומר לי 'תכה אותו, תכה אותו', והכיתי את הבן אדם. עד שלא ידעתי, פשוט השתגעתי. אני לא יודע כאילו... עם כל מה שבא לי ליד, עם אבנים, עם היד, עם הכל... באזור של הראש והבטן... ו[הנאשם 2] תופס אותי, אומר לי 'תירגע, תירגע'" (ת/4 עמ' 4 ש' 17-29); והנאשם 2 סיפר כי הנאשם 1 "לקח גרב שבתוך הגרב הייתה אבן ונתן ל[מנוח] בראש ואני מהלחץ פחדתי קפצתי על [המנוח] החזקתי אותו ו[נאשם 1] פשוט פוצץ אותו נתן אגרופים בעיטות אבנים אבן רגילה מהשטח מהרצפה דפק לו בראש" (ת/12 ש' 20-22).

יתרה מכך, שני הנאשמים סיפרו כי לאחר שהמנוח נפל והפסיק להגיב והם החלו לגרור אותו לרכב, היה שלב שבו הוא התעורר, ובשלב זה הם תקפו אותו שוב עד שאיבד שוב את הכרתו. הנאשם 1 תיאר את הרגע האמור באופן מצמרר בשחזור "אחרי שהלכתי לקרוא ל[נאשם 2], אנחנו מגיעים אנחנו רואים ש[המנוח] נושם, [נאשם 2] ראה את זה אמר איזה משהו אני לא זוכר מה בדיוק... והתחיל לתת לו כמה בעיטות בראש הביא לו כמה בעיטות באיזור של החזה ובבטן ומאז לא שמענו אותו צורח יותר... אחרי ש[נאשם 2] נתן לו את הבעיטות בבטן יצאה לו כמו נאקה זעקה כזאת" (ת/5 עמ' 17 ש' 35 עד עמ' 18 ש' 5; וכך גם בת/8 עמ' 11-12, ובת/9 ש' 81-93). הנאשם 2 טען בהקשר זה, רק במהלך העימות, כי בשלב מסוים הנאשם 1 אמר לו שהמנוח התחיל לנשום והורה לו להתחיל לבעוט בו, והוא עשה כן בשל חששו מפני הנאשם 1 (ת/8 עמ' 35 ש' 23-29, עמ' 37 ש' 17-36). עניין זה, אשר כאמור עלה באמרותיהם של שני הנאשמים, מעיד על כך שאין מדובר בתאונה או בתקיפה שיצאה משליטה בלהט הרגע, אלא שהנאשמים רצו במותו של המנוח, ופעלו על מנת להגשים רצון זה.

גם המאמץ שהשקיעו הנאשמים בגרירת המנוח מרחק לא קצר לרכבו, בהליכתם הארוכה לרכוש דלק ובחזרה לזירה, ולאחר מכן בהצתת רכבו של המנוח כשהוא בתוכו, מעיד על כך שהנאשמים לא התכוונו לאפשר למנוח לצאת חי מהאירוע, ולמעשה ביקשו "לוודא הריגה". אמנם, מחוות הדעת של המכון לרפואה משפטית עולה, כי לאור מצבה הקשה של גופת המנוח כתוצאה מהשריפה, לא ניתן לדעת האם המנוח כבר מת בעת ההצתה או האם השריפה גרמה למותו. ואולם, גם אם מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהמכות והשריפה לא גרמה למותו, הרי העובדה שהנאשמים לא בדקו את מצבו של המנוח לפני הצתת הרכב ולא וידאו כי הוא מת, מעידה גם היא על כוונתם להרגו, בד בבד עם כוונתם להשמיד את הראיות ולשבש את חקירת המשטרה.

בהקשר זה ניתן להזכיר גם את אמירותיו של הנאשם 2 בחקירה, כי סייע לנאשם 1 והחזיק את ידיו של המנוח בעת שהנאשם 1 הכה אותו, מאחר שרצה למנוע את בריחתו של המנוח לרכב, שכן ידע שלמנוח יש אקדח וחשש כי הוא יהרוג אותם. גם דברים אלו, עליהם חזר הנאשם 2 מספר פעמים (ת/12 ש' 52-53, 160-165, 189, 199-200, ת/8 עמ' 35 ש' 5-9), מעידים כאלף עדים על כך, שבמהלך תקיפת המנוח, הנאשמים לא התכוונו לתת לו לצאת חי מהאירוע.

זאת ועוד, התנהלותם של הנאשמים לאחר האירוע - העובדה שלא ניסו להזעיק עזרה או להעניק בעצמם עזרה למנוח, לא בסמוך לתקיפתו ואף לא לאחר שחזרו מתחנת הדלק, בחלוף זמן לא מועט בו יכלו לחשוב ולהתעשת, ותחת זאת,

בהתנהלות מחושבת היטב בחרו להצית את הרכב כשהמנוח בתוכו, ולהשמיד את כל הראיות הקושרות אותם לאירוע; וכן התנהגותם לאחר מכן, כשהמשיכו בשגרת חייהם, חגגו במסיבה ואף עישנו מהסמים של המנוח, ללא כל נקיפות מצפון - מחזקת את המסקנה כי הנאשמים רצו מראש במותו של המנוח, וכי אין מדובר במקרה של מוות שנגרם בשוגג. בהקשר זה יצוין, כי בפסיקה נקבע כי **"עשויה בריחתו של הנאשם מן הזירה לאחר האירוע, תוך שהוא נמנע מלסייע לקורבן או להזעיק עזרה, להצטייר כחוליה ברצף המעשים שנועדו להביא למותו של המנוח, ולספק אינדיקציה נוספת לקיומה של כוונה להמית"** (ע"פ 9369/07 מיקל נ' מדינת ישראל (16.2.09), ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל (11.5.06), ע"פ 6427 דגון נ' מדינת ישראל (6.8.13)).

יסוד ההכנה

על אף שיסוד ההכנה נמנה על מרכיביה של ה"כוונה תחילה", המגלמת את הלך הרוח בו היה נתון הנאשם, על פי הפסיקה מדובר ביסוד פיזי טהור, שבגדרו נבחנות ההכנות המעשיות שערך הנאשם לצורך מימוש החלטתו להמית את הקורבן, לרבות הכנת אמצעים העשויים לשמש אותו לצורך כך. עם זאת, **"לעתים יהיו מעשה ההכנה וההחלטה בדבר מעשה ההמתה שלובים זה בזה, ויחדיו יתמזגו עם מעשה ההמתה עצמו, כך שלא יהא פסק זמן אשר נראה לעין בין זה לבין זה... לאור זאת, נקבע כי יסוד ההכנה עשוי להתגבש בנאשם עובר למעשה ההמתה; בצמוד למעשה; ואף בעת המעשה עצמו"** (ע"פ 3239/14 חמאסה נ' מדינת ישראל (8.11.16); וכן ראו ע"פ 1310/12 שורצמן נ' מדינת ישראל (3.11.14); ו' קדמי, על הדין בפלילים, שסבעמ' 1163).

בע"פ 8328/17 ג'בר נ' מדינת ישראל (28.7.19) נקבע לגבי יסוד ההכנה:

"בפסיקה הובעה העמדה כי תכליתו ללמד שההחלטה להרוג נעשתה מתוך שיקול דעת ולאחר חשיבה, ולא באופן ספונטני... להשקפתי, תכלית יסוד ההכנה היא לוודא שהיד המכה איננה יד המקרה או יד במקרה. יוזכר כי על אף מיקומו תחת היסוד הנפשי, מדובר ביסוד פיזי מובהק, המתבטא בפעולות כגון הכנת הכלי המשמש לביצוע הרצח, או שימוש בכלי באופן אשר מלמד כי לנאשם הייתה הזדמנות לחזור בו ממעשיו והוא בחר שלא לעשות כן. רכיב ההכנה איננו מחייב כי זו תתקיים זמן מסוים לפני ביצוע מעשה ההמתה, והוא יכול לבוא לידי ביטוי בצמוד למעשה, ואף כחלק בלתי נפרד ממנו".

בענייננו, כפי שאף צוין לעיל בנוגע ליסוד ההחלטה להמית, הנאשמים ביצעו מספר פעולות פיזיות המבטאות את ההכנה לגרימת מותו של המנוח, משתי הבחינות אליהן מתייחס החוק (**"לאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו"**).

ראשית, הנאשמים הכינו "מכשיר" להמתת המנוח, בדמות אותם גרביים בהם הצטייד הנאשם 1 מראש, בכוונה להפכם לכלי נשק לאחר שתוכנס לתוכם אבן. אין בעובדה שהנאשמים לא הצטיידו בכלי נשק "טיפוסי" או מובהק יותר (כפי שפירט באוזנינו הנאשם 1) כדי לכרסם מיסוד ההכנה; שכן לפי תכניתם של הנאשמים, מטרת השימוש באבן בתוך גרב הייתה להכות את המכות הראשונות במנוח תוך ניצול יסוד ההפתעה, ולאחר מכן הכו הנאשמים את המנוח בברוטליות בצוותא חדא בידיהם וברגליהם, ותוך שימוש באבנים שהיו בזירה, עד שסברו שהוא מת.

בהקשר זה, יש לדחות את טענות ההגנה כי לו היו הנאשמים מתכוונים מראש לרצוח את המנוח, לא רק שהיו מצטיידים בנשק קטלני מובהק, אלא גם באמצעים להעלמת הגופה כמו מעדר או חומר בערה. מעבר לכך שדי בהצטיידות בגרב כדי להעיד על יסוד ההכנה, ראוי לזכור כי הנאשמים הגיעו לזירת האירוע ברכבו של המנוח, תוך הצגת מצג שווא בפניו, וברי כי לא יכלו לקחת עמם מעדר או דלק, זאת להבדיל מפריט תמים לכאורה כמו גרב.

שנית, הנאשמים ביצעו פעולות רבות המבטאות את ההכנות שעשו לקראת הוצאת תכניתם להרוג את המנוח אל הפועל. כאמור, הנאשמים שוחחו ביניהם שעות ספורות לפני האירוע, וידאו כי למנוח אין משפחה בארץ ואין מישהו שיחפש אותו; לפני שהנאשם 2 הגיע לרכבת בדרכו לבית הנאשם 1 הוא שאל את הנאשם 1 בטלפון לגבי "כפפות" ו"גומי"; הנאשם 1 וידא כי המנוח מגיע אליו כשהוא לבד; הם בחרו זירת אירוע מבודדת ומרוחקת; החליפו את בגדיהם לבגדים כהים; השאירו את הטלפונים הניידים שלהם בבית הנאשם 1, כדי למנוע את איכונם; וכשראו את האקדח פעלו נמרצות כדי להוציאו מהמשוואה, לשם קידום תכניתם.

יתרה מכך, מאחר שלפי אמרותיהם במשטרה, הנאשמים לא ידעו אם המנוח מת כתוצאה מהמכות או אם היה חי בעת ההצתה (ולמעשה היו אדישים לשאלה זו), הרי שניתן לראות גם בהליכתם לתחנת הדלק ובהצטיידות בדלק ובמצית לשם הצתתו בתוך הרכב, כחלק ממעשי ההכנה, שהרי יסוד ההכנה אינו חייב להתקיים לפני מעשה ההמתה והוא יכול להתקיים אף בעת המעשה עצמו וכחלק בלתי נפרד ממנו.

העדר קנטור

היסוד השלישי של העדר קנטור נועד גם הוא כדי לוודא שההחלטה להמית נוצרה אגב שיקול דעת, ולא על רקע אבדן שליטה וסערת רוח מצד הנאשם, בעקבות התגרות של הקורבן; ולפי לשון החוק "**בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה**".

על פי הפסיקה, יסוד זה טומן בחובו שני מבחנים מצטברים: האחד מבחן סובייקטיבי - האם הנאשם הושפע בפועל מהקנטור עד שאיבד את שליטתו העצמית וביצע את המעשה הקטלני מבלי להתכוון לתוצאותיו; כאשר בהקשר זה נקבעו מבחנים שונים על מנת לבחון האם ההתגרות מגיעה לכדי קנטור (עוצמת ההתגרות, סמיכות הזמנים בינה לבין מעשה ההמתה ועוד). והשני מבחן אובייקטיבי - האם אדם סביר במצבו של הנאשם היה מאבד את שליטתו ופועל בדרך הקטלנית כפי שפעל הנאשם אילו היה נתון להתגרות דומה (ראו למשל ע"פ 2589/15 **וינקורסקי נ' מדינת ישראל** (29.10.18), ע"פ 1426/12 **מוזפר נ' מדינת ישראל** (16.1.14), ע"פ 4519/11 **שיחרזייב נ' מדינת ישראל** (4.5.15)).

בענייננו, הנאשמים כלל לא טענו לקנטור או התגרות כלשהי מצד המנוח, וגם בגרסתם החדשה בבית המשפט טענו כי הכו את המנוח בהפתעה, בעודם הולכים ומדברים על עסקת סמים שהם לכאורה מבצעים, והכל על מנת לממש את רצונם שלא לשלם לו עבור הסמים. משכך, מתקיים בעניינם גם היסוד של העדר קנטור.

סיכום ביניים

מכל האמור לעיל עולה, כי הנאשמים החליטו מבעוד מועד להמית את המנוח, תכננו את המעשה מראש וביצעו מעשי הכנה לשם הוצאתו לפועל; ופעלו במהלך האירוע בדם קר על מנת להגשים את מטרתם להרוג את המנוח ולוודא את מותו. משכך, הוכחו בפנינו כל יסודות העבירה של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק בנוסח הישן, אשר יוחסה לנאשמים בכתב האישום.

נוכח טיב הראיות שפורטו לעיל, דינה של טענת ב"כ הנאשמים כי הנאשמים גרמו למות המנוח בקלות ראש (סעיף 301ג לחוק בנוסח כיום), או באדישות (עבירת הריגה לפי סעיף 298 לחוק בנוסח הישן) - להדחות.

ב. בחינת השפעתו של תיקון 137 לחוק על ענייננו

ביום 10.1.19 התקבל תיקון 137 לחוק העונשין (ס"ח תשע"ט מס' 2779), ששינה את מדרג עבירות ההמתה בדין הישראלי, ובכללן עבירת הרצח. סעיף 25(א) לחוק התיקון (חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019) קובע, כי מועד התחילה של החוק הוא שישה חודשים מיום פרסומו (דהיינו ביום 10.7.19), והוא יחול על עבירות שבוצעו מיום זה ואילך. לגבי עבירת המתה שבוצעה לפני מועד התחילה האמור, נקבע בסעיף 25(ב) לחוק התיקון, כדלקמן:

"על עבירה שבוצעה לפני יום התחילה וטרם ניתן פסק דין חלוט בעניינה יחולו הוראות סעיף 5(א) לחוק העיקרי; לעניין זה, בבואו לקבוע מהו הדין המקל על העושה, יבחן בית המשפט את מלוא ההסדר הקבוע בחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה לעומת ההסדר שהיה קבוע בחוק העיקרי לעניין גרימת מוות ערב יום התחילה".

ולפי הוראות סעיף 5(א) לחוק העונשין, אליו מפנה חוק התיקון:

"נעברה עבירה וטרם ניתן פסק-דין חלוט לגביה, חל שינוי בנוגע להגדרתה או לאחריות לה, או בנוגע לעונש שנקבע לה, יחול על הענין החיקוק המקל עם העושה".

בענייננו, מועד ביצוע העבירה הוא 27.2.18, דהיינו לפני כניסתו לתוקף של תיקון 137 לחוק, ולכן יש לבחון בהתאם לסעיף 25(ב) לחוק התיקון, האם ההסדר החדש הקבוע בתיקון מהווה דין מקל עבור הנאשמים, ובמקרה כזה, יש להחיל עליהם את ההסדר החדש.

במסגרת תיקון 137 לחוק, בוטלה העבירה של רצח בכוונה תחילה, ותחתיה נקבעו שתי חלופות עיקריות, הרלוונטיות לענייננו: האחת- עבירת רצח "בסיסית" שנקבעה בסעיף 300(א) לחוק, ובצדה נקבע עונש מאסר עולם כעונש מקסימלי; והשניה- עבירה של "רצח בנסיבות מחמירות" שנקבעה בסעיף 301א(א) לחוק, שבצדה נקבע עונש מאסר עולם כעונש חובה. לעומת זאת, לצד העבירה של רצח בכוונה תחילה שיוחסה לנאשמים בכתב האישום, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק בנוסח הישן, נקבע עונש של מאסר עולם חובה; והאפשרות להטיל עונש קל יותר ממאסר עולם, ניתנה רק בנסיבות חריגות שפורטו בסעיף 300א לחוק בנוסח הישן, אשר אינן רלוונטיות לענייננו.

ניתן לומר, כי באופן כללי ההסדר החדש של עבירות ההמתה כולל הן הוראות מחמירות יחסית לחוק בנוסח הישן והן

הוראות מקלות יותר. כך למשל בעבירת הרצח ה"בסיסית" כיום נכללת גם המתה באדישות, שבעבר הקימה את עבירת ההריגה שדינה 20 שנות מאסר; ומנגד, כיום ניתן להטיל על מי שהורשע בעבירת הרצח ה"בסיסית", שאין בה נסיבות מחמירות, עונש פחות ממאסר עולם, בשונה מההסדר בנוסח הישן, שגם במקרה כזה קבע עונש של מאסר עולם חובה. אולם, הבחינה האם הדין החדש מהווה דין מקל אינה בחינה כללית, אלא על בית המשפט לבחון את הדין החדש בהתאם לעובדות שהוכחו בפניו במקרה הקונקרטי.

בענייננו, לא מצאתי כי הדין החדש מהווה דין מקל בעניינם של הנאשמים, שכן גם לאחר תיקון 137 לחוק, הם נכנסים לגדר עבירת הרצח בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 301א(א) לחוק, שדינה מאסר עולם חובה.

במסגרת העבירה של רצח בנסיבות מחמירות מנה המחוקק 11 נסיבות, אשר בהתקיים לפחות אחת מהן, יהפוך מעשה רצח (גרימת מותו של אדם בכוונה או באדישות) לרצח בנסיבות מחמירות, שדינו מאסר עולם חובה. ואלו הנסיבות שנמנו בסעיף:

- (1) **המעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית;**
- (2) **המעשה נעשה במטרה לאפשר ביצוע עבירה אחרת או להקל את ביצועה, או במטרה להסתיר את ביצועה של עבירה אחרת, או לאפשר הימלטות מן הדין לאחר ביצוע העבירה האחרת...;**
- (3) **הקורבן היה עד במשפט פלילי או היה צפוי למסור עדות במשפט פלילי או שופט במשפט פלילי והמעשה נעשה במטרה למנוע או להכשיל חקירה או הליך משפטי;**
- (4) **המעשה נעשה מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור...;**
- (5) **המעשה נעשה כפעולה עונשית במטרה להטיל מרות או מורא ולכפות אורחות התנהגות על ציבור;**
- (6) **הקורבן הוא בן זוגו והמעשה נעשה לאחר התעללות שיטתית או מתמשכת בו, גופנית או נפשית;**
- (7) **המעשה נעשה באכזריות מיוחדת, או תוך התעללות גופנית או נפשית בקורבן;**
- (8) **הקורבן הוא חסר ישע, קטין שטרם מלאו לו 14 שנים או קטין שעובר העבירה אחראי עליו...;**
- (9) **המעשה בוצע תוך יצירת סכנה ממשית לחייו של אדם אחר נוסף על הקורבן;**
- (10) **המעשה הוא מעשה טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור...;**
- (11) **המעשה בוצע במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה או ארגון טרור ולשם קידום מטרות אותו ארגון...".**

לפי דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 124) (עבירות המתה), התשע"ו 2015 (הצ"ח הממשלה 972, התשע"ו, 16.11.15), כוונת המחוקק בחקיקת סעיף זה היתה, כי:

"הנסיבות המחמירות שמוצע לכלול בסעיף כוללות את מקרי הרצח החמורים ביותר, כאלה המבטאים חומרה מוסרית מיוחדת, וזאת בהתבסס בין השאר על החקיקה במדינות אחרות

בעולם. קביעת עבירה של רצח בנסיבות מחמירות מבטאת את משקלם המיוחד של שיקולי האשם וההוקעה בגינו במקרים אלה, הבאים לידי ביטוי הן בדרך של תיוג מיוחד של מעשה הרצח כרצח בנסיבות מחמירות והן בדרך של ענישת חובה" (עמ' 170 להצעת החוק).

הנסיבה הראשונה המנויה בסעיף קטן (1) לעיל, דומה מאד להגדרתו של רצח בכוונה תחילה בנוסח הישן של החוק, ובית המשפט העליון אף הגדירה כ"מקבילתה של עבירת הרצח לפי סעיף 300(א)(2) לאחר התיקון" (ע"פ 3880/17 זיאדאת נ' מדינת ישראל (31.12.19)). זו היתה גם כוונת המחוקק, כפי שבאה לידי ביטוי בדברי ההסבר להצעת החוק:

"מוצע לקבוע כנסיבה מחמירה מצב שבו המעשה נעשה לאחר תכנון או הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית. זהו מקרה מובהק שמבטא חומרה מיוחדת. יודגש, כי לא מדובר אך במקרים של התנקשות המתוכננת זמן-מה מראש, אלא במקרים שבהם הממית שקל והחליט לקטול את קרבנו, להבדיל ממקרים שבהם הרצון להמית נוצר באופן ספונטני ובלהט הרגע. החוק הקיים ביקש לבטא רעיון זה באמצעות המונח "כוונה תחילה". ואולם הנוסח הקיים של עבירת הרצח, בהקשר של כוונה תחילה... בעייתי ומסורבל" (שם בעמ' 170).

כל הנסיבות שפורטו לעיל לענין יסודות עבירת הרצח בכוונה תחילה, בנוגע לקיומם של החלטה להמית, תכנון מוקדם ומעשי הכנה, ולכך שמדובר במעשים שבוצעו בדם קר ולא בלהט הרגע, רלוונטיות גם לצורך הנסיבה הקבועה בסעיף 301(א)(1) לחוק; ואין ספק כי המתת המנוח בענייננו, היא מעשה ש"נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית".

למעלה מן הצורך אציין, כי לדעתי ענייננו אף נכנס לגדר האמור בסעיף 301(א)(7) לחוק, שכן הכאת המנוח במכות קשות, תוך חבטות באבנים, גם כשהוא שרוע על הרצפה ומתחנן לחייו, והכאתו שוב לאחר שחזר להכרתו; כמו גם הצתת רכבו כשהוא מוטל בתוכו, תוך הפגנת חוסר עניין ושוויון נפש לשאלה אם הוא חי או מת בעת ההצתה, מבטאים מעשה ש"נעשה באכזריות מיוחדת, או תוך התעללות גופנית או נפשית בקורבן".

אוסף, כי גם באמור בסעיף 301(ב) לחוק בנוסחו כיום, אין כדי לסייע לנאשמים. לפי הסעיף, גם במקרה בו נמצא כי מתקיימת אחת הנסיבות המחמירות שבסעיף 301(א), רשאי בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו לקבוע, כי "מתקיימות נסיבות מיוחדות שבשלן המעשה אינו מבטא דרגת אשמה חמורה במיוחד", ולהרשיע את הנאשם תחת העבירה של רצח בנסיבות מחמירות בעבירת הרצח ה"בסיסית" לפי סעיף 300, שדינה מאסר עולם כעונש מרבי. בדברי ההסבר הודגש, כי הכוונה למקרים פרטניים שבהם נסיבותיו הייחודיות של המעשה אינן מבטאות את דרגת האשמה החמורה והגבוהה במיוחד, המאפיינת את העבירה של רצח בנסיבות מחמירות, כך שלא יהא זה מוצדק להרשיע בעבירה זו (כמו למשל רצח ממניע של חמלה); וכי אין מדובר בשיקולים חיצוניים לנסיבות המעשה כגון נסיבותיו האישיות של הנאשם (הצעת החוק בעמ' 173-174).

בענייננו, לא מתקיימות אותן נסיבות מיוחדות, שבגינן ניתן לומר שמעשי הנאשמים אינם מבטאים דרגת אשמה חמורה במיוחד. ההיפך הוא הנכון. מכלול נסיבות האירוע מעידות על כך שמדובר במעשה רצח קשה, חמור במיוחד ומזעזע

בנסיבותיו. המדובר ברצח שתוכנן מראש ע"י הנאשמים, לאחר שחמדו את הסמים שברשות המנוח, ועל מנת להעבירם לרשותם מבלי לשלם עבורם, תוך הצבת תג מחיר בלתי מתקבל על הדעת לחיי אדם, השווים בעיניהם פחות מ-4,200 ₪. גם הוצאתה לפועל של התכנית המרושעת והבלתי נתפסת, נעשתה בדרך אכזרית עד מאד, כאשר במהלך שיחה חברית, תוך ניצול העובדה שהמנוח בטח בנאשם 1 עקב יחסיהם החבריים, הפתיעו הנאשמים את המנוח במהלומות אבן לראשו, ולאחר מכן תקפו אותו בצוותא באכזריות רבה, תוך התעלמות מזעקותיו ותחנוניו, ותוך הכאתו פעם נוספת לאחר ששב להכרתו; ובהמשך, הלכו באופן קר ומחושב לתחנת דלק וחזרו למקום רק על מנת להצית, באכזריות ובקלות חושים בלתי נתפסת, את הרכב ובתוכו המנוח, מבלי לוודא שהוא מת עובר להצתה, כשהם מרוכזים אך ורק בעצמם, ברצונם להשמיד את הראיות ולמנוע אפשרות לקשור אותם למעשה.

מכל האמור עולה, כי אין בהוראות החוק בנוסחו החדש, לאחר תיקון 137, כדי להוות דין מקל בעניינם של הנאשמים, וגם על פי החוק בנוסחו כיום, דינם של הנאשמים הוא לעונש מאסר עולם חובה. על כן, יש לדון את הנאשמים בהתאם לנוסח הישן של החוק, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק כנוסחו בעת הגשת כתב האישום.

ג. לסיכום

לאור כל האמור לעיל, משקבעתי כי הוכחו בפנינו, מעבר לכל ספק סביר, כל יסודות עבירת הרצח בכוונה תחילה לפי הנוסח הישן עובר לתיקון 137 לחוק, וכי הוראות החוק לאחר התיקון אינן מהוות דין מקל בעניינם של הנאשמים; אמליץ לחברי להרשיע את הנאשמים בעבירת הרצח שיוחסה להם בכתב האישום, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, כנוסחו טרם תיקון 137 לחוק.

בנוסף, אציע להרשיע את הנאשמים בעבירות הנוספות שיוחסו להם בכתב האישום, שבהן לא כפרו,

דהיינו עבירות של הצתה לפי סעיף 448 לחוק, נשיאת נשק לפי סעיף 144 (ב) רישא לחוק, ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק.

גילת שלו, שופטת

השופטת יעל רז לוי - אב"ד:

קראתי בעיון את חוות דעתה הנהירה, המקיפה, המעמיקה והמנומקת היטב של חברתי כב' השופטת שלו, ואני

מצטרפת ומסכימה לכל האמור בה.

בחינת הראיות וניתוח אמרות הנאשמים יחד עם יתר הראיות המחזקות כפי שפורטו על ידה בהכרעת הדין, מותירה את הקורא משתאה נוכח הסתמיות והזילות שבה בוצע מעשה הרצח האכזרי של המנוח על ידי הנאשמים; ולא נותר כל ספק באשמת הנאשמים ברצח המנוח בכוונה תחילה, לאחר תכנון מוקדם, ובקור רוח מצמרר.

יעל רז-לוי, שופטת

השופט אהרון משניות:

אני מסכים לחוות דעתה המקיפה והיסודית של חברתי כב' השופטת שלו, ומצטרף להערה של חברתי, ראשת ההרכב כב' השופטת רז-לוי.

אהרון משניות, שופט

לפיכך, הוחלט כאמור בחוות דעתה של השופטת גילת שלו להרשיע את הנאשמים בעבירה של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כנוסחו טרם תיקון 137 לחוק; בעבירת הצתה לפי סעיף 448 לחוק; בעבירה של נשיאת נשק לפי סעיף 144 (ב) רישא לחוק; ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק.

ניתנה היום, ג' אדר תשפ"א, 15 פברואר 2021, במעמד הצדדים.

**אהרון משניות,
שופט**

גילת שלו, שופטת

יעל רז-לוי, שופטת